

Wzorcowe Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe 2014 według MSSF

W kształcie zatwierdzonym
przez Unię Europejską

Styczeń 2015

Komentarz do Wzorcowego Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego sporządzonego na dzień 31 grudnia 2013 roku

Załączony wzór skonsolidowanego sprawozdania finansowego został opracowany w celu zilustrowania ujawnień wymaganych przez Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) w kształcie zatwierdzonym przez Unię Europejską dla sprawozdań finansowych sporządzanych za okres kończący się 31 grudnia 2014 roku. Wzór zawiera również ujawnienia dodatkowych informacji wskazane jako najbardziej odpowiednie, w szczególności w sytuacjach, kiedy takie wzory są zawarte w Przykładach Ilustrujących do poszczególnych Standardów.

Przy sporządzeniu niniejszego wzorcowego skonsolidowanego sprawozdania finansowego przyjęto pewne założenia, które muszą być brane pod uwagę w trakcie lektury publikacji i jej późniejszego wykorzystania:

- (a) Przyjęto założenie, że prezentująca skonsolidowane sprawozdanie finansowe spółka dominująca ABC już od kilku lat sporządza swe sprawozdania zgodnie z MSSF. Nie jest zatem jednostką stosującą MSSF po raz pierwszy. Czytelnicy, których jednostki będą sporządzały sprawozdanie finansowe zgodnie z MSSF po raz pierwszy, powinni odnieść się do MSSF 1 „Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej po raz pierwszy” po szczegółowe wskazówki dotyczące wymagań dodatkowych przewidzianych dla takiego sprawozdania.
- (b) Zaprezentowany w niniejszym dokumencie wzór skonsolidowanego sprawozdania finansowego opracowano z pominięciem specyficznych lokalnych regulacji prawnych. Sporządzający sprawozdania finansowe powinni zadbać o to, by zasady i podejścia wybierane w ramach MSSF nie stały w sprzeczności z lokalnymi przepisami. Dodatkowe ujawnienia (np. dotyczące innej szczegółowości ujawnień w zakresie wynagrodzeń wyższego kierownictwa, czy informacji na temat wynagrodzenia audytora) mogą się okazać konieczne ze względu na lokalne przepisy giełdowe lub inne wymagania. Sporządzający sprawozdania finansowe mają obowiązek uwzględnić w sprawozdaniu jednostki wszelkie lokalne wymagania prawne.
- (c) W przedstawianym tu wzorze Czytelnicy znajdą pozycje o wartościach zerowych, niekoniecznie znaczące dla opisywanej Grupy ABC, ale potencjalnie znaczące dla innych korzystających ze wzoru jednostek. Nie oznacza to jednak, że przedstawiono w nim wszelkie możliwe ujawnienia ani że jednostki mają obowiązek zamieszczania w swych sprawozdaniach finansowych pozycji o wartościach zerowych. We wzorze zilustrowano także dopuszczane przez MSSF różne warianty prezentacji rachunku zysków i strat / sprawozdania z całkowitych dochodów oraz sprawozdania z przepływów środków pieniężnych. Sporządzający sprawozdania finansowe powinni wybrać sposób prezentacji najbardziej odpowiedni do ich jednostki.
- (d) Modelowe sprawozdanie finansowe nie zawiera jednostkowego sprawozdania finansowego spółki dominującej, który może być wymagany przez lokalne regulacje, lub mogą być sporządzone dobrowolnie. Jeżeli jednostka sporządza jednostkowe sprawozdanie finansowe zgodnie z MSSF, mają zastosowanie regulacje zawarte w MSR 27 „Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe”.
- (e) Przedstawiono wpływ następujących nowych / zmienionych standardów i interpretacji, które wchodzą w życie w UE z dniem 1 stycznia 2014 r. (patrz szczegóły w Nocie nr 2):
  - „Pakiet pięciu standardów” - MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe”, MSSF 11 „Wspólne ustalenia umowne”, MSSF 12 „Ujawnienie informacji na temat udziałów w innych jednostkach”, MSR 27 (2011) „Jednostkowe sprawozdania finansowe” oraz MSR 28 (2011) „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach”,
  - Zmiany do MSR 32 „Instrumenty finansowe: prezentacja” – kompensowanie aktywów finansowych i zobowiązań finansowych,
  - Zmiany do MSR 36 „Utrata wartości aktywów” – Ujawnianie wartości odzyskiwalnej aktywów niefinansowych,
  - Zmiany do MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena” – Nowacja instrumentów pochodnych oraz kontynuacja rachunkowości zabezpieczeń.

Zastosowanie powyższych nowych i zmienionych MSSF może mieć istotny wpływ na kwoty ujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na początek najwcześniejszego porównawczego okresu sprawozdawczego. W takim przypadku sprawozdanie z sytuacji finansowej na ten dzień należy zaprezentować zgodnie z MSR 1.10 (f).

Modelowe sprawozdanie finansowe nie przedstawia wpływu nowych / zmienionych standardów i interpretacji, które jeszcze nie zostały zatwierdzone przez UE i weszły w życie w UE z dniem 1 stycznia 2014 r. m.in. MSSF 9 czy MSSF 15 (z wyjątkiem noty objaśniającej nr 2).

Noty dotyczące różnic w zakresie platformy standardów zatwierdzonych do stosowania w UE (patrz Nota 2) zostały przedstawione w oparciu o stan na dzień 21 listopada 2013 roku. Sporządzający sprawozdania finansowe powinni brać pod uwagę aktualny stan zatwierdzenia regulacji MSSF w UE i dokonać ujawnienia obejmującego najnowszy status zatwierdzenia w stosunku do daty publikacji sprawozdania finansowego.

- (f) Noty dotyczące różnic w zakresie platformy standardów zatwierdzonych do stosowania w UE (patrz Nota 2) zostały przedstawione w oparciu o stan na dzień 30 listopada 2014 roku. Sporządzający sprawozdania finansowe powinni brać pod uwagę aktualny stan zatwierdzenia regulacji MSSF w UE i dokonać ujawnienia obejmującego najnowszy status zatwierdzenia w stosunku do daty publikacji sprawozdania finansowego.

Spis treści	Strona
Skonsolidowany rachunek zysków i strat oraz sprawozdanie z całkowitych dochodów	
Przykład nr 1 - według układu pojedynczego sprawozdania i w wariantcie kalkulacyjnym	5
Przykład nr 2 - według układu dwóch następujący po sobie sprawozdaniach i w wariantcie porównawczym	7
Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej	9
Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	11
Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych	
Przykład nr 1 - sporządzony metodą bezpośrednią	13
Przykład nr 2 - sporządzony metodą pośrednią	14
Noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego	16

Indeks not objaśniających do Skonsolidowanego sprawozdania finansowego	Strona	
1	Informacje ogólne	15
2	Platforma zastosowanych Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej	16
3	Stosowane zasady rachunkowości	27
4	Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach	45
5	Przychody	48
6	Segmenty operacyjne	48
7	Przychody finansowe	53
8	Koszty finansowe	54
9	Pozostałe przychody i koszty operacyjne	55
10	Podatek dochodowy w odniesieniu do działalności kontynuowanej	56
11	Działalność zaniechana	62
12	Aktywa trwale przeznaczone do zbycia	63
13	Wynik na działalności kontynuowanej	64
14	Zysk na akcję	66
15	Rzeczowe aktywa trwale	69
16	Nieruchomości inwestycyjne	72
17	Wartość firmy	75
18	Pozostałe aktywa niematerialne	77
19	Jednostki zależne	78
20	Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	84
20A	Wspólne przedsięwzięcia	87
21	Wspólne działania (operacje)	88
22	Pozostałe aktywa finansowe	89
23	Pozostałe aktywa	90
24	Zapasy	90
25	Należności z tytułu dostaw i usług i pozostałe należności	91
26	Należności z tytułu leasingu finansowego	93
27	Umowy o budowę	94
28	Kapitał akcyjny	95
29	Kapitał rezerwowy	97
30	Zysk zatrzymany i dywidendy	101
31	Udziały niedające kontroli	102
32	Kredyty i pożyczki otrzymane	103
33	Obligacje zamienne	104
34	Pozostałe zobowiązania finansowe	105
35	Rezerwy	106
36	Pozostałe zobowiązania	107
37	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	107
38	Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	108
39	Programy świadczeń emerytalnych	108
40	Instrumenty finansowe	114
41	Przychody przyszłych okresów	131
42	Płatności realizowane na bazie akcji	131
43	Transakcje z jednostkami powiązanymi	134
44	Połączenia przedsięwzięć	136
45	Zbycie jednostki zależnej	139
46	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	140
47	Transakcje niegotówkowe	140
48	Umowy leasingu operacyjnego	141
49	Zobowiązania do poniesienia wydatków	142
50	Zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe	142
51	Zdarzenia po dniu bilansowym	143

**SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT ORAZ POZOSTAŁYCH CAŁKOWITYCH DOCHODÓW
ZA OKRES OD 1 STYCZNIA 2014 DO 31 GRUDNIA 2014 [WARIANT KALKULACYJNY]**

	Nota	Okres	Okres
		Zakończony 31/12/2014	Zakończony 31/12/2013
		PLN'000	PLN'000
		(przekształcony)	
Działalność kontynuowana			
Przychody ze sprzedaży	5	140 934	152 075
Koszt własny sprzedaży	24	(87 688)	(91 645)
Zysk (strata) brutto na sprzedaży		53 246	60 430
Koszty sprzedaży		(8 396)	(6 874)
Koszty zarządu		(13 376)	(17 514)
Pozostałe przychody operacyjne	9	76	364
Pozostałe koszty operacyjne	9	(2 803)	(2 614)
Zysk (strata) na działalności operacyjnej		28 747	33 792
Przychody finansowe	7	4 743	3 037
Koszty finansowe	8	(4 957)	(6 023)
Udział w zyskach jednostek stowarzyszonych	20	866	1 209
Udział w zyskach wspólnych przedsięwzięć	20A	337	242
Zysk ze sprzedaży udziałów w jednostce stowarzyszonej	20	581	-
Inne [opisać]		-	-
Zysk (strata) przed opodatkowaniem		30 317	32 257
Podatek dochodowy	10	(11 485)	(11 668)
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej		18 832	20 589
Działalność zaniechana			
Zysk (strata) netto z działalności zaniechanej	11	8 310	9 995
ZYSK (STRATA) NETTO		27 142	30 584
Pozostałe całkowite dochody netto	29		
Składniki, które nie zostaną przeniesione w późniejszych okresach do rachunku zysków i strat:			
Skutki przeszacowania aktywów trwałych		1 150	-
Udział w skutkach przeszacowania aktywów trwałych jednostek stowarzyszonych		-	-
Przeszacowanie zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych		564	134
Inne [opisać]		-	-
		1 714	134
Składniki, które mogą zostać przeniesione w późniejszych okresach do rachunku zysków i strat:			
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych		(39)	85
Skutki przeszacowania aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży		66	57
Efektywną część zysków i strat związanych z instrumentem zabezpieczającym w ramach zabezpieczania przepływów pieniężnych		39	20
Inne [opisać]		-	-
		66	162
Pozostałe całkowite dochody netto razem		1 780	296
SUMA CAŁKOWITYCH DOCHODÓW		28 922	30 880

**SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT ORAZ POZOSTAŁYCH CAŁKOWITYCH DOCHODÓW
ZA OKRES OD 1 STYCZNIA 2014 DO 31 GRUDNIA 2014 [WARIANT KALKULACYJNY] (cd.)**

	Nota	Okres zakończony 31/12/2014	Okres zakończony 31/12/2013
		PLN'000	PLN'000
Zysk netto przypadający:			
Akcjonariuszom jednostki dominującej		22 750	27 357
Udziałom niedającym kontroli		4 392	3 227
		27 142	30 584
Suma całkowitych dochodów przypadająca:			
Akcjonariuszom jednostki dominującej		24 530	27 653
Udziałom niedającym kontroli		4 392	3 227
		28 922	30 880
Zysk (strata) na akcję			(przekształcony)
(w zł/gr na jedną akcję)	14		
Z działalności kontynuowanej i zaniechanej:			
Zwykły		129,8	135,4
Rozwodniony		113,4	47,4
Z działalności kontynuowanej:			
Zwykły		82,1	85,7
Rozwodniony		71,9	

Jedno sprawozdanie czy dwa sprawozdania

Zmiany do MSR 1 zachowują możliwość zaprezentowania zysku lub straty oraz pozostałe całkowite dochody w pojedynczym sprawozdaniu lub w dwóch następujących po sobie sprawozdaniach. Powyższy Przykład nr 1 ilustruje prezentację rachunku zysków i strat oraz pozostałych całkowitych dochodach w postaci pojedynczego sprawozdania w wariantie kalkulacyjnym. Przykład nr 2 (patrz następne strony) ilustruje prezentację rachunku zysków i strat oraz pozostałych całkowitych dochodach w postaci dwóch następujących po sobie sprawozdaniach w wariantie porównawczym.

Niezależnie od wyboru układu prezentacji sprawozdania, konieczne jest zachowanie rozróżnienia pomiędzy pozycjami w rachunku zysków i strat oraz pozycjami ujętymi w pozostałych całkowitych dochodach. Oba podejścia przewidują iż, iż efektem końcowym powinien być „suma całkowitych dochodów”. W sprawozdaniu w postaci dwóch sprawozdań efektem końcowym pierwszego sprawozdania (rachunku zysku i strat) jest „zysk (strata) netto”. Ten „zysk (strata) netto” jest jednocześnie punktem wyjścia „rachunku zysków i strat oraz pozostałych całkowitych dochodów”, które musi być przedstawione w następnej kolejności po rachunku zysków i strat. Analizę przypisania „zysku (straty) netto” pomiędzy udziałowców jednostki oraz udziałom niedającym kontroli przedstawia się jako część rachunku zysków i strat.

Pozostałe całkowite dochody: składniki które mogą zostać przeniesione w wynik bądź nie mogą zostać przeniesione na wynik finansowe

Niezależnie od układu sprawozdania, składniki pozostałych całkowitych dochodów klasyfikowane są według ich rodzaju oraz dzieli na te, które zgodnie z innymi standardami:

- (a) nie zostaną przeniesione w późniejszych okresach do rachunku zysków i strat oraz
- (b) mogą zostać przeniesione w późniejszych okresach do rachunku zysków i strat gdy zostaną spełnione określone warunki.

Możliwości prezentacyjne korekt rekłasyfikacyjnych

Ponadto, zgodnie z MSR 1.94, jednostka może zaprezentować korekty wynikające z przeklasyfikowania w rachunku zysków i strat oraz pozostałych całkowitych dochodów lub w informacji dodatkowej. W powyższym Przykładzie nr 1, korekty z tytułu przeklasyfikowania zostały przedstawione w informacji dodatkowej. Natomiast w Przykładzie nr 2 (patrz następne strony) prezentację korekt wynikających z przeklasyfikowania zaprezentowano bezpośrednio w rachunku zysków i strat oraz pozostałych całkowitych dochodów.

Możliwości prezentacyjne w odniesieniu do podatku dochodowego przypisanego do pozostałych całkowitych dochodów

Niezależnie od wyboru układu prezentacji sprawozdania z całkowitych dochodów, poszczególne elementy prezentowane w pozostałych całkowitych dochodach mogą być pomniejszone o odnośne skutki podatkowe (tj. netto jak przedstawiono w Przykładzie nr 1), lub mogą być przedstawione przed ujęciem odnośnych skutków podatkowych wraz z wykazaniem łącznej kwoty podatku dochodowego odnoszącej się do tych składników (patrz Przykład nr 2). Niezależnie od wyboru opcji, należy ujawnić podatek dochodowy w odniesieniu do każdego składnika pozostałych całkowitych dochodów w sprawozdaniu z całkowitych dochodów albo w informacji dodatkowej (patrz nota 29).

**SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT
ZA OKRES OD 1 STYCZNIA 2014 DO 31 GRUDNIA 2014 [WARIANT PORÓWNAWCZY]**

	Nota	Okres zakończony	Okres zakończony
		31/12/2014	31/12/2013
		PLN'000	PLN'000
Działalność kontynuowana	-		(przekształcony)
Przychody ze sprzedaży	5	140 934	152 075
Pozostałe przychody operacyjne	9	76	364
Razem przychody z działalności operacyjnej	-	141 010	152 439
Zmiana stanu produktów		7 674	2 968
Amortyzacja	13	(12 224)	(13 569)
Zużycie surowców i materiałów	13	(74 990)	(71 068)
Usługi obce		(3 120)	(1 926)
Koszty świadczeń pracowniczych		(10 553)	(11 951)
Podatki i opłaty		(1 845)	(1 798)
Pozostałe koszty		(7 205)	(6 303)
Wartość sprzedanych towarów i materiałów		(10 000)	(15 000)
Inne [opisać]		-	-
Razem koszty działalności operacyjnej		(112 263)	(118 647)
Zysk (strata) na działalności operacyjnej	-	28 747	33 792
Przychody finansowe	7	4 743	3 037
Koszty finansowe	8	(4 957)	(6 023)
Udział w zyskach jednostek stowarzyszonych	20	866	1 209
Udział w zyskach wspólnych przedsięwzięć	20A	337	242
Inne [opisać]	20	581	-
Zysk (strata) przed opodatkowaniem		30 317	32 257
Podatek dochodowy	10	(11 485)	(11 668)
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej		18 832	20 589
Działalność zaniechana			
Zysk (strata) netto z działalności zaniechanej	11	8 310	9 995
ZYSK (STRATA) NETTO		27 142	30 584
Zysk netto przypadający:			
Akcjonariuszom jednostki dominującej		22 750	27 357
Udziałom niedającym kontroli		4 392	3 227
		27 142	30 584
Zysk (strata) na akcję (w zł/gr na jedną akcję)	14		
Z działalności kontynuowanej i zaniechanej:			
Zwykły		129,8	135,4
Rozwodniony		113,4	47,4
Z działalności kontynuowanej:			
Zwykły		82,1	85,7
Rozwodniony		71,9	-

Uwaga: Powyższe sprawozdanie zostało sporządzone w wariantcie porównawczym.

W przypadku, gdy zastosowany jest układ dwóch sprawozdań (patrz powyżej i następna strona), zgodnie z wymogami MSR 1.10A rachunek zysków i strat musi być umieszczony bezpośrednio przed sprawozdaniem z całkowitych dochodów. Patrz poprzednia strona o możliwych układach sprawozdań z całkowitych dochodów.

**SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT ORAZ POZOSTAŁYCH CAŁKOWITYCH DOCHODÓW
ZA OKRES OD 1 STYCZNIA 2014 DO 31 GRUDNIA 2014 [WARIANT PORÓWNAWCZY] (cd.)**

	Nota	Okres zakończony 31/12/2014	Okres zakończony 31/12/2013
		PLN'000	PLN'000
			(przekształcony)
ZYSK (STRATA) NETTO		27 142	30 584
Pozostałe całkowite dochody	29		
Składniki, które nie zostaną przeniesione w późniejszych okresach do rachunku zysków i strat:	-		
Skutki przeszacowania aktywów trwałych		1 643	-
Udział w skutkach przeszacowania aktywów trwałych jednostek stowarzyszonych		-	-
Przeszacowanie zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych		806	191
Inne [opisać]		-	-
Podatek dochodowy dotyczący składników, które nie zostaną przeniesione do rachunku zysków i strat w późniejszych okresach		(735)	(57)
		1 714	134
Składniki, które mogą zostać przeniesione w późniejszych okresach do rachunku zysków i strat:			
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych:			
- Różnice kursowe z przeliczenia powstałe w bieżącym roku		75	121
- Strata związana z instrumentem zabezpieczającym w ramach zabezpieczania aktywów netto jednostek zagranicznych		(12)	-
- Korekty przeklasyfikujące w związku ze zbyciem jednostek zagranicznych w bieżącym roku		(166)	-
- Korekty przeklasyfikujące w związku z zabezpieczeniami aktywów netto zbytych w bieżącym roku jednostek zagranicznych		46	-
		(57)	121
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży:			
- Zysk netto z tytułu przeszacowania składników aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży powstały w ciągu roku		94	81
- Korekty przeklasyfikujące w związku ze zbyciem aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży w bieżącym roku		-	-
		94	81
Zabezpieczenie przepływów pieniężnych:			
- Zyski powstałe w ciągu bieżącego roku		436	316
- Korekty przeklasyfikujące kwot ujętych w wynik		(123)	(86)
- Korekty wynikające z przeniesienia kwot do pierwotnych wartości pozycji zabezpieczanych		(257)	(201)
		56	29
Inne [opisać]		-	-
Podatek dochodowy dotyczący składników, które mogą zostać przeniesione do rachunku zysków i strat w późniejszych okresach		(27)	(69)
Pozostałe całkowite dochody netto razem		1 780	296
SUMA CAŁKOWITYCH DOCHODÓW		28 922	30 880
Suma całkowitych dochodów przypadająca:			
Akcjonariuszom jednostki dominującej		24 530	27 653
Udziałom niedającym kontroli		4 392	3 227
		28 922	30 880

**SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ
SPORZĄDZONE NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2014 ROKU**

	Nota	Stan na	Stan na	Stan na
		31/12/2014	31/12/2013	01/01/2013
		PLN'000	PLN'000	PLN'000
AKTYWA			(przekształcony)	(przekształcony)
Aktywa trwałe				
Rzeczowe aktywa trwałe	15	105 215	130 541	157 212
Nieruchomości inwestycyjne	16	4 968	4 941	4 500
Wartość firmy	17	20 485	24 260	24 120
Pozostałe aktywa niematerialne	18	9 739	11 325	12 523
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	20	5 402	5 590	4 406
Inwestycje we wspólnych przedsięwzięciach	20A	3 999	3 662	3 420
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	10	2 083	1 964	1 843
Należności z tytułu leasingu finansowego	26	830	717	739
Pozostałe aktywa finansowe	22	10 771	9 655	7 850
Pozostałe aktywa	23	-	-	-
Aktywa trwałe razem		163 492	192 655	216 613
Aktywa obrotowe				
Zapasy	24	27 673	25 132	25 928
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	25	18 869	13 744	12 708
Należności z tytułu leasingu finansowego	26	198	188	182
Należności z tytułu kontraktów budowlanych	27	240	230	697
Pozostałe aktywa finansowe	22	8 757	6 949	5 528
Bieżące aktywa podatkowe	10	125	60	81
Pozostałe aktywa	23	-	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	46	24 096	20 278	8 052
		79 958	66 581	53 176
Aktywa klasyfikowane jako przeznaczone do zbycia	12	22 336	-	-
Aktywa obrotowe razem		102 294	66 581	53 176
Aktywa razem		265 786	259 236	269 789

Uwaga: MSR 1.40A wymaga prezentacji sprawozdania z sytuacji finansowej na początek najwcześniejszego porównawczego okresu (trzecie sprawozdanie z sytuacji finansowej) gdy:
(a) stosuje zasady rachunkowości retrospektywnie, dokonała retrospektywnego przekształcenia pozycji w sprawozdaniu finansowym lub przeklasyfikowania pozycji w sprawozdaniu finansowym, oraz
(b) retrospektywne zastosowanie, retrospektywne przekształcenie czy przekwalifikowanie ma istotny wpływ na informacje zawarte w trzecim sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

Ujawnienia inne niż wymagane przez MSR 1.41-44 oraz MSR 8 nie są wymagane (tj. nie są wymagane noty do trzeciego sprawozdania z sytuacji finansowej).

W niniejszym modelowym sprawozdaniu finansowym zakłada się, że zastosowanie znowelizowanych standardów doprowadziło do istotnej retrospektywnego przekształcenia niektórych pozycji sprawozdania finansowego (patrz Nota nr 2). W związku z tym zaprezentowano trzecie sprawozdanie z sytuacji finansowej.

**SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ
SPORZĄDZONE NA DZIEŃ 31 grudnia 2014 ROKU (cd.)**

	Nota	Stan na	Stan na	Stan na
		31/12/2014	31/12/2013	01/01/2013
		PLN'000	PLN'000	PLN'000
KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA				
			(przekształcony)	(przekształcony)
Kapitał własny				
Wyemitowany kapitał akcyjny	28	17 819	23 005	23 005
Nadwyżka ze sprzedaży akcji	28	14 620	25 667	25 667
Kapitał rezerwowy	29	4 237	2 226	1 726
Zyski zatrzymane	30	111 539	95 378	74 366
		<u>148 215</u>	<u>146 276</u>	<u>124 764</u>
Kwoty ujęte bezpośrednio w kapitale, związane z aktywami klasyfikowanymi jako przeznaczone do zbycia	12	-	-	-
		<u>148 215</u>	<u>147 426</u>	<u>124 764</u>
Kapitały przypadające akcjonariuszom jednostki dominującej				
Kapitały przypadające udziałom niedającym kontroli	31	26 761	22 058	18 831
		<u>174 976</u>	<u>168 334</u>	<u>143 595</u>
Zobowiązania długoterminowe				
Długoterminowe pożyczki i kredyty bankowe	32	13 560	25 886	22 072
Pozostałe zobowiązania finansowe	34	15 001	-	-
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych	39	1 954	1 482	2 194
Rezerwa na podatek odroczony	10	6 782	5 224	4 677
Rezerwy długoterminowe	35	2 294	2 231	4 102
Przychody przyszłych okresów	41	59	165	41
Pozostałe zobowiązania	36	180	270	-
		<u>39 830</u>	<u>35 258</u>	<u>33 086</u>
Zobowiązania długoterminowe razem				
Zobowiązania krótkoterminowe				
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	37	15 659	20 422	51 957
Zobowiązania z tytułu kontraktów budowlanych	27	36	15	245
Krótkoterminowe pożyczki i kredyty bankowe	32	22 446	25 600	33 618
Pozostałe zobowiązania finansowe	34	116	18	-
Bieżące zobowiązania podatkowe	10	5 328	5 927	4 990
Rezerwy krótkoterminowe	35	3 356	3 195	2 235
Przychody przyszłych okresów	41	265	372	63
Pozostałe zobowiązania	36	90	95	-
		<u>47 296</u>	<u>55 644</u>	<u>93 108</u>
Zobowiązania związane bezpośrednio z aktywami trwałymi klasyfikowanymi jako przeznaczone do zbycia	12	3 684		
		<u>50 980</u>	<u>55 644</u>	<u>93 108</u>
Zobowiązania krótkoterminowe razem				
Zobowiązania razem		<u>90 810</u>	<u>90 902</u>	<u>126 194</u>
Pasywa razem		<u>265 786</u>	<u>259 236</u>	<u>269 789</u>

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM ZA OKRES SPRAWOZDAWCZY KOŃCZĄCY SIĘ 31 GRUDNIA 2014 ROKU

	Kapitał podstawowy	Nadwyżka ze sprzedaży akcji	Kapitał rezerwowy ogółem	Kapitał rezerwowy z przeszac. rzeczowych aktywów trwałych	Kapitał rezerwowy z przeszac. inwestycji	Kapitał rezerwowy na świadczenia pracownicze rozliczane instrumentami kapitałowymi	Kapitał rezerwowy na zabezpieczenia	Kapitał rezerwowy z przewalutowania	Nadwyżka ze sprzedaży opcji na obligacje zamienne	Zyski zatrzymane	Przypadające akcjonariuszom jednostki dominującej	Przypadające udziałom niedającym kontroli	Razem
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Stan na 1 stycznia 2013 roku (z poprzedniego sprawozdania)	23 005	25 667	807	51	470	-	258	140	-	73 824	124 222	17 242	141 464
Przekształcenia (patrz Nota 2.3)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	542	542	1 589	2 131
Stan na 1 stycznia 2013 roku (po przekształceniach)	23 005	25 667	807	51	470	-	258	140	-	74 366	124 764	18 831	143 595
Zysk netto za rok obrotowy	-	-	-	-	-	-	-	-	-	27 357	27 357	3 227	30 584
Pozostałe całkowite dochody za rok obrotowy (netto)	-	-	-	1 150	57	-	20	85	-	134	296	-	296
Suma całkowitych dochodów	-	-	-	1 150	57	-	20	85	-	27 491	27 653	3 227	30 880
Ujęcie płatności dokonywanych na bazie akcji	-	-	-	-	-	338	-	-	-	-	338	-	338
Wyplata dywidendy	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(6 479)	(6 479)	-	(6 479)
Stan na 31 grudnia 2013 roku	23 005	25 667	807	1 201	527	338	278	225	-	95 378	146 276	22 058	168 334
Zysk netto za rok obrotowy	-	-	-	-	-	-	-	-	-	22 750	22 750	4 392	27 142
Pozostałe całkowite dochody za rok obrotowy (netto)	-	-	-	-	66	-	39	(39)	-	564	1 780	-	1 780
Suma całkowitych dochodów	-	-	-	-	66	-	39	(39)	-	23 314	24 530	4 392	28 922
Wyplata dywidendy	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(6 635)	(6 635)	-	(6 635)
Dodatkowe udziały niedające kontroli wynikające z nabycia udziałów spółki Szóstka (nota 44)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	127	127
Dodatkowe udziały niedające kontroli wynikające z nierozliczonych transakcji płatności dokonywanych na bazie akcji spółki Szóstka (nota 44)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	5
Sprzedaż części udziałów spółki Jedyńka (nota 19)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	34	34	179	213
Ujęcie płatności dokonywanych na bazie akcji	-	-	-	-	-	206	-	-	-	-	206	-	206
Emisja akcji zwykłych w ramach planu pracowniczych opcji na akcje	314	-	-	-	-	-	-	-	-	-	314	-	314
Emisja akcji zwykłych z tytułu świadczonych usług doradczych	3	5	-	-	-	-	-	-	-	-	8	-	8
Emisja zamiennych akcji preferencyjnych bez prawa do głosu	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-	100
Emisja obligacji zamiennych	-	-	-	-	-	-	-	-	834	-	834	-	834
Koszty emisji akcji	-	(6)	-	-	-	-	-	-	-	-	(6)	-	(6)
Odkup akcji zwykłych	(5 603)	(10 853)	-	-	-	-	-	-	-	(555)	(17 011)	-	(17 011)
Koszty odkupu akcji zwykłych	-	(277)	-	-	-	-	-	-	-	-	(277)	-	(277)
Przeniesienie do zysków zatrzymanych	-	-	-	(3)	-	-	-	-	-	3	-	-	-
Podatek dochodowy związany z transakcjami z właścicielami	-	84	-	-	-	-	-	-	(242)	-	(158)	-	(158)
Stan na 31 grudnia 2014 roku	17 819	14 620	807	1 198	593	544	317	186	592	111 539	148 215	26 761	174 976

**SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPLÝWÓW PIENIĘŻNYCH
ZA OKRES OD 1 STYCZNIA 2014 DO 31 GRUDNIA 2014 [METODA BEZPOŚREDNIA]**

	Nota	Okres zakończony	Okres zakończony
		31/12/2014	31/12/2013
		PLN'000	PLN'000
			(przekształcony)
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej			
Wpływy od klientów		210 789	214 691
Płatności na rzecz dostawców i pracowników		(166 504)	(184 208)
Środki pieniężne wygenerowane na działalności operacyjnej		44 285	30 483
Zapłacone odsetki		(4 493)	(6 106)
Zapłacony podatek dochodowy		(10 910)	(10 426)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		28 882	13 951
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej			
Płatności z tytułu nabycia aktywów finansowych		(1 890)	-
Wpływy ze sprzedaży aktywów finansowych		-	51
Otrzymane odsetki		2 315	1 054
Tantiemy i inne dochody z działalności inwestycyjnej		1 162	1 188
Dywidenda otrzymana od jednostek stowarzyszonych		30	25
Inne otrzymane dywidendy		156	154
Zaliczki wypłacone jednostkom powiązanym		(738)	(4 311)
Wpływy z tytułu spłat pożyczek przez jednostki powiązane		189	1 578
Płatności za rzeczowe aktywa trwałe		(21 473)	(11 902)
Wpływy z tytułu zbycia składników rzeczowych aktywów trwałych		11 462	21 245
Płatności za nieruchomości inwestycyjne		(10)	(202)
Wpływy z tytułu zbycia nieruchomości inwestycyjnych		-	58
Płatności za aktywa niematerialne		(6)	(358)
Wydatki netto z tytułu przejęcia jednostek zależnych	44	(477)	-
Wpływy netto z tytułu sprzedaży jednostek zależnych	45	7 566	-
Wpływy netto z tytułu sprzedaży jednostek stowarzyszonych		-	120
Środki pieniężne netto (wydane) / wygenerowane w związku z działalnością inwestycyjną		(1 714)	8 700
Przepływy pieniężne z działalności finansowej			
Wpływy z tytułu emisji akcji własnych		414	-
Wpływy z tytułu emisji obligacji zamiennych		4 950	-
Płatności z tytułu kosztów emisji akcji		(6)	-
Płatności z tytułu odkupu akcji		(17 011)	-
Płatności z tytułu kosztów odkupu akcji		(277)	-
Wpływy z emisji umarzalnych kumulacyjnych akcji preferencyjnych		15 000	-
Wpływy z emisji weksli długoterminowych		2 500	-
Płatności z tytułu kosztów emisji papierów dłużnych		(595)	-
Wpływy z tytułu pożyczek		16 953	24 798
Spłata pożyczek		(38 148)	(23 417)
Wpływy z pożyczek rządowych		-	3 000
Wpływy ze sprzedaży częściowej udziałów w spółkach zależnych niernowodującej utraty kontroli		213	-
Dywidendy wypłacone na rzecz umarzalnych akcji preferencyjnych		(613)	-
Dywidendy wypłacone na rzecz właścicieli		(6 635)	(6 479)
Środki pieniężne netto wykorzystane w działalności finansowej		(23 255)	(2 098)
Zwiększenie netto środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		3 913	20 553
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu sprawozdawczego		19 900	(469)
Wpływ zmian kursów walut na saldo środków pieniężnych w walutach obcych		(80)	(184)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu sprawozdawczego	46	23 733	19 900

**SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPLÝWÓW PIENIĘŻNYCH
ZA OKRES OD 1 STYCZNIA 2014 DO 31 GRUDNIA 2014 [METODA POŚREDNIA]**

Nota	Okres zakończony	Okres zakończony
	31/12/2014	31/12/2013
	PLN'000	PLN'000
		(przekształcony)
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej		
Zysk za rok obrotowy	27 142	30 584
Korekty:		
Koszt podatku dochodowego ujęty w wyniku	14 645	14 666
Udział w zysku jednostek stowarzyszonych	(866)	(1 209)
Udział w zysku wspólnych przedsięwzięć	(337)	(242)
Koszty finansowe ujęte w wyniku	4 420	6 025
Przychody z inwestycji ujęte w wyniku	(3 633)	(2 396)
Zysk ze zbycia składników rzeczowych aktywów trwałych	(6)	(67)
Zysk z przeszacowania wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych	(30)	(297)
Zysk ze zbycia jednostki zależnej	(1 940)	-
Zysk ze zbycia udziałów w jednostce stowarzyszonej	(581)	-
(Zysk) / strata netto z wyceny zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik	(125)	-
(Zysk) / strata netto z wyceny aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu	(156)	(72)
(Zysk) / strata netto z wyceny zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu	51	-
Nieefektywna część zabezpieczenia przepływów pieniężnych	(89)	(68)
(Zysk) / strata netto ze zbycia aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	-	-
Strata z tytułu utraty wartości należności z tytułu dostaw i usług	63	430
Odwrócenie odpisu z tytułu utraty wartości należności z tytułu dostaw i usług	(103)	-
Amortyzacja i umorzenie aktywów trwałych	15 210	17 041
Utrata wartości aktywów trwałych	1 439	-
(Dodatnie) / ujemne różnice kursowe netto	(819)	(474)
Koszty z tytułu płatności na bazie akcji rozliczanych instrumentami kapitałowymi	206	338
Koszty wynikające z emisji akcji na pokrycie otrzymanych usług konsultacyjnych	8	-
Amortyzacja kontraktów gwarancji finansowych	6	18
Zysk z efektywnego rozliczenia roszczeń wobec spółki Siódemka	(40)	-
	54 465	64 277
Zmiany w kapitale obrotowym:		
(Zwiększenie) / zmniejszenie salda należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności	(3 113)	(2 520)
(Zwiększenie) / zmniejszenie należności z tytułu kontraktów budowlanych	(10)	467
(Zwiększenie) / zmniejszenie stanu zapasów	(2 231)	204
(Zwiększenie) / zmniejszenie pozostałych aktywów	-	-
Zmniejszenie salda zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych zobowiązań	(4 763)	(31 182)
Zwiększenie / (zmniejszenie) zobowiązań z tytułu kontraktów budowlanych	21	(230)
Zwiększenie / (zmniejszenie) rezerw	224	(941)
Zwiększenie / (zmniejszenie) przychodów przyszłych okresów	(213)	43
Zwiększenie / (zmniejszenie) pozostałych zobowiązań	(95)	365
Środki pieniężne wygenerowane na działalności operacyjnej	44 285	30 483
Zapłacone odsetki	(4 493)	(6 106)
Zapłacony podatek dochodowy	(10 910)	(10 426)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	28 882	13 951

**SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPLÝWÓW PIENIĘŻNYCH
ZA OKRES OD 1 STYCZNIA 2014 DO 31 GRUDNIA 2014 [METODA POŚREDNIA] (cd.)**

	Nota	Okres zakończony 31/12/2014	Okres zakończony 31/12/2013
		PLN'000	PLN'000
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej			
Płatności z tytułu nabycia aktywów finansowych		(1 890)	-
Wpływy ze sprzedaży aktywów finansowych		-	51
Otrzymane odsetki		2 315	1 054
Tantiemy i inne dochody z działalności inwestycyjnej		1 162	1 188
Dywidenda otrzymana od jednostek stowarzyszonych		30	25
Inne otrzymane dywidendy		156	154
Zaliczki wypłacone jednostkom powiązanym		(738)	(4 311)
Wpływy z tytułu spłat pożyczek przez jednostki powiązane		189	1 578
Płatności za rzeczowe aktywa trwałe		(21 473)	(11 902)
Wpływy z tytułu zbycia składników rzeczowych aktywów trwałych		11 462	21 245
Płatności za nieruchomości inwestycyjne		(10)	(202)
Wpływy ze sprzedaży nieruchomości inwestycyjnych		-	58
Płatności za aktywa niematerialne		(6)	(358)
Wydatki netto z tytułu przejęcia jednostek zależnych	44	(477)	-
Wpływy netto z tytułu sprzedaży jednostek zależnych	45	7 566	-
Wpływy netto z tytułu sprzedaży jednostek stowarzyszonych		-	120
Środki pieniężne netto (wydane) / wygenerowane w związku z działalnością inwestycyjną		(1 714)	8 700
Przepływy pieniężne z działalności finansowej			
Wpływy z tytułu emisji własnych akcji		414	-
Wpływy z tytułu emisji obligacji zamiennych		4 950	-
Płatności z tytułu kosztów emisji akcji		(6)	-
Płatności z tytułu odkupu akcji		(17 011)	-
Płatności z tytułu kosztów odkupu akcji		(277)	-
Wpływy z emisji umarzalnych kumulacyjnych akcji preferencyjnych		15 000	-
Wpływy z emisji weksli długoterminowych		2 500	-
Płatności z tytułu kosztów emisji papierów dłużnych		(595)	-
Wpływy z pożyczek		16 953	24 798
Spłata pożyczek		(38 148)	(23 417)
Wpływy z pożyczek rządowych		-	3 000
Wpływy ze sprzedaży częściowej udziałów w spółkach zależnych niepowodującej utraty kontroli		213	-
Dywidendy wypłacone na rzecz umarzalnych akcji preferencyjnych		(613)	-
Dywidendy wypłacone na rzecz właścicieli		(6 635)	(6 479)
Środki pieniężne netto wykorzystane w działalności finansowej		(23 255)	(2 098)
Zwiększenie netto środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		3 913	20 553
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu sprawozdawczego		19 900	(469)
Wpływ zmian kursów walut na saldo środków pieniężnych w walutach obcych		(80)	(184)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu sprawozdawczego	46	23 733	19 900

**NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO
SPORZĄDZONEGO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2014**

1. Informacje ogólne

1.1. Informacje o jednostce dominującej

Spółka dominująca Grupy Kapitałowej ABC została utworzona na podstawie ..... z dnia 1 stycznia 2002 roku w kancelarii notarialnej XYZ (Rep. Nr .....). Siedzibą jednostki dominującej jest ..... (Kraj). Aktualnie spółka jest zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym w Sądzie rejonowym w ....., XIII. Wydział Gospodarczy pod numerem KRS 000012345.

Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, skład organów zarządczych i nadzorujących jednostki dominującej jest następujący:

Zarząd:

_____	-	Prezes Zarządu
_____	-	Członek Zarządu
_____	-	Członek Zarządu

Rada Nadzorcza:

_____	-	Przewodniczący
_____	-	Członek
_____	-	Członek

Według stanu na dzień 31 grudnia 2014 roku struktura akcjonariatu jednostki dominującej jest następująca:

Podmiot	Siedziba	Ilość akcji	% posiadanego kapitału	% posiadanych praw głosów
AAA	YYY	XXX	XX,XX%	XX,XX%
BBB	YYY	XXX	XX,XX%	XX,XX%
CCC	YYY	XXX	XX,XX%	XX,XX%
Razem			100,00%	100,00%

1.2. Informacje o Grupie Kapitałowej

Na dzień bilansowy w skład grupy kapitałowej ABC wchodzi ABC S.A. jako podmiot dominujący oraz XXX spółek zależnych, XXX podmioty stowarzyszone oraz udziały w XXX wspólnych przedsięwzięciach.

Dodatkowe informacje na temat jednostek podporządkowanych objętych skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym zostały zamieszczone w Notach 19, 20 oraz 21.

Czas trwania działalności poszczególnych jednostek wchodzących w skład Grupy kapitałowej nie jest ograniczony. Sprawozdania finansowe wszystkich jednostek podporządkowanych sporządzone zostały za ten sam okres sprawozdawczy co sprawozdanie finansowe jednostki dominującej, przy zastosowaniu spójnych zasad rachunkowości za wyjątkiem sprawozdania spółki stowarzyszonej D Plus (Nota 20).

Rokiem obrotowym Spółki Dominującej oraz spółek wchodzących w skład grupy jest rok kalendarzowy.

Podstawowa działalność Grupy Kapitałowej obejmuje:

1.3. Waluta funkcjonalna i waluta sprawozdawcza

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w polskich złotych (PLN). Polski złoty jest walutą funkcjonalną i sprawozdawczą Grupy Kapitałowej. Dane w sprawozdaniach finansowych zostały wykazane w tysiącach złotych, chyba że w konkretnych sytuacjach zostały podane z większą dokładnością.

2. Platforma zastosowanych Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej

2.1. Oświadczenie o zgodności

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzono w oparciu o Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej oraz związanych z nimi interpretacjami ogłoszonymi w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej.

2.2. Status zatwierdzenia Standardów w UE

Uwaga: Poniższy wykaz standardów i interpretacji zawarty w pkt. 2.2 powinien brać pod uwagę aktualny na dzień wydania sprawozdania status zatwierdzenia w UE. Niniejsza nota powinna prezentować różnice pomiędzy MSSF wydanymi przez RMSR oraz ich platformą zatwierdzoną przez UE na dzień publikacji sprawozdania finansowego. Aktualny status zatwierdzenia Standardów w UE jest dostępny na stronie www.iasplus.com. Dla zilustrowania przykładowego ujawnienia w tym zakresie, poniżej zaprezentowaliśmy zakres standardów, które nie były zatwierdzone w UE na dzień 30 listopada 2014 roku.

MSSF w kształcie zatwierdzonym przez UE nie różnią się obecnie w znaczący sposób od regulacji przyjętych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR), z wyjątkiem poniższych interpretacji, które według stanu na dzień [data publikacji sprawozdania finansowego] roku nie zostały jeszcze przyjęte do stosowania:

(i) **MSSF 9 „Instrumenty finansowe” (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub później)**

MSSF 9 w wersji pierwotnej z 2009 roku wprowadził nowe wymogi dotyczące klasyfikacji i wyceny aktywów finansowych. W październiku 2010 roku standard został zmodyfikowany i obejmował wymogi dotyczące klasyfikacji i wyceny zobowiązań finansowych i zasad wyksięgowywania, zaś w listopadzie 2013 roku poszerzono go o nowe wymogi dotyczące rachunkowości zabezpieczeń. Kolejną modyfikację MSSF 9 wydano w lipcu 2014 roku. Obejmuje ona a) wymogi dotyczące rozpoznawania utraty wartości aktywów finansowych oraz b) poprawki do wymogów dotyczących klasyfikacji i wyceny, wprowadzające kategorię wyceny „wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody” (WGPCD) dla określonych podstawowych instrumentów dłużnych.

Najważniejsze wymogi MSSF 9:

- Wszystkie aktywa finansowe wchodzące obecnie w zakres MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena” muszą być wyceniane w koszcie zamortyzowanym lub w wartości godziwej. W szczególności inwestycje w instrumenty dłużne, utrzymywane w ramach modelu biznesowego zakładającego pozyskiwanie umownych przepływów pieniężnych i generujące umowne przepływy pieniężne wyłącznie w formie spłat kapitału i odsetek od kapitału pozostającego do spłaty, generalnie wycenia się w koszcie zamortyzowanym na koniec kolejnych okresów rozliczeniowych. Instrumenty dłużne utrzymywane w ramach modelu biznesowego zakładającego pozyskiwanie umownych przepływów pieniężnych z możliwością ich zbycia generujące umowne przepływy pieniężne wyłącznie w formie spłat kapitału i odsetek od kapitału pozostającego do spłaty, wycenia się w WGPCD. Wszystkie pozostałe instrumenty dłużne i kapitałowe wycenia się w wartości godziwej na koniec kolejnych okresów sprawozdawczych. Ponadto zgodnie z MSSF 9 jednostka sprawozdawcza może podjąć nieodwołalną decyzję dotyczącą prezentacji późniejszych zmian w wartości godziwej inwestycji kapitałowych (nieprzeznaczonych do obrotu) w pozostałych całkowitych dochodach, natomiast w wyniku finansowym ujmować tylko dochody z dywidendy.
- Jeżeli chodzi o wycenę zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, MSSF 9 wymaga, by zmianę wartości godziwej zobowiązania finansowego, wynikającą ze zmian ryzyka kredytowego tego zobowiązania, prezentować w pozostałych całkowitych dochodach, chyba że ujęcie skutków zmian ryzyka kredytowego tego zobowiązania w pozostałych całkowitych dochodach spowodowałoby wystąpienie lub zwiększenie niedopasowania księgowego w wyniku finansowym. Zmian wartości godziwej przypisywanych do ryzyka kredytowego zobowiązania nie przenosi się następnie na wynik finansowy. Zgodnie z MSR 39 cała kwota zmiany wartości godziwej zobowiązania finansowego wyznaczonego do wyceny w wartości godziwej przez wynik finansowy jest ujmowana w wyniku finansowym.
- W odniesieniu do utraty wartości aktywów finansowych, MSSF 9 wymaga stosowania modelu oczekiwanej straty kredytowej zamiast wymaganego dotychczas przez MSR 39 modelu poniesionej straty kredytowej. Model oczekiwanej straty kredytowej wymaga, by jednostka rozliczała prognozowane straty kredytowe i ich zmiany na każdy dzień sprawozdawczy w celu odzwierciedlenia zmian ryzyka kredytowego po jego początkowym ujęciu. Innymi słowy, zdarzenie kredytowe nie musi zająć przed datą ujęcia strat kredytowych.
- Nowe wymogi dotyczące rachunkowości zabezpieczeń zachowują trzy rodzaje rachunkowości zabezpieczeń zdefiniowane w MSR 39. MSSF 9 jest bardziej elastyczny, jeżeli chodzi o typy transakcji podlegających rachunkowości zabezpieczeń; w szczególności rozszerza on zakres instrumentów kwalifikujących się jako instrumenty zabezpieczające, a także dopuszcza wyznaczanie komponentów ryzyka w przypadku pozycji niefinansowych.. Testy efektywności zastąpiono zasadą „powiązania ekonomicznego”. Nie wymaga się już retrospektywnej oceny efektywności zabezpieczenia. Poszerzono również wymogi dotyczące ujawniania informacji o zarządzaniu ryzykiem w jednostce.

Zarząd Spółki przewiduje, że zastosowanie MSSF 9 może wywrzeć w przyszłości znaczący wpływ na kwoty prezentowane w pozycjach aktywów finansowych i zobowiązań finansowych Grupy Kapitałowej. Nie ma jednak jeszcze możliwości przedstawienia wiarygodnych danych szacunkowych dotyczących wpływu MSSF 9, dopóki Grupa nie przeprowadzi szczegółowej analizy.

(ii) **MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 roku lub później)**

W maju 2014 roku wydano MSSF 15, określający jednolity model rozliczania przychodów z umów z klientami, obowiązujący wszystkie jednostki sprawozdawcze. Po wejściu w życie MSSF 15 zastąpi wytyczne dotyczące ujmowania przychodów zawarte w MSR 18 „Przychody”, MSR 11 „Umowy o usługę budowlaną” i w związanych z nimi Interpretacjach.

Podstawowa zasada MSSF 15 głosi, że jednostka ujmuje przychód jako formę opisu transakcji transferu na klienta przyrzeczonych towarów lub usług w kwocie odzwierciedlającej wartość wynagrodzenia, które oczekuje się być należne w zamian za te towary lub usługi. Standard wprowadza zasadę pięciu etapów procesu ujmowania przychodów:

- Etap 1: Identyfikacja umów z klientami.
- Etap 2: Identyfikacja umownych zobowiązań do wykonania świadczeń zawartych w umowie.
- Etap 3: Określenie ceny transakcji.
- Etap 4: Alokacja ceny transakcji do umownych zobowiązań do realizacji świadczeń zawartych w umowie.
- Etap 5: Ujęcie przychodów w chwili wypełnienia zobowiązań przez jednostkę.

Zgodnie z MSSF 15 jednostka ujmuje przychód w chwili spełnienia zobowiązania do wykonania świadczeń, czyli przeniesienia na klienta kontroli nad towarami lub usługami będącymi przedmiotem tego zobowiązania. MSSF 15 zawiera też znacznie bardziej restrykcyjne wytyczne dotyczące specyficznych aspektów dotyczących ujmowania przychodów. Wymaga również ujawniania szerokiego zakresu informacji.

Zarząd Spółki przewiduje, że zastosowanie MSSF 15 może wywrzeć w przyszłości znaczący wpływ na kwoty i ujawnienia prezentowane w skonsolidowanych sprawozdaniach finansowych Grupy Kapitałowej. Nie ma jednak możliwości przedstawienia wiarygodnych danych szacunkowych dotyczących oddziaływania MSSF 15, dopóki Grupa nie przeprowadzi szczegółowej analizy w tym aspekcie.

(iii) **Zmiany do MSSF 10 oraz MSR 28 – Sprzedaż lub wniesienie aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie)**

Zmiany mają na celu usunięcie sprzeczności między wymogami MSR 28 a MSSF 10 oraz wyjaśniają, że ujęcie zysku lub straty w transakcjach z udziałem jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia zależy od tego czy sprzedane lub wniesione aktywa stanowią przedsięwzięcie.

Zdaniem Zarządu Spółki zastosowanie tych zmian nie będzie miało znaczącego wpływu na skonsolidowane sprawozdania finansowe Grupy Kapitałowej.

(iv) **Zmiany do MSSF 11 „Rozliczanie nabycia udziałów we wspólnych operacjach” (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później)**

Zmieniona wersja MSSF 11 zawiera wytyczne dotyczące sposobu rozliczania nabycia udziałów we wspólnych operacjach stanowiących przedsięwzięcie zgodnie z definicją zawartą w MSSF 3 „Połączenia przedsięwzięć”. W szczególności zmieniony standard nakłada obowiązek stosowania zasad rozliczania połączenia przedsięwzięć określonych w MSSF 3 i w innych standardach (np. w MSR 36 „Utrata wartości aktywów” w odniesieniu do testów utraty wartości ośrodków generujących przepływy pieniężne, do których alokowano wartość firmy w momencie przejścia wspólnego działania). Te same wymogi należy stosować w przypadku utworzenia wspólnych operacji wtedy i tylko wtedy, gdy jedna ze stron wnosi do niego aportem istniejące przedsięwzięcie.

Jednostka sprawozdawcza ma również obowiązek ujawnienia informacji wymaganych przez MSSF 3 i inne standardy w przypadku połączenia przedsięwzięć.

Zmiany do MSSF 11 obowiązują prospektywnie w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 lub później. Zdaniem Zarządu Spółki, zastosowanie tych zmian nie będzie miało znaczącego wpływu na skonsolidowane sprawozdania finansowe Grupy Kapitałowej.

(v) **Zmiany do MSR 16 i MSR 38 „Wyjaśnienia na temat akceptowalnych metod amortyzacyjnych” (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później)**

Zmodyfikowany MSR 16 zabrania stosowania metody amortyzacji w oparciu o przychody w odniesieniu do składników rzeczowych aktywów trwałych. Zmodyfikowany MSR 38 wprowadza założenie, że przychody nie stanowią odpowiedniej podstawy amortyzacji składnika aktywów niematerialnych. Założenie to można odrzucić jedynie w dwóch konkretnych przypadkach:

- a) kiedy składnik aktywów niematerialnych wyrażony jest jako wskaźnik przychodów albo
- b) jeżeli można wykazać, że przychody z danego składnika aktywów niematerialnych są silnie skorelowane z konsumpcją generowanych przez niego korzyści ekonomicznych.

Zmiany te mają zastosowanie prospektywne i dotyczą okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później. Grupa Kapitałowa stosuje obecnie liniową metodę amortyzacji rzeczowych aktywów trwałych oraz aktywów niematerialnych. W opinii Zarządu Spółki metoda liniowa jest najodpowiedniejsza do odzwierciedlenia konsumpcji korzyści ekonomicznych zawartych w odpowiednich składnikach aktywów, w związku z czym Zarząd nie przewiduje, by zastosowanie znowelizowanej wersji MSR 16 i MSR 38 znacząco oddziaływało na skonsolidowane sprawozdania finansowe Grupy Kapitałowej.

(vi) **Zmiany do MSR 16 i MSR 41 „Rolnictwo: uprawy roślinne” (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później)**

Zmiany do MSR 16 i MSR 41 wprowadzają definicję upraw roślinnych i wymagają rozliczania aktywów biologicznych, które ją spełniają, jako rzeczowych aktywów trwałych zgodnie z MSR 16. Plony uzyskane z upraw roślinnych rozlicza się nadal zgodnie z MSR 41.

Zarząd Spółki nie przewiduje, by zastosowanie zmodyfikowanej wersji MSR 16 i MSR 41 miało znaczący wpływ na skonsolidowane sprawozdania finansowe Grupy Kapitałowej, ponieważ nie prowadzi ona działalności rolniczej.

(vii) **Zmiany do MSR 19 „Programy określonych świadczeń – składki pracownicze” (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2014 roku lub później)**

Zmiany do MSR 19 precyzują sposób rozliczania składek wpłaconych przez pracowników lub strony trzecie z tytułu programów określonych świadczeń w zależności od tego, czy wysokość składki zależy od stażu pracy danego pracownika. Składki niezależne od stażu pracy jednostka może ujmować jako zmniejszenie kosztów zatrudnienia w danym okresie zatrudnienia lub przypisać je do okresów zatrudnienia pracowników metodą prognozowanych uprawnień jednostkowych. Składki zależne od stażu pracy należy przypisywać do okresów zatrudnienia pracowników. Zdaniem Zarządu Spółki zastosowanie zmodyfikowanej wersji MSR 19 nie będzie miało znaczącego wpływu na skonsolidowane sprawozdania finansowe Grupy Kapitałowej.

(viii) **Poprawki do MSSF (cykl 2010-2012) - obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2014 lub po tej dacie**

Cykl rocznych poprawek do MSSF za okres 2010-2012 obejmuje szereg modyfikacji MSSF, których streszczenie przedstawiono poniżej.

Poprawki do MSSF 2 (i) zmieniają definicję „warunków nabycia uprawnień” i „warunku rynkowego” oraz (ii) dodają definicje „warunku świadczenia” i „warunku obsługi”, poprzednio zawartych w definicji „warunków nabycia uprawnień”. Poprawki do MSSF 2 obowiązują w odniesieniu do transakcji płatności w formie akcji, których termin przyznania przypada 1 lipca 2014 roku lub po tej dacie.

Poprawki do MSSF 3, zgodnie z którymi zapłata warunkowa sklasyfikowana jako składnik aktywów lub zobowiązań wymaga wyceny w wartości godziwej na każdy dzień sprawozdawczy, niezależnie od tego, czy będzie mieć ona formę instrumentu finansowego wchodzącego w zakres MSSF 9 lub MSR 39, czy składnika aktywów/zobowiązań niefinansowych. Zmiany wartości godziwej (poza korektami z okresowej wyceny) ujmują się w wyniku finansowym. Poprawki do MSSF 3 obowiązują w odniesieniu do połączeń jednostek gospodarczych, których termin przypada 1 lipca 2014 roku lub po tej dacie.

Poprawki do MSSF 8 (i) wymagają ujawnienia subiektywnych ocen dokonanych przez zarząd w procesie stosowania kryteriów łączenia segmentów operacyjnych, w tym opisu połączonych segmentów operacyjnych oraz wskaźników ekonomicznych uwzględnionych przy podejmowaniu decyzji, czy dane segmenty posiadają „podobne właściwości gospodarcze”, a także (ii) precyzują, że uzgodnienie wartości sumarycznej segmentów sprawozdawczych do aktywów jednostki należy przeprowadzać tylko w przypadku, gdy dane te przekazuje się regularnie głównemu organowi odpowiedzialnemu za podejmowanie decyzji operacyjnych.

Poprawki do „Uzasadnienia wniosków” do MSSF 13 precyzują, że wydanie MSSF 13 i związane z tym zmiany do MSR 13 i MSSF 39 nie uniemożliwiają niezdyktowanej wyceny zafakturowanych należności i zobowiązań krótkoterminowych bez ustalonej stopy odsetek, jeżeli efekt dyskonta nie jest znaczący. Ponieważ nie podano daty wejścia tych poprawek w życie, zakłada się, że obowiązują natychmiast po publikacji.

Poprawki do MSR 16 i MSR 38 eliminują niespójności w rozliczaniu skumulowanej amortyzacji (umorzenia) przy przeszacowaniu składnika rzeczowych aktywów trwałych i aktywów niematerialnych. Zmodyfikowane standardy precyzują, że wartość bilansowa brutto jest korygowana w sposób zgodny z metodą przeszacowania wartości bilansowej składnika aktywów, a kwota umorzenia stanowi różnicę między wartością bilansową brutto a wartością bilansową po uwzględnieniu skumulowanej utraty wartości.

Poprawki do MSR 24 precyzują, że jednostka zarządcza zapewniająca kluczowy personel kierowniczy jednostce sprawozdawczej jest stroną z nią powiązaną. Wobec tego jednostka sprawozdawcza musi ujawnić kwoty zapłacone lub należne jednostce zarządczej z tytułu zapewnienia kluczowego personelu kierowniczego jako transakcje ze stroną powiązaną. Nie wymaga się jednak ujawniania składników tych kwot.

Zdaniem Zarządu Spółki zastosowanie tych poprawek nie będzie miało znaczącego wpływu na skonsolidowane sprawozdania finansowe Grupy Kapitałowej.

(ix) Poprawki do MSSF (cykl 2011-2013) - obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2014 lub po tej dacie

Cykl rocznych poprawek do MSSF za okres 2011-2013 obejmuje szereg modyfikacji MSSF, których streszczenie przedstawiono poniżej.

Do „Uzasadnienia wniosków” MSSF 1 wprowadzono poprawki precyzujące, że jednostki stosujące MSSF po raz pierwszy mogą, choć nie muszą, stosować nowy MSSF, który jeszcze nie obowiązuje, jeżeli dopuszcza się jego wcześniejsze zastosowanie. Jeżeli jednostka zdecyduje się na takie wcześniejsze zastosowanie, musi stosować nowy MSSF retrospektywnie we wszystkich prezentowanych okresach, chyba że MSSF 1 dopuszcza zwolnienie lub danego przypadku dotyczy wyjątek od tej reguły.

W MSSF 3 zmieniono rozdział poświęcony zakresowi i sprecyzowano, że MSSF 3 nie dotyczy ujęcia rachunkowego tworzenia wspólnych ustaleń umownych wszelkiego typu w sprawozdaniach finansowych sporządzanych przez te wspólne jednostki.

W MSSF 13 zakres zwolnień portfela przy wycenie grupy aktywów i zobowiązań finansowych netto w wartości godziwej zmieniono i doprecyzowano, że dotyczy to wszelkich umów wchodzących w zakres i rozliczanych zgodnie z MSR 39 lub MSSF 9, nawet jeżeli nie spełniają one definicji aktywów i zobowiązań finansowych zawartej w MSR 32.

MSR 40 został zmieniony – doprecyzowano, że standard ten i MSSF 3 „Połączenia przedsięwzięć” nie wykluczają się wzajemnie i że można wymagać zastosowania obu naraz. Wobec tego, jednostka nabywająca nieruchomości inwestycyjną musi określić, czy (a) nieruchomość ta spełnia definicję nieruchomości inwestycyjnej zawartą w MSR 40; (b) czy transakcja spełnia definicję połączenia przedsięwzięć zawartą w MSSF 3.

Zdaniem Zarządu Spółki zastosowanie tych poprawek nie będzie miało znaczącego wpływu na skonsolidowane sprawozdania finansowe Grupy Kapitałowej.

(x) Poprawki do MSSF (cykl 2012-2014) - -obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 lub po tej dacie

Cykl rocznych poprawek do MSSF za okres 2012-2014 obejmuje szereg modyfikacji MSSF, których streszczenie przedstawiono poniżej.

Poprawki do MSSF 5 proponują specjalne wytyczne dotyczące MSSF 5 dotyczące przypadku reklasyfikacji składnika aktywów (lub grupy aktywów przeznaczonych do zbycia) z przeznaczonych do sprzedaży na przeznaczone do dystrybucji do właścicieli (lub odwrotnie), lub w przypadku zaniechania ich klasyfikacji jako przeznaczonych do dystrybucji. Poprawki stanowią, że:

- tego typu reklasyfikacja nie będzie stanowiła zmiany planu sprzedaży lub dystrybucji do właścicieli, wobec czego należy stosować wymogi dotyczącej klasyfikacji, prezentacji i wyceny dotyczące nowej metody zbycia;
- aktywa, które przestały spełniać kryterium przeznaczonych do dystrybucji do właścicieli (i nie spełniają kryteriów przeznaczonych do sprzedaży) należy traktować tak samo, jak aktywa, które przestały kwalifikować się jako przeznaczone do sprzedaży.

Poprawki mają zastosowanie prospektywne.

Poprawki do MSSF 7 stanowią dodatkowe wytyczne precyzujące, czy dana umowa serwisowa stanowi kontynuację zaangażowania w przekazywany składnik aktywów dla celów ujawnienia informacji wymaganych w odniesieniu do przekazywanych składników aktywów. Par. 42C(c) MSSF 7 stanowi, że przejęcie zobowiązań umownych samo w sobie nie stanowi ciągłości zaangażowania związanej z obowiązkiem ujawniania informacji o ich przekazaniu.

Poprawki do MSSF 7 zostały wprowadzone w celu wyeliminowania wątpliwości dotyczących uwzględniania wymogów ujawniania kompensaty aktywów i zobowiązań finansowych (wprowadzonych w grudniu 2011 roku i obowiązujących w odniesieniu do okresów rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie) w skróconych śródrocznych sprawozdaniach finansowych oraz kwestii, czy, jeżeli mają w nich zastosowanie, to czy we wszystkich sprawozdaniach sporządzonych po 1 stycznia 2013 roku, czy tylko w pierwszym roku.

Poprawki do MSR 19 wyjaśniają, że wysoko oceniane obligacje przedsiębiorstw wykorzystywane do szacowania stopy dyskonta świadczeń po okresie zatrudnienia powinny być emitowane w tej samej walucie, co te zobowiązania. Poprawki umożliwią ocenę wielkości rynku takich obligacji na poziomie waluty.

Poprawki do MSR 34 wyjaśniają wymagania dotyczące informacji wymaganych w MSR 34 przedstawionych w innym miejscu śródrocznego raportu finansowego, ale poza śródrocznym sprawozdaniem finansowym. Zgodnie z poprawkami informacje takie będą włączone do sprawozdania śródrocznego przez odniesienie do innej części raportu śródrocznego dostępnego dla użytkowników na tych samych warunkach i w tym samym czasie, co śródroczne sprawozdanie finansowe.

Zdaniem Zarządu Spółki zastosowanie tych poprawek nie będzie miało znaczącego wpływu na skonsolidowane sprawozdania finansowe Grupy Kapitałowej.

Jednocześnie nadal poza regulacjami przyjętymi przez UE pozostaje rachunkowość zabezpieczeń portfela aktywów i zobowiązań finansowych, których zasady nie zostały zatwierdzone do stosowania w UE.

Według szacunków jednostki, zastosowanie rachunkowości zabezpieczeń portfela aktywów lub zobowiązań finansowych według IAS 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena” nie miałoby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby przyjęte przez UE do stosowania na dzień bilansowy. **[Jeśli wpływ byłby istotny należy go ujawnić]**

Uwaga: dla celów tego przykładowego sprawozdania finansowego przyjęto założenie, że zastosowanie wyżej przedstawionych nowych i zmodyfikowanych MSSF i poprawek do MSSF nie będzie miało znaczącego wpływu na kwoty i ujawnienia przedstawione w tym sprawozdaniu finansowym. Jednostki sprawozdawcze muszą dokonać oceny wpływu nowych lub zmodyfikowanych MSSF na swoje sprawozdania finansowe z uwzględnieniem specyfiki swojej sytuacji i dokonać odpowiednich ujawnień.

2.3. Standardy zastosowane po raz pierwszy

Uwaga: Punkt ten powinien obejmować informacje dotyczące standardów i ich zmian jakie Grupa zastosowała po raz pierwszy do prezentowanego sprawozdania finansowego. Informacje tutaj wykazywane winny być ujęte zgodnie z wymogami MSR 8.28.

Następujące standardy, zmiany do istniejących standardów oraz interpretacje opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) oraz zatwierdzone do stosowania w UE wchodzą w życie po raz pierwszy w Grupie w roku 2014:

Zmiany do MSSF 10, MSSF 12 oraz MSR 27 "Jednostki inwestycyjne"

Zmiany definiują "jednostkę inwestycyjną" i wprowadza wyjątek od wymogu konsolidacji spółek zależnych dla "jednostek inwestycyjnych". Jednostka inwestycyjna nie konsoliduje swoich jednostek zależnych. Zamiast tego wycenia swoje udziały w spółkach zależnych w wartości godziwej przez wynik finansowy (zarówno w skonsolidowanym jak i jednostkowym sprawozdaniu finansowym). Aby zakwalifikować daną jednostkę jako "jednostkę inwestycyjną", muszą być spełnione następujące warunki - tj. jednostka:

- pozyskuje fundusze od jednego lub kilku inwestorów w celu zapewnienia im usług zarządzania inwestycjami,
- zobowiązuje się wobec inwestora(ów), że jego celem działalności jest lokowanie funduszy wyłącznie w celu osiągnięcia zwrotów z przyrostu majątku, dochodów z inwestycji, lub obu,
- ocenia i wycenia wyniki na podstawie zasadniczo wszystkich swoich inwestycji wycenianych w wartości godziwej.

Grupa nie spełnia definicji "jednostki inwestycyjnej" i w konsekwencji powyższe zmiany nie mają zastosowania do Grupy.

Nowe i zmienione MSSF, które mają wpływ na wartości wykazane w roku bieżącym (oraz/lub w latach ubiegłych):

Zmiany do MSR 32 „Instrumenty finansowe: prezentacja” – kompensowanie aktywów i zobowiązań finansowych

Zmiany doprecyzowują zasady kompensowania i skupia się na czterech głównych obszarach (a) wyjaśnienie, na czym polega "posiadanie możliwego do wyegzekwowania prawa do przeprowadzania kompensaty"; (b) jednoczesne przeprowadzanie kompensat i rozliczeń; (c) kompensowanie zabezpieczeń; (d) jednostka rozliczeniowa na potrzeby kompensat. Zmiany zostały zastosowane retrospektywnie.

[Ponieważ Grupa nie posiada aktywów finansowych i zobowiązań finansowych, które kwalifikują się do kompensowania, zastosowanie zmian nie miało wpływu na ujawnień lub na kwoty ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej. / Grupa Kapitałowa dokonała oceny, czy niektóre z jej aktywów finansowych i finansowych zobowiązań kwalifikuje się do kompensowania na podstawie kryteriów określonych w poprawkach i stwierdziła, że zastosowanie zmian nie miało wpływu na kwoty ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy.]

Zmiany do MSR 36 „Utrata wartości aktywów” – Ujawnianie wartości odzyskiwalnej aktywów niefinansowych (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),

Zmiany do MSR 36 o niewielkim zakresie dotyczą ujawnienia informacji o wartości odzyskiwalnej aktywów, u których dokonano odpisu z tytułu utraty wartości oraz w sytuacji kiedy wartość odzyskiwalna jest oparta na wartości godziwej pomniejszona o koszty zbycia. Przy opracowywaniu MSSF 13 „Określanie wartości godziwej”, RMSR postanowiła zmienić MSR 36 w taki sposób aby wprowadzić wymóg ujawnienia informacji o wartości odzyskiwalnej aktywów, u których dokonano odpisu z tytułu utraty wartości. Aktualne zmiany wyjaśniają pierwotny zamiar RMSR, że zakres tych ujawnień jest ograniczony jedynie do wartości odzyskiwalnej aktywów, u których dokonano odpisu z tytułu utraty wartości oraz kiedy wartość odzyskiwalna jest oparta na wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia.

Powyższe zmiany nie miały znaczącego wpływu na kwoty wykazywane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej.

Zmiany do MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena” – Nowacja instrumentów pochodnych i dalsze stosowanie rachunkowości zabezpieczeń (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie).

Zmiany o niewielkim zakresie dają możliwość dalszego stosowania rachunkowości zabezpieczeń w przypadku nowacji instrumentu pochodnego (wyznaczonego jako instrument zabezpieczający) w taki sposób, że jego stroną staje się kontrahent centralny, pod warunkiem spełnienia określonych warunków. Zmiany zostały zastosowane retrospektywnie.

Grupa Kapitałowa nie posiada instrumentów pochodnych, które by podlegały nowacji. W związku z tym powyższe zmiany nie miały znaczącego wpływu na kwoty wykazywane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy.

Nowe i znowelizowane Standardy dotyczące konsolidacji, wspólnych ustaleń umownych, jednostek stowarzyszonych i ujawniania informacji

W maju 2011 roku RMSR wydała pakiet pięciu standardów dotyczących konsolidacji, wspólnych ustaleń umownych, jednostek stowarzyszonych i ujawniania informacji. W skład pakietu wchodziły MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe”, MSSF 11 „Wspólne ustalenia umowne”, MSSF 12 „Ujawnianie na temat udziałów w innych jednostkach”, MSR 27 (2011) „Jednostkowe sprawozdania finansowe” i MSR 28 (2011) „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach”. Po wydaniu tych standardów wydano również poprawki do MSSF10, MSSF 11 i MSSF 12, precyzujące wytyczne dotyczące okresu przejściowego przy zastosowaniu tych standardów po raz pierwszy. W roku bieżącym Grupa Kapitałowa po raz pierwszy zastosowała MSSF 10, MSSF 11, MSSF 12 i MSR 28 (2011) wraz z poprawkami do MSSF 10, MSSF 11 i MSSF 12 dotyczącymi okresu przejściowego. MSR 27 (2011) nie ma zastosowania wobec Grupy, ponieważ jego zakres ogranicza się do jednostkowych sprawozdań finansowych. Skutki zastosowania tych standardów przedstawiono poniżej.

Skutki zastosowania MSSF 10

MSSF 10 zastępuje część MSR 27 „Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe” poświęconą sprawozdaniom skonsolidowanym oraz SKI-12 „Konsolidacja – jednostki specjalnego przeznaczenia”. MSSF 10 modyfikuje definicję kontroli. Zgodnie z nową definicją, inwestor posiada kontrolę nad jednostką inwestycyjną, kiedy a) posiada władzę nad tą jednostką, b) jest ekspozycyjny na lub posiada prawa do zmiennych zwrotów z tytułu zaangażowania w tej jednostce oraz c) ma zdolność wykorzystania władzy do wpływania na wielkość generowanych przez nią zwrotów. Warunkiem uznania, że inwestor posiada kontrolę nad jednostką inwestycyjną, jest spełnienie wszystkich trzech kryteriów. Upřednio kontrolę definiowano jako zdolność do kierowania polityką finansową i operacyjną jednostki w celu osiągnięcia korzyści ekonomicznych z jej działalności. W MSSF 10 zawarto dodatkowe wytyczne wyjaśniające, kiedy inwestor posiada kontrolę nad jednostką inwestycyjną. Niektóre wytyczne zawarte w MSSF 10 precyzujące, czy inwestor posiadający mniej niż 50% praw głosu w jednostce inwestycyjnej sprawuje nad nią kontrolę, czy nie, mają zastosowanie do Grupy Kapitałowej.

Grupa posiada 45% udziałów w spółce C Plus, notowanej na giełdzie papierów wartościowych w kraju A. Posiadanie 45% udziałów w spółce C Plus zapewnia Grupie taki sam udział w prawach głosu na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy tej spółki. Udziały w spółce C Plus zostały nabyte w czerwcu 2011 roku i od tego czasu procentowy udział Grupy Kapitałowej w kapitale zakładowym tej spółki nie uległ zmianie. Pozostałe 55% akcji zwykłych spółki C Plus znajduje się w posiadaniu licznej grupy akcjonariuszy, z których żaden nie posiada więcej niż 2%.

Na dzień zastosowania MSSF 10 po raz pierwszy (tj. 1 stycznia 2014 roku) Zarząd Spółki sprawdził, czy Spółka sprawuje kontrolę nad C Plus przez Grupę Kapitałową zgodnie z nową definicją kontroli i dotyczącymi jej wytycznymi zawartymi w MSSF 10. Zarząd stwierdził, że od momentu nabycia akcji w 2011 roku Grupa sprawuje kontrolę nad C Plus ze względu na bezwzględną wielkość posiadanych udziałów oraz wielkość względną i stopień rozproszenia udziałów pozostałych akcjonariuszy. Wobec tego, zgodnie z wymogami MSSF 10, C Plus od czerwca 2011 roku jest spółką zależną Spółki. Upřednio traktowano ją jako jednostkę stowarzyszoną Grupy Kapitałowej i rozliczano zgodnie z metodą praw własności.

Wartości porównawcze za rok 2013 oraz wielkości z nimi związane na dzień 1 stycznia 2013 zostały przekształcone zgodnie z odpowiednimi postanowieniami MSSF 10 dotyczącymi okresu przejściowego (szczegółowe informacje przedstawiono w poniższej tabeli).

Skutki zastosowania MSSF 11

MSSF 11 zastępuje MSR 31 „Udziały we wspólnych przedsięwzięciach”, a wytyczne zawarte w interpretacji SKI 13 „Jednostki współkontrolowane – niepieniężny wkład wspólników” zostały uwzględnione w MSR 28 (wersja z roku 2011). MSSF 11 omawia klasyfikację i sposób rozliczania wspólnych ustaleń umownych, nad którymi kontrolę sprawują dwie lub więcej stron. Zgodnie z MSSF 11, istnieją dwa typy ustaleń umownych: wspólne działania (operacje) i wspólne przedsięwzięcia. Klasyfikacja wspólnych ustaleń umownych zgodnie z MSSF 11 zależy od praw i obowiązków stron takich ustaleń, z uwzględnieniem struktury, formy prawnej, warunków umownych przyjętych przez strony oraz, jeżeli ma to zastosowanie, z uwzględnieniem innych faktów i okoliczności. Wspólne działanie to wspólne ustalenie umowne, w ramach którego strony sprawujące współkontrolę posiadają prawa do aktywów oraz ponoszą odpowiedzialność za zobowiązania związane z prowadzoną działalnością. Wspólne przedsięwzięcie to wspólne ustalenie umowne, w ramach którego strony sprawujące współkontrolę posiadają prawa do aktywów netto związanych z prowadzoną działalnością. Upřednio MSR 31 rozróżniał trzy typy wspólnych ustaleń umownych: współkontrolowane jednostki, wspólnie kontrolowaną działalność i wspólnie kontrolowane aktywa. Klasyfikacja wspólnych ustaleń umownych zgodnie z MSR 31 opierała się o formę prawną tych ustaleń (np. wspólne ustalenia umowne mające formę oddzielnej jednostki rozliczano jako jednostkę współkontrolowaną).

Inwestycje we wspólne przedsięwzięcia rozlicza się odmiennie od inwestycji we wspólne działania – dotyczy to zarówno ujęcia początkowego, jak i późniejszego jego rozliczania. Inwestycje we wspólne przedsięwzięcia rozlicza się metodą praw własności (nie dopuszcza się stosowania konsolidacji proporcjonalnej). Wspólne działania rozlicza się w ten sposób, że każda strona ujmuje swoje aktywa (w tym udział we wspólnych aktywach), swoje zobowiązania (w tym udział we wspólnie podjętych zobowiązaniach), swoje przychody (w tym udział w przychodach ze sprzedaży produktów wytworzonych we wspólnych działaniach) i swoje koszty (w tym udział we wspólnie ponoszonych kosztach). Każda strona rozlicza się z aktywów i zobowiązań, przychodów i kosztów dotyczących jej udziałów we wspólnych działaniach zgodnie z obowiązującymi Standardami.

Zarząd Spółki dokonał przeglądu i oceny klasyfikacji inwestycji Grupy Kapitałowej we wspólnych ustaleniach umownych zgodnie z wymogami MSSF 11 i stwierdził, że inwestycja Grupy w spółce JV Electronics, zaklasyfikowana zgodnie z MSR 31 jako jednostka współkontrolowana i rozliczana metodą konsolidacji proporcjonalnej, zgodnie z MSSF 11 powinna być zaklasyfikowana jako wspólne przedsięwzięcie i rozliczana metodą praw własności.

Sposób rozliczania inwestycji Grupy Kapitałowej w spółce JV Electronics został zmieniony zgodnie z postanowieniami dotyczącymi okresu przejściowego zawartymi w MSSF 11. Wartości porównawcze za rok 2013 przekształcono w taki sposób, by odzwierciedlały zmianę zasad rozliczania inwestycji Grupy w spółce JV Electronics. Dla celów rozliczenia metodą praw własności, nad dzień 1 stycznia 2013 roku inwestycję wyceniono początkowo jako sumę wartości bilansowych aktywów i zobowiązań, uprzednio podlegających konsolidacji proporcjonalnej (szczegółowe informacje przedstawiono w tabeli poniżej). Zarząd Spółki przeprowadził również ocenę utraty wartości początkowej inwestycji na dzień 1 stycznia 2013 roku i nie stwierdził konieczności ujmowania odpisu z tytułu utraty wartości.

Skutki zastosowania MSSF 12

MSSF 12 to nowy standard regulujący kwestie ujawniania informacji, mający zastosowanie do jednostek posiadających udziały w spółkach zależnych, wspólnych ustaleniach umownych, jednostkach stowarzyszonych i/lub niekonsolidowanych jednostkach strukturyzowanych. Zastosowanie MSSF 12 spowodowało zwiększenie zakresu informacji ujawnianych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym (szczegółowe informacje podano w Notach 4, 19, 20A i 21).

Uwaga: Poniższe ujawnienia są ilustracją wpływu zmian na rachunek zysków i strat sporządzony metodą kalkulacyjną. Jednostki sprawozdawcze powinny stosować tę metodę odpowiednio do sposobu analizy kosztów w sprawozdaniu z zysków i strat oraz innych całkowitych dochodów. Zgodnie ze zmianami do MSSF 10, 11 i 12 oraz zmianami dotyczącymi okresu przejściowego przy zastosowaniu tych standardów po raz pierwszy, jednostka musi zaprezentować tylko dane ilościowe wymagane w par. 28(f) MSR 8 dotyczące okresu rocznego bezpośrednio poprzedzającego datę zastosowania MSSF 10 po raz pierwszy (tj. roku 2013). Poniższa nota zatem nie zawiera danych ilościowych wymaganych w MSSF 8.28(f) za rok bieżący, dotyczących zastosowania MSSF 10, 11 i 12.

Wpływ zastosowania MSSF 10 na wynik finansowy za rok obrotowy	Okres zakończony 31/12/2013
	PLN'000
Zwiększenie przychodów ze sprzedaży	2 240
Zwiększenie kosztów własnych sprzedaży	(1 105)
Zwiększenie kosztów sprzedaży	(120)
Zwiększenie kosztów zarządu	(88)
Zwiększenie przychodów finansowych	45
Zwiększenie kosztów finansowych	(18)
Zmniejszenie udział w zyskach jednostek stowarzyszonych	(380)
Zwiększenie kosztów podatku dochodowego	(110)
	464
Zwiększenie zysku za rok obrotowy	464
Zwiększenie zysku za rok obrotowy w podziale na:	
Akcjonariuszom jednostki dominującej	-
Udziałom niedającym kontroli	464
	464

Okres zakończony 31/12/2013

Wpływ zastosowania MSSF 11 na wynik finansowy za rok obrotowy

	PLN'000
Zmniejszenie przychodów ze sprzedaży	(2 005)
Zmniejszenie kosztów własnych sprzedaży	1 300
Zmniejszenie kosztów sprzedaży	100
Zmniejszenie kosztów zarządu	323
Zmniejszenie kosztów finansowych	16
Zwiększenie udział w zyskach wspólnego przedsięwzięcia	242
Zmniejszenie kosztów podatku dochodowego	24
	<hr/>
Zwiększenie / zmniejszenie zysku za rok obrotowy	-
Zwiększenie / zmniejszenie zysku za rok obrotowy w podziale na:	
Akcjonariuszom jednostki dominującej	-
Udziałom niedającym kontroli	-
	<hr/>
	-

Wpływ zastosowania MSSF 10 i MSSF 11 na sprawozdanie z całkowitych dochodów za rok obrotowy

Okres zakończony 31/12/2013

Wpływ na wynik finansowy za rok obrotowy

	PLN'000
Zwiększenie przychodów ze sprzedaży	235
Zwiększenie kosztów własnych sprzedaży	195
Zmniejszenie kosztów sprzedaży	(20)
Zwiększenie kosztów zarządu	235
Zwiększenie przychodów finansowych	45
Zmniejszenie kosztów finansowych	(2)
Zwiększenie udział w zyskach wspólnego przedsięwzięcia	242
Zmniejszenie udział w zyskach jednostek stowarzyszonych	(380)
Zmniejszenie kosztów podatku dochodowego	(86)
	<hr/>
Zwiększenie / zmniejszenie zysku za rok obrotowy	464
Zwiększenie / zmniejszenie zysku za rok obrotowy w podziale na:	
Akcjonariuszom jednostki dominującej	-
Udziałom niedającym kontroli	464
	<hr/>
	464

Uwaga: Powyższa tabela przedstawia łączny wpływ zastosowania po raz pierwszy w bieżącym roku nowych i zmodyfikowanych standardów na całkowite dochody jednostki. Choć MSR 8 nie wymaga takiego ujawnienia, uznano, że użytkownicy sprawozdania finansowego mogą uznać informacje o takim łącznym wpływie za użyteczne.

Ponadto, zgodnie z postanowieniami przejściowymi zawartymi w MSSF 10 i w MSSF 11, Grupa nie wykazała wpływu zastosowania MSSF 10 i MSSF 11 na wynik finansowy za rok zakończony 31 grudnia 2014.

2.3. Standardy zastosowane po raz pierwszy (cd.)

Wpływ na aktywa netto oraz kapitały na dzień 1 stycznia 2013 [zwiększenie/(zmniejszenie)]	Stan na 01/01/2013 z poprzedniego sprawozdania	Wpływ zmian MSSF 10	Wpływ zmian MSSF 11	Stan na 01/01/2013 po zmianach
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Rzeczowe aktywa trwałe	161 058	2 908	(6 754)	157 212
Wartość firmy	23 920	200	-	24 120
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	5 706	(1 300)	-	4 406
Inwestycje we wspólnych przedsięwzięciach	-	-	3 420	3 420
Zapasy	26 688	240	(1 000)	25 928
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	13 550	350	(1 192)	12 708
Środki pieniężne w gotówce i na rachunkach bankowych	7 752	300	-	8 052
Długoterminowe pożyczki	(25 785)	(500)	4 213	(22 072)
Rezerwa na podatek odroczony	(4 668)	(209)	200	(4 677)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	(52 750)	(300)	1 093	(51 957)
Bieżące zobowiązania podatkowe	(4 910)	(100)	20	(4 990)
Łączny wpływ na aktywa netto	150 561	1 589	-	152 150
Udziały niedające kontroli	(17 242)	(1 589)	-	(18 831)
Zyski zatrzymane	(74 366)	-	-	(74 366)
Łączny wpływ na kapitały	(91 608)	(1 589)	-	(93 197)
Wpływ na aktywa netto oraz kapitały na dzień 31 grudnia 2013 [zwiększenie/(zmniejszenie)]	Stan na 31/12/2013 z poprzedniego sprawozdania	Wpływ zmian MSSF 10	Wpływ zmian MSSF 11	Stan na 31/12/2013 po zmianach
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Rzeczowe aktywa trwałe	134 078	3 317	(6 854)	130 541
Wartość firmy	24 060	200	-	24 260
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	7 270	(1 680)	-	5 590
Inwestycje we wspólnych przedsięwzięciach	-	-	3 662	3 662
Zapasy	25 982	250	(1 100)	25 132
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	14 658	320	(1 234)	13 744
Środki pieniężne w gotówce i na rachunkach bankowych	19 778	500	-	20 278
Długoterminowe pożyczki	(29 807)	(380)	4 301	(25 886)
Rezerwa na podatek odroczony	(5 236)	(208)	220	(5 224)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	(21 220)	(186)	984	(20 422)
Bieżące zobowiązania podatkowe	(5 868)	(80)	21	(5 927)
Łączny wpływ na aktywa netto	163 695	2 053	-	165 748
Udziały niedające kontroli	(20 005)	(2 053)	-	(22 058)
Zyski zatrzymane	(95 378)	-	-	(95 378)
Łączny wpływ na kapitały	(115 383)	(2 053)	-	(117 436)

Wpływ nowych standardów na przepływy pieniężne na dzień 31 grudnia 2013

	Wpływ zmian MSSF 10	Wpływ zmian MSSF 11	Łączny wpływ zmian
	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	359	(251)	108
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(39)	339	300
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(120)	(88)	(208)
Łączny wpływ na przepływy pieniężne	200	-	200

Wpływ zastosowania nowych i zmienionych standardów na podstawowy i rozwodniony zysk na akcję został zaprezentowany w nocie nr 14.3.

2.4. Wcześniejsze zastosowanie standardów i interpretacji

Uwaga: Punkt ten powinien obejmować informacje dotyczące standardów i ich zmian jakie Grupa zdecydowała się zastosować wcześniej w stosunku do ich daty obowiązywania zawartej w danym standardzie. Spółki sporządzające sprawozdania finansowe według MSSF w kształcie zatwierdzonym przez UE, muszą brać pod uwagę status zatwierdzenia standardów w UE.

Sporządzając niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zarząd Grupy podjął decyzję, iż zaden ze Standardów nie będzie wcześniej stosowany.

2.5. Standardy opublikowane i zatwierdzone przez UE, ale które jeszcze nie weszły w życie

Uwaga: Punkt ten powinien obejmować informacje dotyczące standardów i ich zmian jakie Grupa nie zastosowała przed dniem ich faktycznego obowiązywania, jeżeli standardy te dawały taka możliwość. Informacje tutaj wykazywane winny być ujęte zgodnie z wymogami MSR 8.30.

Zatwierdzając niniejsze sprawozdanie finansowe Grupa nie zastosowała następujących standardów, zmian standardów i interpretacji, które zostały opublikowane i zatwierdzone do stosowania w UE, ale które nie weszły jeszcze w życie:

(i) **Interpretacja KIMSF 21 „Opłaty publiczne” (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 17 czerwca 2014 roku lub później)**

KIMSF 21 to interpretacja MSR 37 „Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe”. MSR 37 określa kryteria rozpoznawania zobowiązania, jednym z których jest wymóg posiadania obecnego obowiązku wynikający z przeszłych zdarzeń (tzw. zdarzenie obligujące). Interpretacja wyjaśnia, że zdarzeniem skutkującym powstaniem zobowiązania do uiszczenia opłaty publicznej jest działalność podlegająca opłacie publicznej określona w odpowiednich przepisach prawnych.

Zarząd przewiduje, iż powyższe zmiany nie będą miały znaczącego wpływu na kwoty wykazywane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy.

Jednostka postanowiła nie skorzystać z możliwości wcześniejszego zastosowania powyższych standardów, zmian do standardów i interpretacji. **[Jeżeli spółka postanowiła zastosować wcześniej niektóre standardy i interpretacje, należy przedstawić właściwe dla jednostki ujawnienia według MSR 8.28]** Według szacunków jednostki, w/w standardy, interpretacje i zmiany do standardów nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez jednostkę na dzień bilansowy. **[Jeśli wpływ byłby istotny należy go ujawnić – alternatywnie wpływ (lub jego brak) można ujawnić w opisie poszczególnych standardów]**

2.6. Dobrowolna zmiana zasad rachunkowości

Sporządzając niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe, w stosunku do okresów poprzednich Grupa nie zmieniła dobrowolnie żadnych stosowanych uprzednio zasad rachunkowości.

3. Stosowane zasady rachunkowości

Uwaga: Poniżej podano przykłady zasad rachunkowości, które jednostka może ujawnić w swym sprawozdaniu finansowym: Jednostki mają obowiązek ujawnić w podsumowaniu swych istotnych zmian w zasadach rachunkowości podstawę (podstawy) wyceny wykorzystaną przy sporządzaniu sprawozdania finansowego oraz inne zasady rachunkowości mające znaczenie dla zrozumienia tego sprawozdania. Zasada rachunkowości może być istotna z punktu widzenia działalności jednostki, nawet jeżeli powiązane z nią kwoty w okresie bieżącym i przeszłych okresach nie są istotne.

Kierownictwo powinno decydować o ujawnieniu danej zasady rachunkowości w oparciu o stwierdzenie, czy takie ujawnienie pomogłoby użytkownikom w zrozumieniu, w jaki sposób transakcje, inne zdarzenia i warunki odzwierciedlono w wyniku i danych finansowych jednostki. Ujawnienie danej zasady rachunkowości jest szczególnie przydatne wtedy, gdy takie zasady jednostka wybierała spośród opcji oferowanych w standardach i interpretacjach.

Jednostka powinna uwzględnić charakter swojej działalności, a także te zasady rachunkowości, których ujawnienia oczekiwaliaby użytkownicy od jednostki tego rodzaju. Należy również ujawnić każdą istotną zasadę rachunkowości, która nie jest określona wymogami MSSF, ale została wybrana i przyjęta zgodnie z MSR 8.

Dla celów kompletności, w niniejszym wzorze sprawozdania finansowego przedstawiono zasady rachunkowości dla niektórych pozycji nieistotnych, pomimo że nie jest to wymagane w ramach MSSF.

3.1. Kontynuacja działalności

Skonsolidowane sprawozdania finansowe zostały sporządzone przy założeniu kontynuacji działalności w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień sporządzenia skonsolidowanych sprawozdań finansowych nie istnieją żadne okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuacji działalności gospodarczej przez Grupę.

3.2. Podstawa sporządzenia

Skonsolidowane sprawozdania finansowe zostały sporządzone zgodnie z koncepcją kosztu historycznego, za wyjątkiem niektórych aktywów trwałych i instrumentów finansowych, które są wyceniane w wartościach przeszacowanych albo wartości godziwej na koniec każdego okresu sprawozdawczego zgodnie z określoną poniżej polityką rachunkowości.

Koszt historyczny ustalany jest co do zasady na bazie wartości godziwej dokonanej zapłaty za dobra lub usługi.

Za wartość godziwą uznaje się cenę, którą można uzyskać przy sprzedaży składnika aktywów lub zapłaconą w celu przeniesienia zobowiązania w zwyczajowej transakcji w głównym (lub najkorzystniejszym) rynku w dniu wyceny i na obecnych warunkach rynkowych, niezależnie od tego, czy cena jest bezpośrednio obserwowalna czy oszacowana przy użyciu innej techniki wyceny. W wycenie do wartości godziwej składnika aktywów lub zobowiązania, Grupa bierze pod uwagę właściwości danego składnika aktywów lub zobowiązań, jeżeli uczestnicy rynku podejmują te cechy pod uwagę przy wycenie aktywów lub zobowiązań na dzień wyceny. Wartość godziwą dla celów wyceny i / lub ujawniania informacji w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy ustala się na w/w podstawie, z wyjątkiem transakcji płatności w formie akcji, które są objęte zakresem MSSF 2, transakcji leasingowych, które są objęte zakresem MSR 17 jak i wycen, które mają pewne podobieństwa do wartości godziwej, ale nie są wartościami godziwymi takie jak cena sprzedaży netto zgodnie z MSR 2 czy wartość użytkowa zgodnie z MSR 36.

Ponadto, dla celów sprawozdawczości finansowej, wyceny w wartości godziwej są skategoryzowane według trzech poziomów w zależności od stopnia, w jakim dane wsadowe do pomiarów wartości godziwej są obserwowalne i od znaczenia danych wsadowych do wyceny w wartości godziwej jako całości. Poziomy te kształtują się w następujący sposób:

- **Poziom 1:** danymi wsadowymi są ceny notowane (nieskorygowane) z aktywnych rynków dla identycznych aktywów lub zobowiązań, do których jednostka ma dostęp w dniu wyceny.
- **Poziom 2:** danymi wsadowymi są dane inne niż ceny notowane zaliczane do Poziomu 1, które są obserwowalne dla składnika aktywów lub zobowiązań, bezpośrednio lub pośrednio
- **Poziom 3:** danymi wsadowymi są nieobserwowalne dane do wyceny składnika aktywów lub zobowiązań.

Najważniejsze zasady rachunkowości stosowane przez Grupę przedstawione zostały poniżej.

3.3. Zasady konsolidacji

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje sprawozdanie finansowe Spółki i jednostek (w tym jednostek strukturyzowanych) kontrolowanych przez Spółkę i jej jednostki zależne. Spółka posiada kontrolę, jeżeli:

- posiada władzę nad danym podmiotem,
- podlega ekspozycji na zmienne zwroty lub posiada prawa do zmiennych zwrotów z tytułu swojego zaangażowania w danej jednostce,
- ma możliwość wykorzystania władzy w celu kształtowania poziomu generowanych zwrotów.

Spółka weryfikuje swoją kontrolę nad innymi jednostkami, jeżeli wystąpiła sytuacja wskazująca na zmianę jednego lub kilku z wyżej wymienionych warunków sprawowania kontroli.

Jeżeli Spółka posiada mniej niż większość praw głosu w danej jednostce, ale posiadane prawa głosu wystarczają do umożliwienia jej jednostronnego kierowania istotnymi działaniami tej jednostki, znaczy to, że sprawuje nad nią władzę. Przy ocenie, czy prawa głosu w danej jednostce wystarczają dla zapewnienia władzy, Spółka analizuje wszystkie istotne okoliczności, w tym:

- wielkość posiadanego pakietu praw głosu w porównaniu do rozmiaru udziałów i stopnia rozproszenia praw głosu posiadanych przez innych udziałowców;
- potencjalne prawa głosu posiadane przez Spółkę, innych udziałowców lub inne strony;
- prawa wynikające z innych ustaleń umownych; a także
- dodatkowe okoliczności, które mogą dowodzić, że Spółka posiada lub nie posiada możliwości kierowania istotnymi działaniami w momentach podejmowania decyzji, w tym wzorce głosowania zaobserwowane na poprzednich zgromadzeniach udziałowców.

Konsolidacja spółki zależnej rozpoczyna się w momencie uzyskania nad nią kontroli przez Spółkę, a kończy w chwili utraty tej kontroli. Dochody i koszty jednostki zależnej nabytej lub zbytej w ciągu roku ujmuje się w skonsolidowanym sprawozdaniu z zysków i strat oraz innych całkowitych dochodów w okresie od daty przejęcia przez Spółkę kontroli do daty utraty kontroli nad tą jednostką zależną. Wynik finansowy i wszystkie składniki pozostałych całkowitych dochodów przypisuje się właścicielom Spółki i udziałom niesprawnym kontroli. Całkowite dochody spółek zależnych przypisuje się właścicielom Spółki i udziałom niesprawnym kontroli, nawet jeżeli powoduje to powstanie deficytu po stronie udziałów niesprawnym kontroli.

W razie konieczności sprawozdania finansowe spółek zależnych koryguje się w taki sposób, by dopasować stosowane przez nie zasady rachunkowości do polityki rachunkowości Grupy Kapitałowej.

Podczas konsolidacji wszystkie wewnątrzgrupowe aktywa, zobowiązania, kapitał własny, dochody, koszty i przepływy pieniężne dotyczące transakcji dokonanych między członkami Grupy Kapitałowej podlegają całkowitej eliminacji.

3.3.1 Zmiany udziału Grupy w kapitale jednostek zależnych

Zmiany udziału Grupy w kapitale jednostek zależnych, które nie powodują utraty kontroli nad tymi jednostkami przez Grupę, rozlicza się jako transakcje kapitałowe. Wartość bilansową udziałów Grupy oraz udziałów niesprawnym kontroli koryguje się w celu uwzględnienia zmian udziału w danych jednostkach zależnych. Różnice między kwotą korekty udziałów niesprawnym kontroli a wartością godziwą uiszczoną lub otrzymaną zapłaty ujmuje się bezpośrednio w kapitale własnym i przypisuje właścicielom Spółki.

Jeżeli Grupa utraci kontrolę nad jednostką zależną, w rachunku zysków i strat ujmuje się zysk lub stratę, obliczone jako różnica między (i) zagregowaną kwotą otrzymanej zapłaty i wartości godziwej zachowanych udziałów a (ii) pierwotną wartością bilansową aktywów (w tym wartości firmy) i zobowiązań tej jednostki zależnej i udziałów niesprawnym kontroli. Wszystkie kwoty związane z tą jednostką zależną, pierwotnie ujmowane w pozostałych całkowitych dochodach, rozlicza się tak, jak gdyby Grupa bezpośrednio zbyła odpowiadające im aktywa lub zobowiązania jednostki zależnej (tj. przenosi na wynik finansowy lub do innej kategorii kapitału własnego zgodnie z postanowieniami odpowiednich MSSF). Wartość godziwą inwestycji posiadanych w byłej jednostce zależnej na dzień utraty kontroli traktowana jest jako wartość godziwa w chwili początkowego ujęcia w celu umożliwienia ewentualnego rozliczenia kosztu poniesionego w chwili początkowego ujęcia inwestycji w jednostce stowarzyszonej lub wspólnym przedsięwzięciu zgodnie z MSR 39.

3.4. Połączenia jednostek gospodarczych

Przejęcia innych podmiotów rozlicza się metodą przejęcia. Zapłatę przekazaną w transakcji połączenia jednostek gospodarczych wycenia się w wartości godziwej, obliczonej jako zbiorcza kwota wartości godziwych na dzień przejęcia przekazanych przez Grupę aktywów, zobowiązań zaciągniętych przez Grupę wobec poprzednich właścicieli jednostki przejmowanej oraz instrumentów kapitałowych wyemitowanych przez Grupę w zamian za przejęcie kontroli nad jednostką przejmowaną. Koszty związane z przejęciem ujmuje się w wynik w momencie ich poniesienia.

Możliwe do zidentyfikowania aktywa i zobowiązania wycenia się w wartości godziwej na dzień przejęcia, z następującymi wyjątkami:

- aktywa i zobowiązania wynikające z odroczonego podatku dochodowego lub związane z umowami o świadczenia pracownicze ujmuje się i wycenia zgodnie z MSR 12 „Podatek dochodowy” i MSR 19 „Świadczenia pracownicze”;
- zobowiązania lub instrumenty kapitałowe związane z programami płatności rozliczanymi na bazie akcji w jednostce przejmowanej lub w Grupie, które mają zastąpić analogiczne umowy obowiązujące w jednostce przejmowanej, wycenia się zgodnie z MSSF 2 „Płatności na bazie akcji” na dzień przejęcia (patrz nota 3.16.2) oraz
- aktywa (lub grupy aktywów przeznaczone do zbycia) sklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży zgodnie z MSSF 5 „Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży i działalność zaniechana” wycenia się zgodnie z wymogami tego standardu.

Wartość firmy wycenia się jako nadwyżkę sumy przekazanej zapłaty, kwoty udziałów niedających kontroli w jednostce przejmowanej oraz wartości godziwej poprzednio posiadanych przez jednostkę przejmującą udziałów w jednostce przejmowanej nad kwotą wartości godziwej możliwych do zidentyfikowania przejętych aktywów netto i zobowiązań wycenionych na dzień przejęcia. Jeżeli po ponownej weryfikacji wartość netto wycenionych nadziei przejęcia możliwych do zidentyfikowania aktywów i zobowiązań przekracza sumę przekazanej zapłaty, wartości udziałów niedających kontroli w jednostce przejmowanej oraz wartości godziwej udziałów w tej jednostce uprzednio posiadanych przez jednostkę przejmującą, nadwyżkę tę ujmuje się bezpośrednio w wyniku jako zysk na okazyjnym nabyciu.

Udziały niedające kontroli stanowiące część udziałów właścicielskich i uprawniające posiadaczy do proporcjonalnego udziału w aktywach netto jednostki w przypadku jej likwidacji można początkowo wycenić w wartości godziwej lub odpowiednio do proporcji udziałów niedających kontroli w ujętej wartości możliwych do zidentyfikowania aktywów netto jednostki przejmowanej. Wyboru metody wyceny dokonuje się indywidualnie dla każdej transakcji przejęcia. Inne rodzaje udziałów niedających kontroli wycenia się w wartości godziwej lub inną metodą przepisaną w MSSF.

Jeżeli zapłata przekazana w transakcji połączenia jednostek gospodarczych obejmuje aktywa lub zobowiązania wynikające z umowy o zapłacie warunkowej, zapłatę tę wycenia się w wartości godziwej na dzień przejęcia i ujmuje jako część wynagrodzenia przekazanego w transakcji połączenia jednostek gospodarczych. Zmiany wartości godziwej zapłaty warunkowej kwalifikujące się jako korekty za okres objęty wyceną uwzględnia się retrospektywnie, w korespondencji z odpowiednimi korektami wartości firmy. Korekty dotyczące okresu wyceny to takie, które są wynikiem uzyskania dodatkowych informacji dotyczących „okresu objętego wyceną” (który nie może być dłuższy niż jeden rok od dnia przejęcia), dotyczących faktów i okoliczności występujących na dzień przejęcia.

Zmiany wartości godziwej zapłaty warunkowej, które nie kwalifikują się jako korekty dotyczące okresu wyceny, rozlicza się w zależności od klasyfikacji zapłaty warunkowej. Warunkowej zapłaty sklasyfikowanej jako kapitał własny nie wycenia się ponownie, a jej późniejsze uregulowanie rozlicza się w ramach kapitału własnego. Zapłata warunkowa zaklasyfikowana jako składnik aktywów lub zobowiązań podlega przeszacowaniu na kolejne dni sprawozdawcze zgodnie z MSR 39 lub MSR 37 „Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe”, a wynikające z przeszacowania zyski lub straty ujmuje się w wynik.

W przypadku połączenia jednostek realizowanego etapami, udziały w jednostce przejmowanej uprzednio posiadane przez Grupę przeszacowuje się do wartości godziwej nadziei przejęcia, a wynikający stąd zysk lub stratę ujmuje się w wynik. Kwoty wynikające z posiadania udziałów w jednostce przejmowanej przed datą przejęcia, uprzednio ujmowane w pozostałych całkowitych dochodach, przenosi się do rachunku zysków i strat, jeżeli takie traktowanie byłoby poprawne w chwili zbycia tych udziałów.

Jeżeli początkowe rozliczenie księgowe połączenia jednostek na koniec okresu sprawozdawczego, w którym połączenie miało miejsce, nie jest kompletne, Grupa prezentuje w swoim sprawozdaniu finansowym tymczasowe kwoty dotyczące pozycji, których rozliczenie jest niekompletne. W okresie wyceny Grupa koryguje tymczasowe kwoty ujęte na dzień przejęcia (patrz wyżej) lub ujmuje dodatkowe aktywa albo zobowiązania dla odzwierciedlenia nowych faktów i okoliczności występujących na dzień przejęcia, które, jeśli byłyby znane, wpłynęłyby na ujęcie tych kwot na ten dzień.

3.5 Wartość firmy

Wartość firmy wynikająca z przejęcia innego podmiotu ujmuje się według kosztu ustalonym na dzień przejęcia tego podmiotu (patrz nota 3.4) pomniejszonym o kwotę utraty wartości.

Dla celów testu na utratę wartości wartość firmy alokuje się do poszczególnych ośrodków generujących przepływy pieniężne w ramach Grupy (lub do grup takich ośrodków), które mają odnieść korzyści z synergii będących skutkiem połączenia jednostek gospodarczych.

Ośrodek generujący przepływy pieniężne, do którego alokuje się wartość firmy, jest testowany na utratę wartości raz do roku lub częściej, jeżeli występują przesłanki wskazujące na możliwość utraty wartości. Jeżeli wartość odzyskiwalna ośrodka generującego przepływy pieniężne jest mniejsza od jego wartości bilansowej, odpis z tytułu utraty wartości alokuje się tak, by w pierwszej kolejności zredukować kwotę bilansową wartości firmy alokowanej do tego ośrodka, a pozostałą część alokuje się na inne składniki aktywów tego ośrodka, proporcjonalnie do wartości bilansowej każdego z nich. Odpis z tytułu utraty wartości firmy ujmuje się bezpośrednio w wynik. Odpisów z tytułu utraty wartości firmy nie odwraca się w kolejnych okresach.

W chwili zbycia ośrodka generującego przepływy pieniężne przypisana do niego wartość firmy jest uwzględniana w obliczeniu zysku lub straty ze zbycia.

Zasady rozliczania wartości firmy w Grupie w momencie przejęcia jednostki stowarzyszonej przedstawiono w nocie 3.6.

3.6 Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych oraz wspólnych przedsięwzięciach

Jednostka stowarzyszona to podmiot, na który Grupa wywiera znaczący wpływ. Znaczący wpływ jest to zdolność do uczestniczenia w podejmowaniu decyzji z zakresu polityki finansowej i operacyjnej prowadzonej działalności gospodarczej; nie oznacza on jednak sprawowania kontroli bądź współkontroli nad tą polityką.

Wspólne przedsięwzięcie to ustalenie umowne, na mocy którego dwie lub więcej stron podejmuje działalność gospodarczą podlegającą współkontroli. Współkontrola jest to określony w umowie podział kontroli nad działalnością gospodarczą, który występuje tylko wówczas, gdy strategiczne decyzje finansowe i operacyjne dotyczące tej działalności wymagają jednomyślnej zgody stron sprawujących współkontrolę.

Wyniki, aktywa i zobowiązania jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć ujęto w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym metodą praw własności, z wyjątkiem przypadków, gdy inwestycja lub jej część została sklasyfikowana jako przeznaczona do sprzedaży; wówczas rozlicza się ją zgodnie z MSSF 5. Zgodnie z metodą praw własności inwestycję w jednostce stowarzyszonej lub wspólnym przedsięwzięciu ujmuje się początkowo w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej według kosztu, a następnie koryguje w celu uwzględnienia udziału Grupy w wyniku finansowym i innych całkowitych dochodach jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia. Jeżeli udział Grupy w stratach jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia przekracza wartość jej udziałów w tym podmiocie (z uwzględnieniem udziałów długoterminowych, stanowiących zasadniczo część inwestycji netto Grupy w jednostkę stowarzyszoną lub wspólne przedsięwzięcie), Grupa zaprzestaje ujmowania swojego udziału w dalszych stratach. Dodatkowe straty ujmuje się wyłącznie w zakresie odpowiadającym prawnym lub zwyczajowym zobowiązaniom przyjętym przez Grupę lub płatnościom wykonanym w imieniu jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia.

Inwestycję w jednostce stowarzyszonej lub wspólnym przedsięwzięciu rozlicza się metodą praw własności od dnia, w którym dany podmiot uzyskał status wspólnego przedsięwzięcia lub jednostki stowarzyszonej. W dniu dokonania inwestycji w jednostkę stowarzyszoną lub we wspólne przedsięwzięcie kwotę, o jaką koszty inwestycji przekraczają wartość udziału Grupy w wartości godziwej netto możliwych do zidentyfikowania aktywów i zobowiązań tego podmiotu, ujmuje się jako wartość firmy i włącza w wartość bilansową tej inwestycji. Kwotę, o jaką udział Grupy w wartości godziwej netto w możliwych do zidentyfikowania aktywach i zobowiązaniach przekracza koszty inwestycji po przeszacowaniu, ujmuje się bezpośrednio w wyniku finansowym w okresie, w którym dokonano tej inwestycji.

Przy ocenie konieczności ujęcia utraty wartości inwestycji Grupy w jednostce stowarzyszonej lub wspólnym przedsięwzięciu stosuje się wymogi MSR 39. W razie potrzeby całość kwoty bilansowej inwestycji (wraz z wartością firmy) testuje się na utratę wartości zgodnie z MSR 36 „Utrata wartości aktywów” jako pojedynczy składnik aktywów, porównując jego wartość odzyskiwalną (wyższą z dwóch kwot: wartości użytkowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia) z wartością bilansową. Ujęta strata wartości stanowi część wartości bilansowej inwestycji. Odwrócenie tej utraty wartości ujmuje się zgodnie z MSR 36 w stopniu odpowiadającym późniejszemu zwiększeniu wartości odzyskiwalnej inwestycji.

Grupa zaprzestaje stosowania metody praw własności w dniu, w którym dana inwestycja przestaje być jej jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem, lub kiedy zostaje sklasyfikowana jako przeznaczona do sprzedaży. Jeżeli Grupa zatrzymuje jakieś udziały w byłej jednostce zależnej lub wspólnym przedsięwzięciu i udziały te stanowią składnik aktywów finansowych, Grupa wycenia je na ten dzień w wartości godziwej, którą traktuje jako wartość godziwą w chwili początkowego ujęcia zgodnie z MSR 39. Różnicę między wartością bilansową jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia na dzień zaprzestania stosowania metody praw własności a wartością godziwą zatrzymanych udziałów i wpływów ze zbycia części udziałów w tym podmiocie uwzględnia się przy obliczaniu zysku lub straty ze zbycia danej jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia. Ponadto Grupa rozlicza wszystkie kwoty ujęte uprzednio w pozostałych całkowitych dochodach w odniesieniu do tej jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia w taki sam sposób, w jaki należałoby rozliczać bezpośrednie zbycie odpowiednich aktywów lub zobowiązań przez tę jednostkę stowarzyszoną lub wspólne przedsięwzięcie. Wobec tego, gdyby zysk lub stratę ujęte uprzednio w pozostałych całkowitych dochodach przez tę jednostkę stowarzyszoną lub wspólne przedsięwzięcie przeniesiono na wynik finansowy w chwili zbycia odpowiednich aktywów lub zobowiązań, Grupa przeklasyfikowałaby ten zysk lub stratę z kapitału własnego na wynik finansowy (jako korektę reklasyfikacyjną) w chwili zaprzestania stosowania metody praw własności.

Grupa kontynuuje stosowanie metody praw własności, jeżeli inwestycja w jednostkę stowarzyszoną staje się inwestycją we wspólne przedsięwzięcie lub odwrotnie: jeżeli inwestycja we wspólne przedsięwzięcie staje się inwestycją w jednostkę stowarzyszoną. W przypadku takich zmian udziałów właścicielskich nie dokonuje się przeszacowania wartości godziwej.

Jeżeli Grupa zmniejsza udział w jednostce stowarzyszonej lub we wspólnym przedsięwzięciu, ale nadal rozlicza go metodą praw własności, przenosi na wynik finansowy część zysku lub straty uprzednio ujmowaną w pozostałych całkowitych dochodach, odpowiadającą zmniejszeniu udziału, jeżeli ten zysk lub strata podlega reklasyfikacji na wynik finansowy w chwili zbycia związanych z nim aktywów lub zobowiązań.

Jeżeli jednostka należąca do Grupy zawiera transakcje z jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem Grupy, zyski i straty wynikające z tych transakcji ujmuje się w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy tylko w takim zakresie, w jakim udziały w tej jednostce stowarzyszonej lub wspólnym przedsięwzięciu nie są związane z Grupą.

3.7 Udziały we wspólnych działaniach (operacjach)

Wspólne działanie to taki typ wspólnego ustalenia umownego, w ramach którego strony sprawujące współkontrolę mają prawa do aktywów netto i obowiązki wynikające ze zobowiązań tego wspólnego ustalenia umownego. Współkontrola jest to określony w umowie podział kontroli nad działalnością gospodarczą, który występuje tylko wówczas, gdy strategiczne decyzje finansowe i operacyjne dotyczące tej działalności wymagają jednomyślnej zgody stron sprawujących współkontrolę.

Jeżeli jednostka należąca do grupy prowadzi działalność w ramach wspólnego działania, Grupa jako strona tego działania ujmuje w związku z posiadaniem w nim udziału następujące pozycje:

- aktywa, w tym swój udział w aktywach stanowiących współwłasność;
- zobowiązania, w tym swój udział we wspólnie podjętych zobowiązaniach;
- przychody ze sprzedaży swojego udziału w produktach wytwarzanych przez wspólne działanie;
- swój udział w przychodach ze sprzedaży produktów wspólnego działania;
- poniesione koszty, w tym swój udział w kosztach ponoszonych wspólnie.

Grupa rozlicza aktywa, zobowiązania, przychody i koszty związane ze swoimi udziałami we wspólnych działaniach zgodnie z odpowiednimi MSSF dotyczącymi poszczególnych składników aktywów, zobowiązań, przychodów i kosztów.

Jeżeli jednostka należąca do Grupy zawiera transakcje ze wspólnym działaniem, którego stroną jest inna jednostka należąca do Grupy (np. transakcja sprzedaży lub aportu aktywów), uznaje się, że Grupa zawarła transakcję z innymi stronami wspólnego działania, a zyski i straty wynikające z tej transakcji ujmuje się w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy tylko w zakresie dotyczącym udziału drugiej strony we wspólnym działaniu.

Jeżeli jednostka należąca do Grupy zawiera transakcję (np. zakupu aktywów) ze wspólnym działaniem, w którym inna jednostka należąca do Grupy jest stroną, Grupa nie ujmuje swojego udziału w zyskach i stratach do momentu odsprzedaży tych aktywów stronie trzeciej.

3.8 Aktywa trwale przeznaczone do zbycia

Aktywa trwale i grupy do zbycia klasyfikuje się jako przeznaczone do zbycia, jeśli ich wartość bilansowa zostanie odzyskana raczej w wyniku transakcji zbycia niż w wyniku ich dalszego użytkowania. Warunek ten uznaje się za spełniony wyłącznie wówczas, gdy wystąpienie transakcji zbycia jest bardzo prawdopodobne, a składnik aktywów (lub grupa do zbycia) jest dostępny do natychmiastowego zbycia w swoim obecnym stanie (zgodnie z ogólnie przyjętymi warunkami handlowymi). Klasyfikacja składnika aktywów jako przeznaczonego do zbycia zakłada zamiar kierownictwa spółki do dokonania transakcji zbycia w ciągu roku od momentu zmiany klasyfikacji.

Jeżeli Grupa ma zamiar dokonać zbycia która powodowałaby do utraty kontroli nad jednostką zależną, wszystkie aktywa i zobowiązania tej jednostki zależnej są klasyfikowane jako przeznaczone do zbycia jeżeli wszystkie wyżej wymienione kryteria są spełnione oraz niezależnie od tego czy Grupa zachowa udziały niedające kontroli po tej transakcji zbycia.

Jeżeli Grupa jest zobowiązana do realizacji planu sprzedaży, polegającego na zbyciu inwestycji we wspólne przedsięwzięcie lub jednostkę stowarzyszoną lub części takiej inwestycji, inwestycję lub jej część przeznaczoną do zbycia klasyfikuje się jako przeznaczoną do sprzedaży po spełnieniu w/w kryteriów, a Grupa zaprzestaje stosowania metody praw własności do rozliczania części inwestycji sklasyfikowanej jako przeznaczona do sprzedaży. Pozostała część inwestycji w jednostkę stowarzyszoną lub wspólne przedsięwzięcie, niesklasyfikowana jako przeznaczona do sprzedaży, nadal jest rozliczana metodą praw własności. Grupa zaprzestaje stosowania metody praw własności w chwili zbycia, jeżeli transakcja zbycia powoduje utratę znaczącego wpływu na jednostkę stowarzyszoną lub wspólne przedsięwzięcie.

Po dokonaniu transakcji zbycia Grupa rozlicza zachowane udziały w jednostce stowarzyszonej lub wspólnym przedsięwzięciu zgodnie z MSR 39, chyba że udziały te umożliwiają dalszą klasyfikację tego podmiotu jako jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia; w takim przypadku Grupa nadal stosuje metodę praw własności (szczegóły podano w części poświęconej zasadom rozliczania inwestycji w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach powyżej).

Aktywa trwale (i grupy do zbycia) sklasyfikowane jako przeznaczone do zbycia wycenia się po niższej spośród dwóch wartości: pierwotnej wartości bilansowej lub wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane ze sprzedażą.

3.9 Ujmowanie przychodów

Przychody ujmowane są w wartości godziwej zapłaty otrzymanej lub należnej, po pomniejszeniu o przewidywane rabaty, zwroty klientów i podobne pomniejszenia, w tym podatek od towarów i usług VAT oraz inne podatki związane ze sprzedażą, za wyjątkiem podatku akcyzowego.

3.9.1 Sprzedaż towarów

Przychody ze sprzedaży towarów ujmowane są w momencie, kiedy towary zostały dostarczone i a wszelkie prawa do tego towaru zostały przekazane oraz po spełnieniu wszystkich następujących warunków:

- przeniesienia z Grupy na nabywcę znaczącego ryzyka i korzyści wynikających z prawa własności towarów;
- sędowania przez Grupę funkcji kierowniczych w stopniu związanym na ogół z prawem własności oraz efektywnej kontroli nad sprzedanymi towarami;

- możliwości dokonania wiarygodnej wyceny kwoty przychodów;
- wystąpienia prawdopodobieństwa, że jednostka otrzyma korzyści ekonomiczne związane z transakcją; oraz
- możliwości wiarygodnej wyceny kosztów poniesionych lub przewidywanych w związku z transakcją.

Sprzedaż towarów, w wyniku której klienci otrzymują punkty w ramach programów lojalnościowych „Maxi-Points” ujmuje się jako wieloskładnikowe transakcje przychodowe, a wartość godziwą zapłaty otrzymanej lub należnej alokuje się do pozycji dostarczonych towarów oraz przyznanych punktów. Zapłatę alokowaną do przyznanych punktów wycenia się poprzez odniesienie do wartości godziwej tj. kwoty, za którą można by oddzielnie sprzedać przyznane punkty. Zapłaty takiej nie ujmuje się jako przychód w momencie wyjściowej transakcji sprzedaży. Zostaje ona odroczone i ujęta jako przychód w momencie realizacji przyznanych punktów, kiedy zobowiązania Grupy zostały wypełnione.

3.9.2 Świadczenie usług

Przychody z umowy świadczenia usług ujmuje się poprzez odniesienie do stopnia zaawansowania realizacji umowy. Stopień zaawansowania realizacji umowy określa się następująco:

- opłaty instalacyjne są ujmowane poprzez odniesienie do stopnia zaawansowania realizacji instalacji, określona jako proporcja całkowitego czasu przewidzianego na instalację jaki upłynął na koniec okresu sprawozdawczego;
- opłaty serwisowe wliczone w cenę sprzedanych produktów ujmowane są w odniesieniu do proporcji całkowitych kosztów świadczenia usług dla sprzedawanego produktu, oraz
- przychody ze sprzedaży usług i materiałów ujmuje się według umownych stawek jak roboczogodziny i poniesionych bezpośrednich kosztów.

Polityka Grupy do rozpoznawania przychodów z umów budowlanych jest opisana w Nocie 3.10 poniżej.

3.9.3 Tantiemy

Przychody z tantiem ujmuje się metodą memoriałową, zgodnie z treścią odnośnych umów (pod warunkiem, że zachodzi prawdopodobieństwo uzyskania przez Grupę korzyści ekonomicznych oraz że da się wiarygodnie wycenić wysokość przychodu). Tantiemy naliczane według czasu powstania ujmuje się metodą liniową w okresie obowiązywania umowy. Tantiemy zależne od produkcji, sprzedaży i innych wskaźników ujmuje się przez odniesienie do warunków stosownej umowy.

3.9.4 Przychody z tytułu odsetek i dywidend

Przychód z dywidendy ujmowany jest w chwili ustanowienia prawa udziałowca do jej otrzymania (pod warunkiem, że zachodzi prawdopodobieństwo uzyskania przez Grupę korzyści ekonomicznych oraz że da się wiarygodnie wycenić wysokość przychodu).

Dochód odsetkowy ze składnika aktywów finansowych ujmuje się, jeżeli zachodzi prawdopodobieństwo uzyskania przez Grupę korzyści ekonomicznych, a kwota dochodu da się wiarygodnie wycenić. Dochód odsetkowy rozlicza się w czasie w odniesieniu do nierozliczonej kwoty kapitału i przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej, stanowiącej stopę dyskontującą przyszłe wpływy pieniężne prognozowane na okres ekonomicznej użyteczności składnika aktywów finansowych do kwoty wartości bilansowej tego składnika aktywów w momencie początkowego ujęcia.

3.9.5 Przychody z tytułu opłat leasingowych

Polityka Grupy do rozpoznawania przychodów z leasingu operacyjnego jest opisana w nocie 3.11.1 poniżej.

3.10 Umowy budowlane

Kiedy można wiarygodnie oszacować wynik umowy budowlane, przychody i koszty są ujmowane poprzez odniesienie do stopnia zaawansowania realizacji działań na koniec okresu sprawozdawczego, mierzonego w oparciu o proporcję poniesionych kosztów z tytułu prac wykonanych do tej pory w stosunku do szacowanych całkowitych kosztów kontraktu, chyba że taka metodologia nie będzie reprezentatywnie przedstawiała stopień zaawansowania prac. Zmiany w wykonanych pracach, roszczenia i premie są również brane pod uwagę, jeżeli można wiarygodnie oszacować ich koszty i ich otrzymanie jej jest prawdopodobne.

Kiedy nie można wiarygodnie oszacować wyniku na umowie o usługę budowlaną, przychody z tytułu umowy są ujmowane do wysokości poniesionych kosztów umowy oraz jeżeli jest prawdopodobne uzyskanie tych przychodów. Koszty umowy ujmuje się jako koszty w okresie, w którym zostały poniesione.

Gdy jest prawdopodobne, że łączne koszty umowy przekroczą łączne przychody z tytułu umowy, przewidywaną stratę ujmuje się natychmiastowo w koszty.

Jeżeli suma kosztów umownych poniesionych na dany dzień i ujętych zysków pomniejszonych o ujęte straty przekracza wartość zafakturowaną, nadwyżkę wykazuje się w należnościach od klientów z tytułu prac objętych umową. Jeżeli wartość kosztów zafakturowanych na dany dzień przekracza sumę kosztów umownych poniesionych na dany dzień i ujętych zysków pomniejszonych o ujęte straty, nadwyżkę wykazuje się w zobowiązaniach wobec klientów z tytułu prac objętych umową. Kwoty otrzymane przed wykonaniem prac, których dotyczą, ujmuje się w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej w zobowiązaniach, jako otrzymane zaliczki. Kwoty zafakturowane z tytułu zrealizowanych prac, ale niezapłacone jeszcze przez klientów, ujmuje się w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej w należnościach z tytułu dostaw i usług.

3.11 Leasing

Leasing klasyfikuje się jako leasing finansowy, gdy w ramach zawartej umowy zasadniczo całe potencjalne korzyści oraz ryzyko wynikające z posiadania przedmiotu leasingu przenoszone jest na leasingobiorcę. Wszelkie pozostałe rodzaje leasingu traktowane są jako leasing operacyjny.

3.11.1 Grupa jako leasingodawca

Kwoty należne z tytułu leasingu finansowego wykazuje się w pozycji należności, w wartości netto inwestycji Grupy w leasing. Przychody z tytułu leasingu finansowego alokuje się do odpowiednich okresów odzwierciedlając stałą, okresową stopę zwrotu z wartości netto inwestycji Grupy należnej z tytułu leasingu.

Przychody z tytułu leasingu operacyjnego ujmuje się w sprawozdaniu z całkowitych dochodów metodą liniową w okresie wynikającym z umowy leasingu. Początkowe koszty bezpośrednie, poniesione w trakcie negocjacji i/lub pozyskiwania leasingu operacyjnego dodaje się do wartości bilansowej leasingowanego składnika aktywów, i ujmuje metodą liniową przez okres leasingu.

3.11.2 Grupa jako leasingobiorca

Aktywa użytkowane na podstawie umowy leasingu finansowego traktuje się jak aktywa Grupy i wycenia w ich wartości godziwej w momencie ich nabycia, nie wyższej jednak niż wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych. Powstałe z tego tytułu zobowiązanie wobec leasingodawcy jest prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji zobowiązań z tytułu leasingu finansowego.

Płatności leasingowe dzielone są na część odsetkową i zmniejszenie zobowiązania z tytułu leasingu, tak by stopa odsetek od pozostającego zobowiązania była wielkością stałą. Koszty finansowe odnosi się bezpośrednio do rachunku zysków i strat, chyba że można je bezpośrednio przyporządkować do odpowiednich aktywów – wówczas są one kapitalizowane zgodnie z zasadami rachunkowości Grupy dotyczącymi kosztów finansowania zewnętrznego, przedstawionymi poniżej w Nocie 3.13. Płatności warunkowe z tytułu leasingu ujmuje się w kosztach w okresie ich ponoszenia.

Płatności z tytułu leasingu operacyjnego odnosi się na wynik metodą liniową przez okres leasingu, z wyjątkiem przypadków, kiedy inna, systematyczna podstawa rozliczenia jest bardziej reprezentatywna dla wzorca czasowego rządzącego konsumpcją korzyści ekonomicznych wpływających z leasingu danego składnika aktywów. Płatności warunkowe z tytułu leasingu operacyjnego ujmuje się w kosztach w okresie ich ponoszenia.

W przypadku otrzymania specjalnych zachęt motywujących do zawarcia umowy leasingu operacyjnego, ujmuje się je jako zobowiązania. Zagregowane korzyści z tytułu takich zachęt ujmuje się jako pomniejszenie kosztów wynajmu metodą liniową, z wyjątkiem sytuacji, gdy inna systematyczna podstawa jest bardziej reprezentatywna w odzwierciedleniu konsumpcji korzyści ekonomicznych dostarczanych przez składnik aktywów objęty leasingiem.

3.12 Waluty obce

Transakcje przeprowadzane w walucie innej niż waluta funkcjonalna (waluty obce) wykazuje się po kursie waluty obowiązującym na dzień transakcji. Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania pieniężne denominowane w walutach obcych są przeliczane według kursu obowiązującego na ten dzień. Niepieniężne pozycje wyceniane w wartości godziwej i denominowane w walutach obcych wycenia się po kursie obowiązującym w dniu ustalenia wartości godziwej. Pozycje niepieniężne wyceniane są według kosztu historycznego.

Różnice kursowe powstałe na pozycjach pieniężnych ujmuje się w wynik okresu, w którym powstają, z wyjątkiem:

- różnic kursowych dotyczących aktywów w budowie przeznaczonych do przyszłego wykorzystania produkcyjnego, które włącza się do kosztów tych aktywów i traktuje jako korekty kosztów odsetkowych kredytów w walutach obcych;
- różnic kursowych wynikających z transakcji przeprowadzonych w celu zabezpieczenia przed określonym ryzykiem walutowym (patrz polityka rachunkowości zabezpieczeń w Nocie 3.28); oraz

- różnic kursowych wynikających z pozycji pieniężnych należności lub zobowiązań względem jednostek zagranicznych, z którymi nie planuje się rozliczeń lub też takie rozliczenia nie są prawdopodobne, stanowiących część inwestycji netto w jednostkę zlokalizowaną za granicą i ujmowanych pierwotnie w pozostałych całkowitych dochodach oraz przenoszone z kapitału na zysk/stratę w momencie zbycia inwestycji netto.

Przy konsolidacji aktywa i zobowiązania jednostek zlokalizowanych za granicą przelicza się na walutę polską po kursie obowiązującym na dzień bilansowy. Przychody i koszty są przeliczane przy użyciu kursu średniego dla danego okresu sprawozdawczego, z wyjątkiem sytuacji gdy wahania kursów są znaczące (wtedy stosuje się kursy wymiany z dat dokonania transakcji). Wszelkie różnice kursowe ujmuje się w pozostałych całkowitych dochodach i wartości skumulowanej w kapitale (odpowiednio, wraz z odniesieniem do udziałów niedających kontroli).

W przypadku zbycia działalności prowadzonej za granicą (np. całości udziałów Grupy w zagranicznej firmie lub transakcji oznaczającej utratę kontroli nad jednostką zależną prowadzącą działalność za granicą, lub transakcji oznaczającej częściową utratę współkontroli nad wspólnymi ustaleniami umownymi lub nad jednostką stowarzyszoną prowadzącą działalność za granicą - w których zachowane udziały rozliczane są jako aktywa finansowe) wszystkie różnice kursowe skumulowane w kapitale własnym w odniesieniu do tej działalności i przypisywane właścicielom Spółki przenosi się na wynik.

Ponadto w przypadku częściowego zbycia jednostki zależnej posiadającej działalność zagraniczną, niepowodującego utraty kontroli nad tą jednostką, proporcjonalna część skumulowanych różnic kursowych zostaje przeniesiona na udziały niedające kontroli, w związku z czym nie ujmuje się jej w wyniku. W przypadku innych transakcji częściowego zbycia (tj. zbycia udziałów w jednostkach stowarzyszonych lub wspólnych ustaleniach umownych, niepowodującego utraty przez Grupę znaczącego wpływu lub współkontroli) proporcjonalną część skumulowanych różnic kursowych przenosi się na wynik.

Wartości firmy oraz korekty do wartości godziwej możliwych do zidentyfikowania składników aktywów i zobowiązań przejętych w chwili nabycia zagranicznej firmy traktuje się jako aktywa i zobowiązania tej firmy i przelicza po kursie wymiany obowiązującym na koniec każdego okresu sprawozdawczego. Wynikające stąd różnice kursowe ujmuje się w pozostałych całkowitych dochodach.

3.13 Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego bezpośrednio związanego z nabyciem lub wytworzeniem składników majątku wymagających dłuższego czasu w celu doprowadzenia ich do użytkowania, zalicza się do kosztów wytworzenia takich aktywów aż do momentu, w którym aktywa te są zasadniczo gotowe do zamierzonego użytkowania lub sprzedaży.

Przychody z inwestycji uzyskane w wyniku krótkoterminowego inwestowania pozyskanych środków zewnętrznych przeznaczonych bezpośrednio na finansowanie nabycia lub wytworzenia składników majątku, pomniejszają wartość kosztów finansowania zewnętrznego podlegających kapitalizacji.

Wszelkie pozostałe koszty finansowania zewnętrznego są odnoszone bezpośrednio na wynik w okresie, w którym zostały poniesione.

3.14 Dotacje rządowe

Dotacji nie ujmuje się do chwili uzyskania uzasadnionej pewności, że Grupa spełni konieczne warunki i otrzyma takie dotacje.

Dotacje rządowe ujmuje się w wynik systematycznie, za każdy okres, w którym Grupa ujmuje wydatki jako koszty, których kompensatę ma stanowić dotacja. W szczególności dotacje, których podstawowym warunkiem udzielenia jest zakup, budowa lub inny rodzaj nabycia aktywów trwałych, ujmuje się jako odroczone przychody w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej i odnosi się na wynik systematycznie w uzasadnionych kwotach przez okres ekonomicznej użyteczności związanych z nimi aktywów.

Dotacje rządowe należne jako kompensata już poniesionych kosztów lub strat lub jako forma bezpośredniego wsparcia finansowego dla Grupy bez ponoszenia w przyszłości związanych z tym kosztów ujmuje się w wyniku w okresie, kiedy stają się wymagalne.

Korzyści wynikające z otrzymania pożyczki rządowej poniżej oprocentowania rynkowego, traktowane są jako dotacje i mierzone są jako różnica pomiędzy wartością otrzymanej pożyczki i wartością godziwą pożyczki ustalona z zastosowaniem odpowiedniej rynkowej stopy procentowej.

3.15 Koszty świadczeń pracowniczych oraz z tytułu rozwiązania umów

3.15.1 Koszty świadczeń emerytalnych i z tytułu rozwiązania umów

Płatności na rzecz określonych programów emerytalnych ujmuje się jako koszt w momencie kiedy pracownicy wykonali usługi uprawniające ich do udziału.

Świadczenia po okresie zatrudnienia w formie programów określonych świadczeń ustalane są przy użyciu metody prognozowanych uprawnień jednostkowych wraz z wyceną aktuarialną przeprowadzaną na każdy dzień bilansowy. Przeszacowania, obejmujące zyski i straty aktuarialne, efekty zmian pułapu aktywów (jeżeli dotyczy) oraz zwrotu z aktywów programu (z wyłączeniem odsetek), są natychmiast ujmowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w ciężar pozostałych całkowitych dochodów w okresie, w którym te zmiany wystąpiły. Przeszacowania ujęte w pozostałych całkowitych dochodach zostają natychmiast odzwierciedlone w zyskach zatrzymanych i nie będą podlegać przeniesieniu do rachunku zysków i strat. Koszty przeszłego zatrudnienia są ujmowane w rachunku zysków i strat w okresie, w którym dokonano zmiany planu. Odsetki netto oblicza się przy zastosowaniu stopy dyskontowej z początku okresu zobowiązania lub aktywów z tytułu świadczenia netto. Koszty określonych świadczeń są podzielone na następujące składniki:

- koszty zatrudnienia (w tym koszty bieżącego zatrudnienia, koszty przeszłego zatrudnienia oraz zyski i straty z pułapów i rozliczeń),
- koszt lub dochód z odsetek netto, oraz
- przeszacowanie.

Grupa prezentuje dwa pierwsze składniki kosztów określonych świadczeń w wynik finansowy w pozycji „koszty świadczeń pracowniczych” / inne (proszę określić). Zyski i straty powstałe z pułapów programu są ujmowane jako koszty przeszłego zatrudnienia.

Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej stanowią wartość bieżącą deficytu lub nadwyżki programu określonych świadczeń Grupy. Wszelkie nadwyżki powstałe z tego wyliczenia są ograniczone do wartości bieżącej wszelkich korzyści ekonomicznych dostępnych w postaci zwrotów z programu lub redukcji przyszłych wpływów z programu.

Zobowiązanie ze świadczeń z tytułu rozwiązań stosunku pracy jest początkowo rozpoznawany w momencie kiedy jednostka nie może już wycofać się z odpraw oraz gdy jednostka ujmuje wszelkie związane z nimi koszty restrukturyzacji.

3.15.2. Krótkoterminowe i inne długoterminowe świadczenia pracownicze

Zobowiązania z tytułu świadczeń dla pracowników z tytułu wynagrodzeń, urlopów wypoczynkowych i zwolnień lekarskich są ujmowane w okresie w którym dane usługi zostały wykonane w wartości niezdyskontowanych spodziewanych świadczeń jakie mają być wypłacone w zamian za tę pracę.

Ujęte zobowiązania z tytułu krótkoterminowych świadczeń pracowniczych wyceniane są w wartości niezdyskontowanych spodziewanych świadczeń, które mają zostać zapłacone w zamian za związane z nimi usługi

Ujęte zobowiązania z tytułu innych długoterminowych świadczeń pracowniczych wyceniane są w wartości szacowanych przyszłych wpływów środków pieniężnych, które mają być wykonane przez Grupę w odniesieniu do usług świadczonych przez pracowników do dnia sprawozdawczego.

3.16 Płatności na bazie akcji

3.16.1 Płatności na bazie akcji realizowane przez Spółkę

Płatności na bazie akcji rozliczane w instrumentach kapitałowych na rzecz pracowników i innych osób świadczących podobne usługi wycenia się w wartości godziwej instrumentów kapitałowych na dzień ich przyznania. Szczegóły dotyczące określania wartości godziwej płatności na bazie akcji rozliczane w instrumentach kapitałowych znajdują się w Nocie 42.

Wartość godziwą płatności na bazie akcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych określoną w dniu ich przyznania odnosi się w koszty metodą liniową w okresie nabywania uprawnień, na podstawie oszacowań Grupy co do instrumentów kapitałowych, do których ostatecznie zostaną nabyte prawa, drugostronnie zwiększając kapitał. Na każdy dzień bilansowy Grupa weryfikuje oszacowania dotyczące liczby instrumentów kapitałowych przewidywanych do przyznania. Ewentualny wpływ weryfikacji pierwotnych oszacowań ujmuje się w rachunku zysków i strat przez pozostały okres przyznania, z odpowiednią korektą kapitału rezerwowego na świadczenia pracownicze rozliczane w instrumentach kapitałowych.

Transakcje z innymi stronami dotyczące płatności realizowanych na bazie akcji i rozliczanych instrumentami kapitałowymi wycenia się w wartości godziwej otrzymanych towarów lub usług poza przypadkami, w których wartości tej nie da się wiarygodnie wycenić. W takiej sytuacji podstawą wyceny jest wartość godziwa przyznanych instrumentów kapitałowych wyceniona na dzień otrzymania przez jednostkę towarów lub usług od kontrahenta.

W przypadku płatności na bazie akcji rozliczanych środkami pieniężnymi ujmuje się zobowiązanie o wartości proporcjonalnej do udziału w wartości otrzymanych towarów lub usług. Na koniec każdego okresu sprawozdawczego (do momentu, gdy zobowiązanie zostanie uregulowane), a także na dzień rozliczenia, wycenia się wartość godziwą zobowiązania, z odniesieniem wszelkich zmian wartości godziwej na wynik roku.

3.16.2 Płatności na bazie akcji jednostki przejmowanej w procesie łączenia jednostek gospodarczych

W chwili zastąpienia programu płatności na bazie akcji należnych pracownikom jednostki przejmowanej (płatności pierwotnych) programem płatności na bazie akcji prowadzonym przez Grupę (płatności zastępczych) zarówno płatności pierwotne, jak i płatności zastępcze wycenia się zgodnie z MSSF 2 (wycena rynkowa) na dzień przejęcia. Kwota płatności pierwotnych uwzględniona w wycenie zapłaty przekazywanej w transakcji połączenia jednostek gospodarczych równa się kwocie wyceny rynkowej płatności pierwotnych pomnożonej przez stosunek długości okresu nabywania uprawnień zakończonych na dany moment do dłuższego z dwóch następujących okresów: całkowitego okresu nabywania uprawnień lub pierwotnego okresu nabywania uprawnień do płatności pierwotnych. Nadwyżka kwoty wyceny rynkowej płatności zastępczych nad kwotą wyceny rynkowej płatności pierwotnych uwzględniona w wycenie przekazanej zapłaty ujmowana jest jako koszt wynagrodzenia za usługi świadczone po terminie połączenia.

Jeżeli jednak program płatności pierwotnych traci ważność wskutek połączenia jednostek gospodarczych, a Grupa zastępuje go innym, choć nie ma takiego obowiązku, płatności zastępcze wycenia się w kwocie wartości rynkowej zgodnie z MSSF 2. Wszystkie wyceny rynkowe płatności zastępczych ujmuje się jako koszty wynagrodzenia za usługi świadczone po terminie połączenia.

Jeżeli nierozliczone transakcje płatności na bazie akcji posiadanych przez pracowników jednostki przejmowanej nie zostaną zastąpione programem płatności na bazie akcji realizowanym przez Grupę, wycenia się je w wartości rynkowej na dzień przejęcia. Jeżeli na dzień przejęcia pracownicy jednostki przejmowanej nabyli prawa do płatności na bazie akcji, uwzględnia się je w udziałach niedających kontroli w jednostce przejmowanej. Jeżeli jednak na dzień przejęcia pracownicy nie zdążyli nabyć tych praw, kwotę wyceny rynkowej transakcji, do których nie nabyto praw, alokuje się na niedające kontroli udziały w jednostce przejmowanej proporcjonalnie do stosunku długości okresu nabywania uprawnień zakończonych na dany moment do dłuższego z dwóch następujących okresów: całkowitego okresu nabywania uprawnień lub pierwotnego okresu nabywania uprawnień do płatności na bazie akcji. Saldo tych transakcji ujmuje się jako koszt wynagrodzenia za usługi świadczone po terminie połączenia.

3.17 Podatek

Podatek dochodowy jednostki obejmuje podatek bieżący do zapłaty oraz podatek odroczony.

3.17.1 Podatek bieżący

Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie wyniku podatkowego (podstawy opodatkowania) danego okresu sprawozdawczego. Zysk (strata) podatkowa różni się od księgowego zysku (straty) netto w związku z wyłączeniem przychodów przejściowo niepodlegających opodatkowaniu i kosztów przejściowo niestanowiących kosztów uzyskania przychodów oraz pozycji kosztów i przychodów, które nigdy nie będą podlegały opodatkowaniu. Obciążenia podatkowe są wyliczane w oparciu o stawki podatkowe obowiązujące w danym roku obrotowym.

3.17.2 Podatek odroczony

Podatek odroczony ujmuje się od różnic przejściowych między wartością bilansową składników aktywów i zobowiązań w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym a odpowiadającą im podstawą opodatkowania stosowaną do obliczania wysokości zysku opodatkowanego, a także od nierozliczonych strat podatkowych oraz niewykorzystanych ulg podatkowych. Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego ujmuje się zasadniczo dla wszystkich dodatnich różnic przejściowych. Składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmuje się w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych do wysokości, do której jest prawdopodobne, iż zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie tych różnic przejściowych. Tego rodzaju aktywów i zobowiązań z tytułu odroczonego podatku dochodowego nie ujmuje się, jeżeli różnice przejściowe wynikają z wartości firmy lub z początkowego ujęcia (poza połączeniem jednostek) innych aktywów i zobowiązań w transakcji, która nie wpływa na zysk podatkowy ani księgowy. Dodatkowo, nie rozpoznaje się podatku odroczonego jeżeli przejściowe różnice wynikają z początkowego ujęcia wartości firmy.

Ujmuje się rezerwę z tytułu odroczonego podatku dochodowego od dodatnich różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych i stowarzyszonych oraz udziałów we wspólnych przedsięwzięciach, chyba że Grupa jest w stanie kontrolować odwrócenie różnicy przejściowej i jest prawdopodobne, że różnice przejściowe nie ulegną odwróceniu w dającej się przewidzieć przyszłości. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z ujemnych różnic przejściowych związanych z takimi inwestycjami i udziałami są ujmowane tylko do tego stopnia, że jest prawdopodobne, że będą wystarczające zyski podlegające opodatkowaniu, na podstawie których będzie można wykorzystać korzyści podatkowe wynikające z różnic przejściowych oraz że oczekuje się, iż różnice przejściowe ulegną odwróceniu w dającej się przewidzieć przyszłości.

Wartość składników aktywów z tytułu podatku odroczonego podlega analizie na każdy dzień bilansowy, a w przypadku gdy spodziewane przyszłe zyski podatkowe nie będą wystarczające dla realizacji składnika aktywów lub jego części, następuje jego odpis.

Podatek odroczony jest wyliczany przy użyciu stawek podatkowych, które będą obowiązywać w momencie, gdy pozycja aktywów zostanie zrealizowana lub zobowiązanie stanie się wymagalne. Wycena rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego i aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego odzwierciedla skutki podatkowe, które nastąpią odpowiednio do przewidywanego przez Grupę sposobu realizacji lub rozliczenia na dzień bilansowy wartości bilansowych aktywów i zobowiązań.

Dla celów wyliczenia aktywów i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego z nieruchomości inwestycyjnych wycenianych w wartości godziwej, przyjmuje się iż wartość bilansowa tych pozycji zostanie całkowicie odzyskana poprzez ich sprzedaż, chyba że założenie te zostanie odrzucone. Założenie te można odrzucić, gdy nieruchomość inwestycyjna podlega amortyzacji i jest utrzymywana w modelu biznesowym, którego celem jest wykorzystanie zasadniczo wszystkich korzyści ekonomicznych generowanych przez nieruchomość inwestycyjną przez określony okres czasu, a nie w drodze sprzedaży. Zarząd Spółki dokonał przeglądu portfolio nieruchomości inwestycyjnych Grupy i uznał, iż nie istnieją nieruchomości inwestycyjne Grupy, które są utrzymywane w ramach modelu biznesowego, którego celem jest wykorzystanie zasadniczo wszystkich korzyści ekonomicznych nieruchomości inwestycyjnych przez określony okres czasu. W związku z tym Zarząd stwierdził, że założenie określone w zmienionym MSR 12 (tj. w drodze "sprzedaży") nie jest odrzucone. W rezultacie Grupa nie ujmuje żadnego podatku odroczonego dotyczące zmian wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych ponieważ Grupa nie jest przedmiotem jakichkolwiek podatków dochodowych od zmian w wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych na dzień ich sprzedaży.

3.17.3 Podatek bieżący i odroczone za bieżący okres

Podatek bieżący i odroczone ujmuje się w wynik, z wyjątkiem przypadków dotyczących pozycji ujmowanych w pozostałych całkowitych dochodach lub bezpośrednio w kapitale własnym. W takiej sytuacji podatek bieżący i odroczone ujmuje się również odpowiednio w pozostałych całkowitych dochodach lub w kapitale własnym. Jeżeli podatek bieżący lub odroczone wynika z początkowego rozliczenia połączenia jednostek gospodarczych, efekt podatkowy uwzględnia się w dalszych rozliczeniach tego połączenia.

3.18 Rzeczowe aktywa trwałe

Grunty, budynki i budowle użytkowane w procesie produkcji i dostarczania towarów i usług, jak również dla celów administracyjnych wykazywane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w wartości przeszacowanej równej wartości godziwej na dzień przeszacowania, pomniejszonej w kolejnych okresach o skumulowane odpisy amortyzacyjne i odpisy z tytułu utraty wartości. Przeszacowań dokonuje się z częstotliwością zapewniającą brak istotnych rozbieżności między wartością księgową a wartością godziwą na dzień bilansowy.

Zwiększenie wartości wynikające z przeszacowania gruntów, budynków i budowli ujmowane jest w pozostałych całkowitych dochodach oraz w kapitale z przeszacowania w wartości skumulowanej, za wyjątkiem sytuacji, gdy podwyższenie wartości odwraca wcześniejszy odpis dla tej samej pozycji ujęty w wyniku (w takim przypadku zwiększenie wartości ujmowane jest również w wyniku, ale tylko do wysokości wcześniejszego odpisu). Obniżenie wartości wynikające z przeszacowania gruntów, budynków i budowli ujmowane jest jako koszt okresu w wysokości przewyższającej kwotę wcześniejszej wyceny tego składnika aktywów ujętą w pozycji kapitału z przeszacowania.

Środki trwałe w budowie powstające dla celów produkcyjnych, wynajmu lub administracyjnych prezentowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej według kosztu wytworzenia pomniejszonym o ujęte odpisy z tytułu utraty wartości. Koszt wytworzenia obejmuje opłaty oraz, dla odpowiednich aktywów, koszty finansowania zewnętrznego skapitalizowane zgodnie z zasadami rachunkowości Grupy. Amortyzacja dotycząca tych aktywów trwałych rozpoczyna się w momencie rozpoczęcia ich użytkowania, zgodnie z zasadami dotyczącymi pozostałych aktywów trwałych Grupy.

Amortyzację przeszacowanych budynków i budowli ujmuje się w wyniku. W momencie sprzedaży lub wycofania przeszacowanych budynków i budowli z użytkowania, nierozliczona nadwyżka z przeszacowania tych aktywów przenoszona jest bezpośrednio z kapitału z przeszacowania do zysków zatrzymanych.

Grunty własne nie podlegają amortyzacji. Grupa traktuje nadane prawa wieczystego użytkowania jako leasing operacyjny. W przypadku nabycia takich praw na rynku wtórnym prezentowane są one jako wartości niematerialne i amortyzowane w okresie przewidywanego ich użytkowania.

Maszyny i urządzenia są wykazywane według ceny nabycia pomniejszonej o umorzenia i łączne odpisy z tytułu utraty wartości.

Ujmuje się amortyzację w taki sposób, aby dokonać odpisu kosztu lub wyceny składnika aktywów (innych niż grunty oraz środki trwałe w budowie) do wartości rezydualnej przy użyciu metody liniowej. Szacowane okresy użytkowania, wartości rezydualne oraz metody amortyzacji są weryfikowane na koniec każdego okresu sprawozdawczego (z perspektywnym zastosowaniem wszelkich zmian w szacunkach).

Aktywa utrzymywane na podstawie umowy leasingu finansowego amortyzuje się przez okres ich przewidywanego użytkowania ekonomicznego na takich samych zasadach jak aktywa własne. W sytuacji, gdy nie ma wystarczającej pewności, że własność zostanie przeniesiona na koniec okresu leasingu, aktywa są amortyzowane przez krótszy z dwóch okresów: przez okres leasingu lub ich ekonomicznej użyteczności.

Składnik rzeczowych aktywów trwałych usuwa się z bilansu na moment zbycia lub gdy oczekuje się iż nie uzyska się korzyści ekonomicznych z użytkowania składnika aktywów. Wszelkie zyski lub straty wynikające ze zbycia lub wycofania z użytkowania składników rzeczowych aktywów trwałych są ujmowane w wyniku okresu w którym dane składniki aktywów zostały usunięte z bilansu (obliczone jako różnicę między wpływem ze sprzedaży a wartością bilansową tego składnika).

3.19 Nieruchomości inwestycyjne

Nieruchomości inwestycyjne to nieruchomości, z których właściciel czerpie korzyści w postaci czynszu i/lub zwiększenia wartości kapitału (obejmują również nieruchomości w budowie przeznaczone na cele inwestycyjne). Nieruchomości te wycenia się początkowo według kosztu, z uwzględnieniem kosztu transakcji. Po ujęciu początkowym nieruchomości inwestycyjne wycenia się w wartości godziwej. Wszystkie nieruchomości posiadane przez Grupę w ramach leasingu operacyjnego w celu uzyskania przychodów z czynszów lub do celów wzrostu wartości, są ujmowane jako nieruchomości inwestycyjne i wyceniane w wartości godziwej. Zyski i straty wynikające ze zmian wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych ujmuje się w wynik w okresie, w którym powstały.

Nieruchomości inwestycyjne wyksięgowuje się z bilansu w chwili zbycia lub wycofania z użytkowania, jeżeli podmiot nie spodziewa się osiągnąć dalszych korzyści ekonomicznych z tytułu ich zbycia. Zyski lub straty wynikające z usunięcia nieruchomości z bilansu (obliczone jako różnicę między wpływem ze sprzedaży a wartością bilansową tego składnika) ujmuje się w wynik okresu, w którym nastąpiło usunięcie z bilansu.

3.20 Aktywa niematerialne

3.20.1 Nabyte aktywa niematerialne

Nabyte aktywa niematerialne o określonym okresie ekonomicznej użyteczności wykazuje się według kosztu pomniejszonym o umorzenie i skumulowaną utratę wartości. Amortyzację ujmuje się liniowo w szacowanym okresie ekonomicznej użyteczności. Oszacowany okres ekonomicznej użyteczności i metoda amortyzacji podlegają weryfikacji na koniec każdego okresu sprawozdawczego, a skutki zmian szacunków rozlicza się prospektywnie. Nabyte aktywa niematerialne o nieokreślonym okresie ekonomicznej użyteczności wykazuje się według kosztu pomniejszonym o skumulowaną utratę wartości.

3.20.2 Wytworzone we własnym zakresie aktywa niematerialne – koszty prac badawczych i rozwojowych

Koszty na prace badawcze są ujmowane w wynik w momencie ich poniesienia.

Aktywa niematerialne powstałe na skutek prowadzenia prac rozwojowych, ujmowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jedynie po spełnieniu następujących warunków:

- z technicznego punktu widzenia istnieje możliwość ukończenia składnika aktywów niematerialnych, tak aby nadawał się do sprzedaży lub użytkowania,
- istnieje możliwość udowodnienia zamiaru ukończenia składnika oraz jej użytkowania i sprzedaży,
- składnik będzie zdolny do użytkowania lub sprzedaży,
- znany jest sposób w jaki składnik będzie wytwarzał przyszłe korzyści ekonomiczne,
- zapewnione zostaną środki techniczne oraz finansowe konieczne do ukończenia prac rozwojowych oraz jego użytkowania i sprzedaży,
- istnieje możliwość wiarygodnego ustalenia nakładów poniesionych w czasie prac rozwojowych.

Wartość początkową aktywów niematerialnych wytworzonych we własnym zakresie stanowi suma wydatków poniesionych od dnia, gdy składnik aktywów niematerialnych po raz pierwszy spełnia kryteria ujmowania ich w bilansie (patrz powyżej). W przypadku gdy nie można ująć w bilansie kosztów prac rozwojowych wytworzonych we własnym zakresie, koszty te są ujmowane w wynik okresu, w którym zostały poniesione.

Aktywa niematerialne wytworzone we własnym zakresie po początkowym ujęciu są wykazywane według ceny nabycia pomniejszonej o umorzenia i łączne odpisy na utratę wartości, na takiej samej zasadzie jak nabyte aktywa niematerialne.

3.20.3 Aktywa niematerialne nabyte w ramach połączenia przedsięwzięć

Aktywa niematerialne nabyte w ramach połączenia przedsięwzięć i ujmowane odrębnie od wartości firmy ujmuje się początkowo według ich wartości godziwej na dzień przejęcia (co jest traktowane jako ich koszt).

Po początkowym ujęciu aktywa niematerialne nabyte w ramach połączenia przedsięwzięć są wykazywane według ceny nabycia pomniejszonej o umorzenie oraz skumulowane odpisy z tytułu utraty wartości, na takich samych zasadach jak odrębnie nabyte aktywa niematerialne.

3.20.4 Zaprzestanie ujmowania aktywów niematerialnych

Zaprzestaje się ujmowania składnika aktywów niematerialnych po zbyciu lub w przypadku, kiedy jego dalsze użycie lub zbycie nie przyniesie jednostce korzyści ekonomicznych. Zyski lub straty wynikające z usuwania składnika aktywów niematerialnych z bilansu (obliczone jako różnicę między wpływem ze sprzedaży a wartością bilansową tego składnika) ujmuje się w wynik okresu, w którym nastąpiło usunięcie.

3.21 Utrata wartości rzeczowych aktywów trwałych i aktywów niematerialnych oprócz wartości firmy

Na każdy dzień bilansowy Grupa dokonuje przeglądu wartości bilansowych posiadanego majątku trwałego i aktywów niematerialnych w celu stwierdzenia, czy nie występują przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Jeżeli stwierdzono istnienie takich przesłanek, szacowana jest wartość odzyskiwalna danego składnika aktywów, w celu ustalenia potencjalnego odpisu z tego tytułu. W sytuacji, gdy nie jest możliwe oszacowanie wartości odzyskiwalnej składnika aktywów, przeprowadza się analizę wartości odzyskiwalnej dla grupy aktywów generujących przepływy pieniężne, do której należy dany składnik aktywów. Jeśli możliwe jest wskazanie wiarygodnej i jednolitej podstawy alokacji, składniki majątku trwałego Grupy alokowane są do poszczególnych jednostek generujących przepływy pieniężne lub do najmniejszych grup jednostek generujących takie przepływy, dla których można wyznaczyć wiarygodne i jednolite podstawy alokacji.

W przypadku aktywów niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania oraz jeszcze nieprzyjętych do użytkowania, test utraty wartości przeprowadzany jest corocznie oraz dodatkowo wtedy, gdy występują przesłanki wskazujące na możliwość wystąpienia utraty wartości.

Wartość odzyskiwalna ustalana jest jako wyższa spośród dwóch wartości: wartość godziwa pomniejszona o koszty sprzedaży lub wartość użytkowa. Ta ostatnia wartość odpowiada wartości bieżącej szacunku przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy użyciu stopy dyskonta przed opodatkowaniem uwzględniającej aktualną rynkową wartość pieniądza w czasie oraz ryzyko specyficzne dla danego składnika aktywów.

Jeżeli wartość odzyskiwalna jest niższa od wartości bilansowej składnika aktywów (lub jednostki generującej przepływy pieniężne), wartość bilansową tego składnika lub jednostki pomniejsza się do wartości odzyskiwalnej. Stratę z tytułu utraty wartości ujmuje się niezwłocznie jako koszt okresu, w którym wystąpiła, za wyjątkiem sytuacji, gdy składnik aktywów wykazywany był w wartości przeszacowanej (wówczas utrata wartości traktowana jest jako obniżenie wcześniejszego przeszacowania – patrz Nota 3.18 wyżej).

Jeśli strata z tytułu utraty wartości ulega następnie odwróceniu, wartość netto składnika aktywów (lub jednostki generującej przepływy pieniężne) zwiększana jest do nowej oszacowanej wartości odzyskiwalnej, nie przekraczającej jednak wartości bilansowej tego składnika aktywów jaka byłaby ustalona, gdyby w poprzednich latach nie ujęto straty z tytułu utraty wartości składnika aktywów / jednostki generującej przepływy pieniężne. Odwrócenie straty z tytułu utraty wartości ujmuje się w niezwłocznie w wynik, o ile składnik aktywów nie podlegał wcześniej przeszacowaniu – w takim przypadku, odwrócenie straty z tytułu utraty wartości traktuje się jak zwiększenie z aktualizacji wyceny (patrz Nota 3.18 wyżej).

3.22 Zapasy

Zapasy wyceniane są według niższej z wartości: kosztu lub wartości możliwej do uzyskania. Koszty zapasów ustalone metodą FIFO. Wartość możliwą do uzyskania stanowi szacunkową cenę sprzedaży zapasów pomniejszoną o wszelkie szacowane koszty dokończenia produkcji / wykonania usługi i koszty niezbędne do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

3.23 Rezerwy

Rezerwy tworzone są w przypadku, kiedy na Grupie ciąży istniejący obowiązek, prawny lub zwyczajowo oczekiwany, wynikający ze zdarzeń przeszłych i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków uosabiających korzyści ekonomiczne oraz można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty tego zobowiązania.

Ujmowana kwota rezerwy odzwierciedla możliwie najdokładniejszy szacunek kwoty wymaganej do rozliczenia bieżącego zobowiązania na dzień bilansowy, z uwzględnieniem ryzyka i niepewności związanej z tym zobowiązaniem. W przypadku wyceny rezerwy metodą szacunkowych przepływów pieniężnych koniecznych do rozliczenia bieżącego zobowiązania, jej wartość bilansowa odpowiada wartości bieżącej tych przepływów (w przypadku gdy wpływ pieniądza w czasie jest istotny).

Jeśli zachodzi prawdopodobieństwo, że część lub całość korzyści ekonomicznych wymaganych do rozliczenia rezerwy będzie można odzyskać od strony trzeciej, należność tę ujmuje się jako składnik aktywów, jeśli prawdopodobieństwo odzyskania tej kwoty jest odpowiednio wysokie i da się ją wiarygodnie wycenić.

3.23.1 Umowy rodzące obciążenia

Bieżące zobowiązania wynikające z umów rodzących obciążenia ujmuje się i wycenia jak rezerwy. Za umowę rodzącą obciążenia uważa się umowę zawartą przez Grupę, wymuszającą nieuniknione koszty realizacji zobowiązań umownych, których wartość przekracza wysokość korzyści ekonomicznych przewidywanych w ramach umowy.

3.23.2 Restrukturyzacja

Rezerwa na koszty restrukturyzacji ujmowana jest tylko wtedy, gdy Grupa opracowała szczegółowy i formalny plan restrukturyzacji i ogłosiła wszystkim zainteresowanym stronom zamiar jego realizacji lub jego główne założenia. Wycena rezerwy restrukturyzacyjnej obejmuje wyłącznie bezpośrednie koszty restrukturyzacji, czyli kwoty niezbędne do przeprowadzenia restrukturyzacji i niezwiązane z bieżącą działalnością podmiotu.

3.23.3 Gwarancje

Rezerwy na oczekiwane koszty napraw gwarancyjnych ujmowane są w momencie sprzedaży produktów, zgodnie z najlepszym szacunkiem zarządu co do przyszłych kosztów koniecznych do poniesienia przez Grupę w okresie gwarancji.

3.23.4 Zobowiązania warunkowe nabyte w ramach połączenia jednostek gospodarczych

Zobowiązania warunkowe nabyte w ramach połączenia jednostek gospodarczych wycenia się początkowo w wartości godziwej na dzień nabycia. W kolejnych dniach bilansowych zobowiązania warunkowe wycenia się w wyższej spośród dwóch wartości: tej, którą ujęto by zgodnie z MSR 37 lub wartości ujętej początkowo pomniejszonej o umorzenie ujęte zgodnie z MSR 18 „Przychody”.

3.24 Instrumenty finansowe

Aktywa i zobowiązania finansowe ujmuje się w chwili, gdy jednostka należąca do grupy staje się stroną umowy instrumentu finansowego.

Pierwotnie wycenia się je w wartości godziwej. Koszty transakcji przypisywane bezpośrednio do zakupu lub emisji aktywów i zobowiązań finansowych (z wyjątkiem aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik) odpowiednio dodaje się do lub odejmuje od wartości godziwej aktywów lub zobowiązań finansowych w chwili początkowego ujęcia. Koszty transakcji bezpośrednio przypisywane nabyciu aktywów finansowych lub przejęciu zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik ujmuje się bezpośrednio w wynik.

3.25 Aktywa finansowe

Aktywa finansowe klasyfikuje się do następujących kategorii: aktywa wyceniane w wartości godziwej przez wynik (WGPW), inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności (UTW), dostępne do sprzedaży (DDS) oraz pożyczki i należności. Klasyfikacja zależy od charakteru i przeznaczenia aktywów finansowych i określa się ją w chwili początkowego ujęcia. Aktywa finansowe nabyte lub sprzedane w ramach standardowych transakcji ujmuje się i wyksięguje w dacie transakcji. Standardowe transakcje to transakcje nabycia lub sprzedaży aktywów finansowych wymagające dostarczenia tych aktywów w terminie ustalonym w regulacjach lub konwencjach przyjętych na rynku.

3.25.1 Metoda efektywnej stopy procentowej

Metoda efektywnej stopy procentowej to sposób obliczania zamortyzowanego kosztu instrumentu dłużnego i alokacji dochodu odsetkowego na odpowiedni okres. Efektywna stopa procentowa to dokładna stopa dyskonta szacunkowych przyszłych wpływów pieniężnych (w tym wszystkich uiszczonych lub otrzymanych opłat i punktów stanowiących integralną część efektywnej stopy procentowej, kosztów transakcji i innych premii czy upustów) przez okres prognozowanej użyteczności instrumentu dłużnego lub - w razie konieczności - w krótszym okresie, do wartości bilansowej netto w chwili początkowego ujęcia.

Dochód jest ujmowany na bazie efektywnej stopy procentowej instrumentów dłużnych innych niż aktywa finansowe sklasyfikowane jako na WGPW.

3.25.2 Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik (WGPW)

Aktywa finansowe są klasyfikowane jako wyceniane w WGPW kiedy te aktywa finansowe są przeznaczone do obrotu albo są wyznaczone do wyceny w WGPW.

Składnik aktywów finansowych klasyfikuje się jako przeznaczony do obrotu, jeżeli:

- został zakupiony przede wszystkim w celu odsprzedaży w niedalekiej przyszłości; lub
- stanowi część określonego portfela instrumentów finansowych, którymi Grupa zarządza łącznie, zgodnie z bieżącym i faktycznym wzorcem generowania krótkoterminowych zysków; lub
- jest instrumentem pochodnym niewyznaczonym i niedziałającym jako zabezpieczenie.

Składnik aktywów finansowych inny niż przeznaczony do obrotu może zostać sklasyfikowany jako wyceniany w wartości godziwej przez wynik przy ujęciu początkowym, jeżeli:

- taka klasyfikacja eliminuje lub znacząco redukuje niespójność wyceny lub ujęcia występującą w innych okolicznościach; lub
- składnik aktywów finansowych należy do grupy aktywów lub zobowiązań finansowych, lub do obu tych grup objętych zarządzaniem, a jego wyniki wyceniane są w wartości godziwej zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem lub inwestycjami Grupy, w ramach której informacje o grupowaniu aktywów są przekazywane wewnątrz; lub
- składnik aktywów stanowi część kontraktu zawierającego jeden lub więcej wbudowanych instrumentów pochodnych, a MSR 39 dopuszcza klasyfikację całego kontraktu jako wycenianego w wartości godziwej przez wynik.

Aktywa finansowe wyceniane w WGPW są wykazywane w wartości godziwej, a wszelkie zyski lub straty z tytułu przeszacowania ujmowane są w wynik. Zysk lub strata ujęty w wynik obejmuje wszelkie dywidendy lub odsetki uzyskane od aktywów finansowych i jest wykazywane na linii pozostałe przychody lub koszty finansowe. Wartość godziwa jest ustalana w sposób opisany w Nocie 40.

3.25.3 *Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności (UTW)*

Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności to nie pochodne aktywa finansowe o stałej lub mieszanej charakterystyce płatności i ustalonych terminach wymagalności, które Grupa zamierza i jest w stanie utrzymać do takiego terminu. Po początkowym ujęciu inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności wycenia się według kosztu zamortyzowanym metodą efektywnej stopy procentowej z uwzględnieniem utraty wartości.

3.25.4 *Pożyczki i należności*

Pożyczki i należności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nienotowane na aktywnym rynku. Pożyczki i należności (w tym handlowe i pozostałe należności, sald bankowych i środków pieniężnych i inne [opis]) wyceniane są według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej z uwzględnieniem utraty wartości.

Dochód odsetkowy ujmuje się przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej, z wyjątkiem należności krótkoterminowych, gdy efekt dyskontowania jest niematerialny.

3.25.5 *Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży (DDS)*

Aktywa finansowe DDS to nie pochodne aktywa finansowe sklasyfikowane jako DDS lub niezaliczone do (a) pożyczek i należności, (b) UTW, (c) WGPW.

Jako DDS klasyfikuje się umarzalne bony notowane na giełdzie będące w posiadaniu Grupy, wykazywane w wartości godziwej na koniec każdego okresu sprawozdawczego. Grupa zainwestowała również w udziały nienotowane na aktywnych rynkach, także klasyfikowane jako DDS i wykazywane w wartości godziwej na koniec każdego okresu sprawozdawczego (ponieważ zdaniem zarządu ich wartość godziwą da się wiarygodnie wycenić). Wartość godziwą wyznacza się metodą opisaną w nocie 40. Zmiany wartości bilansowej pieniężnych aktywów finansowych DDS związane ze zmianami kursów wymiany walut (patrz niżej), dochód odsetkowy obliczony metodą efektywnej stopy procentowej oraz dywidendy z inwestycji kapitałowych DDS ujmuje się w wynik. Inne zmiany wartości bilansowych aktywów finansowych DDS ujmuje się w pozostałych całkowitych dochodach i kumuluje w pozycji kapitału z przeszacowania. W chwili zbycia inwestycji lub stwierdzenia jej utraty wartości skumulowany zysk lub strata uprzednio wykazywane w kapitale z przeszacowania inwestycji przenosi się na wynik.

Dywidendę z instrumentów kapitałowych DDS ujmuje się w wynik w chwili nabycia przez Grupę prawa do dywidendy.

Wartość godziwą pieniężnych aktywów finansowych DDS denominowanych w walutach obcych określa się w tej walucie i przelicza po kursie spotowym obowiązującym na koniec okresu sprawozdawczego. Dodatkowo lub ujemne różnice kursowe ujmowane w wynik określa się na podstawie kosztu zamortyzowanego składnika aktywów pieniężnych. Inne dodatnie i ujemne różnice kursowe ujmuje się w pozostałych całkowitych dochodach.

Inwestycje kapitałowe DDS nienotowane na aktywnym rynku, których wartości godziwej nie da się wiarygodnie wycenić oraz instrumenty pochodne powiązane z nimi i rozliczane w formie przekazania takich nienotowanych inwestycji kapitałowych, wycenia się według kosztu pomniejszonym o utratę wartości na koniec każdego okresu sprawozdawczego.

3.25.6 *Utrata wartości aktywów finansowych*

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego przeprowadza się analizę aktywów finansowych z wyjątkiem WGPW celem stwierdzenia występowania przesłanek utraty wartości. Uznaje się, że nastąpiła utrata wartości aktywów finansowych w przypadku wystąpienia obiektywnych przesłanek wskazujących, że w wyniku jednego lub kilku zdarzeń po dacie początkowego ujęcia danego składnika aktywów szacunkowe przyszłe przepływy pieniężne z inwestycji uległy zmniejszeniu.

W przypadku inwestycji kapitałowych DDS za obiektywną przesłankę utraty wartości uznaje się znaczący lub przedłużający się spadek wartości godziwej papierów wartościowych poniżej ich kosztu.

Dla wszystkich innych rodzajów aktywów finansowych obiektywne przesłanki utraty wartości mogą obejmować:

- znaczące trudności finansowe emitenta lub kontrahenta;
- naruszenie umowy, np. niewywiązanie się lub opóźnienie w płatności odsetek lub kapitału;
- prawdopodobieństwo upadłości lub restrukturyzacji finansowej firmy dłużnika;
- zniknięcie aktywnego rynku danego składnika aktywów finansowych wskutek trudności finansowych.

Dla pewnych kategorii aktywów finansowych – np. należności z tytułu dostaw i usług, aktywów, które indywidualnie nie utraciły wartości dodatkowo przeprowadza się zbiorową ocenę występowania przesłanek utraty wartości. Obiektywne przesłanki utraty wartości dotyczące portfela należności mogą obejmować doświadczenia Grupy z egzekwowaniem płatności, zwiększenie liczby płatności opóźnionych powyżej 60 dni w portfelu oraz zauważalne zmiany krajowych lub lokalnych warunków ekonomicznych korelujące z niewywiązaniem się z zapłaty należności.

Utrata wartości składnika aktywów finansowych wycenianego zgodnie z zasadami zamortyzowanego kosztu będzie równa różnicy między wartością bilansową tego składnika aktywów a wartością bieżącą prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych według jego pierwotnej efektywnej stopy procentowej.

Utrata wartości składnika aktywów finansowych wycenianego według kosztu będzie równa różnicy między wartością bilansową tego składnika aktywów a wartością bieżącą prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych według bieżącej rynkowej stopy zwrotu podobnego składnika aktywów finansowych. Taki odpis nie ulega odwróceniu w późniejszych okresach.

Wartość bilansowa składnika aktywów finansowych ulega bezpośredniemu obniżeniu o kwotę odpisu z tytułu utraty wartości, z wyjątkiem należności z tytułu dostaw i usług, których wartość bilansową redukuje się przy pomocy konta rezerwy. W przypadku uznania należności z tytułu dostaw i usług za nieściągalne odpisuje się je w ciężar konta rezerwy. W przypadku odzyskania uprzednio spisanej kwoty dopisuje się ją do salda na koncie rezerwy. Zmiany wartości bilansowej konta rezerwy ujmuje się w wynik.

W przypadku utraty wartości składnika aktywów finansowych DDS skumulowane zyski lub straty uprzednio ujmowane w pozostałych całkowitych dochodach przenosi się na wynik finansowy danego okresu.

Jeżeli utrata wartości aktywów finansowych wycenianych według kosztu zamortyzowanym ulegnie zmniejszeniu w kolejnym okresie rozliczeniowym, a zmniejszenie to można obiektywnie powiązać ze zdarzeniem, które nastąpiło po ujęciu utraty wartości, odpis z tego tytułu ulega odwróceniu przez wynik finansowy w kwocie bilansowej inwestycji na dzień odwrócenia odpisu z tytułu utraty wartości nieprzekraczającej kosztu zamortyzowanego obliczonego bez uwzględnienia utraty wartości.

Utraty wartości papierów wartościowych DDS ujętej uprzednio w wynik nie odwraca się przez ten wynik. Zwiększenie wartości godziwej po ujęciu utraty wartości ujmuje się w pozostałych całkowitych dochodach i kumuluje w pozycji kapitału z przeszacowania inwestycji. Kwotę utraty wartości dłużnych papierów wartościowych DDS odwraca się przez wynik finansowy, jeżeli zwiększenie wartości godziwej inwestycji można w sposób obiektywny powiązać ze zdarzeniem, które nastąpiło po dacie ujęcia tej utraty wartości.

3.25.7 Usunięcie aktywów finansowych z bilansu

Grupa usuwa z bilansu składnik aktywów finansowych w przypadku, gdy prawa umowne do przepływów pieniężnych generowanych przez ten składnik wygasną lub gdy przeniesie dany składnik aktywów oraz wszystkie związane z nim rodzaje ryzyka i korzyści wynikające z praw własności na inną jednostkę. W przypadku, gdy Grupa nie przenosi wszystkich rodzajów ryzyka i korzyści wynikających z praw własności ani ich nie zachowuje, ale nadal sprawuje kontrolę nad przeniesionym składnikiem aktywów, ujmuje zachowane udziały w tym składniku i związane z nimi zobowiązania, które będzie musiała uiścić. Jeżeli Grupa zachowuje wszystkie rodzaje ryzyka i korzyści wynikające z prawa własności do przeniesionego składnika aktywów, nadal ujmuje ten składnik oraz zabezpieczone finansowanie zewnętrzne na poczet otrzymanych korzyści.

W chwili całkowitego usunięcia składnika aktywów z bilansu różnicę między jego wartością bilansową a sumą otrzymanej i należnej zapłaty oraz skumulowanego zysku lub straty ujętych w pozostałych całkowitych dochodach i skumulowanych w kapitale własnym ujmuje się w wynik.

W przypadku usunięcia z bilansu części składnika aktywów finansowych (np. jeżeli Grupa zachowuje możliwość odkupu części przekazanego składnika aktywów), pierwotną wartość bilansową tego składnika alokuje się między część nadal ujmowaną w ramach działalności kontynuowanej, a część wyksięgowaną w oparciu o relatywne wartości godziwe tych części na dzień przekazania. Różnicę między wartością bilansową alokowaną do części składnika aktywów usuniętej z bilansu a sumą zapłaty otrzymanej za tę część oraz skumulowany zysk lub stratę alokowane do tej części i uprzednio ujmowane w pozostałych całkowitych dochodach ujmuje się w wynik. Skumulowany zysk lub stratę uprzednio ujmowane w pozostałych całkowitych dochodach alokuje się między część składnika aktywów nadal ujmowaną w bilansie a część wyksięgowaną odpowiednio do relatywnej wartości godziwej obu tych części.

3.26 Zobowiązania finansowe i instrumenty kapitałowe

3.26.1 Klasyfikacja: instrumenty dłużne lub kapitałowe

Instrumenty dłużne i kapitałowe wyemitowane przez jednostki należące do grupy klasyfikuje się jako zobowiązania finansowe lub kapitał własny na podstawie postanowień umownych i definicji zobowiązania finansowego i instrumentu kapitałowego.

3.26.2 Instrumenty kapitałowe

Instrumenty kapitałowe to umowy, które odzwierciedlają rezydualny udział w aktywach jednostki po odjęciu wszystkich jej zobowiązań. Instrumenty kapitałowe emitowane przez Grupę ujmuje się w kwocie otrzymanych wpływów po odjęciu bezpośrednich kosztów emisji.

Odkupione przez Spółkę własne instrumenty kapitałowe ujmuje się lub odnosi bezpośrednio w kapitale własnym. W przypadku sprzedaży, zakupu, emisji lub umorzenia własnych instrumentów kapitałowych Spółki w wynik nie ujmuje się żadnych związanych z tym zysków ani strat.

3.26.3 Instrumenty złożone

Elementy instrumentów złożonych (bonów zamiennych) wyemitowanych przez Spółkę klasyfikuje się oddzielnie jako zobowiązania finansowe i kapitał własny na podstawie warunków umowy oraz definicji zobowiązań finansowych i instrumentów kapitałowych. Opcja zamiany rozliczana przez jednostkę w formie otrzymania lub przekazania ustalonej liczby własnych instrumentów kapitałowych w zamian za ustaloną kwotę pieniężną lub składnik aktywów finansowych zaliczana jest do instrumentów kapitałowych.

Na dzień emisji wartość godziwą składnika zobowiązań szacuje się na podstawie obowiązującej rynkowej stopy procentowej dla zbliżonych instrumentów niezamiennych. Kwotę tę wykazuje się jako zobowiązanie według kosztu zamortyzowanym metodą efektywnej stopy procentowej do momentu wygaśnięcia w chwili zamiany lub osiągnięcia terminu zapadalności instrumentu.

Wartość opcji zamiany sklasyfikowanej jako instrument kapitałowy oblicza się odejmując kwotę zobowiązania od wartości godziwej instrumentu złożonego jako całości. Ujmuje się ją w kapitale własnym po uwzględnieniu podatku dochodowego i nie poddaje późniejszemu przeszacowaniu. Ponadto opcja zamiany sklasyfikowana jako instrument kapitałowy pozostaje w kapitale własnym do momentu jej wykonania, kiedy to saldo transakcji ujęte w kapitale własnym przenosi się do [nadwyżki ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej / pozostałego kapitału [opisać]]. W przypadku niewykonania opcji zamiany na dzień zapadalności bonów, saldo ujęte w kapitale własnym przenosi się do [zysku zatrzymanego / pozostałego kapitału [proszę opisać]]. W przypadku wykonania lub wygaśnięcia opcji zamiany, w wynik nie ujmuje się żadnego związanego z tym zysku ani straty.

Koszty transakcji związane z emisją zamiennych bonów alokuje się do składników zobowiązań i kapitału własnego proporcjonalnie do alokacji wpływów brutto. Koszty transakcji dotyczące składnika kapitału własnego ujmuje się bezpośrednio w kapitale własnym. Koszty transakcji dotyczące składnika zobowiązań ujmuje się w wartości bilansowej zobowiązania i amortyzuje w okresie użyteczności bonów metodą efektywnej stopy procentowej.

3.26.4 Zobowiązania finansowe

Zobowiązania finansowe klasyfikuje się jako „wyceniane w WGPW” lub jako „pozostałe zobowiązania finansowe”.

3.26.4.1 Zobowiązania finansowe wyceniane w WGPW

Do tej kategorii zalicza się zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu lub wyznaczone jako wyceniane w WGPW.

Zobowiązanie finansowe klasyfikuje się jako przeznaczone do obrotu, jeżeli:

- zostało podjęte przede wszystkim w celu odkupu w krótkim terminie;
- stanowi część określonego portfela instrumentów finansowych, którymi Grupa zarządza łącznie zgodnie z bieżącym i faktycznym wzorcem generowania krótkoterminowych zysków; lub
- jest instrumentem pochodnym niesklasyfikowanym i nie działającym jako zabezpieczenie.

Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu mogą zostać wyznaczone jako wyceniane w WGPW na moment początkowego ujęcia, jeżeli:

- taka klasyfikacja eliminuje lub znacząco redukuje niespójność wyceny lub ujęcia, jaka wystąpiłaby w innych warunkach; lub
- składnik aktywów finansowych należy do grupy aktywów lub zobowiązań finansowych, lub do obu tych grup objętych zarządzaniem, a jego wyniki wyceniane są w wartości godziwej zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem lub inwestycjami Grupy, w ramach której informacje o grupowaniu aktywów są przekazywane wewnętrznie; lub
- stanowi część kontraktu zawierającego jeden lub więcej wbudowanych instrumentów pochodnych, a MSR 39 dopuszcza klasyfikację całego kontraktu do pozycji wycenianych w WGPW.

Zobowiązania finansowe wyceniane w WGPW są wykazywane w wartości godziwej, a wszelkie zyski lub straty z tytułu przeszacowania ujmuje się w wynik. Zysk lub strata ujęte w wyniku obejmuje wszelkie odsetki zapłacone od zobowiązań finansowych i jest wykazywane w pozycji pozostałe przychody lub koszty finansowe. Wartość godziwa jest ustalana w sposób opisany w nocie 40.

3.26.4.2 Pozostałe zobowiązania finansowe

Po początkowym ujęciu pozostałe zobowiązania finansowe (w tym kredyty i pożyczki, zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz inne zobowiązania) wycenia się według kosztu zamortyzowanym metodą efektywnej stopy procentowej.

Metoda efektywnej stopy procentowej to sposób obliczania zamortyzowanego kosztu zobowiązania finansowego i alokacji kosztu odsetkowego na odpowiedni okres. Efektywna stopa procentowa to dokładna stopa dyskonta szacunkowych przyszłych wpływów pieniężnych (w tym wszystkich uiszczonych lub otrzymanych opłat i punktów stanowiących integralną część efektywnej stopy procentowej, kosztów transakcji i innych premii czy upustów) przez okres prognozowanej użyteczności zobowiązania finansowego lub - w razie konieczności - w krótszym okresie, do wartości bilansowej netto w chwili początkowego ujęcia.

3.26.4.3 Umowy gwarancji finansowej

Umowa gwarancji finansowej to umowa nakładająca na emitenta obowiązek dokonania określonych płatności kompensujących posiadaczowi stratę poniesioną wskutek niewywiązania się określonego dłużnika z obowiązku płatności wynikającego z warunków danego instrumentu dłużnego.

Umowy gwarancji finansowej emitowane przez Grupę wycenia się początkowo w wartości godziwej, a jeżeli nie zostały sklasyfikowane jako WGPW, wycenia się je następnie według wyższej z następujących kwot:

- wartości zobowiązania umownego określonej zgodnie z MSR 37;
- początkowo ujętej kwoty, pomniejszonej, tam gdzie ma to zastosowanie, o łączną amortyzację ujętą zgodnie z zasadami ujmowania przychodów.

3.26.4.4 Zaprzestanie ujmowania zobowiązań finansowych

Grupa zaprzestaje ujmowania zobowiązań finansowych wyłącznie w przypadku ich wypełnienia, umorzenia lub wygaśnięcia. Różnicę między wartością bilansową usuniętego zobowiązania finansowego a zapłatą uiszczoną lub należną ujmuje się w wynik.

3.27 Pochodne instrumenty finansowe

Grupa zawiera różnorodne umowy instrumentów pochodnych, za pomocą których zarządza ryzykiem stopy procentowej i kursowym. Obejmują one kontrakty forward, swapy stóp procentowych i swapy walutowe. Szczegółowe informacje dotyczące instrumentów pochodnych przedstawiono w Nocie 40.

Instrumenty pochodne ujmuje się początkowo w wartości godziwej na dzień podpisania stosownych umów, a następnie przeliczają do wartości godziwej na koniec każdego okresu sprawozdawczego. Wynikowe zyski lub straty ujmuje się bezpośrednio w wynik, chyba że dany instrument wykorzystywany jest jako instrument zabezpieczający. W takim przypadku moment ujęcia w wynik zależy od charakteru powiązania zabezpieczającego.

3.27.1 Wbudowane instrumenty pochodne

Instrumenty pochodne wbudowane w inne instrumenty finansowe lub w umowy niebędące instrumentami finansowymi traktowane są jako oddzielne instrumenty pochodne, jeżeli spełniają definicję instrumentów pochodnych oraz ryzyko z nim związane nie jest ściśle powiązane z charakterem umowy bazowej i ryzykiem z niej wynikającym i jeżeli umowy bazowe nie są wyceniane w WGPW.

3.28 Rachunkowość zabezpieczeń

Grupa definiuje określone zabezpieczenia od ryzyka różnic kursowych obejmujące instrumenty pochodne, wbudowane instrumenty pochodne oraz inne instrumenty jako zabezpieczenia wartości godziwej, przepływów pieniężnych lub inwestycji netto w jednostki działające za granicą. Zabezpieczenia ryzyka różnic kursowych w odniesieniu do uprawdopodobnionych przyszłych zobowiązań rozliczane są jako zabezpieczenia przepływów pieniężnych.

Przy rozpoczęciu powiązania zabezpieczającego podmiot dokumentuje tę relację między instrumentem zabezpieczającym a pozycją zabezpieczaną oraz cele zarządzania ryzykiem, a także strategię realizacji różnych transakcji zabezpieczających. Ponadto Grupa dokumentuje efektywność, z jaką zastosowany instrument zabezpieczający kompensuje zmiany wartości godziwej lub przepływów pieniężnych pozycji zabezpieczanej, zarówno w chwili zaistnienia powiązania, jak i na bieżąco w późniejszych okresach.

Nota 40 zawiera szczegóły dotyczące wartości godziwej instrumentów pochodnych do celów zabezpieczających.

3.28.1 Zabezpieczenie wartości godziwej

Zmiany wartości godziwej instrumentów pochodnych wyznaczonych i kwalifikowanych jako zabezpieczenie wartości godziwej ujmowane są natychmiastowo w rachunku zysków i strat, wraz ze wszelkimi zmianami w wartości godziwej zabezpieczanego składnika aktywów lub zobowiązania wynikające z zabezpieczanego ryzyka. Zmiana wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego oraz zmiany pozycją zabezpieczaną, wynikające z zabezpieczanego ryzyka ujmuje się w wynik w odniesieniu do pozycji zabezpieczanej.

Rachunkowość zabezpieczeń jest przerywana, gdy Grupa unieważnia powiązanie zabezpieczające, gdy instrument zabezpieczający wygasa lub zostaje sprzedany, rozwiązany lub wykonywany, lub gdy nie kwalifikuje się do rachunkowości zabezpieczeń. Korekta z wartości godziwej do wartości bilansowej zabezpieczanej pozycji wynikających z zabezpieczanego ryzyka jest odnoszona w wynik od tej daty.

3.28.2 Zabezpieczenie przepływów pieniężnych

Efektywną część zmian wartości godziwej instrumentów pochodnych zakwalifikowanych jako zabezpieczenia przepływów pieniężnych ujmuje się w pozostałych całkowitych dochodach i kumuluje w pozycji kapitał rezerwowy na zabezpieczenia przepływów pieniężnych. Zysk lub strata związane z nieefektywną częścią instrumentu ujmuje się bezpośrednio w wynik w pozycji przychody lub koszty finansowe.

Kwoty uprzednio ujęte w pozostałych całkowitych dochodach i skumulowane w kapitale własnym przenosi się na wynik finansowy w okresach, w których pozycję zabezpieczaną wpływa na wynik, w tej samej pozycji, w której znajduje się pozycja zabezpieczana. Jeżeli jednak zabezpieczona prognozowana transakcja powoduje ujęcie niefinansowego składnika aktywów lub zobowiązań, zyski i straty uprzednio ujęte w pozostałych całkowitych dochodach i skumulowane w kapitale własnym przenosi się do początkowej wyceny kosztu niefinansowego składnika aktywów lub zobowiązań.

Rachunkowość zabezpieczeń przestaje się prowadzić w chwili, gdy Grupa unieważni powiązanie zabezpieczające, w chwili upływu terminu ważności lub sprzedaży instrumentu zabezpieczającego lub jego realizacji, albo kiedy przestaje się on kwalifikować do rachunkowości zabezpieczeń. Zyski lub straty ujęte w pozostałych całkowitych dochodach i skumulowane w tym czasie w kapitale własnym pozostają w kapitale własnym i są ujmowane w wynik prognozowanej transakcji na dzień jej ujęcia. Jeżeli nie przewiduje się realizacji prognozowanej transakcji, zysk lub stratę skumulowane w kapitale własnym ujmuje się bezpośrednio w wynik.

3.28.3 Zabezpieczenia inwestycji netto w jednostkach zagranicznych

Zabezpieczenia inwestycji netto w jednostkach zagranicznych rozlicza się w sposób zbliżony do zabezpieczeń przepływów pieniężnych. Zyski lub straty z instrumentu zabezpieczającego związane z efektywną częścią zabezpieczenia ujmuje się w pozostałych całkowitych dochodach i kumuluje w pozycji kapitał rezerwy z przewalutowania. Zysk lub strata związane z nieefektywną częścią instrumentu ujmuje się bezpośrednio w wynik w pozycji „przychody lub koszty finansowe”.

Zyski lub straty z instrumentu zabezpieczającego związane z efektywną częścią zabezpieczenia skumulowane w kapitale rezerwowym z przewalutowania przenosi się na wynik finansowy w chwili zbycia zagranicznego podmiotu.

4. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach

Uwaga: Poniżej przedstawiono przykłady ujawnień wymaganych w tym obszarze. Konkretnie ujawnienia będą zależeć od okoliczności działania poszczególnych jednostek oraz od stopnia istotności dokonanych osądów i szacunków dla jej wyników i pozycji finansowej. Ujawnienia te mogą być przedstawione w osobnej notcie lub też włączone do not dotyczących odpowiednich aktywów i zobowiązań.

MSSF 12.7 wymaga od jednostek sprawozdawczych ujawniania informacji o znaczących subiektywnych ocenach i założeniach dotyczących określenia, (i) czy sprawują/nie sprawują kontroli nad inną jednostką; (ii) czy sprawują/nie sprawują współkontroli nad wspólnym ustaleniem umownym lub czy wywierają/nie wywierają znaczącego wpływu na inną jednostkę oraz (iii) rodzaju wspólnego ustalenia umownego mającego formę oddzielnej jednostki gospodarczej.

Stosując opisane w Nocie 3 zasady rachunkowości obowiązujące w Grupie, zarząd jednostki dominującej zobowiązany jest do dokonywania szacunków, osądów i założeń dotyczących kwot wyceny poszczególnych składników aktywów i zobowiązań. Szacunki i związane z nimi założenia opierają się o doświadczenia historyczne i inne czynniki uznawane za istotne. Rzeczywiste wyniki mogą odbiegać od przyjętych wartości szacunkowych.

Stosując zasady rachunkowości obowiązujące w Grupie, zarząd jednostki dominującej zobowiązany jest do dokonywania szacunków, osądów i założeń dotyczących kwot wyceny poszczególnych składników aktywów i zobowiązań. Szacunki i związane z nimi założenia opierają się o doświadczenia historyczne i inne czynniki uznawane za istotne. Rzeczywiste wyniki mogą odbiegać od przyjętych wartości szacunkowych.

4.1 Profesjonalny osąd w rachunkowości

Poniżej przedstawiono podstawowe osądy, inne niż te związane z szacunkami (patrz Nota 4.2), dokonane przez zarząd w procesie stosowania zasad rachunkowości jednostki i mające największy wpływ na wartości ujęte w sprawozdaniu finansowym.

4.1.1 Ujęcie przychodów

Nota 13.6 opisuje koszty, które trzeba ponieść w ciągu roku w ramach prac podnoszących jakość towarów dostarczonych jednemu z największych klientów Grupy. Dostawy tych towarów do klienta miały miejsce od stycznia do lipca 2013 roku, a klient wykrył wkrótce wady towaru. Po negocjacjach uzgodniono harmonogram prac wiążący się z koniecznością wydatkowania przez Grupę określonych kwot w terminie do 2015 roku. Mając na uwadze rozpoznane problemy zarząd musiał rozważyć zasadność ujęcia w bieżącym okresie przychodów z tych transakcji w kwocie 19 mln PLN zgodnie z ogólną przyjętą przez Grupę zasadą ujmowania przychodów w chwili dostarczenia towarów, oraz rozwiązanie alternatywne, polegające na odroczeniu tego ujęcia do chwili zakończenia prac naprawczych.

Dokonując osądu zarząd kierował się szczegółowymi kryteriami ujęcia przychodu ze sprzedaży towarów określonymi w MSR 18, a zwłaszcza kwestią przeniesienia przez Grupę określonych rodzajów ryzyka i korzyści związanych z prawem własności towaru na klienta. Po szczegółowym rozważeniu zobowiązań Grupy dotyczących serwisu towarów, a także uzgodnione ograniczenie zdolności klienta do stawiania wymagań związanych z dalszym serwisem gwarancyjnym lub wymianą towaru zarząd uznał, że znaczące ryzyko i korzyści zostały przeniesione na klienta i że ujęcie przychodu w roku bieżącym jest uzasadnione, z jednoczesnym wykazaniem odpowiedniej rezerwy na naprawy gwarancyjne.

4.1.2 Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności

Zarząd dokonał przeglądu posiadanych przez Grupę aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności w świetle wymogów utrzymania progów kapitałowych i płynności i potwierdził intencje i zdolność Grupy do utrzymania tych aktywów do terminu wymagalności. Wartość bilansowa aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności wynosi 5,905 mln PLN (na 31 grudnia 2013: 4,015 mln PLN). Szczegółowe informacje o tych aktywach zamieszczono w Nocie 22.

4.1.3 Podatek odroczony od nieruchomości inwestycyjnych

Dla celów wyliczenia aktywów i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego z nieruchomości inwestycyjnych wycenianych w wartości godziwej, Zarząd Spółki dokonał przeglądu portfolio nieruchomości inwestycyjnych Grupy i uznał, iż nie istnieją nieruchomości inwestycyjne Grupy, które są utrzymywane w ramach modelu biznesowego, którego celem jest wykorzystanie zasadniczo wszystkich korzyści ekonomicznych nieruchomości inwestycyjnych przez określony okres czasu. W związku z tym Zarząd stwierdził, że założenie określone w zmienionym MSR 12 (tj. w drodze "sprzedaży") nie jest odrzucone. W rezultacie Grupa nie ujmuje żadnego podatku odroczonego dotyczące zmian wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych ponieważ Grupa nie jest przedmiotem jakichkolwiek podatków dochodowych od zmian w wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych na dzień ich sprzedaży.

4.1.4 Kontrola nad spółką C Plus

W Nocie 19 stwierdza się, że spółka C Plus jest spółką zależną Grupy, choć Grupa posiada zaledwie 45% udziałów i 45% praw głosu w tej spółce. Spółka C Plus jest notowana na giełdzie papierów wartościowych w kraju A. Grupa posiada 45% udziałów w tej spółce od czerwca 2011 roku, zaś pozostałe 55% znajduje się w posiadaniu dużej liczby rozproszonych akcjonariuszy, niepowiązanych z Grupą.

Aby stwierdzić, czy Grupa sprawuje kontrolę nad spółką C Plus, czy też nie, Zarząd Spółki badał, czy Grupa ma praktyczną możliwość jednostronnego kierowania istotnymi działaniami tego podmiotu. Przy ocenie Zarząd brał pod uwagę bezwzględną wielkość posiadanego pakietu akcji spółki C Plus oraz względny rozmiar i stopień rozproszenia pakietów posiadanych przez innych akcjonariuszy. Na podstawie analizy stwierdzono, że Grupa posiada wystarczającą przewagę pod względem liczby praw głosu, by kierować istotnymi działaniami spółki C Plus, a zatem sprawuje kontrolę nad tym podmiotem.

4.1.5 Kontrola nad spółką Dwójka

W Nocie 19 stwierdza się, że spółka Dwójka jest spółką zależną Grupy, choć Grupa posiada zaledwie 45% udziałów w tej spółce. Umowa zawarta między Grupą a innymi inwestorami daje Grupie prawo powoływania i odwoływania większości członków zarządu spółki Dwójka, który kieruje istotnymi działaniami tego podmiotu. Na tej podstawie Zarząd Spółki stwierdził, że Grupa ma praktyczną możliwość jednostronnego kierowania istotnymi działaniami spółki Dwójka, a zatem sprawuje kontrolę nad tym podmiotem.

4.1.6 Znaczący wpływ na spółkę B Plus

W Nocie 20 stwierdza się, że spółka B Plus jest spółką stowarzyszoną Grupy, choć Grupa posiada zaledwie 17% udziałów w tej spółce. Grupa wywiera znaczący wpływ na spółkę B Plus dzięki umownemu prawu powoływania dwóch z siedmiu członków zarządu tej spółki.

4.1.7 Klasyfikacja spółki JV Electronics jako wspólnego przedsięwzięcia

Spółka JV Electronics jest spółką z ograniczoną odpowiedzialnością, której forma prawna zakłada odrębność stron wspólnego ustalenia umownego od samej spółki. Ponadto warunki zawartej umowy nie stanowią, a fakty nie potwierdzają, że strony tego wspólnego ustalenia umownego mają prawa do jego aktywów netto i obowiązki wynikające z jego zobowiązań. Wobec tego spółka JV Electronics została sklasyfikowana jako wspólne przedsięwzięcie Grupy. Szczegółowe informacje przedstawiono w Nocie 20A.

4.1.8 Zastosowanie stopy dyskontowej w celu wyliczenia wartości bilansowej zobowiązań z tytułu określonych świadczeń Grupy

Zobowiązania z tytułu określonych świadczeń Grupy są dyskontowane według stawki określonej przez odniesienie do warunków rynkowych obligacji korporacyjnych o wysokiej jakości na koniec okresu sprawozdawczego. Wymagany jest znaczący osąd przy ustalaniu doboru odpowiednich obligacji na potrzeby wyliczenia stopy dyskontowej. Najistotniejsze kryteria uwzględniane przy doborze obligacji obejmują wielkość ich emisji, ich jakość jak i ich charakterystyka.

4.2 Niepewność szacunków

Poniżej przedstawiono podstawowe założenia dotyczące przyszłości oraz inne podstawy szacunku niepewności na dzień bilansowy, mogące mieć znaczący wpływ na ryzyko istotnych korekt wartości bilansowej aktywów i zobowiązań w następnym roku obrotowym.

4.2.1 Możliwość odzyskania aktywów niematerialnych wytwarzanych we własnym zakresie

W ciągu roku zarząd zweryfikował możliwość odzyskania aktywów niematerialnych wytworzonych w zakresie własnym w toku rozwoju działalności internetowej Grupy, uwzględnionych w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2014 roku w kwocie 0,5 mln PLN (na 31 grudnia 2013: 0,5 mln PLN).

Realizowany przez Grupę projekt internetowy jest w trakcie realizacji i osiąga dobre wyniki, a reakcje klientów potwierdziły wielkość przychodów z projektu uprzednio założoną przez zarząd. Jednak z powodu sytuacji rynkowej, w tym także konsekwencji niekorzystnych tendencji na rynku kapitałowym, zarząd zmuszony był zweryfikować założenia i marże generowanych przez te produkty. Ocenivszy wyniki szczegółowej analizy wrażliwości zarząd jest przekonany, że wartość bilansowa składnika aktywów zostanie w pełni odzyskana, nawet w przypadku zmniejszenia zysków. Sytuacja będzie ściśle monitorowana, a w przyszłości dokona się korekt, jeśli sytuacja na rynku da podstawy do stwierdzenia, że korekty takie są konieczne.

4.2.2 Utrata wartości firmy

Stwierdzenie, czy wartość firmy uległa obniżeniu, wymaga oszacowania wartości użytkowej wszystkich jednostek generujących przepływy pieniężne, do których wartość firmy została przypisana. Chcąc obliczyć wartość użytkową, zarząd musi oszacować przyszłe przepływy pieniężne przypadające na daną jednostkę i ustalić właściwą stopę dyskonta, konieczną do obliczenia wartości bieżącej tych przepływów. Jeżeli bieżące przepływy pieniężne są niższe niż oczekiwane, może powstać istotna utrata wartości.

Na dzień 31 grudnia 2014 wartość bilansowa wartości firmy wyniosła 20,3 mln PLN (na 31 grudnia 2013: 24,1 mln PLN), po ujęciu w trakcie roku 2013 straty z tytułu utraty wartości w kwocie 235.000 PLN (w 2013 roku: zero). Szczegółowe informacje dotyczące obliczenia straty z tytułu utraty wartości przedstawiono w Nocie 17.

4.2.3 Okresy użytkowania ekonomicznego rzeczowych aktywów trwałych

Jak opisano w Nocie 3.18, Grupa weryfikuje przewidywane okresy użytkowania ekonomicznego składników pozycji rzeczowych aktywów trwałych na koniec każdego rocznego okresu sprawozdawczego. W bieżącym roku obrotowym zarząd stwierdził, że wartość użytkowa pewnych składników wymaga redukcji ze względu na postęp techniczny oraz zaistniałe ograniczenia rynkowe, w tym korekty dotyczące planów założonego uprzednio czasookresu produkcji niektórych produktów.

Skutki finansowe takiego przeszacowania – przy założeniu, że składniki majątku utrzymuje się do końca szacowanego okresu użytkowania – obejmą zwiększenie skonsolidowanych kosztów amortyzacji w bieżącym roku obrotowym i w kolejnych trzech latach o następujące kwoty:

Rok	Koszty amortyzacji PLN '000
2014	879
2015	607
2016	144
2017	102

4.2.4 Wycena w wartości godziwej i procedury związane z wyceną

Niektóre aktywa i pasywa Grupy wyceniane są w wartości godziwej dla celów sprawozdawczości finansowej. Zarząd powołał komisję wyceny (kierowana przez Dyrektora Finansowego Spółki) w celu ustalenia odpowiednich technik wyceny i stosowania danych wsadowych do wyceny wartości godziwej.

W wycenie wartości godziwej aktywów lub zobowiązań, Grupa wykorzystuje dane rynkowe obserwowalne w zakresie w jakim jest to jest możliwe. W przypadku gdy zastosowanie "Poziomu 1" do wyceny nie jest możliwe, Grupa angażuje zewnętrznych wykwalifikowanych rzeczoznawców do przeprowadzenia wyceny. Komisja wyceny ściśle współpracuje z zewnętrznymi rzeczoznawcami w celu ustalenia odpowiednich technik wyceny i danych wsadowych do modelu. Dyrektor Finansowy raportuje ustalenia komitetu wyceny do Zarządu Spółki co kwartał w celu wyjaśnienia przyczyny zmian w wartości godziwej aktywów i zobowiązań.

Informacje na temat technik wyceny i danych wsadowych wykorzystanych do wyceny wartości godziwej poszczególnych aktywów i pasywów są ujawnione w Notach nr 15, 16 i 40.

5. Przychody

Analiza przychodów ze sprzedaży Grupy za bieżący rok zarówno dla działalności kontynuowanej przedstawia się następująco:

	Okres zakończony 31/12/2014	Okres zakończony 31/12/2013
	PLN' 000	PLN' 000 (przekształcony)
Przychody ze sprzedaży towarów	119 248	129 087
Przychody ze świadczenia usług	16 388	18 215
Przychody z tytułu umów budowlanych	5 298	4 773
	140 934	152 075

6. Segmenty operacyjne

Uwaga: Poniższe informacje dotyczące segmentów zgodnie z wymogami MSSF 8 „Segmenty operacyjne” powinny zostać przedstawione w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym grupy jak i jednostkowym sprawozdaniu finansowym jednostki dominującej:

- której instrumenty dłużne lub kapitałowe znajdują się w obrocie publicznym; lub
- która składa, lub jest w trakcie składania (skonsolidowanego) sprawozdania finansowego w komisji papierów wartościowych lub w innej uprawnionej organizacji dla celów emisji dowolnej klasy instrumentów na rynku publicznym.

Jeżeli raport finansowy zawiera zarówno sprawozdanie skonsolidowane Grupy i jednostkowe jednostki dominującej, to wymóg prezentowania informacji o segmentach istnieje tylko w odniesieniu do skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy.

6.1 Produkty i usługi, z których segmenty sprawozdawcze czerpią swoje przychody

Informacje sporządzane dla osób decydujących w Grupie o przydziale zasobów i oceniających wyniki finansowe segmentu koncentrują się na podstawowych grupach dostarczanych towarów i usług, a a odniesieniu do działalności operacyjnych "sprzęt elektroniczny" i "sprzęt rekreacyjny", informacja jest analizowana z podziałem na klasy odbiorców. Zarząd spółki zdecydował się zarządzać Grupą na podstawie danych o produktach i usługach. Żaden z segmentów operacyjnych nie został zaagregowany na potrzeby raportowania o segmentach.

Segmenty Grupy objęte sprawozdawczością zgodnie z MSSF 8 są następujące:

Sprzęt elektroniczny

- sprzedaż bezpośrednia
- odbiorcy hurtowi
- sprzedaż internetowa

Sprzęt rekreacyjny

- odbiorcy hurtowi
- odbiorcy detaliczni

Działalność w zakresie oprogramowania - instalacja specjalistycznego oprogramowania komputerowego dla branży finansowej.

Działalność budowlana - budowa i sprzedaż budynków mieszkalnych.

Działalność w zakresie sprzętu rekreacyjnego obejmuje sprzedaż obuwia i ogólnego sprzętu sportowego, w tym sprzętu sportowego do uprawiania na świeżym powietrzu.

W bieżącym okresie zaniechano dwóch rodzajów działalności: produkcja oraz sprzedaż łodzi i motorowerów. Informacje segmentowe na następnych stronach nie obejmuje kwot dla tych działalności zaniechanych. Omawiane zaniechane działalności są opisane bardziej szczegółowo w Nocie 11.

6.2 Przychody i wyniki segmentów

Poniżej przedstawiono analizę przychodów i wyników Grupy w poszczególnych segmentach objętych sprawozdawczością:

	Przychody		Zysk w segmencie	
	Okres zakończony 31/12/2014	Okres zakończony 31/12/2013	Okres zakończony 31/12/2014	Okres zakończony 31/12/2013
	PLN'000	PLN'000 (przekształcony)	PLN'000	PLN'000 (przekształcony)
Sprzęt elektroniczny:				
Sprzedaż bezpośrednia	37 525	39 876	6 621	9 333
Odbiorcy hurtowi	20 194	22 534	6 618	5 954
Sprzedaż internetowa	27 563	29 699	6 604	5 567
Sprzęt rekreacyjny:				
Odbiorcy hurtowi	13 514	18 332	3 252	4 110
Odbiorcy detaliczni	20 452	18 646	4 921	4 372
Oprogramowanie	16 388	18 215	3 201	5 260
Działalność budowlana	5 298	4 773	389	1 500
Razem z działalności kontynuowanej	140 934	152 075	31 606	36 096
Udział w zyskach jednostek stowarzyszonych			866	1 209
Udział w zyskach wspólnych przedsięwzięć			337	242
Zysk ze sprzedaży udziałów w jednostce stowarzyszonej			581	-
Pozostałe przychody operacyjne			76	364
Koszty administracji centralnej i wynagrodzenie zarządu			(2 935)	(2 668)
Przychody finansowe			4 743	3 037
Koszty finansowe			(4 957)	(6 023)
Zysk przed opodatkowaniem (działalność kontynuowana)			30 317	32 257

Powyższe przychody stanowią przychody od klientów zewnętrznych. W bieżącym roku nie miały miejsca żadne transakcje sprzedaży między segmentami (podobnie jak w roku 2013).

Zasady rachunkowości zastosowane w segmentach sprawozdawczych są takie same jak polityka rachunkowości Grupy opisana w Nocie 3. Zysk segmentów to zysk wygenerowany przez poszczególne segmenty bez alokacji kosztów administracji centralnej i wynagrodzenia zarządu, udziału w zyskach jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach, zysku ze sprzedaży udziałów w jednostce stowarzyszonej, innych zysków i strat oraz przychodów i kosztów finansowych. Informacje te przekazuje się osobom decydującym o przydziale zasobów i oceniających wyniki finansowe segmentu.

6.3 Aktywa i zobowiązania segmentów

	Stan na 31/12/2014 PLN'000	Stan na 31/12/2013 PLN'000 (przekształcony)
Aktywa segmentów		
Sprzęt elektroniczny:		
- Sprzedaż bezpośrednia	48 800	45 078
- Odbiorcy hurtowi	46 258	33 760
- Sprzedaż internetowa	42 648	32 817
Sprzęt rekreacyjny:		
- Odbiorcy hurtowi	29 851	33 942
- Odbiorcy detaliczni	16 300	18 749
Oprogramowanie	16 732	14 873
Działalność budowlana	11 724	15 610
Razem aktywa segmentów	212 313	194 829
Aktywa związane z działalnością motorowery i łodzie (obecnie zaniechana)	22 336	38 170
Aktywa niealokowane	31 137	26 237
Razem aktywa skonsolidowane	265 786	259 236
Zobowiązania segmentów		
Sprzęt elektroniczny:		
- Sprzedaż bezpośrednia	7 046	6 819
- Odbiorcy hurtowi	4 935	3 422
- Sprzedaż internetowa	3 783	3 784
Sprzęt rekreacyjny:		
- Odbiorcy hurtowi	3 152	3 262
- Odbiorcy detaliczni	2 278	2 581
Oprogramowanie	1 266	1 565
Działalność budowlana	1 433	1 832
Razem zobowiązania segmentów	23 893	23 265
Zobowiązania związane z działalnością motorowery i łodzie (obecnie zaniechana)	3 684	4 982
Zobowiązania niealokowane	63 233	62 655
Razem zobowiązania skonsolidowane	90 810	90 902

Dla celów monitorowania wyników osiągniętych w poszczególnych segmentach oraz dla celów przydziału zasobów:

- do segmentów sprawozdawczych przyporządkowuje się wszystkie aktywa, z wyjątkiem inwestycji w jednostki stowarzyszone oraz wspólnych przedsięwzięciach, „pozostałych aktywów finansowych” oraz aktywów z tytułu podatku bieżącego i odroczonego. Wartość firmy przyporządkowano do segmentów sprawozdawczych zgodnie z Notą 17.1. Aktywa użytkowane wspólnie przez segmenty sprawozdawcze przydziela się na podstawie przychodów generowanych przez poszczególne segmenty sprawozdawcze.
- do segmentów sprawozdawczych przyporządkowuje się wszystkie zobowiązania, z wyjątkiem pożyczek, „pozostałych zobowiązań finansowych” oraz zobowiązań z tytułu podatku bieżącego i odroczonego. Zobowiązania przypisane do różnych segmentów sprawozdawczych przydziela się proporcjonalnie do wartości aktywów segmentów.

6.4 Pozostałe informacje o segmentach

	Amortyzacja		Zwiększenia aktywów trwałych	
	Okres zakończony 31/12/2014	Okres zakończony 31/12/2013	Okres zakończony 31/12/2014	Okres zakończony 31/12/2013
	PLN'000	PLN'000 (przekształcony)	PLN'000	PLN'000 (przekształcony)
Sprzęt elektroniczny:				
- Sprzedaż bezpośrednia	2 597	2 039	4 695	2 682
- Odbiorcy hurtowi	2 607	2 466	1 770	1 023
- Sprzedaż internetowa	2 067	2 329	3 205	2 024
Sprzęt rekreacyjny:				
- Odbiorcy hurtowi	2 014	2 108	5 880	1 547
- Odbiorcy detaliczni	1 889	3 240	4 234	2 901
Oprogramowanie	756	1 017	2 195	1 901
Działalność budowlana	294	370	500	384
Razem działalność kontynuowana	12 224	13 569	22 479	12 462

Oprócz wspomnianej wyżej amortyzacji, ujęto również odpisy z tytułu utraty wartości w wysokości 1,204 mln PLN (w 2013: zero) oraz 235.000 PLN (w 2013: zero) przypadające odpowiednio na rzeczowe aktywa trwałe i wartość firmy. Odpisy te przyporządkowano do następujących segmentów sprawozdawczych:

Odpisy aktualizujące ujęte w bieżącym roku w odniesieniu do rzeczowych aktywów trwałych

PLN'000

Sprzęt elektroniczny:

- Sprzedaż bezpośrednia	529
- Odbiorcy hurtowi	285
- Sprzedaż internetowa	390
	<u>1 204</u>

Odpisy aktualizujące ujęte w bieżącym roku w odniesieniu do wartości firmy

Działalność budowlana	<u>235</u>
-----------------------	------------

Koszty napraw w wysokości 4,17 mln PLN (2013: zero), o których mowa w nocie 13.6 odnoszą się do segmentu operacyjnego „sprzęt elektroniczny - sprzedaż bezpośrednia”.

6.5 Przychody z głównych produktów i usług

Przychody Grupy z tytułu głównych produktów i usług przedstawiają się następująco:

	Okres zakończony 31/12/2014	Okres zakończony 31/12/2013
	PLN'000	PLN'000 (przekształcony)
Sprzęt elektroniczny	85 282	92 109
Obuwie	11 057	11 850
Sprzęt sportowy	9 946	11 000
Sprzęt sportowy do uprawiania na świeżym powietrzu	12 963	14 128
Instalacja oprogramowania	16 388	18 215
Działalność budowlana	5 298	4 773
	<u>140 934</u>	<u>152 075</u>

6.6 Informacje geograficzne

Grupa działa w trzech głównych obszarach geograficznych – w kraju A, będącym krajem jej siedziby, kraju B i kraju C.

Poniżej przedstawiono przychody Grupy od klientów zewnętrznych w rozbiciu na obszary operacyjne oraz informacje o aktywach trwałych* w rozbiciu na lokalizacje tych aktywów:

	Przychody od klientów zewnętrznych		Aktywa trwałe*	
	Okres zakończony 31/12/2014	Okres zakończony 31/12/2013	Stan na 31/12/2014	Stan na 31/12/2013
	PLN'000	PLN'000 (przekształcony)	PLN'000	PLN'000 (przekształcony)
Kraj A	84 202	73 971	94 085	84 675
Kraj B	25 898	43 562	21 411	25 745
Kraj C	25 485	25 687	16 085	19 341
Pozostałe	5 349	8 855	5 826	8 809
	140 934	152 075	137 407	138 570

*nie obejmują aktywów przypisanych do segmentów motorowerów i łódek jak i nie obejmuje aktywów sklasyfikowanych jako przeznaczone do zbycia jak i instrumentów finansowych oraz aktywów z tytułu podatku odroczonego.

6.7 Informacje o wiodących klientach

W przychodach z tytułu sprzedaży bezpośredniej w działalności Sprzęt elektroniczny w wysokości 37,5 mln PLN (w 2013: 39,6 mln PLN) – patrz nota nr 6.2 powyżej - uwzględniono przychody w wysokości ok. 25,6 mln PLN (w 2013: 19,8 mln PLN) z tytułu sprzedaży do największego klienta Grupy. Żaden inny pojedynczy klient nie odpowiadał za więcej niż 10% przychodów ze sprzedaży zarówno w roku 2014 i 2013.

7. Przychody finansowe

	Okres zakończony 31/12/2014	Okres zakończony 31/12/2013
	PLN'000	PLN'000 (przekształcony)
Przychody z tytułu leasingu:		
Przychody warunkowe z leasingu finansowego	-	-
Przychody z tytułu leasingu operacyjnego:	-	-
Z nieruchomości inwestycyjnych	18	14
Przychody warunkowe z leasingu operacyjnego	-	-
Inne [opisać]	-	-
	<u>18</u>	<u>14</u>
Przychody odsetkowe:		
Lokaty bankowe	1 650	541
Inwestycje dostępne do sprzedaży	154	98
Pozostałe pożyczki i należności	66	5
Inwestycje utrzymywane do wymagalności	445	410
Aktywa finansowe, które utraciły wartość	-	-
	<u>2 315</u>	<u>1 054</u>
Tantiemy	79	28
Dywidendy z inwestycji kapitałowych	156	154
Pozostałe (zagregowane pozycje nieistotne)	1 065	1 146
Razem	<u>3 633</u>	<u>2 396</u>

Przychody finansowe analizowane w podziale na kategorie aktywów:

	Stan na 31/12/2014	Stan na 31/12/2013
	PLN'000	PLN'000 (przekształcony)
Przychody odsetkowe		
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	154	98
Pożyczki i należności (obejmujące gotówkę w kasie i lokaty bankowe)	1 716	546
Inwestycje utrzymywane do wymagalności	445	410
Przychody odsetkowe uzyskane z aktywów finansowych które nie są wyznaczone do wyceny w WGPW	2 315	1 054
Przychody z tytułu dywidend uzyskane z aktywów finansowych DDS	156	154
Przychody finansowe uzyskane z aktywów niefinansowych	1 162	1 188
Razem	<u>3 633</u>	<u>2 396</u>

Pozostałe przychody finansowe

Zyski ze sprzedaży inwestycji finansowych:		
Zysk ze sprzedaży inwestycji finansowych DDS	-	-
Skumulowane zyski przeniesione z kapitału dotyczące sprzedaży inwestycji DDS	-	-
Zyski z wyceny aktywów i zobowiązań finansowych:		
Zyski z wyceny aktywów finansowych wycenianych w WGPW	-	-
Zyski z wyceny zobowiązań finansowych wycenianych w WGPW	-	-
Zyski z wyceny aktywów finansowych sklasyfikowanych jako przeznaczone do obrotu (i)	202	99
Zyski z wyceny zobowiązań finansowych sklasyfikowanych jako przeznaczone do obrotu	-	-
Pozostałe przychody finansowe:		
Wynik netto z tytułu różnic kursowych	819	474
Nieefektywność zabezpieczenia przepływów pieniężnych	89	68
Nieefektywność zabezpieczenia inwestycji netto	-	-
Razem	<u>4 743</u>	<u>3 037</u>

(i) kwota stanowi zysk netto na niepochodnych aktywach finansowych przeznaczonych do obrotu (patrz Nota 22) i składa się ze wzrostu wartości godziwej w wysokości 202.000 PLN (2013: 99.000 PLN), w tym otrzymanych w ciągu roku odsetek w wysokości 46.000 PLN (2013: 27.000 PLN).

Nie zostały ujęte żadne przychody w odniesieniu do pożyczek, należności czy aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności, inne niż wyżej ujawnione oraz straty z tytułu utraty wartości ujętych / odwróconych w odniesieniu do należności handlowych (patrz Nota 13 i 25).

8. Koszty finansowe

	Okres zakończony 31/12/2014	Okres zakończony 31/12/2013
	PLN'000	PLN'000
Koszty odsetkowe:		(przekształcony)
Odsetki od kredytów i kredytów w rachunku bieżącym (z wyłączeniem tych otrzymanych od jednostek powiązanych)	3 056	3 531
Odsetki od kredytów i kredytów w rachunku bieżącym otrzymanych od jednostek powiązanych	1 018	2 521
Odsetki od zobowiązań z tytułu leasingu finansowego	75	54
Odsetki od obligacji zamiennych	110	-
Odsetki od weksli	52	-
Odsetki od pożyczek rządowych wolnych od oprocentowania	188	-
Pozostałe koszty odsetkowe	25	-
Koszty odsetkowe razem od zobowiązań finansowych wycenianych w WGPW	4 524	6 106
Minus: kwoty ujęte w kosztach aktywów spełniających warunki kapitalizacji	(11)	(27)
	4 513	6 079
Straty z wyceny aktywów i zobowiązań finansowych:		
Straty z wyceny aktywów finansowych wycenianych w WGPW	-	-
Straty z wyceny zobowiązań finansowych wycenianych w WGPW (i)	488	-
Straty z wyceny aktywów finansowych sklasyfikowanych jako przeznaczone do obrotu (ii)	51	-
Straty z wyceny zobowiązań finansowych sklasyfikowanych jako przeznaczone do obrotu	-	-
Straty na instrumentach pochodnych zabezpieczających wartość godziwą	5	-
(Zyski) / Straty na korektach instrumentów pochodnych w powiązaniach zabezpieczających wartość godziwą	(5)	-
(Zyski) / Straty na swapy stóp procentowych wyznaczone jako zabezpieczenie przepływów pieniężnych na długi ze zmienną stopą procentową przeklasyfikowane z kapitałów na wynik	(123)	(86)
	416	(86)
Pozostałe koszty finansowe:		
Wynik netto na różnicach kursowych	-	-
Odwrócenie dyskonta rezerw	28	30
Odwrócenie rabatów od kosztów sprzedaży aktywów trwałych sklasyfikowanych jako przeznaczone do zbycia	-	-
Pozostałe koszty finansowe	-	-
	4 957	6 023

- (i) strata netto na tych zobowiązaniach finansowych wyznaczonych jako na WGPW obejmuje zysk w wysokości 125.000 PLN, wynikający z obniżenia wartości godziwej zobowiązań, rozliczony z wypłaconymi w ciągu roku dywidendami w wysokości 613.000 PLN.
- (ii) kwota ta stanowi stratę netto wynikającą ze swapu stopy procentowej, która ekonomicznie zabezpiecza wartość godziwą preferencyjnych udziałów, ale w stosunku do których nie jest stosowana rachunkowość zabezpieczeń (patrz Nota 34). Strata netto na transakcji swap stopy procentowej obejmuje wzrost wartości godziwej w wysokości 51.000 PLN na swap, w tym odsetki w wysokości 3.000 PLN wypłacone w ciągu roku.

Nie zostały ujęte żadne koszty w odniesieniu do pożyczek, należności czy aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności, inne niż wyżej ujawnione oraz straty z tytułu utraty wartości ujętych / odwróconych w odniesieniu do należności handlowych (patrz Nota 13 i 25).

Średnioważona stopa kapitalizacji od wszystkich pożyczonych funduszy wynosi 8% w skali roku (2013: 7,8% w skali roku).

9. Pozostałe przychody i koszty operacyjne

9.1 Pozostałe przychody operacyjne

	Okres zakończony 31/12/2014	Okres zakończony 31/12/2013
	PLN'000	PLN'000 (przekształcony)
Zyski ze zbycia aktywów:		
Zysk ze sprzedaży majątku trwałego	6	67
Zyski ze sprzedaży nieruchomości inwestycyjnych	-	-
	<hr/> 6	<hr/> 67
Rozwiązane odpisy aktualizujące:		
Aktywa niematerialne	-	-
Rzeczowe aktywa trwałe	-	-
Aktywa finansowe	-	-
Należności handlowe	-	-
Pozostałe	-	-
	<hr/> -	<hr/> -
Pozostałe przychody operacyjne:		
Zyski z wyceny nieruchomości inwestycyjnych	30	297
Dotacje	-	-
Zyski z rozliczenia sprawy sądowej w ramach nabycia spółki Siódemka	40	-
	<hr/> 76	<hr/> 364
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

9.2 Pozostałe koszty operacyjne

	Okres zakończony 31/12/2014	Okres zakończony 31/12/2013
		(przekształcony)
Straty ze zbycia aktywów:		
Strata ze sprzedaży majątku trwałego	-	-
Strata ze sprzedaży nieruchomości inwestycyjnych	-	-
	<hr/> -	<hr/> -
Utworzone odpisy aktualizujące:		
Wartość firmy	235	-
Aktywa niematerialne	-	-
Rzeczowe aktywa trwałe	1 204	-
Aktywa finansowe	-	-
Należności handlowe	63	430
Pozostałe	-	-
	<hr/> 1 502	<hr/> 430
Pozostałe koszty operacyjne:		
Straty z wyceny nieruchomości inwestycyjnych	-	-
Koszty likwidacji majątku trwałego i obrotowego	-	-
Pozostałe (zagregowane pozycje nieistotne)	1 301	2 184
	<hr/> 2 803	<hr/> 2 614
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

10. Podatek dochodowy dotyczący działalności kontynuowanej

10.1 Podatek dochodowy odniesiony w wynik finansowy

	Stan na 31/12/2014	Stan na 31/12/2013
	PLN'000	PLN'000 (przekształcony)
Bieżący podatek dochodowy:		
Dotyczący roku bieżącego	10 241	11 454
Dotyczący poprzednich lat	-	-
Inne [opisać]	-	-
	10 241	11 454
Odroczony podatek dochodowy:		
Dotyczący roku bieżącego	1 394	300
Podatek odroczony przeniesiony z kapitału na wyniku	(150)	(86)
Korekty do podatku odroczonego w związku ze zmianami stawek podatkowych czy przepisów podatkowych	-	-
Odpisy (odwrócenia wcześniej dokonanych odpisów) od aktywów z tytułu podatku odroczonego)	-	-
Inne [opisać]	-	-
	1 244	214
Koszt podatkowy ogółem ujęty w roku bieżącym z działalności kontynuowanej	11 485	11 668

W zakresie podatku dochodowego, Grupa podlega przepisom ogólnym w tym zakresie. Grupa nie stanowi podatkowej grupy kapitałowej, jak również nie prowadzi działalności w Specjalnej Strefie Ekonomicznej, co różnicowałoby zasady określania obciążeń podatkowych w stosunku do przepisów ogólnych w tym zakresie. Rok podatkowy jak i bilansowy pokrywają się z rokiem kalendarzowym.

Uzgodnienie wyniku podatkowego do wyniku księgowego kształtuje się następująco:

	Okres zakończony 31/12/2014	Okres zakończony 31/12/2013
	PLN'000	PLN'000 (przekształcony)
Zysk przed opodatkowaniem z działalności kontynuowanej	30 317	32 257
Koszt podatku dochodowego wg stawki 30% (2013: 30%)	9 095	9 677
Efekt podatkowy przychodów niebędących przychodami według przepisów podatkowych	(39)	(90)
Efekt podatkowy kosztów niestanowiących kosztów uzyskania przychodów (NKUP) według przepisów podatkowych	2 488	2 142
Efekt na koncesjach (ulgi na koszty badań i rozwoju lub podobne)	(75)	(66)
Odpisy aktualizujące wartość firmy NKUP	5	-
Efekt podatkowy strat podatkowych nieodliczonych w okresie	-	-
Efekt podatkowy strat podatkowych poniesionych w okresie	-	-
Wpływ różnicowania stawek podatkowych jednostek zależnych działających w innych systemach prawnych	11	5
Wpływ na odroczone saldo podatkowe z tytułu zmiany stawki podatku dochodowego z XX% na XX% (od dnia [data])	-	-
Pozostałe [opisać]	-	-
	11 485	11 668
Korekty wykazane w bieżącym roku w odniesieniu do podatku z lat ubiegłych	-	-
Koszt podatku dochodowego ujęty w wynik z działalności kontynuowanej	11 485	11 668

Stawka podatkowa zastosowana w powyższym uzgodnieniu na lata 2014 i 2013 wynosi 30% i stanowi ono podatek dochodowy od osób prawnych zgodnie z przepisami podatkowymi kraju A.

10.2 Podatek dochodowy odniesiony bezpośrednio w kapitał własny

	Okres zakończony 31/12/2014	Okres zakończony 31/12/2013
	PLN'000	PLN'000 (przekształcony)
Podatek bieżący		
Koszty emisji akcji	(1)	-
Koszty odkupu akcji	(8)	-
Inne [opisać]	-	-
	(9)	-
Podatek odroczony:		
Powstały w wyniku transakcji z właścicielami:		
Początkowe ujęcie składnika kapitałowego obligacji zamiennych	242	-
Koszty emisji i odkupu akcji do odliczenia od podstawy opodatkowania w okresie pięciu lat	(75)	-
Odliczenia nadwyżki podatkowej związane z płatnościami realizowanymi na bazie akcji	-	-
Inne [opisać]	-	-
	167	-
Łączny podatek dochodowy odniesiony bezpośrednio w kapitał własny	158	-

10.3 Podatek dochodowy odniesiony w pozostałe całkowite dochody

	Okres zakończony 31/12/2014	Okres zakończony 31/12/2013
	PLN'000	PLN'000 (przekształcony)
Podatek bieżący		
Inne [Opisać]	-	-
Podatek odroczony		
Z tytułu dochodów i kosztów ujętych w pozostałych całkowitych dochodach:		
Przeliczenie wyników jednostek działających za granicą	22	36
Przeszacowanie wartości godziwej aktywów finansowych wyznaczonych jako zabezpieczenie inwestycji netto w działalnościach zagranicznych	(4)	-
Przeszacowanie wartości godziwej aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	28	24
Przeszacowanie wartości godziwej instrumentów finansowych wyznaczonych jako zabezpieczenie przepływów pieniężnych	131	95
Przeszacowania składników aktywów trwałych	493	-
Przeszacowanie zobowiązań z tytułu określonych świadczeń	242	57
Inne [opisać]	-	-
	912	212
Z tytułu dochodów i kosztów przeniesionych z kapitału na wynik:		
Z zabezpieczenia przepływów pieniężnych	(37)	(26)
Z aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	-	-
Ze zbycia jednostek działających za granicą	(36)	-
	(73)	(26)
Z tytułu zysków / strat z instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne przeniesionych do początkowej wartości bilansowej pozycji zabezpieczanych	(77)	(60)
Podatek dochodowy odniesiony w pozostałe całkowite dochody	762	126

10.4 Bieżące aktywa i zobowiązania podatkowe

	Stan na 31/12/2014	Stan na 31/12/2013
	PLN'000	PLN'000
Bieżące aktywa podatkowe		(przekształcony)
Należny zwrot podatku	125	60
Inne [opisać]	-	-
	<u>125</u>	<u>60</u>
Bieżące zobowiązania podatkowe		
Podatek dochodowy do zapłaty	5 328	5 927
Inne [opisać]	-	-
	<u>5 328</u>	<u>5 927</u>

10.5 Saldo podatku odroczonego

Poniżej znajduje się analiza aktywów z tytułu odroczonego podatku / (zobowiązania) w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej:

	Stan na 31/12/2014	Stan na 31/12/2013
	PLN'000	PLN'000
		(przekształcony)
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	2 083	1 964
Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego	(6 782)	(5 224)
	<u>(4 699)</u>	<u>(3 260)</u>

Okres zakończony 31/12/2014

	Stan na początek okresu	Ujęte w wynik	Ujęte w pozostałych całkowitych dochodach	Ujęte bezpośrednio w kapitale własnym	Przeniesi one z kapitału własnego na wynik	Przyjęcia/ zbycia	Zobowiązania związane z aktywami sklasyfikowan ymi jako przeznaczone do zbycia (nota 12)	Stan na koniec okresu
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Różnice przejściowe dotyczące (rezerw) / aktywów z tytułu podatku odroczonego:								
Zabezpieczenia przepływów pieniężnych	(119)	-	(131)	-	114	-	-	(136)
Zabezpieczenia inwestycji netto	-	-	4	-	-	-	-	4
Jednostki stowarzyszone	(1 101)	(260)	-	-	-	-	-	(1 361)
Wspólne przedsięwzięcia	(247)	(101)	-	-	-	-	-	(348)
Rzeczowe aktywa trwałe	(2 580)	(1 404)	(493)	-	-	458	430	(3 589)
Leasing finansowy	(22)	18	-	-	-	-	-	(4)
Aktywa niematerialne	(572)	196	-	-	-	-	-	(376)
Aktywa finansowe wyceniane w WGPW	-	-	-	-	-	-	-	-
Aktywa finansowe DDS	(226)	-	(28)	-	-	-	-	(254)
Odroczone przychody	34	12	-	-	-	-	-	46
Obligacje zamienne	-	9	-	(242)	-	-	-	(233)
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	(14)	-	(22)	-	36	-	-	-
Rezerwy	1 672	42	-	-	-	-	-	1 714
Należności wątpliwe	251	(8)	-	-	-	(4)	-	239
Zobowiązania z tytułu określonych świadczeń	(162)	132	(242)	-	-	-	-	(272)
Pozostałe zobowiązania finansowe	5	2	-	-	-	-	-	7
Koszty emisji akcji i koszty wykupu	-	-	-	75	-	-	-	75
Inne [opisać]	(181)	(32)	-	-	-	-	-	(213)
	<u>(3 262)</u>	<u>(1 394)</u>	<u>(912)</u>	<u>(167)</u>	<u>150</u>	<u>454</u>	<u>430</u>	<u>(4 701)</u>
Niewykorzystane straty podatkowe i pozostałe ulgi								
Straty podatkowe	-	-	-	-	-	-	-	-
Ulgi podatkowe	-	-	-	-	-	-	-	-
Pozostałe	2	-	-	-	-	-	-	2
	<u>2</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>2</u>
Razem aktywa (rezerwy) z tytułu podatku odroczonego	<u>(3 260)</u>	<u>(1 394)</u>	<u>(912)</u>	<u>(167)</u>	<u>150</u>	<u>454</u>	<u>430</u>	<u>(4 699)</u>

Okres zakończony 31/12/2013
(przekształcony)

	Stan na początek okresu	Ujęte w wynik	Ujęte w pozostałych całkowitych dochodach	Ujęte bezpośrednio w kapitale własnym	Przeniesi one z kapitału własnego na wynik	Przyjęcia/ zbycia	Zobowiązania związane z aktywami sklasyfikowan ymi jako przeznaczone do zbycia (nota 12)	Stan na koniec okresu
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Różnice przejściowe dotyczące (rezerw) / aktywów z tytułu podatku odroczonego:								
Zabezpieczenia przepływów pieniężnych	(110)	-	(95)	-	86	-	-	(119)
Jednostki stowarzyszone	(738)	(363)	-	-	-	-	-	(1 101)
Wspólne przedsięwzięcia	(174)	(73)	-	-	-	-	-	(247)
Rzeczowe aktywa trwałe	(2 448)	(132)	-	-	-	-	-	(2 580)
Leasing finansowy	(29)	7	-	-	-	-	-	(22)
Aktywa niematerialne	(669)	97	-	-	-	-	-	(572)
Aktywa finansowe wyceniane w WGPW	-	-	-	-	-	-	-	-
Aktywa finansowe DDS	(202)	-	(24)	-	-	-	-	(226)
Odroczone przychody	20	14	-	-	-	-	-	34
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	22	-	(36)	-	-	-	-	(14)
Rezerwy	1 692	(20)	-	-	-	-	-	1 672
Należności wątpliwe	122	129	-	-	-	-	-	251
Zobowiązania z tytułu określonych świadczeń	(232)	127	(57)	-	-	-	-	(162)
Pozostałe zobowiązania finansowe	9	(4)	-	-	-	-	-	5
Inne [opisać]	(97)	(84)	-	-	-	-	-	(181)
	<u>(2 834)</u>	<u>(302)</u>	<u>(212)</u>	<u>-</u>	<u>86</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>(3 262)</u>
Niewykorzystane straty podatkowe i pozostałe ulgi								
Straty podatkowe	-	-	-	-	-	-	-	-
Ulgi podatkowe	-	-	-	-	-	-	-	-
Pozostałe	-	2	-	-	-	-	-	2
	<u>-</u>	<u>2</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>2</u>
Razem aktywa (rezerwy) z tytułu podatku odroczonego	<u>(2 834)</u>	<u>(300)</u>	<u>(212)</u>	<u>-</u>	<u>86</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>(3 260)</u>

10.6 Nieujęte aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego i niewykorzystane ulgi podatkowe

	Stan na 31/12/2014	Stan na 31/12/2013
	PLN'000	PLN'000 (przekształcony)
Na dzień bilansowy nie zostały wykazane następujące aktywa z tytułu podatku odroczonego:		
- Niewykorzystane straty podatkowe	-	-
- Niewykorzystane ulgi podatkowe	11	11
- Różnice przejściowe	-	-
	11	11

Nieujęte ulgi podatkowe wygasają w 2016 roku.

10.7 Nieujęte różnice przejściowe wynikające z inwestycji w jednostki podporządkowane

	Stan na 31/12/2014	Stan na 31/12/2013
	PLN'000	PLN'000 (przekształcony)
Podlegające opodatkowaniu różnice przejściowe związane z inwestycjami w jednostkach zależnych, oddziałach i jednostkach stowarzyszonych oraz udziałami we wspólnych przedsięwzięciach, dla których nie wykazano zobowiązań z tytułu podatku odroczonego przypadają na:		
- Krajowe jednostki zależne	120	125
- Zagraniczne jednostki zależne	-	-
- Jednostki stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia	-	-
- Inne [opisać]	-	-
	120	125

11. Działalność zaniechana

11.1 Zbycie działalności motorowerów

W dniu 28 września 2014 roku zarząd zawarł umowę sprzedaży spółki Zero, która zajmowała się całą działalnością motorowerów w Grupie. Wpływy ze sprzedaży znacząco przekroczyły wartość bilansową odpowiednich aktywów netto, wobec czego nie ujęto odpisu aktualizacyjnego z tytułu utraty wartości w chwili przeniesienia tej działalności do kategorii aktywów przeznaczonych do zbycia. Zbycie tej działalności jest zgodne z długofalową polityką Grupy mającą na celu skoncentrowanie się na działalności w zakresie sprzętu elektronicznego i rekreacyjnego. Transakcji zbycia dokonano 30 listopada 2014 roku, kiedy to nabywca przejął kontrolę nad tą działalnością. Szczegółowe informacje dotyczące zbytych aktywów i zobowiązań przedstawiono w Nocie 45.

11.2 Plan zbycia działalności produkcji łodzi

30 listopada 2014 roku zarząd ogłosił plan zbycia działalności dotyczącej produkcji łodzi. Zbycie tej działalności jest zgodne z długofalową polityką Grupy mającą na celu skoncentrowanie się na działalności w zakresie sprzętu elektronicznego i rekreacyjnego. Grupa aktywnie szuka nabywcy działalności produkcji łodzi i przewiduje zakończenie transakcji sprzedaży do 31 lipca 2015 roku. Grupa nie ujęła żadnych odpisów z tytułu utraty wartości ani na moment zaklasyfikowana tej działalności jako przeznaczona do zbycia ani na koniec okresu sprawozdawczego.

11.3 Analiza zysku z działalności zaniechanej za rok obrotowy

Łączne wyniki działalności zaniechanej (tzn. działalności dotyczącej motorowerów i łodzi) uwzględnione w rachunku zysków i strat przedstawiono poniżej. Porównywalny rachunek zysków i strat i przepływy pieniężne z działalności zaniechanej przedstawiono retrospektywnie w celu uwzględnienia działalności zaniechanej w bieżącym okresie.

	Okres zakończony 31/12/2014	Okres zakończony 31/12/2013
	PLN'000	PLN'000 (przekształcony)
Zysk za rok obrotowy z działalności zaniechanej		
Przychody ze sprzedaży towarów	64 405	77 843
Pozostałe przychody operacyjne	30	49
Koszty działalności ogółem	(54 905)	(64 899)
Pozostałe koszty operacyjne	-	-
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	9 530	12 993
Podatek dochodowy	(2 524)	(2 998)
	7 006	9 995
Strata z przeszacowania do wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia	-	-
Zysk/(strata) ze zbycia działalności, w tym skumulowany zysk na różnicach kursowych w wysokości 120.000 PLN przeklasyfikowany z kapitału z przeliczenia na wynik (patrz Nota 45)	1 940	-
Przypadający koszt podatku dochodowego	(636)	-
	1 304	-
Zysk za rok obrotowy z działalności zaniechanej	8 310	9 995
Przepływy pieniężne z działalności zaniechanej		
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	6 381	7 078
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	2 767	-
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(5 000)	-
Przepływy pieniężne netto	4 148	7 078

Działalność produkcji łodzi została zaklasyfikowana i rozliczona jako grupa aktywów przeznaczona do zbycia na dzień 31 grudnia 2014 (patrz Nota 12).

12. Aktywa trwale przeznaczone do zbycia

	Stan na 31/12/2014	Stan na 31/12/2013
	PLN'000	PLN'000 (przekształcony)
Grunty przeznaczone do zbycia (i)	1 260	-
Aktywa związane z działalnością łodzi (ii)	21 076	-
	22 336	-
Zobowiązania związane z aktywami przeznaczonymi do zbycia (ii)	3 684	-

- (i) W ciągu najbliższych dwunastu miesięcy Grupa zamierza zbyć działkę gruntu, której już nie użytkuje. Nieruchomość położona na gruncie była uprzednio wykorzystywana w ramach działalności produkcji motorowerów i została w pełni umorzona. Obecnie trwają poszukiwania nabywcy. Na 31 grudnia 2014 roku nie ujęto odpisu z tytułu utraty wartości wynikającego z przeklasyfikowania tej działki jako przeznaczonej do sprzedaży gdyż Zarząd Spółki oczekuje, że wartość godziwa (oszacowana na podstawie najbardziej aktualnych cen rynkowych podobnych nieruchomości w podobnej lokalizacji) pomniejszona o koszty sprzedaży jest wyższa niż ich wartość bilansowa.
- (ii) Jak przedstawiono w Nocie 11, Grupa dąży do zbycia działalności produkcji łodzi i planuje realizację tej transakcji w terminie do 31 lipca 2015 roku. Grupa jest obecnie w trakcie negocjacji z potencjalnymi nabywcami oraz Zarząd Spółki oczekuje, że wartość godziwa pomniejszona o koszty sprzedaży biznesu będzie wyższa od łącznej wartości bilansowej powiązanych aktywów i pasywów. Dlatego nie została rozpoznana utrata wartości w ramach reklasyfikacji aktywów i zobowiązań przeznaczonych do sprzedaży, ani na dzień 31 grudnia 2014 roku. Podstawowe kategorie aktywów i zobowiązań składające się na działalność sklasyfikowaną jako przeznaczona do zbycia na dzień bilansowy to:

	Stan na 31/12/2014
	PLN'000
Wartość firmy	1 147
Rzeczowe aktywa trwale	16 944
Zapasy	2 090
Należności z tytułu dostaw i usług	720
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	175
Aktywa działalności łodzi sklasyfikowane jako przeznaczone do zbycia	21 076
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	(3 254)
Bieżące zobowiązania podatkowe	-
Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego	(430)
Zobowiązania działalności łodzi związane ze składnikami aktywów sklasyfikowanych jako przeznaczone do zbycia	(3 684)
Aktywa netto sklasyfikowane jako przeznaczone do zbycia	17 392

13. Wynik na działalności kontynuowanej

Zysk za rok obrotowy z działalności kontynuowanej przypada na:

	Okres zakończony 31/12/2014	Okres zakończony 31/12/2013
	PLN'000	PLN'000 (przekształcony)
Akcjonariuszy jednostki dominującej	14 440	17 362
Udziałowcom niedającym kontroli	4 392	3 227
Razem	<u>18 832</u>	<u>20 589</u>

Zysk za rok obrotowy z działalności kontynuowanej został określony poprzez odjęcie / dodanie następujących pozycji:

13.1 Odpisy aktualizujące aktywów finansowych

	Okres zakończony 31/12/2014	Okres zakończony 31/12/2013
	PLN'000	PLN'000 (przekształcony)
Odpisy aktualizujące należności handlowych (patrz Nota 25)	63	430
Odpisy aktualizujące inwestycji kapitałowych DDS	-	-
Odpisy aktualizujące inwestycji dłużnych DDS	-	-
Odpisy aktualizujące aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności	-	-
Odpisy aktualizujące pożyczek wycenianych wg zamortyzowanego kosztu	-	-
	<u>63</u>	<u>430</u>
Odwrócenie odpisów aktualizujących należności handlowych	<u>(103)</u>	<u>-</u>

13.2 Koszty amortyzacji i umorzenia

	Okres zakończony 31/12/2014	Okres zakończony 31/12/2013
	PLN'000	PLN'000 (przekształcony)
Umorzenie rzeczowych aktywów trwałych	10 632	12 013
Amortyzacja aktywów niematerialnych (w tym [koszty zbycia / umorzenia i amortyzacji / koszty administracyjne / inne koszty)	1 592	1 556
Razem amortyzacja i umorzenie	<u>12 224</u>	<u>13 569</u>

13.3 Bezpośrednie koszty operacyjne związane z inwestycjami w nieruchomości

Bezpośrednie koszty operacyjne związane z inwestycjami w nieruchomości, które generowały dochody z tytułu czynszów w ciągu okresu sprawozdawczego	1	2
Bezpośrednie koszty operacyjne związane z inwestycjami w nieruchomości, które nie generowały dochodów z tytułu czynszów w ciągu okresu sprawozdawczego	-	-
Razem	<u>1</u>	<u>2</u>

13.4 Koszty badań i rozwoju ujęte w wynik w momencie poniesienia

	<u>502</u>	<u>440</u>
--	------------	------------

13.5 Świadczenia pracownicze

Świadczenia po okresie zatrudnienia (patrz Nota 39)

Programy określonych składek	160	148
Programy określonych świadczeń	1336	852
	<hr/>	<hr/>
	1 496	1000
	<hr/>	<hr/>
Płatności na bazie akcji (patrz Nota 42.1)	206	338
Płatności na bazie akcji rozliczane kapitałem	-	-
Płatności na bazie akcji rozliczane gotówką	-	-
	<hr/>	<hr/>
	206	338
	<hr/>	<hr/>
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	-	-
Inne świadczenia pracownicze	8 851	10 613
	<hr/>	<hr/>
Razem koszty świadczeń pracowniczych	10 553	11 951
	<hr/>	<hr/>

13.6 Nadzwyczajne koszty napraw

W roku bieżącym wykazano koszty w kwocie 4,17 mln PLN, które Grupa musi ponieść w ramach prac podnoszących jakość towarów dostarczonych jednemu z największych klientów Grupy, zaliczone do [kosztów sprzedaży/ kosztów zużycia surowców i materiałów oraz świadczeń pracowniczych] (rok 2013: zero). Kwota ta stanowi szacunkowy koszt prac realizowanych zgodnie z ustalonym harmonogramem w terminie do 2016 roku. W okresie bieżącym wykorzystano w tym celu rezerwę w kwocie 1,112 mln PLN, a pozostałe saldo rezerwy o wartości 3,058 mln PLN pozostaje w celu pokrycia przewidywanych kosztów w latach 2015 i 2016 (patrz Nota 35).

14. Zysk na akcję

Uwaga: MSR 33 „Zysk na akcję” wymaga, aby informacje o zysku na akcję (EPS) były przedstawione w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym grupy, w jednostkowym sprawozdaniu finansowym podmiotu dominującego, którego:

- zwykle lub potencjalne akcje zwykle są przedmiotem obrotu na rynku publicznym (krajowej lub zagranicznej giełdzie papierów wartościowych lub na rynku pozagiełdowym obejmującym rynki lokalne i regionalne), lub
- składa lub jest w trakcie składania swojego sprawozdania finansowego w komisji papierów wartościowych lub w innym organie regulacyjnym w związku z emisją akcji zwykłych na rynku publicznym

Jeśli inne jednostki zdecydowały się na dobrowolne ujawnienie informacji o EPS w ich sprawozdaniach finansowych zgodnych z MSSF, ujawnienia te powinny być w pełni zgodne z wymogami MSR 33.

	Okres zakończony 31/12/2014	Okres zakończony 31/12/2013
	gr na akcję	gr na akcję (przekształcony)
Podstawowy zysk na akcję:		
Z działalności kontynuowanej	82,1	85,7
Z działalności zaniechanej	47,7	49,7
Podstawowy zysk na akcję ogółem	129,8	135,4
Zysk rozdroniony na akcję:		
Z działalności kontynuowanej	71,9	-
Z działalności zaniechanej	41,5	47,4
Zysk rozdroniony na akcję ogółem	113,4	47,4

14.1 Podstawowy zysk na akcję

Zysk i średnia ważona liczba akcji zwykłych wykorzystana do obliczenia zysku podstawowego na akcję:

	Okres zakończony 31/12/2014	Okres zakończony 31/12/2013
	PLN'000	PLN'000 (przekształcony)
Zysk za rok obrotowy przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	22 750	27 357
Wyplacona dywidenda na zamienne akcje uprzywilejowane (niebędące prawem do głosu)	(120)	(110)
Inne [opisać]	-	-
Zysk wykorzystany do obliczenia podstawowego zysku przypadającego na akcję ogółem	22 630	27 247
Zysk za rok obrotowy z działalności zaniechanej wykorzystany przy obliczeniu podstawowego zysku na akcję z działalności zaniechanej	(8 310)	(9 995)
Inne [opisać]	-	-
Zysk wykorzystany do wyliczenia podstawowego zysku na akcję z działalności kontynuowanej	14 320	17 252
	Okres zakończony 31/12/2014	Okres zakończony 31/12/2013
	'000	'000 (przekształcony)
Średnia ważona liczba akcji zwykłych wykorzystana do obliczenia zysku na akcję	17 432	20 130

14.2 Rozwodniony zysk na akcję

	Okres zakończony 31/12/2014	Okres zakończony 31/12/2013
	PLN'000	PLN'000 (przekształcony)
Zysk za rok obrotowy przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	22 630	27 247
Odsetki od obligacji zamiennych (po uwzględnieniu podatku 30%)	77	-
Zysk wykorzystany do obliczenia rozwodnionego zysku na akcję ogółem	22 707	27 247
Zysk za rok obrotowy z działalności zaniechanej wykorzystany przy obliczeniu podstawowego zysku na akcję z działalności zaniechanej	(8 310)	(9 995)
Inne [opisać]	-	-
Zysk wykorzystany do wyliczenia rozwodnionego zysku na akcję z działalności kontynuowanej	14 397	17 252

Średnia ważona liczba akcji użyta do wyliczenia zysku rozwodnionego na akcję uzgadnia się do średniej użytej do obliczania zwykłego wskaźnika w następujący sposób:

	Stan na 31/12/2014	Stan na 31/12/2013
	'000	'000 (przekształcony)
Średnia ważona liczba akcji zwykłych wykorzystana do obliczenia zysku podstawowego na akcję	17 432	20 130
Akcje jakie zakłada się, iż wyemitowane zostaną bez otrzymania płatności:		
Opcje pracownicze	161	85
Częściowo opłacone akcje zwykłe	1 073	900
Obligacje zamienne	1 350	-
Inne [opisać]	-	-
Średnia ważona liczba akcji zwykłych wykorzystana do obliczenia zysku rozwodnionego na akcję	20 016	21 115

Akcje, które mogą potencjalnie rozwozić podstawowy zysk na akcję w przyszłości, ale nie zostały uwzględnione w wyliczeniu rozwodnionego zysku przypadającego na akcję ze względu na to, że w prezentowanym okresie/okresach mają działanie antyrozwozniające.

	Okres zakończony 31/12/2014	Okres zakończony 31/12/2013
	'000	'000 (przekształcony)
[Opisać]	-	-

14.3 Skutki zmiany zasad rachunkowości

Uwaga: Jeżeli jednostka sprawozdawcza stosuje po raz pierwszy MSSF, którego zastosowanie ma wpływ na okres bieżący lub poprzedni, MSR 8.28(f) wymaga od tej jednostki ujawnienia, w możliwym zakresie, za okres bieżący i za każdy prezentowany okres poprzedzający, kwoty korekty poszczególnych pozycji sprawozdania finansowego, na które to zastosowanie wywarło wpływ, a także podstawowego i rozwodnionego zysku na jedną akcję. MSSF 10 i MSSF 11 zawierają szczegółowe postanowienia przejściowe, które wymagają od jednostek ujawniania wyłącznie skutków dotyczących okresu bezpośrednio poprzedzającego datę zastosowania tych standardów po raz pierwszy (tj. roku 2013). W związku z tym w poniższej tabeli nie przedstawiono wpływu zastosowania MSSF10 i MSSF 11 na okres bieżący (tj. rok 2014).

Zmiany w zasadach rachunkowości Grupy w bieżącym roku obrotowym opisano szczegółowo w Nocie 2.3. Zmiany te wpłynęły na wartości wykazane jako zysk na akcję w takim samym stopniu jak na wyniki finansowe za lata 2014 i 2013.

Poniższa tabela przedstawia zestawienie skutków oddziaływania tych zmian na zysk podstawowy i rozwodniony na akcję:

	Zwiększenie (zmniejszenie) wyniku przypisanego właścicielom jednostki		Zwiększenie (zmniejszenie) podstawowego zysku na akcję		Zwiększenie (zmniejszenie) rozwodnionego zysku na akcję	
	Okres zakończony 31/12/14	Okres zakończony 31/12/13	Okres zakończony 31/12/14	Okres zakończony 31/12/13	Okres zakończony 31/12/14	Okres zakończony 31/12/13
	PLN'000	PLN'000 <small>(przekształcony)</small>	Groszy na akcję	Groszy na akcję <small>(przekształcony)</small>	Groszy na akcję	Groszy na akcję <small>(przekształcony)</small>
Zmiany zasad rachunkowości w:						
Zastosowanie zmian do MSSF 10 (patrz nota nr 2.1)	n/a	-	n/a	-	n/a	-
Zastosowanie zmian do MSSF 11 (patrz nota nr 2.1)	n/a	-	n/a	-	n/a	-
Inne [opisać]	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-

15. Rzeczowe aktywa trwałe

Wartości bilansowe:	Stan na 31/12/2014	Stan na 31/12/2013			
	PLN'000	PLN'000 (przekształcony)			
Grunty własne	13 868	15 050			
Budynki	8 132	11 169			
Maszyny i urządzenia	83 187	104 160			
Urządzenia w leasingu finansowym	28	162			
	105 215	130 541			
	Grunty własne w wartości godziwej	Budynki w wartości godziwej	Maszyny i urządzenia wg kosztu	Urządzenia w leasingu finansowym wg kosztu	Razem
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Wartość brutto					
Stan na 1 stycznia 2013 roku	15 610	12 659	152 107	630	181 006
Zwiększenia	-	1 008	10 854	40	11 902
Zbycia	-	-	(27 298)	-	(27 298)
Przejęcia w formie połączenia jednostek gospodarczych	-	-	-	-	-
Środki trwałe w budowie	-	-	-	-	-
Przeklasyfikowania do aktywów przeznaczonych do zbycia	-	-	-	-	-
Zwiększenia z tytułu przeszacowania	-	-	-	-	-
Wpływ różnic kursowych	(560)	-	(288)	-	(848)
Inne [opisać]	-	-	-	-	-
Stan na 31 grudnia 2013 roku	15 050	13 667	135 375	670	164 762
Zwiększenia	-	-	21 473	-	21 473
Zbycia	(1 439)	(1 200)	(12 401)	(624)	(15 664)
Przekazane jako zapłata w ramach przejęcia jednostki zależnej	(400)	-	-	-	(400)
Eliminacja wskutek sprzedaży jednostki zależnej	-	-	(8 419)	-	(8 419)
Przejęcia w formie połączenia jednostek gospodarczych	-	-	512	-	512
Przeklasyfikowane do aktywów do zbycia	(1 260)	(1 357)	(22 045)	-	(24 662)
Zwiększenie (zmniejszenie) z przeszacowania	1 608	37	-	-	1 645
Wpływ różnic kursowych	309	-	1 673	-	1 982
Inne [opisać]	-	-	-	-	-
Stan na 31 grudnia 2014 roku	13 868	11 147	116 168	46	141 229

	Grunty własne w wartości godziwej PLN'000	Budynki w wartości godziwej PLN'000	Maszyny i urządzenia wg kosztu PLN'000	Urządzenia w leasingu finansowym wg kosztu PLN'000	Razem PLN'000
Skumulowane umorzenie i utrata wartości					
Stan na 1 stycznia 2013 roku	-	(1 551)	(21 865)	(378)	(23 794)
Eliminacja wskutek zbycia składników majątku	-	-	4 610	-	4 610
Eliminacja wskutek przeszacowania	-	-	-	-	-
Eliminacja przy przeklasyfikowaniu do aktywów przeznaczonych do zbycia	-	-	-	-	-
Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości odniesiony na wynik	-	-	-	-	-
Odwrócenie odpisu aktualizacyjnego z tytułu utraty wartości odniesionego w wynik	-	-	-	-	-
Koszty amortyzacji	-	(947)	(14 408)	(130)	(15 485)
Różnice kursowe netto	-	-	448	-	448
Inne [opisać]	-	-	-	-	-
Stan na 31 grudnia 2013 roku	-	(2 498)	(31 215)	(508)	(34 221)
Eliminacja wskutek zbycia składników majątku	-	106	3 602	500	4 208
Przekazane w ramach sprzedaży jednostki zależnej	-	-	2 757	-	2 757
Eliminacja wskutek przeszacowania	-	(2)	-	-	(2)
Eliminacja przy przeklasyfikowaniu do aktywów przeznaczonych do zbycia	-	153	6 305	-	6 458
Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości odniesiony w wynik	-	-	(1 204)	-	(1 204)
Odwrócenie odpisu aktualizacyjnego z tytułu utraty wartości odniesionego w wynik	-	-	-	-	-
Koszty amortyzacji	-	(774)	(12 834)	(10)	(13 618)
Wpływ różnic kursowych	-	-	(392)	-	(392)
Inne [opisać]	-	-	-	-	-
Stan na 31 grudnia 2014 roku	-	(3 015)	(32 981)	(18)	(36 014)

Na potrzeby kalkulacji amortyzacji zastosowano okresy ekonomicznego użytkowania następujących aktywów trwałych:

Budynki i budowle	od 20 do 30 lat
Maszyny i urządzenia	od 5 do 15 lat
Urządzenia w leasingu finansowym	5 lat

15.1 Grunty własne i budynki wykazywane w wartości godziwej

Grunty i budynki Grupy, są wykazywane w wartościach przeszacowanych stanowiące wartości godziwe na dzień ich przeszacowania, pomniejszone o skumulowaną amortyzację i odpisy z tytułu utraty wartości. Wyceny wartości godziwej gruntów i budynków Grupy na dzień 31 grudnia 2014 r. i 31 grudnia 2013 roku zostały przeprowadzone przez firmę „Rzeczoznawca” - niezależnych rzeczoznawców niepowiązanych z Grupą. Firma „Rzeczoznawca” jest członkiem Polskiej Izby Rzeczoznawstwa Majątkowego i ma odpowiednie kwalifikacje i aktualne doświadczenie w zakresie wyceny wartości godziwej nieruchomości.

Wartość godziwa gruntu została ustalona [na bazie danych z porównywalnego rynku odzwierciedlającej najnowsze ceny transakcyjne za podobne nieruchomości / innych metod [opisać]].

Wartość godziwa budynków określono [metodą kosztową, która odzwierciedla koszt dla uczestnika rynku na budowę majątku porównywalnej użyteczności i wieku, skorygowanej odpisem z tytułu utraty wartości / innych metod (opis)]. Znaczące dane wsadowe na potrzeby wyliczenia wartości obejmuje szacunkowe koszty budowy oraz inne koszty towarzyszące w wysokości ok. 14,7 mln PLN (31 grudnia 2013 roku: około 18,1 PLN) oraz współczynnik amortyzacji zastosowana do szacunkowych kosztów budowy wyznaczony na około 25% (31 grudnia 2013 roku: około 23%). Niewielki wzrost współczynnika amortyzacji spowoduje znaczący spadek wartości godziwej budynków, a niewielki wzrost szacowanych kosztów budowy spowoduje znaczący wzrost wartości godziwej budynków (oraz na odwrót).

Nie doszło do zmian w technice wyceny w ciągu roku obrotowego.

Szczegóły o gruntach i budynkach oraz informacje na temat hierarchii wartości godziwych na dzień 31 grudnia 2013 i 2014 roku kształtują się następująco:

	Poziom 2	Poziom 3	Wartość godziwa na dzień 31/12/2014
	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Fabryka znanująca się w kraju A składa się z:			
- grunty	13 868	-	13 868
- budynki	-	11 147	11 147

	Poziom 2	Poziom 3	Wartość godziwa na dzień 31/12/2013
	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Fabryka znanująca się w kraju A składa się z:			
- grunty	15 050	-	15 050
- budynki	-	13 667	13 667

Uwaga: klasyfikacja wyceny wartości godziwej na różnych szczeblach hierarchii wartości godziwej zależy od stopnia, w jakim dane wejściowe do pomiarów wartości godziwej są obserwowalne oraz znaczenia danych wejściowych do wyceny do wartości godziwej. Powyższe kategorie zostały przedstawione tylko dla celów ilustracyjnych

Warto zwrócić uwagę na następujące aspekty

- *klasyfikacja do poziomu 3 nie jest wyborem zasad rachunkowości. Dla gruntów i budynków, z uwagi na ich unikalny charakter, jest niezwykle rzadkie aby wycena wartości godziwej została zaklasyfikowana do poziomu 1. Od tego czy wycena do wartości godziwej w całości powinna zostać zaklasyfikowana do poziomu 2 lub 3, będzie zależeć od stopnia, w jakim stopniu "dane wejściowe" i założenia wykorzystywane przy ustalaniu wartości godziwej są obserwowalne. W wielu sytuacjach, w których wykorzystywane są techniki wyceny przy szacowaniu wartości godziwej nieruchomości na potrzeby ich wyceny wartości godziwej jako całości (z istotnych danych niemożliwych do zaobserwowania), klasyfikowane są one do poziomu 3.*
- *poziom, do jakiego dana wycena do wartości godziwej jest klasyfikowana, nie ma żadnego związku z jakością wyceny. Na przykład fakt, że dana nieruchomość jest klasyfikowana jako poziom 3 wyceny w wartości godziwej, nie oznacza, że wycena nieruchomości nie jest wiarygodna - to tylko oznacza, że zostały wykorzystane istotne dane wejściowe nieobserwowalne i potrzebne były znaczny osąd w określaniu tej wartości.*

Nie wystąpiły przeniesienia pomiędzy poziomami 1 i 2 w trakcie roku obrotowego.

[Jeżeli doszło do przeniesienia między różnymi poziomami hierarchii wartości godziwej, Grupa powinna ujawnić powody transferu i politykę Grupy w określaniu, kiedy dochodzi się przeniesienia pomiędzy poziomami (na przykład, na początku lub na końcu okresu sprawozdawczego lub na dzień wystąpienia zdarzenia, które spowodowało przeniesienie).]

Uwaga: MSSF 13 zawiera szczegółowe przepisy przejściowe, tak, że podmioty, które mają zastosowanie MSSF 13, po raz pierwszy nie muszą ujawniać informacji wymagane przez normy w danych porównawczych przewidzianych okresów poprzedzających pierwszego zastosowania standardu. Niemniej jednak, jednostka powinna ujawnienia informacji dla poprzedniego okresu, które były wymagane przez to obowiązujące normy.

Gdyby grunty i budynki Grupy (poza gruntami i budynkami sklasyfikowanymi jako przeznaczone do zbycia lub włączone do grup do zbycia) zostały wycenione według kosztów historycznych, ich wartość bilansowa przedstawiałaby się następująco:

	Stan na 31/12/2014	Stan na 31/12/2013
	PLN'000	PLN'000 (przekształcone)
Grunty własne	11 957	13 104
Budynki	7 268	10 340

15.2 Utrata wartości ujęta w bieżącym roku

W wyniku nieoczekiwanego złego działania zakładu produkcyjnego, Grupa w bieżącym roku dokonała przeglądu wartości odzyskiwalnej tego zakładu produkcyjnego i sprzętu. Aktywa te są użytkowane w Grupie w ramach działalności sprzętu elektronicznego. W wyniku przeglądu dokonano odpisu aktualizującego w wysokości 1,09 mln PLN, co zostało ujęte w wynik. Grupa również oszacowała wartość godziwą minus koszty zbycia zakładu oraz związane z nim wyposażeniem - wartość ta została określona na bazie aktualnych cen tych aktywów z uwzględnieniem ich zużycia i utraty wartości. Wartość godziwa minus koszty sprzedaży była mniejsza niż wartość użytkowa. W związku z tym wartość odzyskiwalna poszczególnych aktywów została ustalona na podstawie ich wartości użytkowej (która wynosiła 15 mln PLN na dzień 31 grudnia 2014). Do pomiaru wartości użytkowej wykorzystano stopę dyskontową w wysokości 9% w skali roku. W roku 2013 nie przeprowadzono oceny na utratę wartości, gdyż nie było żadnych przesłanek wskazujących na konieczność dokonania takiej oceny.

Dodatkowe odpisy aktualizacyjne z tytułu utraty wartości ujęte w odniesieniu do składników rzeczowych aktywów trwałych w bieżącym roku wyniosły 0,114 mln PLN. Odpisy te wynikają z większego niż zakładano zużycia. Te składniki również są wykorzystywane w działalności sprzętu elektronicznego Grupy.

Odpisy aktualizacyjne z tytułu utraty wartości uwzględniono w rachunku zysków i strat w pozycjach [pozostałych kosztów operacyjnych / kosztach sprzedaży].

15.3 Aktywa oddane w zastaw jako zabezpieczenie

Grunt oraz budynki o wartości bilansowej wynoszącej ok. 22 mln PLN (w 2013: ok. 27,8 mln PLN) zostały oddane w zastaw jako zabezpieczenie kredytów zaciągniętych przez Grupę (patrz Nota 32). Grunt oraz budynki oddano w zastaw kredytu hipotecznego. Grupa nie może zastawić tych aktywów jako zabezpieczenia innych kredytów ani sprzedać ich innej jednostce.

Ponadto zobowiązania Grupy wynikające z leasingu finansowego (patrz Nota 38) zostały zabezpieczone tytułem własności leasingodawcy do aktywów wynajmowanych w ramach leasingu o wartości bilansowej 28.000 PLN (w 2013: 162.000 PLN).

16. Nieruchomości inwestycyjne

	Stan na 31/12/2014 PLN'000	Stan na 31/12/2013 PLN'000 (przekształcone)
Wartość godziwa ukończonych nieruchomości inwestycyjnych	4 968	4 941
	Okres zakończony 31/12/2014 PLN'000	Okres zakończony 31/12/2013 PLN'000
Stan na początek okresu sprawozdawczego	4 941	4 500
Zwiększenia	10	202
Przejęcia w formie połączenia jednostek gospodarczych	-	-
Inne zwiększenia [opisać]	-	-
Zbycia	-	(58)
Przeniesienia z rzeczowych aktywów trwałych	-	-
Inne przeniesienia [opisać]	-	-
Nieruchomości zaklasyfikowane jako przeznaczone do zbycia	-	-
Zysk/(strata) netto z przeszacowania	30	297
Wpływ różnic kursowych	(13)	-
Pozostałe zmiany [opisać]	-	-
Stan na koniec okresu sprawozdawczego	4 968	4 941
Niezrealizowane zyski na wycenie nieruchomości inwestycyjnych ujęte w rachunku zysku i strat (w pozycji pozostałe przychody operacyjne)	30	297

Wszystkie nieruchomości inwestycyjne Grupy są jej własnością.

16.1 Wycena wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych Grupy

Wartość godziwa nieruchomości inwestycyjnych Grupy na dzień 31 grudnia 2014 oraz 31 grudnia 2013 roku została obliczona na podstawie wyceny przeprowadzonej na ten dzień przez firmę "Rzecznawca" – niezależnych rzeczoznawców niepowiązanych z Grupą. Firma "Rzecznawca" jest członkiem Instytutu Rzecznawców i posiada kwalifikacje odpowiednie do przeprowadzania wycen nieruchomości, a także aktualne doświadczenie w takich wycenach dokonywanych w lokalizacjach, w których znajdują się aktywa Grupy. Wyceny nieruchomości inwestycyjnych Grupy przeprowadzono [poprzez odniesienie do rynkowych cen transakcyjnych dotyczących podobnych nieruchomości / metodą kapitalizacji zysku netto, gdzie czynsze rynkowe wszystkich najmu jednostek są oceniane w odniesieniu do przychodów z czynszu osiągniętych w wynajmowanej nieruchomościach, jak również innych najem podobnych nieruchomości w okolicy. Stopa kapitalizacji przyjęta jest w odniesieniu do stóp dochodowości nieruchomości obserwowanych przez rzeczoznawców i o podobnych właściwościach w danej miejscowości. Stopa ta jest również dostosowana do czynników specyficznych dla danej nieruchomości / innych metod (opis) na podstawie wiedzy Rzecznawców Majątkowych].

Nie doszło do zmian w technice wyceny w ciągu roku obrotowego.

W szacowaniu wartości godziwej nieruchomości zastosowano podejście najkorzystniejszego i najlepszego zastosowanie nieruchomości (co stanowi aktualne zastosowanie tych nieruchomości).

Szczegóły o nieruchomości inwestycyjnych oraz informacje na temat hierarchii wartości godziwych na dzień 31 grudnia 2013 i 2014 roku kształtują się następująco:

	<u>Poziom 2</u>	<u>Poziom 3</u>	<u>Wartość godziwa na dzień 31/12/2014</u>
	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Nieruchomości komercyjne znajdujące się w kraju A (miasto BB)	-	1 020	1 020
Nieruchomości biurowe znajdujące się w kraju A - (miasto CC)		1 984	1 984
Nieruchomości mieszkaniowe znajdujące się w kraju A - (miasto DD)	1 964	-	1 964
Razem			4 968

	<u>Poziom 2</u>	<u>Poziom 3</u>	<u>Wartość godziwa na dzień 31/12/2013</u>
	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Nieruchomości komercyjne znajdujące się w kraju A (miasto BB)	-	1 123	1 123
Nieruchomości biurowe znajdujące się w kraju A - (miasto CC)		1 964	1 964
Nieruchomości mieszkalne znajdujące się w kraju A - (miasto DD)	1 854	-	1 854
Razem			4 941

Dla nieruchomości mieszkalnych znajdujących się w mieście DD w kraju A wartość godziwa została określona z wykorzystaniem modelu porównania rynkowego opartego na aktualnych cenach rynkowych (bez żadnych istotnych zmian do obserwowalnych danych rynkowych).

Do nieruchomości inwestycyjnych zaliczanych do poziomu 3 hierarchii wartości godziwej, następujące informacje są istotne:

Nieruchomość	Techniki wyceny	Istotne nieobserwowalne dane wsadowe	Wrażliwość wyceny
Nieruchomości biurowe znajdujące się w kraju A - (miasto CC)	Metoda kapitalizacji dochodów	Zastosowano stopę kapitalizację biorąc pod uwagę kapitalizację potencjału dochodowego, rodzaj nieruchomości i panujące warunki rynkowych: X% - X% (2013: X% - X%).	Niewielki wzrost zastosowanej stopy kapitalizacji spowodowałby znaczny spadek wartości godziwej nieruchomości (oraz vice versa).
		Zastosowano rynkowy miesięczny czynsz biorąc pod uwagę różnice w lokalizacji, jak i indywidualne czynniki, takie jak fasada i wielkość nieruchomości, porównanie do innych nieruchomości - przy średniej wartości PLN [X] (2013 PLN [X]) za metr kwadratowy miesięcznie.	Znaczący wzrost wysokości rynkowego czynszu spowodowałby znaczny wzrost wartości godziwej (oraz vice versa).
Nieruchomości komercyjne znajdujące się w kraju A (miasto BB)	Metoda kapitalizacji dochodów	Zastosowano stopę kapitalizację biorąc pod uwagę kapitalizację potencjału dochodowego, rodzaj nieruchomości i panujące warunki rynkowych: X% - X% (2013: X% - X%).	Niewielki wzrost zastosowanej stopy kapitalizacji spowodowałby znaczny spadek wartości godziwej nieruchomości (oraz vice versa).
		Zastosowano rynkowy miesięczny czynsz biorąc pod uwagę różnice w lokalizacji, jak i indywidualne czynniki, takie jak fasada i wielkość nieruchomości, porównanie do innych nieruchomości - przy średniej wartości PLN [X] (2013 PLN [X]) za metr kwadratowy miesięcznie.	Znaczący wzrost wysokości rynkowego czynszu spowodowałby znaczny wzrost wartości godziwej (oraz vice versa).

Uwaga: Biorąc pod uwagę poziom dezagregacji informacji dla celów powyższego ujawnienia, kierownictwo jednostki powinny uwzględnić rodzaj i charakterystykę nieruchomości, aby dostarczyć istotnych informacji użytkownikom sprawozdań finansowych w zakresie wyceny do wartości godziwej informacje o różnych typach obiektów. Powyżej podział dokonano tylko dla celów ilustracyjnych.

Nie wystąpiły przeniesienia pomiędzy poziomami 1 i 2 w trakcie roku obrotowego.

[Jeżeli doszło do przeniesienia między różnymi poziomami hierarchii wartości godziwej, Grupa powinna ujawnić powody transferu i politykę Grupy w określaniu, kiedy dochodzi się przeniesienia pomiędzy poziomami (na przykład, na początku lub na końcu okresu sprawozdawczego lub na dzień wystąpienia zdarzenia, które spowodowało przeniesienie).]

Uwagi: Hierarchia wartości godziwej Klasyfikacja wyceny wartości godziwej na różnych szczeblach hierarchii wartości godziwej zależy od stopnia, w jakim dane wejściowe do pomiarów wartości godziwej są obserwowalne oraz znaczenia danych wejściowych do wyceny do wartości godziwej. Powyższe kategorie zostały przedstawione tylko dla celów ilustracyjnych. Warto zwrócić uwagę na następujące aspekty: • klasyfikacja do poziomu 3 nie jest wyborem zasad rachunkowości. Dla gruntów i budynków, z uwagi na ich unikalny charakter, jest niezwykle rzadkie aby wycena wartości godziwej została zaklasyfikowana do poziomu 1. Od tego czy wycena do wartości godziwej w całości powinna zostać zaklasyfikowana do poziomu 2 lub 3, będzie zależeć od stopnia, w jakim stopniu "dane wejściowe" i założenia wykorzystywane przy ustalaniu wartości godziwej są obserwowalne. W wielu sytuacjach, w których wykorzystywane są techniki wyceny przy szacowaniu wartości godziwej nieruchomości na potrzeby ich wyceny wartości godziwej jako całości (z istotnych danych niemożliwych do zaobserwowania), klasyfikowane są one do poziomu 3. • poziom, do którego dana wycena do wartości godziwej jest klasyfikowana, nie ma żadnego związku z jakością wyceny. Na przykład fakt, że dana nieruchomość jest klasyfikowana jako poziom 3 wyceny w wartości godziwej, nie oznacza, że wycena nieruchomości nie jest wiarygodna - to tylko oznacza, że zostały wykorzystane istotne dane wejściowe nieobserwowalne i potrzebne były znaczny osąd w określaniu tej wartości. **Wartość godziwa nieruchomości inwestycyjnych wycenianych według kosztu** W odniesieniu do nieruchomości inwestycyjnych wycenianych według kosztu, MSR 40.79 (e) wymaga ujawnienia wartości godziwej tych nieruchomości. W takim przypadku wartość godziwą nieruchomości inwestycyjnych (dla celów ujawniania informacji) wycenia się zgodnie z MSSF 13. Ponadto MSSF 13.97 wymaga ujawnienia następujących informacji: • poziom do którego została przypisana wycena wartości godziwej (tj. Poziom 1, 2 lub 3), • w przypadku gdy wycena do wartości godziwej jest zaliczana do Poziomu 2 lub 3, opis techniki wyceny i danych wsadowych wykorzystanych do wyceny tej wartości godziwej oraz • najkorzystniejsze i najlepsze wykorzystanie nieruchomości (jeżeli różni się od ich aktualnego wykorzystania) i powody, dla których te nieruchomości są używane w sposób, który różni się od najkorzystniejszego i najlepszego wykorzystania.

17. Wartość firmy

	Stan na 31/12/2014	Stan na 31/12/2013
	PLN'000	PLN'000 (przekształcone)
Według kosztu	20 720	24 260
Skumulowana utrata wartości	(235)	-
	20 485	24 260
	Okres zakończony 31/12/2014	Okres zakończony 31/12/2013
	PLN'000	PLN'000 (przekształcone)
Według kosztu		
Stan na początek okresu sprawozdawczego	24 060	23 920
Dodatkowe kwoty ujęte z tytułu połączeń jednostek gospodarczych dokonanych w ciągu roku (Nota 44)	478	-
Wyksięgowane po sprzedaży jednostki zależnej (Nota 45)	(3 080)	-
Przeklasyfikowane do aktywów przeznaczonych do zbycia (Nota 12)	(1 147)	-
Wpływ różnic kursowych	209	140
Inne [opisać]	-	-
Stan na koniec okresu sprawozdawczego	20 520	24 060
Skumulowane odpisy aktualizacyjne z tytułu utraty wartości		
Stan na początek okresu sprawozdawczego	-	-
Odpisy aktualizacyjne z tytułu utraty wartości ujęte w ciągu roku	(235)	-
Wyksięgowane po sprzedaży jednostki zależnej	-	-
Sklasyfikowane jako aktywa do zbycia	-	-
Wpływ różnic kursowych	-	-
Stan na koniec okresu sprawozdawczego	(235)	-

17.1 Alokacja wartości firmy do jednostek generujących przepływy pieniężne

Dla celów testowania utraty wartości wartość firmy została alokowana do następujących jednostek generujących środki pieniężne:

- Sprzęt rekreacyjny – odbiorcy detaliczni
- Sprzęt elektroniczny – sprzedaż internetowa
- Działalność budowlana – Tower Construction
- Działalność budowlana – pozostałe

□

Przed ujęciem odpisów z tytułu utraty wartości, wartość bilansową wartości firmy (oprócz wartości firmy zaklasyfikowanej jako przeznaczona do sprzedaży) przypisano do następujących jednostek generujących środki pieniężne:

	Okres zakończony 31/12/2014	Okres zakończony 31/12/2013
	PLN'000	PLN'000 (przekształcone)
Sprzęt rekreacyjny – odbiorcy detaliczni	10 162	9 620
Sprzęt elektroniczny – sprzedaż internetowa	8 623	8 478
Działalność budowlana – Tower Construction	235	235
Działalność budowlana – pozostałe	1 500	1 500
	20 520	19 833

Sprzęt rekreacyjny – odbiorcy detaliczni

Możliwą do odzyskania wartość tej jednostki generującej środki pieniężne określa się na podstawie wartości użytkowej, obliczonej przy wykorzystaniu prognozowanych przepływów pieniężnych przyjętych do budżetów zatwierdzonych przez zarząd na okres 5 lat oraz stopy dyskonta w wysokości 9% rocznie (w 2013: 8% rocznie).

Przewidywania dotyczące przepływów środków pieniężnych w okresie budżetowym oparto o te same marże brutto zakładane na okres budżetowy i o wskaźnik inflacji cen surowców w okresie budżetowym. Przepływy środków pieniężnych po upływie pięciu lat ekstrapolowano stosując stałą roczną stopę wzrostu rzędu 5% tzn. przewidywaną długoterminową średnią stopę wzrostu na międzynarodowym rynku produktów sprzętu rekreacyjnego dla odbiorców detalicznych (w 2013: 5%). Zarząd uważa, że nawet gdyby zaszły jakiegokolwiek zmiany w głównych założeniach, na podstawie których określono wartość możliwą do odzyskania, to łączna wartość bilansowa tej jednostki nie przekroczyłaby jej łącznej wartości możliwej do odzyskania.

Sprzęt elektroniczny – sprzedaż internetowa

Możliwą do odzyskania wartość działalności sprzętu elektronicznego w zakresie sprzedaży internetowej, a także tej jednostki generującej środki pieniężne określa się na podstawie wartości użytkowej, obliczonej przy wykorzystaniu prognozowanych przepływów pieniężnych przyjętych do budżetów zatwierdzonych przez zarząd na okres 5 lat oraz stopy dyskonta w wysokości 9% rocznie (w 2013: 8% rocznie). Przepływy środków pieniężnych po upływie pięciu lat ekstrapolowano stosując stałą roczną stopę wzrostu rzędu 11% (w 2013: 10% rocznie). Stopa ta przekracza długoterminową średnią stopę wzrostu na międzynarodowym rynku produktów tej działalności o 0,5 punktu procentowego. Jednak jednostka generująca środki pieniężne z tytułu sprzedaży internetowej korzysta z ochrony 20-letniego patentu na Serię Z produktu elektronicznego, udzielonego w 2008 r., przy czym produkt ten nadal uważany jest za jeden z wiodących modeli na rynku. Zarząd uważa zatem, że 11 procentowa roczna stopa wzrostu jest uzasadniona w świetle istnienia patentu i rozwoju innych produktów i dlatego zamierza koncentrować działalność Grupy na tym właśnie rynku. Stały wzrost 11% został oszacowany przez Zarząd na podstawie wyników z przeszłości oraz oczekiwań co do rozwoju rynku. Zarząd szacuje, iż spadek we wzroście o 1-5% spowodowałby iż bieżąca wartość ośrodka wypracowującego przepływy pieniężne przewyższyłaby wartość odzyskiwalną o ok. 1-5 mln PLN. Zarząd uważa, że nawet gdyby zaszły jakiegokolwiek zmiany w głównych założeniach, na podstawie których określono wartość działalności sprzętu elektronicznego, to łączna wartość bilansowa tej jednostki nie przekroczyłaby jej łącznej wartości możliwej do odzyskania.

Działalność budowlana – Tower Construction

Wartość firmy Tower Construction powstała w momencie nabycia spółki przez Grupę w 2008 r. Spółka działa nadal z dobrymi wynikami, ale nie zdołała zwiększyć swego udziału w rynku w znaczącym stopniu. W ciągu roku rząd kraju A wprowadził nowe przepisy, zgodnie z którymi firmy budowlane realizujące kontrakty rządowe muszą się zarejestrować i uzyskać odpowiednie certyfikacje. W świetle niezadowalających wyników osiągniętych przez Tower Construction od momentu jej nabycia, oraz podjętej przez Grupę decyzji o prowadzeniu działalności budowlanej poprzez inne jednostki operacyjne, zarząd postanowił nie rejestrować Tower Construction w powyższym celu, co oznacza brak możliwości zdobycia kolejnych kontraktów. W związku z tym zarząd postanowił odpisać wartość firmy związaną bezpośrednio z Działalność budowlana – Tower Construction w wysokości 235.000 PLN. Nie uznano za konieczne dokonanie żadnych innych odpisów aktywów dotyczących działalności budowlanej – Tower Construction. Kontrakty będące w toku realizacji zostaną ukończone na koniec roku bez strat dla Grupy.

Odpis z tytułu utraty wartości został ujęty w „pozostałe koszty” w rachunku zysków i strat.

Działalność budowlana – pozostała

Możliwą do odzyskania wartość pozostałej działalności budowlanej Grupy określa się na podstawie wartości użytkowej, obliczonej przy wykorzystaniu prognozowanych przepływów pieniężnych przyjętych do budżetów zatwierdzonych przez zarząd na okres 5 lat oraz stopy dyskonta w wysokości 9% rocznie (w 2013: 8% rocznie).

Przepływy środków pieniężnych po upływie pięciu lat ekstrapolowano stosując stałą roczną stopę wzrostu rzędu 8% (2013: 8%). Powyższa stopa wzrostu nie przekracza długoterminowej średniej stopy wzrostu na rynku budowlanym w kraju A. Zarząd uważa, że nawet gdyby zaszły jakiegokolwiek zmiany w głównych założeniach, na podstawie których określono wartość możliwą do odzyskania, to łączna wartość bilansowa działalności budowlanej nie przekroczyłaby jej łącznej wartości możliwej do odzyskania.

Główne założenia, na podstawie których obliczono wartość użytkową jednostek generujących środki pieniężne dla działalności Sprzętu elektronicznego i Sprzętu rekreacyjnego:

Udział w rynku zakładany w budżecie

Średni udział w rynku w okresie bezpośrednio poprzedzającym okres budżetowy, plus 1-2% wzrost udziału w rynku w stosunku rocznym. Wartości przypisane do powyższych założeń określono na podstawie danych historycznych, który jest zgodny z planami zarządu dotyczącymi koncentracji na powyższych rynkach. Zarząd uważa, że planowany wzrost udziału w rynku w ciągu następnych 5 lat jest do osiągnięcia.

Marża brutto zakładana w budżecie

Średnia marża brutto osiągnięta w okresie bezpośrednio poprzedzającym okres budżetowy, powiększona o przewidywany wzrost efektywności. Odzwierciedla to dane historyczne, z wyjątkiem poprawy efektywności. Zarząd przewiduje, że poprawa efektywności w wysokości 3-5% rocznie jest możliwa do osiągnięcia.

Inflacja cen surowców

Przewidywania dotyczące wskaźnika inflacji w okresie budżetowym w krajach, gdzie nabywane są surowce. Wartości przypisane do głównych założeń są zgodne z zewnętrznymi źródłami informacji.

18. Pozostałe aktywa niematerialne

Wartości bilansowe	Stan na 31/12/2014		Stan na 31/12/2013	
	PLN'000		PLN'000 (przekształcone)	
Skapitalizowane prace rozwojowe	1 194		1 906	
Patenty	4 369		4 660	
Znaki handlowe	706		942	
Licencje	3 470		3 817	
	9 739		11 325	

	Skapitalizowane prace rozwojowe	Patenty	Znaki handlowe	Licencje	Razem
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Wartość brutto					
Stan na 1 stycznia 2013 roku	3 230	5 825	4 711	6 940	20 706
Zwiększenia w wyniku odrębnych nabyć	-	-	-	-	-
Zwiększenia w wyniku prac we własnym zakresie	358	-	-	-	358
Przejęcia w formie połączenia przedsięwzięć	-	-	-	-	-
Zbycia lub klasyfikacja do aktywów przeznaczonych do zbycia	-	-	-	-	-
Efekt różnic kursowych	-	-	-	-	-
Inne [opisać]	-	-	-	-	-
Stan na 31 grudnia 2013 roku	3 588	5 825	4 711	6 940	21 064
Zwiększenia w wyniku odrębnych nabyć	-	-	-	-	-
Zwiększenia w wyniku prac we własnym zakresie	6	-	-	-	6
Przejęcia w formie połączenia przedsięwzięć	-	-	-	-	-
Zbycia lub klasyfikacja do aktywów przeznaczonych do zbycia	-	-	-	-	-
Efekt różnic kursowych	-	-	-	-	-
Inne [opisać]	-	-	-	-	-
Stan na 31 grudnia 2014 roku	3 594	5 825	4 711	6 940	21 070

	Skapitalizowane prace rozwojowe	Patenty	Znaki handlowe	Licencje	Razem
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Skumulowane umorzenie i utrata wartości					
Stan na 1 stycznia 2013 roku	(1 000)	(874)	(3 533)	(2 776)	(8 183)
Koszty amortyzacji	(682)	(291)	(236)	(347)	(1 556)
Zbycia lub klasyfikacja do aktywów przeznaczonych do zbycia	-	-	-	-	-
Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości odniesiony na wynik	-	-	-	-	-
Odwrocenie odpisu aktualizacyjnego z tytułu utraty wartości odniesionego na wynik	-	-	-	-	-
Różnice kursowe netto	-	-	-	-	-
Inne [opisać]	-	-	-	-	-
Stan na 31 grudnia 2013 roku	(1 682)	(1 165)	(3 769)	(3 123)	(9 739)
Koszty amortyzacji	(718)	(291)	(236)	(347)	(1 592)
Zbycia lub klasyfikacja do aktywów przeznaczonych do zbycia	-	-	-	-	-

Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości odniesiony na wynik	-	-	-	-	-
Odwrócenie odpisu aktualizacyjnego z tytułu utraty wartości odniesionego na wynik	-	-	-	-	-
Różnice kursowe netto	-	-	-	-	-
Inne [opisać]	-	-	-	-	-
Stan na 31 grudnia 2014 roku	(2 400)	(1 456)	(4 005)	(3 470)	(11 331)

Na potrzeby kalkulacji amortyzacji zastosowano okresy ekonomicznego użytkowania następujących aktywów niematerialnych:

Skapitalizowane prace rozwojowe	5 lat
Patenty	od 10 do 20 lat
Znaki handlowe	20 lat
Licencje	20 lat

18.1 Istotne aktywa niematerialne

Grupa posiada patent na produkcję wyrobów Z w ramach działalności sprzętu elektronicznego. Wartość bilansowa patentu wynosząca 2,25 mln PLN (2,4 mln PLN za rok 2013) zamortyzuje się w pełni w okresie 15 lat (16 lat w roku 2013).

19. Jednostki zależne

Szczegółowe informacje dotyczące jednostek zależnych na dzień 31 grudnia 2014 roku przedstawiają się następująco:

Nazwa jednostki zależnej	Podstawowa działalność	Miejsce rejestracji i prowadzenia działalności	Procentowa wielkość udziałów oraz praw do głosów posiadanych przez Grupę	
			Stan na 31/12/2014	Stan na 31/12/2013
Spółka Zero	Sprzęt motorowerowy	Obszar A	zero	100%
Spółka Jedynka	Sprzęt elektroniczny	Obszar A	90%	100%
Spółka Dwójka	Sprzęt rekreacyjny	Obszar A	45%	45%
Spółka Trójka	Działalność budowlana	Obszar A	100%	100%
Spółka Czwórka	Sprzęt rekreacyjny	Obszar B	70%	70%
Spółka Piątka	Sprzęt elektroniczny i motorowerów	Obszar C	100%	100%
Spółka Szóstka	Sprzęt rekreacyjny	Obszar A	80%	zero
Spółka Siódemka	Sprzęt rekreacyjny	Obszar A	100%	zero
Spółka C Plus (ii)	Sprzęt elektroniczny	Obszar A	45%	45%

Uwaga: MSSF nie wymagają wprost ujawniania wykazu inwestycji w jednostkach zależnych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym. Taki wymóg może wynikać natomiast z lokalnych regulacji. Jeżeli lokalnie obowiązujące przepisy wymagają ujawnienia wykazu inwestycji w jednostkach zależnych, powyższe informacje należy zmodyfikować, tak aby odpowiadały tym lokalnym wymogom.

19.1. Skład Grupy Kapitałowej

Skład Grupy Kapitałowej na dzień 31 grudnia 2014 roku przedstawia się następująco:

Podstawowa działalność	Miejsce rejestracji i prowadzenia działalności	Liczba spółek w których posiadane są 100% udziałów	
		Stan na 31/12/2014	Stan na 31/12/2013
Sprzęt elektroniczny	Obszar A	-	1
	Obszar C	1	1
Sprzęt rekreacyjny	Obszar A	1	-
Działalność budowlana	Obszar A	1	1
Sprzęt motorowerowy	Obszar A	-	1
		<u>3</u>	<u>4</u>

Podstawowa działalność	Miejsce rejestracji i prowadzenia działalności	Liczba spółek w których posiadane są mniej niż 100% udziałów	
		Stan na 31/12/2014	Stan na 31/12/2013
Sprzęt elektroniczny	Obszar A	2	1
Sprzęt rekreacyjny	Obszar A	2	1
	Obszar B	1	1
		<u>5</u>	<u>3</u>

Szczegóły na temat jednostek zależnych, które mają istotne udziały niekontrolujące w Grupie są zawarte w nocie nr 19.2 poniżej.

19.2. Szczegóły na temat jednostek zależnych, które mają istotne udziały niekontrolujące

Poniższa tabela przedstawia szczegóły na temat jednostek zależnych w Grupie, które mają istotne udziały niekontrolujące:

Uwaga:

1) W celach ilustracyjnych przyjęto założenie, iż niżej wymienione jednostki zależne mają udziały niekontrolujące, które są istotne z punktu widzenia Grupy.

2) Wykazane kwoty poniżej nie uwzględniają eliminacji transakcji pomiędzy jednostkami w Grupie.

Nazwa jednostki	Miejsce rejestracji i prowadzenia działalności	Procentowa wielkość udziałów oraz praw do głosów posiadanych przez Grupę			Zysk (strata) zalokowana na niekontrolujące udziały	Skumulowana wartość niekontrolujących udziałów	
		Stan na	Stan na	Stan na	Stan na	Stan na	Stan na
		31/12/2014	31/12/2013	31/12/2014	31/12/2013	31/12/2014	31/12/2013
Spółka Dwójka (i)	Obszar A	55%	55%	1 180	860	10 320	9 140
Spółka Czwórka	Obszar A	30%	30%	1 020	980	10 680	9 660
Spółka C Plus (ii)	Obszar A	55%	55%	392	464	2 445	2 053
Pojedyncze niematerialne jednostki zależne posiadające niekontrolujące udziały						3 316	1 205
Razem						26 761	22 058

(i) Grupa posiada 45% udziałów w spółce Dwójka. Umowa zawarta między Grupą a innymi inwestorami daje jednak Grupie prawo powoływania i odwoływania większości członków zarządu spółki Dwójka. Decyzje dotyczące istotnych działań tej spółki podejmuje jej zarząd zwykłą większością głosów. Na tej podstawie Zarząd Grupy stwierdził, że Grupa sprawuje kontrolę nad spółką Dwójka, która została objęta konsolidacją w niniejszym sprawozdaniu finansowym.

(ii) Spółka C Plus jest notowana na giełdzie papierów wartościowych w kraju A. Chociaż Grupa posiada zaledwie 45% udziałów w tej spółce, na podstawie oceny bezwzględnej wielkości udziałów Grupy w tej spółce oraz względnej wielkości i stopnia rozproszenia pozostałych udziałów, zarząd Grupy stwierdził, że Grupa posiada wystarczającą przewagę głosów, by kierować istotnymi działaniami spółki C Plus. Pozostałe 55% akcji zwykłych spółki C Plus znajduje się w posiadaniu licznej grupy akcjonariuszy, z których żaden nie posiada więcej niż 2% i nie jest powiązany z Grupą.

Podsumowanie informacji finansowych w odniesieniu do każdego z jednostek zależnych Grupy posiadające istotne udziały niekontrolujące. Wykazane kwoty poniżej stanowią kwoty przed eliminacjami transakcji między jednostkami w Grupie.

Spółka Dwójka	Stan	Stan
	na 31/12/2014	na 31/12/2013
	PLN'000	PLN'000
		(przekształcony)
Aktywa obrotowe	22 132	20 910
Aktywa trwałe	6 232	6 331
Zobowiązania krótkoterminowe	(4 150)	(5 373)
Zobowiązania długoterminowe	(5 450)	(5 250)
Kapitał przypisany właścicielom jednostki	8 444	7 478
Niekontrolujące udziały	10 320	9 140
	Okres zakończony	Okres zakończony
	31/12/2014	31/12/2013
	PLN'000	PLN'000
Przychody	4 280	4 132
Koszty	(2 134)	(2 568)
Zysk (strata) za rok obrotowy	2 146	1 564
Zysk (strata) przypisany właścicielom spółki	966	704
Zysk (strata) przypisany niekontrolującym udziałowcom	1 180	860
Zysk (strata) za rok obrotowy	2 146	1 564
Pozostałe całkowite dochody przypisane właścicielom spółki	-	-
Pozostałe całkowite dochody przypisane niekontrolującym udziałowcom	-	-
Pozostałe całkowite dochody za rok obrotowy	-	-
Całkowite dochody razem przypisane właścicielom spółki	966	704
Całkowite dochody razem przypisane niekontrolującym udziałowcom	1 180	860
Całkowite dochody razem za rok obrotowy	2 146	1 564
Wyplacone dywidendy niekontrolującym udziałowcom	-	-
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej	3 056	1 321
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej	(200)	765
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej	(2 465)	(163)
Przepływy pieniężne netto	391	1 923

Spółka Czwórka	Stan na 31/12/2014	Stan na 31/12/2013
	PLN'000	PLN'000
Aktywa obrotowe	32 100	31 400
Aktywa trwałe	10 238	10 441
Zobowiązania krótkoterminowe	(1 617)	(4 299)
Zobowiązania długoterminowe	5 121	5 342
Kapitał przypisany właścicielom jednostki	24 920	22 540
Niekontrolujące udziały	10 680	9 660
	Okres zakończony 31/12/2014	Okres zakończony 31/12/2013
	PLN'000	PLN'000
Przychody	6 200	6 101
Koszty	(2 800)	(2 834)
Zysk (strata) za rok obrotowy	3 400	3 267
Zysk (strata) przypisany właścicielom spółki	2 380	2 287
Zysk (strata) przypisany niekontrolującym udziałowcom	1 020	980
Zysk (strata) za rok obrotowy	3 400	3 267
Pozostałe całkowite dochody przypisane właścicielom spółki	-	-
Pozostałe całkowite dochody przypisane niekontrolującym udziałowcom	-	-
Pozostałe całkowite dochody za rok obrotowy	-	-
Całkowite dochody razem przypisane właścicielom spółki	2 380	2 287
Całkowite dochody razem przypisane niekontrolującym udziałowcom	1 020	980
Całkowite dochody razem za rok obrotowy	3 400	3 267
Wyplacone dywidendy niekontrolującym udziałowcom	-	-
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej	4 405	2 050
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej	(330)	1 148
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej	(3 489)	(315)
Przepływy pieniężne netto	586	2 883

Spółka C Plus	Stan na 31/12/2014	Stan na 31/12/2013
	PLN'000	PLN'000
Aktywa obrotowe	1 530	3 517
Aktywa trwałe	3 625	1 070
Zobowiązania krótkoterminowe	(280)	(266)
Zobowiązania długoterminowe	(430)	(588)
Kapitał przypisany właścicielom jednostki	2 000	1 680
Niekontrolujące udziały	2 445	2 053
	Okres zakończony 31/12/2014	Okres zakończony 31/12/2013
	PLN'000	PLN'000
Przychody	2 165	2 285
Koszty	(1 453)	(1 441)
Zysk (strata) za rok obrotowy	712	844
Zysk (strata) przypisany właścicielom spółki	320	380
Zysk (strata) przypisany niekontrolującym udziałowcom	392	464
Zysk (strata) za rok obrotowy	712	844
Pozostałe całkowite dochody przypisane właścicielom spółki	-	-
Pozostałe całkowite dochody przypisane niekontrolującym udziałowcom	-	-
Pozostałe całkowite dochody za rok obrotowy	-	-
Całkowite dochody razem przypisane właścicielom spółki	320	380
Całkowite dochody razem przypisane niekontrolującym udziałowcom	392	464
Całkowite dochody razem za rok obrotowy	712	844
Wyplacone dywidendy niekontrolującym udziałowcom	-	-
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej	(63)	359
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej	373	(39)
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej	(160)	(120)
Przepływy pieniężne netto	150	200

19.3 Zmiany własnościowe Grupy - udziały w jednostkach zależnych

W bieżącym okresie Grupa zbyła 10% udziałów w spółce Jedyńka, redukując swój udział do 90%. Przychód z tytułu sprzedaży wyniósł 213.000 PLN i został uzyskany w gotówce. Wartość 179.000 PLN, będąca proporcjonalnym udziałem w wartości księgowej aktywów netto spółki Jedyńka, została przeniesiona do udziałów niesprawujących kontroli (patrz Nota 31). Różnica w wartości 34.000 PLN (stanowiąca różnicę pomiędzy zwiększeniem udziałów niedających kontroli a otrzymanym wynagrodzeniem) została ujęta w zyskach zatrzymanych (patrz Nota 30).

19.4 Istotne ograniczenia

[Gdy istnieją znaczące ograniczenia zdolności Spółki lub jej podmiotów zależnych w zakresie dostępu i wykorzystania aktywów oraz uregulowania zobowiązań Grupy, Grupa powinna ujawnić charakter i zakres tych istotnych ograniczeń. Patrz MSSF 12.13]

19.5 Wsparcie finansowe

[Gdy Grupa udziela wsparcia finansowego na rzecz skonsolidowanej jednostki strukturalnej, należy ujawnić charakter i ryzyko (w tym rodzaju i kwoty udzielonego wsparcia). Patrz MSSF 12.14-17]

20. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych

Szczegółowe informacje o istotnych podmiotach stowarzyszonych Grupy na dzień 31 grudnia 2014 roku przedstawiają się następująco:

Uwaga: W celach ilustracyjnych przyjęto założenie, iż niżej wymienione jednostki stowarzyszone są istotne z punktu widzenia Grupy.

Nazwa jednostki stowarzyszonej	Podstawowa działalność	Miejsce rejestracji i prowadzenia działalności	Procentowa wielkość udziałów oraz praw do głosów posiadanych przez Grupę	
			Stan na 31/12/2014	Stan na 31/12/2013
A Plus (i) (ii)	Transport	Obszar M	35% / 37%	35% / 37%
B Plus (iii)	Produkcja elementów stalowych	Obszar A	17%	17%

Wszystkie wyżej wymienione spółki ujmowane są w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym metodą praw własności.

(i) Na mocy umowy z udziałowcami, Spółka posiada 37% głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy spółki A Plus.

(ii) Rok finansowy spółki A Plus kończy się 31 października. Datę tę przyjęto w chwili utworzenia spółki, a w kraju jej rezydencji prawo nie dopuszcza zmiany końca roku rozliczeniowego. Dla celów zastosowania metody praw własności wykorzystano sprawozdanie finansowe spółki A Plus za rok zakończony 31 października 2014 z odpowiednimi korektami skutków znaczących transakcji za okres od zakończenia roku rozliczeniowego do 31 grudnia 2014. Na dzień 31 grudnia 2014, wartość godziwa udziałów w spółce A Plus, która jest notowana na giełdzie w kraju M, wynosiła 8 mln PLN (na dzień 31 grudnia 2013: 7,8 mln PLN) na bazie notowań dostępnych na giełdzie papierów wartościowych kraju M, które zaliczane są do Poziomu 1 zgodnie z MSSF 13.

(iii) Choć Grupa posiada niespełna 20% akcji w spółce B Plus, a co za tym idzie, niespełna 20% głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy, wywiera znaczący wpływ na działalność tejże jednostki dzięki umownemu prawu mianowania dwóch członków zarządu.

Poniżej przedstawiono podsumowanie danych finansowych każdej istotnej jednostki stowarzyszonej Grupy. Wykazane kwoty poniżej stanowią kwoty ze sprawozdań finansowych jednostek sporządzonych zgodnie z MSSF [dostosowane przez Grupę metodą praw własności]

Spółka A Plus	Stan na 31/12/2014	Stan na 31/12/2013
	PLN'000	PLN'000 (przekształcony)
Aktywa obrotowe	10 010	9 061
Aktywa trwałe	4 902	4 001
Zobowiązania krótkoterminowe	(3 562)	(3 061)
Zobowiązania długoterminowe	(4 228)	(4 216)
	Okres zakończony 31/12/2014	Okres zakończony 31/12/2013
	PLN'000	PLN'000
Przychody	2 554	4 132
Zysk (strata) z działalności kontynuowanej	1 337	1 332
Zysk (strata) z działalności zaniechanej (po opodatkowaniu)	-	-
Zysk (strata) za rok obrotowy	1 337	1 332
Pozostałe całkowite dochody za rok obrotowy	-	-
Całkowite dochody razem za rok obrotowy	1 337	1 332
Otrzymane dywidendy od spółki stowarzyszonej	30	25

Uzgodnienie powyższych informacji finansowych do wartości bilansowej udziałów w spółce A Plus ujętych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy:

	Stan na 31/12/2014	Stan na 31/12/2013
	PLN'000	PLN'000
Aktywa netto spółki stowarzyszonej	7 122	5 785
Procentowy udział Grupy w udziałach spółki A Plus	35%	35%
Wartość firmy	-	-
Pozostałe korekty [wyjaśnić]	-	-
Wartość bilansowa udziałów Grupy w spółce A Plus	<u>2 492</u>	<u>2 025</u>

Spółka B Plus	Stan na 31/12/2014	Stan na 31/12/2013
	PLN'000	PLN'000
Aktywa obrotowe	19 151	18 442
Aktywa trwałe	18 460	17 211
Zobowiązania krótkoterminowe	(15 981)	(14 220)
Zobowiązania długoterminowe	<u>6 206</u>	<u>(8 290)</u>

	Okres zakończony 31/12/2014	Okres zakończony 31/12/2013
	PLN'000	PLN'000
Przychody	5 790	5 890
Zysk (strata) z działalności kontynuowanej	2 271	2 262
Zysk (strata) z działalności zaniechanej (po opodatkowaniu)	-	-
Zysk (strata) za rok obrotowy	<u>2 271</u>	<u>2 262</u>
Pozostałe całkowite dochody za rok obrotowy	-	-
Całkowite dochody razem za rok obrotowy	<u>2 271</u>	<u>2 262</u>
Otrzymane dywidendy od spółki stowarzyszonej	<u>-</u>	<u>-</u>

Uzgodnienie powyższych informacji finansowych do wartości bilansowej udziałów w spółce A Plus ujętych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy:

	Stan na 31/12/2014	Stan na 31/12/2013
	PLN'000	PLN'000
Aktywa netto spółki stowarzyszonej	15 424	13 153
Procentowy udział Grupy w udziałach spółki A Plus	17%	17%
Wartość firmy	-	-
Pozostałe korekty [wyjaśnić]	-	-
Wartość bilansowa udziałów Grupy w spółce A Plus	<u>2 622</u>	<u>2 236</u>

Zaagregowane informacje o spółkach stowarzyszonych które nie sa indywidualnie istotne:

	Stan na 31/12/2014	Stan na 31/12/2013
	PLN'000	PLN'000
Udział Grupy w zysku (stracie) z działalności kontynuowanej	12	358
Udział Grupy w zysku (stracie) z działalności zaniechanej (po opodatkowaniu)	-	-
Udział Grupy w pozostałych całkowitych dochodach	-	-
Udział Grupy w całkowitych dochodach razem	12	358
Zaagregowana wartość bilansowa udziałów Grupy w spółkach stowarzyszonych	<u>288</u>	<u>1 337</u>

Nierozpoznane udziały w stratach spółek stowarzyszonych

	Stan na 31/12/2014	Stan na 31/12/2013
	PLN'000	PLN'000
Nierozpoznane udziały w stratach spółek stowarzyszonych za rok obrotowy	-	-
	Stan na 31/12/2014	Stan na 31/12/2013
	PLN'000	PLN'000
Skumulowane udziały w stratach w spółkach stowarzyszonych	-	-

20.2 Zmiany w udziałach Grupy w spółkach stowarzyszonych

W ubiegłym roku Grupa posiadała 40% udziałów w E Plus i rozliczała tę inwestycję jako spółkę stowarzyszoną. W grudniu 2014 roku Grupa zbyła 30% udziałów w E Plus na rzecz strony trzeciej za kwotę 1,245 mln PLN (którą otrzymała w styczniu 2015 roku). Grupa zachowała pozostałe 10% udziałów sklasyfikowanych jako inwestycja dostępna do sprzedaży, której wartość godziwa na dzień zbycia wynosiła 360.000 PLN, która została określona modelem zdyskontowanych przepływów pieniężnych [należy wskazać kluczowe wskaźniki i założenia na potrzeby określenia tej wartości]. Transakcja ta spowodowała ujęcie zysku w wynik. Obliczono go następująco:

	PLN'000
Przychody z tytułu sprzedaży	1 245
Plus: wartość godziwa pozostałej inwestycji (10%)	360
Minus: wartość księgowa inwestycji na dzień utraty znaczącego wpływu	(1 024)
Ujęty zysk	581

Na zysk ujęty w bieżącym roku składa się zrealizowany zysk w kwocie 477.000 PLN (wpływy w kwocie 1,245 mln PLN minus 768.000 PLN wartości bilansowej zbytych udziałów) oraz zysk niezrealizowany w kwocie 104.000 PLN (wartość godziwa minus wartość bilansowa pozostałych zachowanych 10% udziałów). Zrealizowany w bieżącym roku zysk spowodował powstanie kosztu podatkowego w kwocie 143.000 PLN oraz odroczonego kosztu podatkowego w kwocie 32.000 PLN ujętego w odniesieniu do części ujętego zysku, który nie podlega opodatkowaniu do momentu zbycia pozostałych udziałów.

20.3 Istotne ograniczenia

[Gdy istnieją znaczące ograniczenia zdolności jednostek stowarzyszonych do przekazywania funduszy Grupy w postaci dywidend w środkach pieniężnych lub do spłaty kredytów lub pożyczek dokonane przez Grupę, Grupa powinna ujawnić charakter i zakres tych istotnych ograniczeń w sprawozdaniu finansowym. Patrz MSSF 12.22 (a)]

20A. Inwestycje w wspólnych przedsięwzięciach

Uwaga: Podobnie jak w przypadku ujawnień w odniesieniu do inwestycji w jednostki stowarzyszone, MSSF 12 wymaga, aby następujące informacje były ujawniane dla każdego istotnego wspólnego przedsięwzięcia Grupy. W tym przykładzie Grupa ma tylko jedno wspólne przedsięwzięcie - spółkę JV Electronics. Dla celów ilustracyjnych przyjmuje się, iż spółka JV Electronics jest istotna dla Grupy.

20A.1. Szczegóły o istotnych wspólnych przedsięwzięciach

Szczegółowe informacje o istotnych wspólnych przedsięwzięciach Grupy na dzień 31 grudnia 2014 roku przedstawiają się następująco:

Nazwa jednostki stowarzyszonej	Podstawowa działalność	Miejsce rejestracji i prowadzenia działalności	Procentowa wielkość udziałów oraz praw do głosów posiadanych przez Grupę	
			Stan na 31/12/2014	Stan na 31/12/2013
Spółka JV Electronics Limited	Sprzęt elektroniczny	Obszar C	33%	33%

Wyżej wymienione wspólne przedsięwzięcie ujmowane jest w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym metodą praw własności.

Poniżej przedstawiono podsumowanie danych finansowych istotnego wspólnego przedsięwzięcia Grupy. Wykazane kwoty poniżej stanowią kwoty ze sprawozdania finansowego wspólnego przedsięwzięcia zgodnie z MSSF [dostosowane przez Grupę metodą praw własności]

Spółka JV Electronics	Stan na 31/12/2014	Stan na 31/12/2013
	PLN'000	PLN'000 (przekształcony)
Aktywa obrotowe	5 454	7 073
Aktywa trwałe	23 221	20 103
Zobowiązania krótkoterminowe	(2 836)	(3 046)
Zobowiązania długoterminowe	(13 721)	(13 033)
W skład powyższych aktywów i zobowiązań wchodzi:	-	-
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	-	-
Krótkoterminowe zobowiązania finansowe (z wyłączeniem zobowiązań handlowych i innych zobowiązań oraz rezerw)	-	-
Długoterminowe zobowiązania finansowe (z wyłączeniem zobowiązań handlowych i innych zobowiązań oraz rezerw)	(12 721)	(12 373)
	Okres zakończony 31/12/2014	Okres zakończony 31/12/2013
	PLN'000	PLN'000
Przychody	2 554	4 132
Zysk (strata) z działalności kontynuowanej	1 337	1 332
Zysk (strata) z działalności zaniechanej (po opodatkowaniu)	-	-
Zysk (strata) za rok obrotowy	1 337	1 332
Pozostałe całkowite dochody za rok obrotowy	-	-
Całkowite dochody razem za rok obrotowy	1 337	1 332
Otrzymane dywidendy od wspólnego przedsięwzięcia	30	25
W skład powyższych aktywów i zobowiązań wchodzi:		
Amortyzacja	200	180
Przychody z tytułu odsetek	-	-
Koszty odsetkowe	56	48
Koszty z tytułu podatku dochodowego	-	-

Uzgodnienie powyższych informacji finansowych do wartości bilansowej wspólnego przedsięwzięcia ujętego w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy:

	<u>Stan na 31/12/2014</u>	<u>Stan na 31/12/2013</u>
	PLN'000	PLN'000
Aktywa netto wspólnego przedsięwzięcia	12 118	11 097
Procentowy udział Grupy we wspólnym przedsięwzięciu	33%	33%
Wartość firmy	-	-
Pozostałe korekty [wyjaśnić]	-	-
Wartość bilansowa udziałów Grupy we wspólnym przedsięwzięciu	<u>3 999</u>	<u>3 662</u>

Zaagregowane informacje o wspólnych przedsięwzięciach które nie są indywidualnie istotne:

	<u>Stan na 31/12/2014</u>	<u>Stan na 31/12/2013</u>
	PLN'000	PLN'000
Udział Grupy w zysku (stracie) z działalności kontynuowanej	-	-
Udział Grupy w zysku (stracie) z działalności zaniechanej (po opodatkowaniu)	-	-
Udział Grupy w pozostałych całkowitych dochodach	-	-
Udział Grupy w całkowitych dochodach razem	-	-
Zaagregowana wartość bilansowa udziałów Grupy we wspólnych przedsięwzięciach	<u>-</u>	<u>-</u>

Nierozpoznane udziały w stratach wspólnych przedsięwzięć

	<u>Stan na 31/12/2014</u>	<u>Stan na 31/12/2013</u>
	PLN'000	PLN'000
Nierozpoznane udziały w stratach wspólnych przedsięwzięć za rok obrotowy	<u>-</u>	<u>-</u>

	<u>Stan na 31/12/2014</u>	<u>Stan na 31/12/2013</u>
	PLN'000	PLN'000
Skumulowane udziały w stratach we wspólnych przedsięwzięciach	<u>-</u>	<u>-</u>

20.3 Istotne ograniczenia

[Gdy istnieją znaczące ograniczenia zdolności wspólnych przedsięwzięć do przekazywania funduszy Grupy w postaci dywidend w środkach pieniężnych lub do spłaty kredytów lub pożyczek dokonane przez Grupę, Grupa powinna ujawnić charakter i zakres tych istotnych ograniczeń w sprawozdaniu finansowym. Patrz MSSF 12.22 (a)]

21. Wspólne działania (operacje)

Grupa posiada istotny udział we wspólnych działaniach - jest nim projekt ABC. Grupa posiada 25% udziałów w nieruchomości zlokalizowanej w centrum miasta A. Po zakończeniu budowy nieruchomości, nieruchomość ta będzie oddana w leasing. Grupa ma prawo do proporcjonalnego udziału w dochodach z najmu i ponosi proporcjonalny udział w kosztach wspólnego działania (operacji).

22. Pozostałe aktywa finansowe

	Stan na 31/12/2014	Stan na 31/12/2013
	PLN'000	PLN'000 (przekształcony)
Instrumenty pochodne wyznaczone i wykorzystywane jako zabezpieczenie, ujęte w wartości godziwej		
Kontrakty forward w walutach obcych	244	220
Swapy stóp procentowych	284	177
	<u>528</u>	<u>397</u>
Aktywa finansowe wykazane w WGPW		
Aktywa finansowe wyceniane w WGPW inne niż instrumenty pochodne	-	-
Instrumenty pochodne przeznaczone do obrotu niewyznaczone jako zabezpieczenia	-	-
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu inne niż instrumenty pochodne	1 539	1 639
	<u>1 539</u>	<u>1 639</u>
Inwestycje utrzymywane do wymagalności wykazane wg kosztu zamortyzowanym		
Weksle (i)	5 405	4 015
Skrypty dłużne (ii)	500	-
	<u>5 905</u>	<u>4 015</u>
Inwestycje dostępne do sprzedaży wykazywane w wartości godziwej		
Obligacje umarzalne (iii)	2 200	2 180
Akcje (iv)	5 719	5 285
	<u>7 919</u>	<u>7 465</u>
Pożyczki wykazane wg kosztu zamortyzowanym		
Pożyczki udzielone jednostkom powiązanim (v)	3 637	3 088
Pożyczki udzielone pozostałym jednostkom	-	-
	<u>3 637</u>	<u>3 088</u>
Razem	<u>19 528</u>	<u>16 604</u>
Aktywa obrotowe	8 757	6 949
Aktywa trwałe	10 771	9 655
	<u>19 528</u>	<u>16 604</u>

(i) Grupa posiada weksle stanowiące źródło dochodu ze zmiennego oprocentowania. Średnia ważona stopa oprocentowania tych papierów wartościowych wynosi 7,10% rocznie (7,0% rocznie w roku 2013). Terminy wymagalności tych weksli to 3 do 18 miesięcy od dnia bilansowego. Kontrahenci objęci weksłami posiadają ratingi na poziomie co najmniej A. Żadne z tych aktywów nie są przeterminowane ani objęte odpisem aktualizującym na koniec okresu sprawozdawczego.

(ii) Skrypty dłużne są źródłem dochodów z oprocentowania wysokości 6% rocznie i zapadają w marcu 2015 roku. Kontrahenci objęci skryptami dłużnymi posiadają ratingi na poziomie co najmniej B. Żadne z tych aktywów nie są przeterminowane ani objęte odpisem aktualizującym na koniec okresu sprawozdawczego.

(iii) Grupa posiada notowane na giełdzie obligacje umarzalne przynoszące dochód roczny na poziomie 7%. Obligacje te są umarzalne w wartości nominalnej, a ich termin wymagalności przypada w 2016 roku. Obligacja jest związana z jednym kontrahentem posiadającym rating AA. Grupa nie oddała tych obligacji w zabezpieczenie.

(iv) Grupa posiada 20% akcji zwykłych firmy GGG, rafinerii i dystrybutora paliw. Zarząd Spółki nie uważa, by była ona w stanie wywierać znaczący wpływ na GGG, ponieważ pozostałe 80% akcji jest własnością jednego akcjonariusza, który zarządza również bieżącą działalnością tej spółki.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku grupa utrzymuje także 10% udział w spółce E Plus, byłej spółce stowarzyszonej (patrz Nota 20).

(v) Grupa udzieliła kilku członkom naczelnego kierownictwa pożyczek krótkoterminowych na warunkach porównywalnych do kredytów komercyjnych. Szczegółowe informacje dotyczące tych pożyczek przedstawiono w Nocie 43.

23. Pozostałe aktywa

	Stan na 31/12/2014	Stan na 31/12/2013
	PLN'000	PLN'000 (przekształcony)
Rozliczenia międzyokresowe czynne	-	-
Inne [opisać]	-	-
	-	-
Aktywa obrotowe		
Aktywa trwałe	-	-

24. Zapasy

	Stan na 31/12/2014	Stan na 31/12/2013
	PLN'000	PLN'000 (przekształcony)
Surowce	9 972	10 322
Produkcja w toku	4 490	4 354
Wyroby gotowe	13 211	10 456
	27 673	25 132

Koszty zapasów ujęte w kosztach bieżącego okresu obrachunkowego dla działalności kontynuowanej wynosiły 87,9 mln PLN (91,9 mln PLN za rok 2013).

Koszty odpisów aktualizujących zapasy obejmują kwotę 2,34 mln PLN (1,86 mln PLN za rok 2013) w związku z doprowadzeniem ich do cen sprzedaży netto, oraz odwrócenia odpisów aktualizujących w wysokości 0,5 mln PLN (0,4 mln PLN w roku 2013). Dokonane we wcześniejszych latach odpisy aktualizujące odwrócono w wyniku zwiększenia cen sprzedaży na określonych rynkach.

Po okresie przekraczającym 12 miesięcy oczekuje się odzyskania wartości zapasów w wysokości 1,29 mln PLN (0,86 mln PLN za rok 2013).

25. Należności z tytułu dostaw i usług i pozostałe należności

	Stan na 31/12/2014	Stan na 31/12/2013
	PLN'000	PLN'000 (przekształcony)
Należności z tytułu dostaw i usług	17 408	14 562
Rezerwa na należności zagrożone	(798)	(838)
	16 610	13 724
Odroczone wpływy ze sprzedaży:		
Działalności motorowerowej (Nota 45)	960	-
Częściowej sprzedaży udziałów w E Plus (Nota 20)	1 245	-
Należności z tytułu leasingu operacyjnego	-	-
Inne należności [opisać]	54	20
	18 869	13 744

25.1 Należności z tytułu dostaw i usług

Średni termin spłaty należności z tytułu sprzedaży towarów i usług wynosi 60 dni. W ciągu pierwszych 60 dni od daty faktury nie nalicza się odsetek od należności. Po upływie tego terminu od niuregulowanych należności nalicza się odsetki wysokości 2% rocznie. Grupa utworzyła rezerwy w pełni pokrywające należności przeterminowane o ponad 120 dni, ponieważ z doświadczeń historycznych wynika, iż takie należności są w zasadzie nieściągalne. Na należności niuregulowane przez 60 do 120 dni tworzy się rezerwy w oparciu o szacunkowe kwoty nieściągalnych należności z tytułu sprzedaży towarów na podstawie doświadczeń z przeszłości oraz analizy sytuacji finansowych poszczególnych kontrahentów.

Przed przyjęciem nowego klienta Grupa stosuje system zewnętrznej oceny kredytowej do oceny zdolności kredytowej tego klienta i na tej podstawie wyznacza mu limity kredytowe. Limity i punktacja danego klienta podlegają weryfikacji dwa razy w roku. 80% należności z tytułu dostaw i usług, które nie przeterminowały się ani nie utraciły wartości, ma najwyższą możliwą punktację w systemie stosowanego przez Grupę. Wykazane salda należności obejmują 6,9 mln PLN (5,9 mln PLN w 2013 roku) należności od spółki A, największego odbiorcy Grupy (patrz Nota 6.7 oraz 40.9). Nie ma innych klientów, od których należności przekroczyłyby 5% ogólnej wartości należności z tytułu dostaw i usług.

Powyżej przedstawione salda należności z tytułu dostaw i usług, zawierają należności (patrz poniższa analiza wiekowa), które są przeterminowane na koniec okresu sprawozdawczego i na które Grupa nie utworzyła rezerw, ponieważ nie nastąpiła istotna zmiana jakości tego zadłużenia (obejmującego naliczone odsetki od należności przeterminowane więcej niż 60 dni), w związku z czym nadal uznaje się je za ściągalne.

Analiza wiekowa należności przeterminowanych, ale nieobjętych odpisem z tytułu utraty wartości

	Stan na 31/12/2014	Stan na 31/12/2013
	PLN'000	PLN'000
60-90 dni	1 100	700
91-120 dni	462	333
Razem	1 562	1 033
Średni wiek należności (dni)	84	85

Zmiany stanu rezerw na należności zagrożone

	Okres zakończony 31/12/2014	Okres zakończony 31/12/2013
	PLN'000	PLN'000
Stan na początek okresu sprawozdawczego	838	628
Odpisy z tytułu utraty wartości należności	63	430
Kwoty odpisane jako nieściągalne	-	(220)
Kwoty odzyskane w ciągu roku	-	-
Odwrócenie odpisów z tytułu utraty wartości	(103)	-
Odwrócenie dyskonta	-	-
Stan na koniec okresu sprawozdawczego	798	838

Określając poziom ściągalności należności z tytułu dostaw i usług Grupa uwzględnia zmiany ich jakości od dnia udzielenia kredytu do dnia sporządzenia sprawozdania finansowego. Koncentracja ryzyka kredytowego jest ograniczona ze względu na duży zasięg bazy klientów i brak powiązań między nimi.

W kwocie rezerwy na należności wątpliwe uwzględniono poszczególne należności z tytułu dostaw i usług, które utraciły wartość, w wysokości 63.000 PLN (2013: 430.000 PLN) i zostały postawione w stan likwidacji. Ujęte odpisy z tytułu utraty wartości stanowią różnicę pomiędzy wartością bilansową takich należności z tytułu dostaw i usług a bieżącą wartością spodziewanych wpływów z likwidacji. Grupa na ma żadnego zabezpieczenia na powyższe kwoty.

Analiza wiekowa należności z tytułu dostaw i usług, które utraciły wartość

	Stan na 31/12/2014	Stan na 31/12/2013
	PLN'000	PLN'000
Należności z tytułu dostaw i usług, które utraciły wartość		
60-90 dni	353	320
91-120 dni	191	101
ponad 120 dni	654	717
Razem	1 198	1 138

25.2 Transfery aktywów finansowych

Grupa w bieżącym roku dyskontuje pewne należności handlowych o łącznej wartości 1,052 mln PLN do banku za gotówkę w wysokości 1 mln PLN. Jeżeli należności handlowe nie są spłacane w terminie, bank ma prawo żądać zapłacenia przez Grupę nierozliczonych sald. W związku z tym Grupa nie przekazuje znaczącego ryzyka i korzyści związanego z tymi należnościami handlowymi. Grupa w dalszym ciągu ujmuje pełną wartość bilansową należności i ujmuje otrzymaną od banku gotówkę jako zabezpieczoną pożyczkę (patrz Nota 32).

Na dzień zakończenia okresu sprawozdawczego wartość bilansowa przekazanych należności, ale nie wyksięgowanych z bilansu, wynosiła 0,946 mln PLN. Wartość bilansowa powiązanych z nimi zobowiązań wynosi 0,923 mln PLN.

26. Należności z tytułu leasingu finansowego

	Stan na 31/12/2014	Stan na 31/12/2013
	PLN'000	PLN'000 <small>(przekształcony)</small>
Krótkoterminowe należności z tytułu leasingu finansowego	198	188
Długoterminowe należności z tytułu leasingu finansowego	830	717
	1 028	905

26.1 Umowy leasingu

Grupa zawiera umowy leasingu finansowego dotyczące niektórych pomieszczeń magazynowych. Wszystkie umowy denominowane są w PLN. Średnia długość leasingu finansowego w ramach zawartych umów wynosi 4 lata.

26.2 Należności w leasingu finansowym

	Minimalne opłaty leasingowe		Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych	
	Stan na 31/12/2014	Stan na 31/12/2013	Stan na 31/12/2014	Stan na 31/12/2013
	PLN'000	PLN'000 <small>(przekształcony)</small>	PLN'000	PLN'000 <small>(przekształcony)</small>
Do 1 roku	282	279	198	188
Od drugiego do piątego roku włącznie	1074	909	830	717
	1 356	1 188	1 028	905
Minus niezyskany dochód finansowy	(328)	(283)	n/a	n/a
Wartość bieżąca minimalnych opłat z tytułu leasingu	1 028	905	1 028	905
Rezerwa na nieodzyskiwalne opłaty leasingowe	-	-	-	-
	1 028	905	1 028	905

Niegwarantowaną wartość końcową aktywów objętych leasingiem finansowym na dzień bilansowy szacuje się na 37.000 PLN (42.000 PLN w roku 2013).

Stopy procentowe leasingu są stałe w całym okresie leasingu. Średnia stopa leasingu dla w/w umów wynosiła w 2014 roku 10,5% (2013: 11%).

Należności tytułu leasingu nie są przeterminowane ani obciążone ryzykiem utraty wartości.

27. Umowy o budowę

Umowy w trakcie realizacji na koniec okresu sprawozdawczego:	Stan na 31/12/2014	Stan na 31/12/2013
	PLN'000	PLN'000 (przekształcony)
Koszty poniesione plus ujęte zyski minus straty poniesione do dnia bilansowego	1 517	1 386
Minus: faktury wystawiane zgodnie z postępowaniem prac	(1 313)	(1 171)
	<u>204</u>	<u>215</u>
Ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym jako kwoty należne:		
Od klientów w ramach umów o budowę	240	230
Na rzecz klientów w ramach umów o budowę	(36)	(15)
	<u>204</u>	<u>215</u>

Na dzień 31 grudnia 2014 roku kwoty zatrzymane przez klientów z tytułu prac budowlanych wynoszą 75.000 PLN (69.000 PLN w roku 2013). Zaliczki otrzymane od klientów z tytułu prac budowlanych wynosiły 14.000 PLN (zero w roku 2013).

Uwaga: Noty od 28 do 31 przedstawiają szczegółowe opisy i uzgodnienia poszczególnych kategorii kapitału zakładowego i jednego składnika kapitału własnego zgodnie z wymogami MSR 1.79, MSR 1.106 i MSR 1.106A. MSR 1 dopuszcza możliwość wyboru poziomu szczegółowości prezentacji sprawozdania ze zmian w kapitale własnym i dotyczących go not. Zmiany w MSR 1 wprowadzone w ramach poprawek do MSSF wydanych w maju 2010 roku precyzują, iż jednostka może przedstawić analizę pozostałych całkowitych dochodów w podziale na składniki kapitału własnego w zestawieniu zmian w kapitale własnym albo w notach. W niniejszym sprawozdaniu finansowym Grupa zdecydowała się przedstawić analizę pozostałych całkowitych dochodów w notach.

MSR 1 dopuszcza też ujawnienie pewnych szczegółowych informacji dotyczących składników pozostałych całkowitych dochodów (podatku dochodowego i korekt rekłasyfikacyjnych) w notach zamiast w sprawozdaniu z całkowitych dochodów. Decyzja o tym, który sposób prezentacji najlepiej odpowiada konkretnej sytuacji, należy do podmiotu sprawozdawczego. Decyzja o przedstawieniu informacji szczegółowych w notach (tak jak w niniejszym sprawozdaniu finansowym) pozwala uniknąć przeładowania sprawozdania niepotrzebnymi szczegółami, za to wymaga bardzo szczegółowego opracowania not.

Niezależnie od wybranej metody prezentacji konieczne jest spełnienie następujących wymogów:

- należy przedstawić szczegółowe uzgodnienie dla wszystkich kategorii kapitału zakładowego (w sprawozdaniu ze zmian w kapitale własnym lub w notach);
- należy przedstawić szczegółowe uzgodnienia wszystkich składników kapitału własnego - oddzielnie przedstawić efekty działania poszczególnych składników (i) wynik; (ii) pozostałych całkowitych dochodów oraz (iii) transakcji z właścicielami w funkcji właścicielskiej (w sprawozdaniu ze zmian w kapitale własnym lub w notach);
- należy ujawnić kwotę podatku dochodowego dotyczącego poszczególnych składników pozostałych całkowitych dochodów (w sprawozdaniu z całkowitego dochodu lub w notach);
- korekty rekłasyfikacyjne należy przedstawić oddzielnie od elementu pozostałych całkowitych dochodów, którego dotyczą (w sprawozdaniu z całkowitych dochodów lub w notach).

28. Kapitał akcyjny

	Stan na 31/12/2014	Stan na 31/12/2013
	PLN'000	PLN'000
Kapitał podstawowy	17 819	23 005
Nadwyżka ze sprzedaży akcji	14 620	25 667
	<u>32 439</u>	<u>48 672</u>
Kapitał akcyjny składa się z:		
14.844.000 akcji zwykłych mających pełne pokrycie w kapitale (20.130.000 na dzień 31 grudnia 2013 r. i 1 stycznia 2013 r.)	29 469	45 797
2.500.000 akcji zwykłych mających częściowe pokrycie w kapitale (2.500.000 na dzień 31 grudnia 2013 r. i 1 stycznia 2013 r.)	1 775	1 775
1.200.000 zamiennych akcji preferencyjnych (10%) mających pełne pokrycie w kapitale, bez prawa do głosu (1.100.000 na dzień 31 grudnia 2013 r. i 1 stycznia 2013 r.)	1 195	1 100
	<u>32 439</u>	<u>48 672</u>

28.1 Akcje zwykłe mające pełne pokrycie w kapitale

	Liczba akcji '000	Kapitał podstawowy PLN'000	Nadwyżka ze sprzedaży akcji PLN'000
Stan na 1 stycznia 2013 r.	20 130	20 130	25 667
Zwiększenia / zmniejszenia [opisać]	-	-	-
Stan na 31 grudnia 2013 r.	20 130	20 130	25 667
Emisja akcji w ramach planu pracowniczych opcji na akcje (patrz Nota 42.1)	314	314	-
Emisja akcji z tytułu usług doradczych	3	3	5
Odkup akcji	(5 603)	(5 603)	(10 853)
Koszty odkupu akcji	-	-	(277)
Podatek dochodowy w związku z odkupem akcji	-	-	83
Stan na 31 grudnia 2014 r.	<u>14 844</u>	<u>14 844</u>	<u>14 625</u>

W pełni pokryte akcje zwykłe, o wartości nominalnej 1 PLN, są równoważne pojedynczemu głosowi na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy i posiadają prawo do dywidendy.

Wartość godziwa akcji wyemitowanych z tytułu usług doradczych została określona poprzez odniesienie do stawki rynkowej za świadczenie usług o podobnym charakterze.

Odkupione akcje zostały natychmiast umorzone w bieżącym roku.

28.2 Akcje zwykłe mające częściowe pokrycie w kapitale

	<u>Liczba akcji</u> '000	<u>Kapitał podstawowy</u> PLN'000	<u>Nadwyżka ze sprzedaży akcji</u> PLN'000
Stan na 1 stycznia 2013 r.	2 500	1 775	-
Zwiększenia / zmniejszenia [opisać]	-	-	-
Stan na 31 grudnia 2013 r.	2 500	1 775	-
Zwiększenia / zmniejszenia [opisać]	-	-	-
Stan na 31 grudnia 2014 r.	2 500	1 775	-

Akcje zwykłe mające częściowe pokrycie w kapitale, o wartości nominalnej 1 PLN, są równoważne pojedynczemu głosowi na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy, ale nie posiadają prawa do dywidendy.

28.3 Zamienne akcje preferencyjne

	<u>Liczba akcji</u> '000	<u>Kapitał podstawowy</u> PLN'000	<u>Nadwyżka ze sprzedaży akcji</u> PLN'000
Zamienne akcje preferencyjne bez prawa udziału w zysku			
Stan na 1 stycznia 2013 r.	1 100	1 100	-
Zwiększenia / zmniejszenia [opisać]	-	-	-
Stan na 31 grudnia 2013 r.	1 100	1 100	-
Emisja akcji	100	100	-
Koszty emisji akcji	-	-	(6)
Powiązany podatek dochodowy	-	-	1
Stan na 31 grudnia 2014 roku	1 200	1 200	(5)

Zamienne akcje preferencyjne bez prawa do głosu o wartości nominalnej 1 PLN zawierają prawo do uznaniowej dywidendy preferencyjnej w wysokości 10% dywidendy przed przyznaniem jakichkolwiek dywidend akcjonariuszom zwykłym. Zamienne akcje preferencyjne bez prawa do głosu można zamienić na akcje zwykłe w proporcji 1:1 w okresie 1 listopada 2017 do 31 października 2020. Po tym okresie wszelkie pozostałe niezamienione akcje preferencyjne pozostaną akcjami preferencyjnymi niedającymi prawa do głosu. Akcje te nie mają prawa udziału do nadwyżek w aktywach ani zyskach, nie mają one także prawa do głosu.

28.4 Opcje na akcje przyznane w ramach planów pracowniczych opcji na akcje

Na dzień 31 grudnia 2014 roku zarząd i kadra kierownicza wyższych szczebli posiadają opcje na ponad 196.000 akcji zwykłych, przy czym 136.000 opcji wygasa 30 marca 2015 roku, zaś pozostałe 28 września 2015 roku. Na dzień 31 grudnia 2013 roku zarząd i kadra kierownicza wyższych szczebli posiadali opcje na ponad 290.000 akcji zwykłych, z których 140.000 wygasało 30 marca 2014 roku, a reszta 29 września 2014 roku.

Opcje na akcje przyznane w ramach planów pracowniczych opcji na akcje nie posiadają prawa do dywidendy ani praw głosu. Dodatkowe informacje dotyczące planu pracowniczych opcji na akcje przedstawiono w Nocie 42.1.

28.5 Umarzalne skumulowane akcje preferencyjne

Umarzalne skumulowane akcje preferencyjne wyemitowane przez Spółkę zostały sklasyfikowane jako zobowiązania (patrz Nota 34).

29. Kapitał rezerwowy

	Stan na 31/12/2014	Stan na 31/12/2013
	PLN'000	PLN'000
Kapitał rezerwowy o charakterze ogólnym	807	807
Przeszacowanie rzeczowych aktywów trwałych	1 198	51
Przeszacowanie inwestycji	593	527
Świadczenia pracownicze rozliczone kapitałowo	544	338
Rachunkowość zabezpieczeń	317	278
Różnice kursowe z przeliczenia	186	225
Nadwyżka z obligacji zamiennych	592	-
Pozostałe [opis]	-	-
	4 237	2 226

29.1 Kapitał rezerwowy o charakterze ogólnym

	Okres zakończony 31/12/2014	Okres zakończony 31/12/2013
	PLN'000	PLN'000
Stan na początek okresu sprawozdawczego	807	807
Zwiększenia / zmniejszenia [opisać]	-	-
Stan na koniec okresu sprawozdawczego	807	807

Kapitał rezerwowy o charakterze ogólnym tworzony jest przez jednostkę dominującą z wypracowanych zysków. Nie została określona polityka spółki co do wykorzystania tej rezerwy. Kapitał ten jest tworzony w wyniku przenoszenia odpowiednich kwot z jednej pozycji kapitałów na drugie (za wyjątkiem pozostałych całkowitych dochodów). Pozycje zaprezentowane w kapitale rezerwowym o charakterze ogólnym nie zostaną przeniesione na wynik.

29.2 Kapitał rezerwowy z przeszacowania rzeczowych aktywów trwałych

	Okres zakończony 31/12/2014	Okres zakończony 31/12/2013
	PLN'000	PLN'000
Stan na początek okresu sprawozdawczego	1 201	51
Zwiększenie z tytułu przeszacowania rzeczowych aktywów trwałych	-	-
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości	-	-
Odwrocenie odpisu z tytułu utraty wartości	-	-
Rezerwa na podatek odroczony wynikający z przeszacowania	-	-
Odwrocenia rezerwy na podatek odroczony powstały z przeszacowania	-	-
Przeniesienie do zysków zatrzymanych	(3)	-
Pozostałe [opisać]	-	-
Stan na koniec okresu sprawozdawczego	1 198	51

Kapitał rezerwowy z przeszacowania wyceny rzeczowych aktywów trwałych pochodzi z przeszacowania gruntów i budynków. W przypadku zbycia przeszacowanych gruntów lub zabudowań, efektywnie zrealizowana część kapitału z przeszacowania związana z danym składnikiem majątku przenoszona jest bezpośrednio do zysków zatrzymanych. Kwoty zaprezentowane w pozostałych całkowitych dochodach będące wynikiem tych przeszacowań nie zostaną przeniesione na wynik.

Środki z kapitału rezerwowego z przeszacowania nie są dostępne do podziału. Ograniczenia nie dotyczą jednak kwot przekazywanych na zysk zatrzymany.

29.3 Kapitał rezerwy z przeszacowania inwestycji

	Okres zakończony 31/12/2014	Okres zakończony 31/12/2013
	PLN'000	PLN'000
Stan na początek okresu sprawozdawczego	527	470
Zwiększenie wynikające z przeszacowania aktywów finansowych DDS	94	81
Podatek dochodowy dotyczący skutków wyceny aktywów finansowych DDS	(28)	(24)
Skumulowany (zysk)/strata przeniesiony na wynik z tytułu sprzedaży aktywów finansowych DDS	-	-
Skumulowany (zysk)/strata przeniesiony na wynik z tytułu utraty wartości aktywów finansowych DDS	-	-
Stan na koniec okresu sprawozdawczego	593	527

Kapitał rezerwy z przeszacowania inwestycji powstaje w wyniku przeszacowania aktywów finansowych DDS, który został rozpoznany w pozostałych całkowitych dochodach. W przypadku sprzedaży lub utraty wartości przeszacowanego składnika aktywów finansowych efektywnie zrealizowana część kapitału rezerwowego powiązana z tym składnikiem jest przenoszona w wynik.

29.4 Kapitał rezerwy z tytułu opcji na akcje rozliczanych instrumentami kapitałowymi

	Okres zakończony 31/12/2014	Okres zakończony 31/12/2013
	PLN'000	PLN'000
Stan na początek okresu sprawozdawczego	338	-
Płatności realizowane na bazie akcji	206	338
Inne [opis]	-	-
Stan na koniec okresu sprawozdawczego	544	338

Kapitał rezerwy na świadczenia pracownicze powstał w wyniku przyznania pracownikom opcji na akcje w ramach pracowniczego planu opcji na akcje. Dodatkowe informacje dotyczące płatności realizowanych na bazie akcji przedstawiono w Nocie 42.1.

29.5 Kapitał rezerwowy na zabezpieczenia

	Okres zakończony 31/12/2014	Okres zakończony 31/12/2013
	PLN'000	PLN'000
Stan na początek okresu sprawozdawczego	278	258
Ujęty zysk/(strata) wynikający ze zmiany wartości godziwej instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne:		
Kontrakty forward w walutach obcych	209	(41)
Swapy stóp procentowych	227	357
Swapy walutowe	-	-
Podatek dochodowy dotyczący ujętych zysków i strat rozpoznany w pozostałych całkowitych dochodach	(131)	(95)
Skumulowany zysk/(strata) wynikający ze zmiany wartości godziwej instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne przeniesiony do wyniku		
Kontrakty forward w walutach obcych	(3)	-
Swapy stóp procentowych	(120)	(86)
Swapy walutowe	-	-
Podatek dochodowy dotyczący przeniesień do wyniku	37	26
Przeniesienie do początkowej wartości bilansowej pozycji zabezpieczanej:		
Kontrakty forward w walutach obcych	(257)	(201)
Podatek dochodowy dotyczący przeniesień do pozycji bilansowej	77	60
Inne [opisać]	-	-
Stan na koniec okresu sprawozdawczego	317	278

Rezerwa na zabezpieczenie przepływów pieniężnych stanowi skumulowaną część zysków i strat wynikających ze zmian wartości godziwej instrumentów zabezpieczających, które firma utrzymuje jako zabezpieczenia przepływów pieniężnych. Skumulowane zyski lub straty wynikające ze zmian wartości godziwej instrumentów zabezpieczających ujmowanych i kumulowanych w pozycji rezerwy na zabezpieczenie przepływów pieniężnych przenosi się na wynik tylko w przypadku, gdy zabezpieczana transakcja ma wpływ na ten wynik lub jako korektę podstawy niefinansowej pozycji zabezpieczanej zgodnie z odpowiednimi zasadami rachunkowości.

Skumulowane (zyski)/straty wynikające ze zmian wartości godziwej instrumentów zabezpieczających przeniesionych z kapitału własnego na wynik finansowy w ciągu okresu sprawozdawczego ujmuje się w następujących pozycjach:

	Okres zakończony 31/12/2014	Okres zakończony 31/12/2013
	PLN'000	PLN'000
Przychody	-	-
Koszty finansowe	(123)	(86)
Podatek dochodowy	114	86
Inne [opisać]	-	-
	(9)	-

29.6 Kapitał rezerwowy z tytułu różnic kursowych z przeliczenia

	Okres zakończony 31/12/2014	Okres zakończony 31/12/2013
	PLN'000	PLN'000
Stan na początek okresu sprawozdawczego	225	140
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	75	121
Podatek dochodowy dotyczący zysków z przeliczenia jednostek zagranicznych	(22)	(36)
Strata na instrumencie zabezpieczającym inwestycję netto w jednostki zagraniczne	(12)	-
Podatek dochodowy dotyczący straty na instrumencie zabezpieczającym aktywów netto jednostek zagranicznych	4	-
Zyski/straty przeniesione na wynik w związku ze sprzedażą jednostki zagranicznej	(166)	-
Podatek odroczoney związany z zyskami/stratami przeniesionymi w związku ze sprzedażą jednostki zagranicznej	51	-
Zysk/strata na instrumencie zabezpieczającym przeniesiony na wynik w związku ze sprzedażą jednostki zagranicznej	46	-
Podatek odroczoney związany z zyskiem/stratą na instrumencie zabezpieczającym przeniesiony na wynik w związku ze sprzedażą jednostki zagranicznej	(15)	-
Inne [opisać]	-	-
Stan na koniec okresu sprawozdawczego	186	225

Różnice kursowe związane z przeliczeniem na PLN wyników działalności zagranicznych jednostek zależnych Grupy ujmowane są bezpośrednio w pozostałych całkowitych dochodach, a w wartości skumulowanej - w kapitale rezerwowym z tytułu różnic kursowych z przeliczenia. Zyski lub straty na instrumentach zabezpieczających wyznaczonych jako zabezpieczenia inwestycji netto w zagranicznych jednostkach zależnych uwzględniane są w kapitale rezerwowym z tytułu różnic kursowych z przeliczenia. Różnice kursowe ujęte wcześniej w kapitale rezerwowym z tytułu różnic kursowych z przeliczenia (dotyczy przeliczenia zarówno aktywów netto jednostek zagranicznych jak również zabezpieczenia aktywów netto tych jednostek) są przenoszone na wynik w momencie zbycia jednostki zagranicznej.

29.7 Kapitał rezerwowy z nadwyżki z tytułu obligacji zamiennych

	Okres zakończony 31/12/2014	Okres zakończony 31/12/2013
	PLN'000	PLN'000
Stan na początek okresu sprawozdawczego	-	-
Emisja obligacji zamiennych	834	-
Podatek dochodowy związany z emisją	(242)	-
Stan na koniec okresu sprawozdawczego	592	-

Nadwyżka ze sprzedaży opcji na obligacje zamienne stanowi składnik kapitałowy (prawa konwersji) obligacji zamiennych na kwotę 4,5 mln PLN oprocentowanych w skali 5,5%, wyemitowanych w ciągu roku (patrz Nota 33).

30. Zyski zatrzymane i dywidendy

	Stan na 31/12/2014	Stan na 31/12/2013
	PLN'000	PLN'000
Zyski zatrzymane	111 539	95 378
	Okres zakończony	Okres zakończony
	31/12/2014	31/12/2013
	PLN'000	PLN'000
Stan na początek okresu sprawozdawczego	95 378	74 366
Zysk netto przypadający właścicielom jednostki dominującej	22 750	27 357
Pozostałe całkowite dochody wynikające z przeszacowania zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych (netto)	564	134
Różnica ze sprzedaży udziałów w spółce Jedynka (patrz Nota 19)	34	-
Wypłata dywidendy	(6 635)	(6 479)
Odkup akcji	(555)	-
Powiązany podatek dochodowy	-	-
Przeniesienie z kapitału z przeszacowania rzeczowych aktywów trwałych	3	-
Inne [opisać]	-	-
Stan na koniec okresu sprawozdawczego	111 539	95 378

Dnia 23 maja 2014 roku posiadaczom akcji zwykłych mających pełne pokrycie w kapitale wypłacono dywidendę wysokości 32 gr na akcję (ogólny koszt dywidendy wyniósł 6,515 mln PLN). W maju 2013 roku wypłacono dywidendę wysokości 31 gr na akcję (ogólny koszt dywidendy wyniósł wówczas 6,369 mln PLN).

W ciągu roku wypłacono dywidendę wysokości 10 gr na akcję od akcji zamiennych bez prawa do głosu (w roku 2013: 10 gr na akcję), co dało w sumie 0,12 mln PLN dywidendy (0,11 mln PLN w roku 2013).

W odniesieniu do bieżącego roku zarząd proponuje wypłatę dywidendy wysokości 26 gr na akcję w dniu 25 maja 2015 roku. Dywidenda ta wymaga zatwierdzenia przez akcjonariuszy na walnym zgromadzeniu i nie została uwzględniona w zobowiązaniach w bieżącym sprawozdaniu finansowym. Proponowana dywidenda byłaby wypłacona wszystkim akcjonariuszom figurującym w rejestrze członków na dzień 21 kwietnia 2015 roku. Łączny koszt dywidendy szacuje się na 3,095 mln PLN. Wypłata tej dywidendy nie będzie miała żadnych skutków podatkowych dla Grupy.

Zgodnie z art. Art. 396 §1 Kodeksu Spółek Handlowych, któremu podlega jednostka dominująca Grupy na pokrycie straty należy utworzyć kapitał zapasowy, do którego przelewa się co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy, dopóki kapitał ten nie osiągnie co najmniej jednej trzeciej kapitału akcyjnego. Ta część kapitału zapasowego (zysków zatrzymanych) nie jest dostępna do dystrybucji na rzecz Akcjonariuszy i na dzień 31 grudnia 2014 roku wynosi 1,4 mln PLN (2013: 1,2 mln PLN).

31. Udziały niedające kontroli

	Okres zakończony 31/12/2014	Okres zakończony 31/12/2013
	PLN'000	PLN'000 <small>(przekształcony)</small>
Saldo na początek okresu sprawozdawczego	22 058	18 831
Udział w zyskach w ciągu roku	4 392	3 227
Udziały niedające kontroli powstałe w wyniku nabycia spółki Szóstka (patrz nota 44)	127	-
Dodatkowe udziały niedające kontroli powstałe na sprzedaży udziałów spółki Jedyńka (patrz Nota 19)	179	-
Udziały niedające kontroli w związku z przyznanymi opcjami na akcje posiadanymi przez pracowników spółki Szóstka (i)	5	-
Saldo na koniec okresu sprawozdawczego	26 761	22 058

(i) Na dzień 31 grudnia 2014 roku członkowie zarządu i kierownictwa firmy Szóstka posiadali opcje na ponad 5.000 akcji tej firmy; termin zapadalności 2.000 sztuk opcji upływa 12 marca 2016 roku, zaś 3.000 sztuk opcji - 17 września 2016 roku. Opcje te firma Szóstka wyemitowała przed przejęciem przez Grupę w bieżącym roku. Wszystkie pozostające w obiegu opcje na akcje osiągnęły termin zapadalności przed datą przejęcia Szóstki. Kwota 5.000 PLN stanowi rynkową wycenę tych opcji przeprowadzoną zgodnie z MSSF 2 „Płatności na bazie akcji” na dzień przejęcia. Szczegółowe informacje dotyczące programu akcjonariatu pracowniczego przedstawiono w nocie 42.2.

32. Kredyty i pożyczki otrzymane

	Stan na 31/12/2014	Stan na 31/12/2013
	PLN'000	PLN'000 <small>(przekształcony)</small>
Niezabezpieczone – wg kosztu zamortyzowanym		
Kredyty w rachunku bieżącym	520	314
Weksle (i)	358	916
Pożyczki od:		
jednostek powiązanych (ii) (patrz Nota 43.3)	10 376	29 843
pozostałych jednostek (iii)	3 701	3 518
organów rządowych (iv)	2 798	2 610
Zamienne obligacje dłużne (patrz Nota 33)	4 144	-
Obligacje długoterminowe (v)	1 905	-
Inne [opisać]	-	-
	23 802	37 201
Zabezpieczone – wg kosztu zamortyzowanym		
Kredyty w rachunku bieżącym	18	64
Kredyty bankowe (vi)	10 674	13 483
Pożyczki od pozostałych jednostek (iii)	575	649
Transfer należności (vii)	923	-
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego (viii)	14	89
Inne [opisać]	-	-
	12 204	14 285
	36 006	51 486
Zobowiązania krótkoterminowe	22 446	25 600
Zobowiązania długoterminowe	13 560	25 886
	36 006	51 486

32.1 Podsumowanie umów kredytowych

(i) Weksle o zmiennym oprocentowaniu wyemitowano w roku 2006. Bieżąca średnia ważona efektywnej stopy oprocentowania od tych weksli wynosi 6,8% w skali roku (2013: 6,8% w skali roku).

(ii) Kwoty płatne na rzecz jednostek powiązanych należących do Grupy. Kredyt oprocentowany jest w wysokości od 8,0% do 8,2% w skali roku (analogicznie do roku 2013).

(iii) Kredyty o stałym oprocentowaniu od instytucji finansowej, o okresach wymagalności nieprzekraczających trzech lat (cztery lata w roku 2013). Średnia ważona efektywnej stopy oprocentowania tych kredytów wynosi 8,15% rocznie (8,10% rocznie w roku 2013). Grupa zabezpiecza część tych kredytów za pomocą swapu stóp procentowych zamieniającego oprocentowanie stałe na zmienne. Kwota pozostała do spłaty podlega korekcie uwzględniającej zmiany wartości godziwej zabezpieczonego ryzyka, czyli zmiany oprocentowania w transakcjach międzybankowych na obszarze A.

(iv) W dniu 17 grudnia 2013 roku Grupa otrzymała nieoprocentowaną pożyczkę w wartości 3 milionów PLN od agencji rządowej w kraju A, na finansowanie działalności szkoleniowej w okresie kolejnych 2 lat. Pożyczka podlega spłacie w pełnej wartości na koniec dwuletniego okresu. Zastosowanie rynkowego oprocentowanie tej pożyczki na poziomie 7,2% powoduje ustalenie wartości godziwej otrzymanego finansowania na poziomie 2,61 miliona PLN. Różnica pomiędzy środkami otrzymanymi a wartością godziwą w wysokości 390.000 PLN została ujęta jako przychód przyszłych okresów (patrz Nota 41). Koszty odsetkowe od tej pożyczki zostaną rozpoznane w roku 2015 w wartości 188.000 PLN oraz w roku 2016 w wartości 202.000 PLN.

(v) Dnia 27 sierpnia 2014 roku wyemitowano 2.500 obligacji długoterminowych oprocentowanych na 6% w wartości 2,5 mln PLN. Poniesiono koszty emisji w kwocie 0,595 mln PLN.

(vi) Zabezpieczone hipoteką na gruntach i budynkach stanowiących własność Grupy (patrz Nota 15). Bieżąca średnia ważona efektywnej stopy oprocentowania kredytów bankowych wynosi 8,30% rocznie (8,32% rocznie w roku 2013).

(vii) Zabezpieczone obciążeniem na określonych należnościach Grupy z tytułu dostaw i usług (Nota 25.2).

(viii) Zabezpieczone na aktywach w leasingu. Na zobowiązanie składają się pozycje o oprocentowaniu zmiennym i stałym, o okresie spłaty nieprzekraczającym pięciu lat (patrz Nota 38.2).

32.2 Naruszenie postanowień umowy kredytowej

W 2013 roku Grupa miała opóźnienie w spłacie odsetek za pierwszy kwartał z tytułu pożyczki o wartości bilansowej 5 mln PLN. Opóźnienie spowodowane było tymczasowym brakiem funduszy w dniu wymagalności odsetek z powodu technicznych problemów z rozliczeniem. Kwota odsetek w wysokości 107.500 PLN została spłacona w całości następnego tygodnia, wraz z dodatkowymi odsetkami za zwłokę oraz opłatami karnymi. Kredytodawca nie zażądał przyspieszenia spłaty kredytu, a warunki umowy kredytowej zostały niezmienione. Zarząd dokonał przeglądu procedur rozliczeniowych Grupy w celu zapobieżenia podobnym problemom w przyszłości.

33. Obligacje zamienne

Dnia 13 września 2014 roku Spółka wyemitowała 4,5 mln obligacji zamiennych o stopie 5.5% denominowanych w PLN o sumarycznej wartości początkowej 4,5 mln PLN. Każda obligacja uprawnia posiadacza do zamiany na akcje zwykłe po cenie konwersji w wysokości 1,00 PLN.

Konwersji można dokonać w dowolnym momencie między 13 lipca 2015 a 12 września 2017 roku. W przypadku jej niedokonania, obligacje zostaną wykupione 13 września 2017 roku po cenie jednostkowej w wysokości 1,00 PLN. Oprocentowanie wysokości 5,5% rocznie będzie płatne kwartalnie do czasu konwersji lub wykupienia obligacji.

Obligacje zamienne składają się z dwóch elementów: zobowiązania i kapitału własnego. Element kapitału własnego prezentuje się w kapitale własnym w pozycji „nadwyżka z obligacji zamiennych”. Efektywna stopa procentowa od elementu zobowiązania wynosi w momencie początkowego ujęcia 8,2% rocznie.

	Stan na 31/12/2014
	PLN'000
	(przekształcony)
Wpływy z emisji	4 950
Element zobowiązania w dniu emisji	(4 116)
Element kapitałowy	834
Element zobowiązania w dniu emisji	4 116
Naliczone odsetki skalkulowana wg efektywnej stopy procentowej w wysokości 8,2%	110
Odsetki zapłacone	(82)
Element zobowiązania na dzień 31 grudnia 2013 r. (ujęty w pozycji „pożyczki” – patrz Nota 32)	4 144

34. Pozostałe zobowiązania finansowe

	Stan na 31/12/2014 PLN'000	Stan na 31/12/2013 PLN'000 (przekształcony)
Umowy gwarancji finansowych	24	18
Instrumenty pochodne wyznaczone i wykorzystywane jako zabezpieczenia, wykazywane w wartości godziwej		
Kontrakty forward w walutach obcych	87	-
Swapy stóp procentowych	5	-
Swapy walutowe	-	-
Inne [opisać]	-	-
	92	-
Zobowiązania finansowe wykazane w WGPW		
Niepochodne zobowiązania finansowe wyceniane początkowo w WGPW (i)	14 875	-
Instrumenty pochodne przeznaczone do obrotu niewyznaczone jako zabezpieczenia (ii)	51	-
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu, inne niż instrumenty pochodne	-	-
	14 926	-
Pozostałe zobowiązania (płatność warunkowa) (iii)	75	-
	15 117	18
Zobowiązania krótkoterminowe	116	18
Zobowiązania długoterminowe	15 001	-
	15 117	18

(i) Dnia 1 czerwca 2014 roku wyemitowano 3.000.000 umarzalnych kumulacyjnych akcji uprzywilejowanych z kuponem 7% rocznie w cenie emisji 5,00 PLN za akcję. Termin umorzenia przypada na 31 maja 2016 roku w cenie 5,00 PLN za akcję. Grupa traktuje je jako finansowanie zewnętrzne bez zabezpieczenia i klasyfikuje jako WGPW (patrz niżej).

Te nieumarzalne preferencyjne akcje nie zawiera żadnych elementów kapitałowych i zostały zaklasyfikowane w całości jako zobowiązania finansowe. Dodatkowo, grupa wyznaczyła umarzalne akcje uprzywilejowane jako zobowiązania finansowe wyceniane w WGPW zgodnie z MSR 39. Akcje te mają stałe płatności odsetkowe a ich wymagalność przypada na 31 maja 2016 roku.

Dla celów zredukowania ryzyka zmian w stopie procentowej, Grupa zawarła transakcje swap (płatność odsetek według stopy zmiennej - otrzymanie odsetek według stopy stałej). Kwota instrumentu zabezpieczającego opiewa na 15 mln PLN co jest równoważne z wartością wyemitowanych akcji podobnie jak okres wymagalności. Termin wymagalności swap'a przypada na 31 maja 2016 roku. Wyznaczenie akcji jako zobowiązań wycenianych w WGPW eliminuje rozbieżność wyceny pomiędzy zobowiązaniem wycenianym w zamortyzowanym koszcie i pomiarem instrumentu zabezpieczającego w WGPW.

Dywidenda w wysokości 613.000 PLN (2013: zero) została wypłacona na rzecz umarzalnych akcji uprzywilejowanych i są wykazane w pozycji koszty finansowe w rachunku zysków i strat.

(ii) Ryzyko stopy procentowej związanej z umarzalnymi preferencyjnymi akcjami zostało wyznaczone do zabezpieczenia wartości godziwej przy użyciu transakcji swap stóp procentowych.

(iii) W pozostałe zobowiązania wchodzi m.in. zobowiązania w wartości 75.000 PLN obejmujące wartość oszacowanej płatności warunkowej związanej z nabyciem spółki Szóstka (patrz Nota 44.2). Od daty przejścia nie było żadnych zmian w wartości godziwej płatności.

35. Rezerwy

	<u>Stan na 31/12/2014</u>	<u>Stan na 31/12/2013</u>
	PLN'000	PLN'000 <small>(przekształcony)</small>
Świadczenia pracownicze (i)	1 334	4 388
Inne rezerwy (patrz poniżej)	4 316	1 038
	<u>5 650</u>	<u>5 426</u>
Rezerwy krótkoterminowe	3 356	3 195
Rezerwy długoterminowe	2 294	2 231
	<u>5 650</u>	<u>5 426</u>

Inne rezerwy

	<u>Poprawa jakości (ii)</u>	<u>Gwarancje i rękojmie (iii)</u>	<u>Leasing rodzący zobowiązania (iv)</u>
	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Stan na 1 stycznia 2014 r.	-	295	743
Ujęcie rezerw dodatkowych	4 170	338	369
Redukcje wynikające z płatności/innych zmniejszeń przyszłych korzyści ekonomicznych	(1 112)	(90)	(310)
Redukcje wynikające z przeszacowania lub rozliczenia bez kosztów	-	(15)	(100)
Odwrocenie dyskonta i wpływu zmian stopy dyskonta	-	-	28
Inne [opisać]	-	-	-
Stan na 31 grudnia 2014 r.	<u>3 058</u>	<u>528</u>	<u>730</u>

(i) Rezerwa na świadczenia pracownicze obejmuje roczne urlopy, narosłe prawa do urlopów i roszczenia pracownicze z tytułu wynagrodzeń. W chwili przejęcia spółki Szóstka Grupa ujęła dodatkowe zobowiązanie warunkowe dotyczące roszczeń pracowniczych z tytułu wynagrodzeń wobec tej spółki w wartości 45.000 PLN; zobowiązania te zostały rozliczone w lutym 2015 roku. Zmniejszenie wartości bilansowej tej rezerwy wynika ze spłat świadczeń pracowniczych dokonanych w ciągu bieżącego roku.

(ii) Rezerwa na prace podnoszące jakość dotyczy szacunkowych kosztów robót związanych z poprawą jakości produktów dostarczonych jednemu z największych klientów Grupy (patrz Nota 13.6). Przewidywane koszty wynoszą dla 2015 roku 1,94 mln PLN a na rok 2016: 1,118 mln PLN. Kwot tych nie zdyskontowano dla celów wyceny rezerwy na prace podnoszące jakość, ponieważ wpływ dyskonta jest nieistotny.

(iii) Rezerwa na roszczenia z tytułu gwarancji i rękojmi stanowi wartość bieżącą najlepszych szacunków zarządu dotyczących przyszłych wpływów korzyści ekonomicznych wymaganych w ramach dwunastomiesięcznej ochrony udzielanej przez Grupę. Szacunków dokonano na podstawie trendów historycznych zatem wartości faktyczne mogą się różnić w wyniku zastosowania nowych materiałów, zmiany procesów produkcji i innych zdarzeń mających wpływ na jakość wyrobów.

(iv) Rezerwa na umowy rodzące zobowiązania stanowi wartość bieżącą przyszłych opłat leasingowych, do których dokonania Grupa zobowiązana jest w ramach niewypowiadalnej umowy leasingu operacyjnego rodzącej obciążenia, pomniejszonych o przychody z leasingu obejmujące ewentualne przyszłe szacunkowe przychody z podnajmu. Szacunki mogą się różnić w wyniku zmian stopnia wykorzystania pomieszczeń objętych leasingiem i podnajmem. Pozostały okres obowiązywania umów leasingowych waha się od 3 do 5 lat.

36. Pozostałe zobowiązania

	Stan na 31/12/2014	Stan na 31/12/2013
	PLN'000	PLN'000 <small>(przekształcony)</small>
Systemy motywacji związane z leasingiem (Nota 48.1)	270	360
Inne [opisać]	-	5
	<u>270</u>	<u>365</u>
Zobowiązania krótkoterminowe	90	95
Zobowiązania długoterminowe	180	270
	<u>270</u>	<u>365</u>

37. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

	Stan na 31/12/2014	Stan na 31/12/2013
	PLN'000	PLN'000
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	15 659	20 422
Płatności realizowane na bazie akcji, rozliczane w formie środków pieniężnych	-	-
Inne [opisać]	-	-
	<u>15 659</u>	<u>20 422</u>

Średni termin zapłaty za zakup towarów i surowców w kraju B wynosi średnio cztery miesiące. W ciągu pierwszych 60 dni od daty faktury nie nalicza się odsetek. Po upływie tego terminu od nieuregulowanych zobowiązań nalicza się odsetki wysokości 2% rocznie. Grupa posiada zasady zarządzania ryzykiem finansowym zapewniające regulowanie zobowiązań w wyznaczonym terminie.

38. Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego

38.1 Ogólne warunki leasingu

Grupa użytkuje część sprzętu produkcyjnego w ramach leasingu finansowego. Średni okres obowiązywania umowy leasingu wynosi 5 lat (5 lat w roku 2013). Grupa ma możliwość zakupu wynajmowanego sprzętu za kwotę jego wartości nominalnej na koniec obowiązywania umowy. Zobowiązania Grupy wynikające z umów leasingu finansowego są zabezpieczone prawami leasingodawców do składników aktywów objętych umową.

Oprocentowanie wszystkich zobowiązań z tytułu leasingu finansowego jest stałe na dzień zawarcia poszczególnych umów i wynosi od 3,5% do 5,5% rocznie (od 3,75% do 6% w roku 2013).

38.2 Zobowiązania z tytułu leasingu

	Minimalne opłaty leasingowe		Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych	
	Stan na 31/12/2014 PLN'000	Stan na 31/12/2013 PLN'000 (przekształcony)	Stan na 31/12/2014 PLN'000	Stan na 31/12/2013 PLN'000 (przekształcony)
Nie dłużej niż 1 rok	10	58	9	54
Dłużej niż 1 rok i do 5 lat	6	44	5	35
Powyżej 5 lat	-	-	-	-
	16	102	14	89
Minus przyszłe obciążenia finansowe	(2)	(13)	-	-
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych	14	89	14	89

Uwzględnione w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym jako:	Stan na 31/12/2014 PLN'000	Stan na 31/12/2013 PLN'000 (przekształcony)
	Kredyty krótkoterminowe (patrz Nota 32)	9
Kredyty długoterminowe (patrz Nota 32)	5	35
	14	89

39. Programy świadczeń emerytalnych

39.1 Programy określonych składek

Pracownicy jednostki dominującej oraz jednostek zależnych mających siedzibę w obszarze B są objęci państwowym programem świadczeń emerytalnych realizowanym przez rząd. Jednostki te mają obowiązek przekazywania określonego procentu kosztów płac na fundusz emerytalny celem pokrycia kosztów tych świadczeń. Jedynym zobowiązaniem Grupy w odniesieniu do programu świadczeń emerytalnych jest obowiązek odprowadzania określonych składek.

Oprócz powyższych, grupa realizuje programy określonych składek dla wszystkich kwalifikujących się pracowników jednostki zależnej na obszarze geograficznym C. Aktywa programów są oddzielone od aktywów Grupy i pozostają w funduszach kontrolowanych przez powierników. Jeżeli pracownik rezygnuje z programu przed uzyskaniem prawa do składek, saldo składek uiszczanych przez Grupę pomniejsza się o kwotę składek unieważnionych.

Ogólne koszty ujęte w rachunku zysków i strat w kwocie 160.000 PLN (148.000 PLN za rok 2013) stanowią składki zapłacone przez Grupę w ramach tych programów, według stawek określonych w zasadach poszczególnych programów. Na dzień 31 grudnia 2014 roku spółka nie odprowadziła do programów składek w kwocie 8.000 PLN (8.000 PLN za rok 2013) odnoszących się do okresu sprawozdawczego 2014 (2013). Kwoty te zostały uregulowane po dniu zakończenia okresu sprawozdawczego.

39.2 Programy określonych świadczeń

Grupa prowadzi program określonych świadczeń dla kwalifikujących się pracowników spółek zależnych w kraju A. Programami tymi zarządza Fundusz, stanowiący oddzielny podmiot prawny. Jego zarząd składa się z równej liczby przedstawicieli pracodawców i (byłych) pracowników. Przepisy prawa i statut Funduszu wymagają, by zarząd działał w interesie Funduszu i wszystkich interesariuszy programu, tj. aktywnych i nieaktywnych pracowników, emerytów i pracodawców. Zarząd funduszu odpowiada za politykę inwestycyjną dotyczącą aktywów funduszu.

W ramach tych programów pracownicy mają prawo do rocznych kwot w wysokości 1,75% ostatecznego wynagrodzenia za każdy rok przepracowany do osiągnięcia wieku emerytalnego (65 lat). Wynagrodzenie wliczane do emerytury ograniczono do kwoty 20 PLN. Jest to różnica między bieżącym wynagrodzeniem pracownika a świadczeniami emerytalnymi zapewnianymi przez rząd. Dodatkowo okres zatrudnienia ograniczono do 40 lat, co daje maksymalną kwotę rocznej renty (płatnej dożywotnio) wysokości 70% ostatecznego wynagrodzenia.

Programy emerytalne państwa A zwykle narażają Grupę na ryzyko aktuarialne obejmujące: ryzyko inwestycyjne, ryzyko stopy procentowej, ryzyko długowieczności i ryzyko związane z wynagrodzeniem.

Ryzyko inwestycyjne	Bieżącą wartość zobowiązań wynikających z programu określonych świadczeń oblicza się przy pomocy stopy dyskonta określonej przez odniesienie do poziomu dochodu z wysokiej jakości obligacji korporacyjnych. Jeżeli zwrot z aktywów programu jest niższy niż ta stopa, powstaje deficyt. Obecnie inwestycje programu są stosunkowo zrównoważone i obejmują papiery wartościowe, instrumenty dłużne i nieruchomości. Ze względu na długoterminowy charakter zobowiązań programu zarząd funduszu emerytalnego uznał za stosowne zainwestować rozsądną kwotę aktywów programu w papiery wartościowe i nieruchomości, by zapewnić odpowiednią stopę zwrotu.
Ryzyko stopy procentowej	Spadek oprocentowania obligacji powoduje zwiększenie zobowiązań programu. Będą one jednak częściowo kompensowane zwrotem z inwestycji dłużnych.
Ryzyko długowieczności	Wartość bieżącą zobowiązań programu określonych świadczeń oblicza się przez odniesienie do najlepszych szacunków śmiertelności uczestników programu zarówno w okresie zatrudnienia, jak i po okresie zatrudnienia. Zwiększenie oczekiwanej długości trwania życia uczestników programu spowoduje wzrost wartości zobowiązań.
Ryzyko wynagrodzeń	Wartość bieżącą zobowiązań programu określonych świadczeń oblicza się przez odniesienie do przyszłego poziomu wynagrodzeń uczestników programu. Wobec tego wzrost wynagrodzeń uczestników programu spowoduje zwiększenie wartości zobowiązań.

Od ryzyka związanego ze świadczeniami płatnymi na rzecz osób pozostających na utrzymaniu uczestników programu (małżonkowie i dzieci) ubezpiecza Grupę niezależna firma ubezpieczeniowa.

Pracownikom tym nie zapewniono innych świadczeń po okresie zatrudnienia.

Najnowszą wycenę aktuarialną aktywów programu oraz wartości bieżącej zobowiązania z tytułu określonych świadczeń przeprowadziła firma "Aktuarisz", członek Instytutu Aktuariszów kraju A, na dzień 31 grudnia 2014 roku. Wartość bieżąca zobowiązań z tytułu określonych świadczeń i związanych z nimi kosztów bieżącego i przeszłego zatrudnienia wyceniono metodą prognozowanych uprawnień jednostkowych.

Podstawowe założenia przyjęte do wyceny aktuarialnej:

	Wycena na dzień	
	31/12/2014	31/12/2013
Stopy dyskonta	5,52%	5,20%
Oczekiwane tempo wzrostu wynagrodzeń	5,00%	5,00%
Średnia długość życia w chwili przejścia na emeryturę aktualnych emerytów (w latach)* :		
- Mężczyźni	27,5	27,3
- Kobiety	29,8	29,6
Średnia długość życia w chwili przejścia na emeryturę aktualnych pracowników (przyszłych emerytów) (w latach)*:		
- Mężczyźni	29,5	29,3
- Kobiety	31	30,9
Inne [opisać]	-	-

* W oparciu o standardowe tabele śmiertelności kraju A (z korektą odzwierciedlającą zmiany tego wskaźnika / inne czynniki [opisać]).

Kwoty ujmowane w całkowitych dochodach w odniesieniu do omawianych programów określonych świadczeń:

	31/12/2014	Rok zakończony
	PLN'000	31/12/2013
		PLN'000
		(przekształcone)
Koszty świadczeń:		
Koszty bieżącego zatrudnienia	1 259	738
Koszty przeszłego zatrudnienia i (zysk)/strata z rozliczenia	-	-
Koszty odsetkowy netto	<u>77</u>	<u>114</u>
Składniki kosztów programu określonych świadczeń ujęte w wyniku finansowym	<u>1 336</u>	<u>852</u>
Przeszacowanie zobowiązania netto z tytułu określonych świadczeń:		
Zwrot z aktywów programu (bez kwot ujętych w kosztach odsetkowych netto)	(518)	(140)
Aktuarialne zyski i straty wynikające ze zmian założeń demograficznych	(25)	(5)
Aktuarialne zyski i straty wynikające ze zmian założeń finansowych	(220)	(23)
Aktuarialne zyski i straty wynikające z korekt doświadczalnych	(43)	(23)
Inne [opisać]	-	-
Korekty o ograniczenia nałożone na aktywa programu określonych świadczeń	<u>-</u>	<u>-</u>
Składniki kosztów programu świadczeń ujęte w pozostałych całkowitych dochodach	<u>(806)</u>	<u>(191)</u>
Razem	<u>530</u>	<u>661</u>

[Koszt bieżącego zatrudnienia i koszty odsetkowe netto za dany rok uwzględniono w kosztach świadczeń pracowniczych w wyniku finansowym. / Z kosztów danego roku kwota 412.000 PLN (402.000 PLN za rok 2013) została włączona do wyniku finansowego jako koszt sprzedaży, zaś pozostałą kwotę ujęto w kosztach administracyjnych.]

Przeszacowanie zobowiązania netto z tytułu określonych świadczeń ujęto w pozostałych całkowitych dochodach.

Kwota ujęta w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej, wynikająca ze zobowiązania jednostki dotyczącego programu określonych świadczeń:

	31/12/2014	31/12/2013	01/01/2013
	PLN'000	PLN'000	PLN'000
		(przekształcone)	(przekształcone)
Wartość bieżąca zobowiązania z tytułu finansowanych określonych świadczeń	6 156	5 808	6 204
Wartość godziwa aktywów programu	<u>(4 202)</u>	<u>(4 326)</u>	<u>(4 010)</u>
Status finansowania	<u>1 954</u>	<u>1 482</u>	<u>2 194</u>
Ograniczenia dotyczące ujętych aktywów	-	-	-
Inne [opisać]	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
Zobowiązanie netto wynikające z programu określonych świadczeń	<u>1 954</u>	<u>1 482</u>	<u>2 194</u>

Zmiany wartości bieżącej zobowiązania z tytułu określonych świadczeń w bieżącym roku:

	Rok zakończony	
	<u>31/12/2014</u>	<u>31/12/2013</u>
	PLN'000	PLN'000 (przekształcone)
Zobowiązania z tytułu określonych świadczeń, BO	5 808	6 204
Koszt bieżących świadczeń	1 259	738
Koszt odsetkowy	302	323
(Zyski)/straty z przeszacowania:		
Aktuarialne zyski i straty wynikające ze zmian założeń demograficznych	(25)	(5)
Aktuarialne zyski i straty wynikające ze zmian założeń finansowych	(220)	(23)
Aktuarialne zyski i straty wynikające z korekt doświadczalnych	(43)	(23)
Inne [opisać]	-	-
Koszt przeszłego zatrudnienia, w tym (straty)/zyski z tytułu ograniczeń	-	-
Zobowiązania wygasłe na dzień rozliczone	-	-
Zobowiązania przejęte w ramach połączenia przedsięwzięć	-	-
Różnice kursowe z programów zagranicznych	31	75
Świadczenia wypłacone	(956)	(1)
Inne [opisać]	-	-
	<hr/>	<hr/>
Zobowiązania z tytułu określonych świadczeń, BZ	6 156	7 288

Zmiany wartości godziwej aktywów programu określonych świadczeń w bieżącym roku:

	Rok zakończony	
	<u>31/12/2014</u>	<u>31/12/2013</u>
	PLN'000	PLN'000 (przekształcone)
Wartość godziwa aktywów programu, BO	4 326	4 010
Przychody odsetkowe	225	209
Zysk (strata) z przeszacowania:		
Zwrot z aktywów programu (bez kwot ujętych w kosztach odsetkowych netto)	518	140
Inne [opisać]	-	-
Składki wpłacone przez pracodawcę	910	870
Składki wpłacone przez uczestników programu	440	412
Aktywa przekazane przy rozliczeniu	-	-
Aktywa przejęte w ramach połączenia jednostek gospodarczych	-	-
Różnice kursowe z programów zagranicznych	(1 261)	166
Świadczenia wypłacone	(956)	(1 481)
Inne [opisać]	-	-
	<hr/>	<hr/>
Wartość godziwa aktywów programu, BZ	4 202	4 326

Wartości godziwa aktywów programu na koniec okresu rozliczeniowego, dla poszczególnych kategorii:

	Wartość godziwa aktywów programu	
	<u>31/12/2014</u>	<u>31/12/2013</u>
	PLN'000	PLN'000
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	-	-
Inwestycje kapitałowe wg rodzaju branży:		
- branża konsumpcyjna	-	-
- branża produkcyjna	300	280
- energetyka i media	-	-
- instytucje finansowe	310	300
- opieka zdrowotna	-	-
- teleinformatyka i łączność	-	-
- fundusze instrumentów kapitałowych	416	406
Suma	<hr/> 1 026	<hr/> 986

Inwestycje dłużne wg ratingu kredytowego emitenta:		
- AAA	1 970	1 830
- AA	-	-
- A	10	20
- BBB i niższe	-	-
- bez ratingu	-	-
Suma	1 980	1 850
Nieruchomości wg charakteru i lokalizacji:		
- sklepy detaliczne w kraju A	300	200
- nieruchomości inwestycyjne w kraju B	717	912
- nieruchomości mieszkalne w kraju C	96	290
Suma	1 113	1 402
Instrumenty pochodne:		
- swapy stóp procentowych	57	72
- kontrakty forward dotyczące kursów wymiany	26	16
Suma częściowa	83	88
Inne [opisać]	-	-
Razem	4 202	4 326

Wartość godziwa powyższych instrumentów kapitałowych i dłużnych została określona na podstawie cen notowanych na aktywnych rynkach, zaś wartość godziwa nieruchomości i instrumentów pochodnych nie została obliczona w oparciu o ceny notowane na aktywnych rynkach. Polityka funduszu zakłada korzystanie ze swapów stóp procentowych jako zabezpieczenia od ryzyka stopy procentowej. Realizuje się ją w roku bieżącym i w latach poprzednich. Ryzyko kursów wymiany walut jest w pełni zabezpieczone walutowymi kontraktami forward.

Aktualny zwrot z aktywów programu wyniósł 0,743 mln PLN (0,349 mln PLN w roku 2013).

Aktywa programu obejmują akcje zwykłe Spółki o zbiorczej wartości godziwej 0,38 mln PLN (0,252 mln PLN na 31 grudnia 2013) oraz nieruchomość zajmowaną przez spółkę zależną Spółki o wartości 0,62 mln PLN (0,62 mln PLN na 31 grudnia 2013).

Znaczące założenia aktuarialne przyjęte przy obliczaniu zobowiązania z tytułu określonych świadczeń obejmują stopę dyskonta, prognozowany wzrost wynagrodzeń i śmiertelność. Niżej przedstawione analizy wrażliwości opracowano na podstawie prawdopodobnych zmian odpowiednich założeń występujących na koniec okresu sprawozdawczego, przy pozostałych założeniach niezmiennych.

· Przy stopie dyskonta o 100 punktów bazowych wyższej (niższej) zobowiązanie z tytułu określonych świadczeń zmniejszy się o 744.000 PLN (wzrośnie o 740.000 PLN). W 2013 roku: zmniejszy się o 734.000 PLN (wzrośnie o 730.000 PLN).

· Przy wzroście (spadku) wynagrodzeń o 1% zobowiązanie z tytułu określonych świadczeń wzrośnie o 120.000 PLN (zmniejszy się o 122.000 PLN). W roku 2013: wzrośnie o 102.000 PLN (zmniejszy się o 105.000 PLN).

· Przy wzroście (spadku) oczekiwanej długości życia o jeden rok zarówno dla kobiet, jak i dla mężczyzn, zobowiązanie z tytułu określonych świadczeń zwiększy się o 150.000 PLN (spadnie o 156.000 PLN). W 2013 roku: wzrośnie o 143.000 PLN (zmniejszy się o 149.000 PLN).

Powyższa analiza wrażliwości nie musi być reprezentatywnym przedstawieniem faktycznych zmian wysokości zobowiązania z tytułu określonych świadczeń. Jest mało prawdopodobne, by zmiany poszczególnych założeń występowały w izolacji od innych, ponieważ niektóre założenia mogą być skorelowane.

Ponadto przy prezentacji powyższej analizy wrażliwości wartość bieżąca zobowiązania z tytułu określonych świadczeń została obliczona metodą prognozowanych uprawnień jednostkowych na koniec okresu sprawozdawczego, czyli taką samą, jaką zastosowano przy obliczeniu zobowiązania z tytułu określonych świadczeń ujętego w sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

Metody ani założenia wykorzystywane do przygotowania analizy wrażliwości nie zmieniły się w porównaniu do lat ubiegłych.

Co roku prowadzi się analizę dopasowania aktywów i zobowiązań, obejmującą analizę zasad dotyczących inwestycji strategicznych w odniesieniu do profilu ryzyka i zwrotu. Z analizą tą zintegrowane są zasady dokonywania inwestycji i wpłat. Najważniejsze decyzje strategiczne zawarte w dokumencie opisującym politykę aktuarialną i techniczną Funduszu:

- Mieszanka aktywów: 25% instrumentów kapitałowych, 50% instrumentów dłużnych i 25% nieruchomości inwestycyjnych;
- Wrażliwość stopy procentowej wynikająca z czasu trwania zobowiązania z tytułu określonych świadczeń należy zredukować o 30% za pomocą instrumentów dłużnych w połączeniu ze swapami stóp procentowych.
- Utrzymanie buforu kapitałowego dającego 97,5% pewności wystarczalności aktywów w okresie najbliższych miesięcy.

Proces zarządzania ryzykiem w Grupie nie zmienił się w porównaniu do poprzednich okresów.

Spółki zależne Grupy pokrywają koszty uprawnień, których nabycie prognozuje się w poszczególnych latach. Pracownicy płacą stałą stawkę 5% wynagrodzenia zaliczanego do emerytury. Składkę końcową (w tym płatności z tytułu przeszłych kosztów zatrudnienia) wpłacają spółki z Grupy. Wymogi dotyczące finansowania ustalono na podstawie lokalnych zasad wyceny aktuarialnej. Zgodnie z tymi zasadami stopa dyskonta oparta jest o stopę wolną od ryzyka. Składki oblicza się w oparciu o bieżącą podstawę wynagrodzenia. Dodatkowe zobowiązania wynikające z przeszłego zatrudnienia i związane ze wzrostem wynagrodzeń wpłaca się niezwłocznie na konto Funduszu. Poza pokrywaniem kosztów uprawnień, spółki zależne Grupy nie są zobowiązane do płacenia dodatkowych składek w przypadku, gdyby aktywa Funduszu okazały się niewystarczające. W takiej sytuacji Fundusz podejmie inne działania w celu odzyskania wypłacalności, takie jak zmniejszenie uprawnień członków programu.

Średni okres trwania planu określonych świadczeń na dzień 31 grudnia 2014 roku wynosi 16,5 roku (15,6 roku w 2013). Na średnią tę składają się następujące czynniki:

- członkowie aktywni: 19,4 roku (18,4 roku w 2013);
- członkowie potencjalni: 22,6 roku (21,5 roku w 2013);
- członkowie emerytowani: 9,3 roku (8,5 roku w 2013).

Grupa przewiduje wpłatę w kwocie 0,95 mln PLN (0,91 mln PLN w roku 2013) na rzecz programu określonych świadczeń w nadchodzącym roku finansowym.

40. Instrumenty finansowe

Uwaga: Poniżej przedstawiono przykładowe ujawnienia wymagane dla instrumentów finansowych. Faktyczny zakres ujawnień będzie zależał od okoliczności działania poszczególnych podmiotów oraz od istotności osądów i szacunków dotyczących jej wyników i sytuacji finansowej.

40.1 Zarządzanie ryzykiem kapitałowym

Grupa zarządza kapitałem by zagwarantować, że należące do niej jednostki będą zdolne kontynuować działalność przy jednoczesnej maksymalizacji rentowności dla akcjonariuszy dzięki optymalizacji relacji zadłużenia do kapitału własnego. Ogólna strategia działania Grupy nie zmieniła się od 2013 roku.

Struktura kapitałowa Grupy obejmuje zadłużenie, na które składają się kredyty (ujawnione w nocie nr 32, 33 oraz 34), środki pieniężne i ich ekwiwalenty oraz kapitał przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej, w tym wyemitowane akcje, kapitały rezerwowe, zysk zatrzymany i udziały niedające kontroli (ujawnione odpowiednio w Notach od 28 do 31).

Na Grupę nie są nałożone żadne zewnętrzne wymagania kapitałowe za wyjątkiem tego, iż zgodnie z art. 396 §1 Kodeksu Spółek Handlowych, któremu podlega jednostka dominująca Grupy na pokrycie straty należy utworzyć kapitał zapasowy, do którego przelewa się co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy, dopóki kapitał ten nie osiągnie co najmniej jednej trzeciej kapitału akcyjnego. Ta część kapitału zapasowego (zysków zatrzymanych) nie jest dostępna do dystrybucji na rzecz Akcjonariuszy i na dzień 31 grudnia 2014 roku wynosi 1,4 mln PLN (2013: 1,2 mln PLN).

Komitet ds. zarządzania ryzykiem Grupy dokonuje przeglądu struktury kapitałowej dwa razy do roku. W ramach przeglądu komitet analizuje koszt kapitału oraz rodzaje ryzyka związanego z każdą klasą kapitału. W ramach tego przeglądu, Komisja ocenia koszty kapitału i ryzyka w odniesieniu do każdej klasy kapitału. Grupa przyjęła docelowy wskaźnik zadłużenia netto do kapitału własnego na poziomie 20-25%. Wskaźnik dźwigni na dzień 31 grudnia 2014 r. wynosił 18,38% (patrz niżej) co mieścił się w dolnej granicy docelowego poziomu. Wskaźnik ten powrócił do bardziej typowego poziomu w wysokości 23% po zakończeniu okresu sprawozdawczego.

40.1.1 Wskaźnik dźwigni finansowej

Wskaźnik dźwigni finansowej na koniec roku kształtuje się następująco:

	<u>Stan na 31/12/2014</u> PLN'000	<u>Stan na 31/12/2013</u> PLN'000
Zadłużenie (i)	50 881	51 486
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty (w tym środki pieniężne grup przeznaczonych do zbycia zakwalifikowanych jako przeznaczone do sprzedaży)	<u>(24 271)</u>	<u>(20 278)</u>
Zadłużenie netto	<u>26 610</u>	<u>31 208</u>
Kapitał własny (ii)	<u>174 976</u>	<u>168 334</u>
Stosunek zadłużenia netto do kapitału własnego	15,21%	18,54%

(i) Zadłużenie rozumiane jest jako zadłużenie długo- i krótkoterminowe, z wyłączeniem instrumentów pochodnych oraz kontraktów gwarancji finansowych, jak przedstawiono to w Notach 32, 33 i 34.

(ii) Kapitał własny obejmuje kapitał wykazany w sprawozdaniu z pozycji finansowej.

40.2 Kategorie instrumentów finansowych

	<u>Stan na 31/12/2014</u>	<u>Stan na 31/12/2013</u>
	PLN'000	PLN'000
Aktywa finansowe		
Środki pieniężne (w tym środki pieniężne grup przeznaczonych do zbycia zakwalifikowanych jako przeznaczone do sprzedaży)	24 271	20 278
Wyceniane w wartości godziwej przez wynik (WGPW)		
Przeznaczone do obrotu	1 539	1 639
Skasyfikowane do wyceny w WGPW	-	-
Instrumenty pochodne pozostające w powiązaniach zabezpieczających	528	397
Inwestycje utrzymywane do wymagalności	5 905	4 015
Pożyczki i należności własne (w tym należności handlowe grup zakwalifikowanych jako przeznaczone do zbycia)	24 254	17 737
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	7 919	7 465
Zobowiązania finansowe		
Wyceniane w WGPW		
Przeznaczone do obrotu	51	-
Skasyfikowane do wyceny w WGPW	14 875	-
Instrumenty pochodne pozostające w powiązaniach zabezpieczających	92	-
Koszt zamortyzowany (w tym zobowiązania handlowe grup zakwalifikowanych jako przeznaczone do zbycia)	54 919	71 908
Umowy gwarancji finansowych	24	18
Płatności warunkowe z połączenia przedsięwzięć	75	-

40.2.1 Pożyczki i należności wyceniane w WGPW:

	<u>Stan na 31/12/2014</u>	<u>Stan na 31/12/2013</u>
	PLN'000	PLN'000
Wartość bilansowa pożyczek i należności wycenianych w WGPW	-	-
Skumulowane zmiany wartości godziwej przypisane do zmian w ryzyku kredytowym	-	-
Zmiany wartości godziwej przypisane do zmian w ryzyku kredytowym ujęte w bieżącym okresie	-	-

Na koniec okresu sprawozdawczego nie wystąpiły żadne znaczące koncentracje ryzyka kredytowego w odniesieniu do pożyczek i należności wycenianych w WGPW. Wyżej wykazana wartość bilansowa odzwierciedla maksymalne narażenie Grupy na ryzyko kredytowe z tytułu takich pożyczek i należności.

40.2.2 Kredytowe instrumenty pochodne powiązane z pożyczkami i należnościami wyceniane w WGPW

	<u>Stan na 31/12/2014</u>	<u>Stan na 31/12/2013</u>
	PLN'000	PLN'000
Bilans otwarcia wartości godziwej	-	-
Zwiększenia w ciągu okresu	-	-
Zrealizowane w ciągu okresu	-	-
Zmienione w ciągu okresu	-	-
Bilans zamknięcia wartości godziwej	-	-

40.2.3 Zobowiązania finansowe wyceniane w WGPW

	<u>Stan na 31/12/2014</u>	<u>Stan na 31/12/2013</u>
	PLN'000	PLN'000
Zmiany wartości godziwej wynikające ze zmiany ryzyka kredytowego ujęte w czasie okresu (i)	(20)	-
Zmiany wartości godziwej wynikające ze zmiany ryzyka kredytowego ujęte w czasie okresu narastająco (i)	(20)	-
Różnica pomiędzy wartością księgową a wartością umowną w dacie wymagalności:		
Akcje preferencyjne według wartości godziwej (Nota 34)	14 875	-
Kwota do zapłaty w dacie wymagalności	(15 000)	-
	<u>(125)</u>	<u>-</u>

(i) Zmiana wartości godziwej wynikająca ze zmian ryzyka kredytowego ustalana jest jako różnica pomiędzy pełnymi kosztami akcji preferencyjnych w wartości godziwej (125.000 PLN) a zmianą w wartości godziwej w wyniku zmian w rynkowych czynnikach ryzyka (105.000 PLN). Zmiana wartości godziwej w wyniku zmian w rynkowych czynnikach ryzyka została ustalona przy pomocy krzywej odsetkowej na koniec okresu sprawozdawczego zakładającej stały poziom ryzyka kredytowego. Wartość godziwa akcji preferencyjnych ustalona została poprzez zdyskontowanie przyszłych przepływów pieniężnych przy użyciu krzywej odsetkowej na koniec okresu sprawozdawczego zakładającej ryzyko kredytowe dla podobnych instrumentów.

40.3 Cele zarządzania ryzykiem finansowym

Dział Finansowy Grupy świadczy usługi na rzecz firm, koordynuje dostęp do krajowych i zagranicznych rynków finansowych, monitoruje i zarządza ryzykiem finansowym związanym z działalnością Grupy za pomocą wewnętrznych raportów dotyczących ryzyka, zawierających analizę zaangażowania w podziale na stopień i wielkość ryzyka. Rodzaje ryzyka obejmują ryzyko rynkowe (w tym walutowe, stopy procentowej i inne rodzaje ryzyka cenowego), ryzyko kredytowe i ryzyko płynności.

Grupa dąży do minimalizacji wpływu tego ryzyka za pomocą instrumentów pochodnych używanych jako zabezpieczenia. Z instrumentów pochodnych korzysta się na zasadach przyjętych przez Grupę, zatwierdzonych przez zarząd, obejmujących pisemne zasady zarządzania ryzykiem kursowym, stopy procentowej, kredytowym, wykorzystania finansowych instrumentów pochodnych i niepochodnych oraz inwestowania nadwyżki posiadanych środków pieniężnych. Nad przestrzeganiem tych zasad i limitów zaangażowania czuwają audytorzy wewnętrzni. Grupa nie prowadzi obrotu instrumentami finansowymi, w tym pochodnymi, dla celów spekulacyjnych.

Dział Finansowy co kwartał przesyła komitetowi ds. zarządzania ryzykiem Grupy raport. Komitet ten jest niezależnym organem prowadzącym monitoring ryzyka i zasad przyjętych w celu jego redukcji.

40.4 Ryzyko rynkowe

Działalność Grupy wiąże się z ekspozycją na ryzyko finansowe zmian kursów walut (patrz nota 40.6) i stóp procentowych (patrz Nota 40.7). Grupa posiada różnorodne instrumenty pochodne wykorzystywane do zarządzania ryzykiem kursowym i stóp procentowych, obejmujące:

- kontrakty forward zabezpieczające przed ryzykiem kursowym związanym z eksportem produktów na obszary geograficzne B i C;
- swapy stóp procentowych w celu obniżenia ryzyka wynikającego z rosnących stóp procentowych;
- kontrakty walutowe forward zabezpieczające przed ryzykiem walutowym wynikającym z przeliczenia inwestycji Grupy w spółkę zagraniczną Czwórka, której walutą funkcjonalną jest waluta B;

Narażenie na wszystkie rodzaje ryzyka rynkowego mierzy się stosując metodę wartości narażonej na ryzyko (VaR), którą dodatkowo uzupełnia analiza wrażliwości.

Narażenie Grupy na ryzyko rynkowe ani sposób jego pomiaru i zarządzania nim nie uległy zmianie.

40.5 Analiza wartości narażonej na ryzyko (VaR)

Pomiar wartości narażonej na ryzyko (Value-at-Risk, VaR) jest szacunkiem potencjalnej straty na zysku przed opodatkowaniem w określonym przedziale czasowym i przy założonym poziomie pewności. Metodologia wartości narażonej na ryzyko opiera się o rachunek prawdopodobieństwa z uwzględnieniem zmienności warunków rynkowych oraz dywersyfikacji ryzyka poprzez ujmowanie kompensujących się wzajemnie pozycji i korelacji między produktami a rynkami. Ryzyko można ocenić w sposób spójny dla wszystkich rynków i produktów, zaś szacunkowe wartości ryzyka zagregować dla osiągnięcia jego ogólnej wartości. Jednodniowa 99-proc. wartość narażona na ryzyko stosowana przez Grupę odpowiada 99% prawdopodobieństwa, że strata dzienna nie przekroczy wykazanej wartości narażonej na ryzyko.

Metodologie wartości narażonej na ryzyko stosowane do obliczania dziennych wartości ryzyka obejmują podejście historyczne oraz metodę wariancji-kowariancji. Oprócz tych dwóch metodologii do różnych portfeli stosuje się miesięczne symulacje Monte Carlo w celu określenia potencjalnego przyszłego zaangażowania.

Historyczny VaR

w podziale na rodzaje ryzyka	Średnia		Minimalna		Maksymalna		Na koniec roku	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013	Stan na 31/12/2014	Stan na 31/12/2013
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Różnice kursowe	980	1 340	546	943	1 200	1 600	980	1 350
Stopa procentowa	115	60	85	45	150	95	105	55
Dywersyfikacja	(45)	(40)	-	-	-	-	(55)	(50)
Narażenie VaR ogółem	1 050	1 360					1 030	1 355

Wartość narażona na ryzyko określa stopień codziennego narażenia Grupy na ryzyko walutowe i ryzyko stóp procentowych, natomiast analiza wrażliwości ocenia wpływ racjonalnych zmian w stopach procentowych lub kursach wymiany w ciągu roku. Analiza wrażliwości obejmująca dłuższy okres uzupełnia wartość narażoną na ryzyko i umożliwia Grupie ocenę narażenia na ryzyko rynkowe. Szczegółowe informacje dotyczące analizy wrażliwości ryzyka walutowego podano w Nocie 40.6 poniżej, a te dotyczące stóp procentowych w Nocie 40.7.

40.6 Zarządzanie ryzykiem walutowym

Grupa zawiera określone transakcje denominowane w walutach obcych. W związku z tym pojawia się ryzyko wahań kursów walut. Ryzykiem tym zarządza się w ramach zatwierdzonych zasad działania przy wykorzystaniu walutowych kontraktów forward.

Wartość bilansowa aktywów oraz zobowiązań pieniężnych Grupy denominowanych w walutach obcych na dzień bilansowy przedstawia się następująco:

	Zobowiązania		Aktywa	
	Stan na 31/12/2014	Stan na 31/12/2013	Stan na 31/12/2014	Stan na 31/12/2013
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Waluta kraju B	6 297	7 469	1 574	1 671
Waluta kraju C	186	135	-	-
Pozostałe	-	-	-	-

40.6.1 Wrażliwość na ryzyko walutowe

Grupa jest narażona przede wszystkim na ryzyko związane z walutą kraju B (walutą B) oraz kraju C (walutą C).

Stopień wrażliwości Grupy na 10-proc. wzrost i spadek kursu wymiany PLN na waluty obce przedstawiony jest w poniższej tabeli. 10% to stopa wrażliwości wykorzystywana w wewnętrznych raportach dotyczących ryzyka walutowego przeznaczonych dla członków naczelnego kierownictwa i odzwierciedlających ocenę zarządu dotyczącą możliwych zmian kursów wymiany walut obcych. Analiza wrażliwości obejmuje wyłącznie nierozliczone pozycje pieniężne denominowane w walutach obcych i koryguje przewalutowanie na koniec okresu obrachunkowego o 10-proc. zmianę kursów. Analiza ta obejmuje kredyty zewnętrzne oraz pożyczki udzielone jednostkom zagranicznym Grupy denominowane w walutach odmiennych od waluty funkcjonalnej wierzyciela lub dłużnika. Wartość dodatnia w poniższej tabeli wskazuje wzrost zysku i zwiększenie kapitału własnego towarzyszące wzmocnieniu się kursu wymiany PLN na waluty obce o 10%. W przypadku 10-proc. osłabienia PLN w stosunku do danej waluty obcej wartość ta byłaby ujemna, a wpływ na zysk i kapitały własne byłby odwrotny.

	Wpływ waluty B		Wpływ waluty C	
	Okres zakończony 31/12/2014	Okres zakończony 31/12/2013	Okres zakończony 31/12/2014	Okres zakończony 31/12/2013
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Wynik	472	579 (i)	19	14 (iii)
Kapitał	96	122 (ii)	17	19 (iv)

(i) Przypadające przede wszystkim na narażenie związane z nierozliczonymi należnościami i zobowiązaniami Grupy w walucie B na koniec roku.

(ii) Wynika to przede wszystkim ze zmian wartości godziwej instrumentów pochodnych zabezpieczających przepływy pieniężne oraz inwestycje netto.

(iii) Przypadające przede wszystkim na związaną z nierozliczonymi należnościami i zobowiązaniami Grupy w walucie C na koniec roku.

(iv) Wynika to przede wszystkim ze zmian wartości godziwej instrumentów pochodnych zabezpieczających przepływy pieniężne.

Wrażliwość Grupy na ryzyko walutowe spadła w bieżącym okresie przede wszystkim dzięki zbyciu inwestycji w walucie B oraz zmniejszeniu sprzedaży w walucie B w ostatnim kwartale okresu sprawozdawczego, co spowodowało spadek wartości należności i zobowiązań z tytułu dostaw i usług denominowanych w walucie B.

Zdaniem zarządu analiza wrażliwości nie jest reprezentatywna dla ryzyka kursowego, ponieważ narażenie na koniec roku nie odzwierciedla poziomu narażenia w ciągu całego okresu sprawozdawczego. Sprzedaż denominowana w walucie B ma charakter sezonowy; spada w ostatnim kwartale okresu sprawozdawczego, co powoduje zmniejszenie wartości należności w walucie B na koniec roku.

Ponadto, zmniejszenie kapitału w wysokości 13.000 PLN (2013: 9.000 PLN) jest wynikiem 10 procentowej zmiany waluty PLN wobec wszystkich kursów będących podstawą do przeliczenia nowych instrumentów zabezpieczających. Nie będzie miało to wpływu netto to na kapitał własny, ponieważ zostanie to wzajemnie rozliczone w przeliczeniu walut jednostek zagranicznych.

40.6.2 Kontrakty forward zabezpieczające przed ryzykiem różnic kursowych

Grupa prowadzi politykę zawierania kontraktów forward zabezpieczających przed ryzykiem różnic kursowych w odniesieniu do płatności i należności w walutach obcych pokrywających 70-80% wartości narażenia. Grupa zawiera też kontrakty forward służące zarządzaniu ryzykiem związanym z przewidywanymi transakcjami kupna/sprzedaży dotyczącymi terminu do 6 miesięcy i pokrywających 40-50% wartości narażenia. Podstawowe korekty dotyczą wartości bilansowych zabezpieczanych pozycji niefinansowych w momencie zawarcia przewidywanej transakcji kupna/sprzedaży.

W bieżącym roku Grupa sklasyfikowała określone kontrakty forward jako zabezpieczenie inwestycji netto w spółkę Czwórka, której walutą funkcjonalną jest waluta B. Polityka Grupy została zweryfikowana, a w świetle wzrostu niestabilności waluty B podjęto decyzję o zabezpieczeniu do 50% aktywów netto spółki Czwórka przed ryzykiem walutowym wynikającym z przeliczenia transakcji jednostki zagranicznej. Grupa stosuje strategię zabezpieczeń prolongowanych przy użyciu kontraktów o terminie wymagalności do 6 miesięcy. W dniu wymagalności kontraktu forward Grupa podpisuje nowy kontrakt sklasyfikowany jako oddzielne zabezpieczenie.

Poniższa tabela przedstawia szczegóły dotyczące walutowych kontraktów forward niezrealizowanych na dzień sprawozdania finansowego:

Kontrakty niezrealizowane	Średni kurs wymiany		Waluta obca		Wartość umowna		Wartość godziwa aktywów (zobowiązań)	
	Okres zakończony 31/12/2014	Okres zakończony 31/12/2013	Stan na 31/12/2014	Stan na 31/12/2013	Stan na 31/12/2014	Stan na 31/12/2013	Stan na 31/12/2014	Stan na 31/12/2013
			Waluta'000	Waluta'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Zabezpieczenia przepływów pieniężnych								
<u>Zakup waluty B</u>								
Do 3 miesięcy	0,770	0,768	2 493	2 010	3 238	2 617	152	110
3 do 6 miesięcy	0,768	0,750	1 974	1 958	2 570	2 611	92	34
<u>Sprzedaż waluty B</u>								
Do 3 miesięcy	0,780	0,769	982	1 028	1 259	1 337	(70)	26
<u>Zakup waluty C</u>								
Do 3 miesięcy	86,29	85,53	12 850	20 000	149	234	(5)	50
Zabezpieczenie inwestycji netto								
<u>Sprzedaż waluty B</u>								
3 do 6 miesięcy	0,763	-	1 000	-	1 297	-	(12)	-
							157	220

Uwaga: Powyższa tabela przedstawia przykładowe podsumowanie danych ilościowych dotyczących narażenia na ryzyko różnic kursowych na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego, które jednostka może sporządzać dla celów wewnętrznych na potrzeby naczelnego kierownictwa.

Grupa zawarła kontrakty na dostawę sprzętu elektronicznego klientom w obszarze geograficznym B. Grupa zawiera też walutowe kontrakty forward (z terminami nieprzekraczającymi 3 miesięcy) dla zabezpieczenia ryzyka walutowego przewidywanych przyszłych transakcji i klasyfikuje te kontrakty jako zabezpieczenia przepływów pieniężnych.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku zagregowana kwota niezrealizowanych strat w ramach walutowych kontraktów forward, odniesiona na pozostałe całkowite dochody oraz w kapitale rezerwowym na zabezpieczenia, i zabezpieczających przed ryzykiem przewidywanych transakcji wynosiła 70.000 PLN (niezrealizowane zyski za 2013 rok wyniosły 26.000 PLN). Przewiduje się, że sprzedaż nastąpi w ciągu pierwszych 3 miesięcy kolejnego okresu sprawozdawczego; na tym etapie kwota odniesiona na kapitał zostanie rozwiązana z przeniesieniem na wynik.

Grupa zawarła umowy na zakup surowców od kontrahentów z obszarów geograficznych B i C. Grupa zawiera też walutowe kontrakty forward (z terminami nieprzekraczającymi 6 miesięcy) dla zabezpieczenia ryzyka walutowego przewidywanych przyszłych zakupów i klasyfikuje te kontrakty jako zabezpieczenia przepływów pieniężnych.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku zagregowana kwota niezrealizowanych strat w ramach walutowych kontraktów forward, odniesiona na pozostałe całkowite dochody oraz w kapitale rezerwowym na zabezpieczenia i zabezpieczających przed ryzykiem związanym z przewidywanymi transakcjami zakupu wynosiła 239.000 PLN (niezrealizowane zyski za 2013 rok wyniosły 194.000 PLN). Przewiduje się, że zakup nastąpi w ciągu pierwszych 6 miesięcy kolejnego okresu sprawozdawczego; na tym etapie kwota odniesiona na kapitał zostanie przeniesiona do wartości bilansowej surowców. Oczekuje się, że surowce zostaną przekształcone w zapasy i sprzedane w ciągu 12 miesięcy od zakupu; na tym etapie kwota odniesiona na kapitał zostanie przeniesiona na wynik.

Na początku trzeciego kwartału roku 2014 Grupa zmniejszyła prognozowaną sprzedaż sprzętu elektronicznego na obszarze geograficznym B ze względu na nasilenie się lokalnej konkurencji i wzrost kosztów wysyłki. Grupa zabezpieczyła uprzednio 1,079 mln PLN wartości prognozowanej sprzedaży, z czego 97.000 PLN wyeliminowano z prognoz, zaś kwota 982.000 PLN jest wysoce prawdopodobna. Wobec tego Grupa przeklasyfikowała 3.000 PLN zysków z kontraktów walutowych forward związanych z prognozowanymi transakcjami, których wystąpienia już się nie przewiduje; zostały one przeniesione z kapitału rezerwowego na zabezpieczenia na wynik.

Na 31 grudnia 2014 roku nie ujęto w wynik żadnej nieefektywności wynikającej z zabezpieczeń inwestycji netto w spółce Czwórka.

40.7 Zarządzanie ryzykiem stóp procentowych

Grupa jest narażona na ryzyko stóp procentowych, ponieważ należące do niej podmioty pożyczają środki oprocentowane zarówno według stóp stałych, jak i zmiennych. Grupa zarządza tym ryzykiem utrzymując odpowiednią proporcję pożyczek o oprocentowaniu stałym i zmiennym, a także stosując swapy i forwardy stóp procentowych jako zabezpieczenie. Działalność zabezpieczająca podlega regularnej ocenie w celu dostosowania do bieżącej sytuacji stóp procentowych i określonej gotowości poniesienia ryzyka oraz dla zapewnienia optymalnej strategii zabezpieczeń.

Narażenie Grupy na ryzyko stóp procentowych związane z aktywami i zobowiązaniami finansowymi omówiono szczegółowo w części noty poświęconej zarządzaniu ryzykiem płynności.

40.7.1 Wrażliwość na wahania stóp procentowych

Przedstawione poniżej analizy wrażliwości oparto o stopień narażenia na ryzyko stóp procentowych zarówno instrumentów pochodnych oraz pozostałych instrumentów finansowych na dzień bilansowy. W przypadku zobowiązań o oprocentowaniu zmiennym zakłada się na potrzeby analizy, że kwota zobowiązań niespłaconych na dzień bilansowy była niezapłacona przez cały rok. W sprawozdaniach wewnętrznych dotyczących ryzyka stopy procentowej dla kluczowych członków kierownictwa wykorzystuje się wahania w górę i w dół o 50 punktów bazowych, co odzwierciedla ocenę kierownictwa dotyczącą prawdopodobnej zmiany stóp procentowych.

Gdyby stopy procentowe były o 50 punktów bazowych wyższe/niższe, a wszystkie inne zmienne zachowały stałą wartość, to:

- zysk Grupy za okres zakończony 31 grudnia 2014 r. zmniejszył się/zwiększył o 43.000 PLN (w roku 2013 zmniejszenie/zwiększenie o 93.000 PLN). Zmianę tę spowodowałaby przede wszystkim narażenie Grupy na ryzyko zmiennego oprocentowania zaciągniętych kredytów oraz
- pozostałe całkowite dochody Grupy zmalałyby/wzrosły o 19.000 PLN (12.000 PLN w roku 2013), głównie w efekcie zmian wartości godziwej instrumentów o oprocentowaniu stałym dostępnych do sprzedaży.

Wrażliwość Grupy na ryzyko stóp procentowych spadła w bieżącym okresie przede wszystkim dzięki redukcji wartości instrumentów dłużnych o zmiennym oprocentowaniu i zwiększeniu swapów procentowych.

40.7.2 Swapy stóp procentowych

W ramach kontraktów swapów stóp procentowych Grupa zgadza się wymienić różnicę między stałą a zmienną stopą procentową obliczoną w odniesieniu do nominalnych kwot kapitału. Kontrakty takie umożliwiają Grupie redukcję ryzyka zmiany oprocentowania wpływającego na wartość godziwą wyemitowanych instrumentów dłużnych o stałej stopie procentowej oraz ryzyka przepływów pieniężnych dotyczącego wyemitowanych papierów dłużnych o oprocentowaniu zmiennym. Ujawniona poniżej wartość godziwa swapów stóp procentowych na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego zależy od wartości przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych za pomocą odpowiednich krzywych na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego oraz od ryzyka kredytowego wbudowanego w kontrakt. Średnią stopę procentową obliczono w oparciu o niezrealizowane salda na koniec okresu sprawozdawczego.

Poniższe tabele przedstawiają szczegółowo teoretyczne wartości kapitału i pozostałe warunki umów swapów niezrealizowanych na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego.

Zabezpieczenia przepływów pieniężnych

Niezrealizowane umowy o zamianie stóp zmiennych na stałe (receive floating pay fixed)	Średnia umowna stała stopa procentowa		Nominalna wartość kapitału		Wartość godziwa (aktywów) zobowiązań	
	Okres zakończony 31/12/2014	Okres zakończony 31/12/2013	Stan na 31/12/2014	Stan na 31/12/2013	Stan na 31/12/2014	Stan na 31/12/2013
	%	%	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
poniżej roku	7,45	6,75	1 000	4 000	72	37
rok do 2 lat	7,15	7,05	2 000	1 620	55	47
2 do 5 lat	6,75	6,50	3 000	1 359	130	93
powyżej 5 lat	7,05	-	1 000	-	27	-
			7 000	6 979	284	177

Uwaga: Powyższa tabela przedstawia przykładowe podsumowanie danych ilościowych dotyczących narażenia na ryzyko stóp procentowych na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego, które podmiot może sporządzać dla celów wewnętrznych na potrzeby naczelnego kierownictwa.

Swapy stóp procentowych rozliczane są kwartalnie. Stopa zmienna swapów stóp procentowych to lokalna stopa międzybankowa kraju A. Grupa rozliczy różnicę pomiędzy stałą a zmienną stopą procentową w wartości netto.

Wszystkie swapy procentowe wymieniające zmienne stopy procentowe na stałe sklasyfikowano jako zabezpieczenie przepływów pieniężnych przeznaczone do zmniejszenia narażenia Grupy na ryzyko przepływów pieniężnych wynikające ze zmiennego oprocentowania kredytów. Swapy procentowe i płatności odsetkowe od kredytu powstają jednocześnie, a kwotę odroczonej w kapitale własnym ujmuje się w wynik w okresie, w których płatności o oprocentowaniu zmiennym wpływają na wynik.

Zabezpieczenie wartości godziwej

Niezrealizowane umowy (receive fixed pay floating)	Średnia umowna stała stopa procentowa		Nominalna wartość kapitału		Wartość godziwa aktywów (zobowiązań)	
	Okres zakończony 31/12/2014	Okres zakończony 31/12/2013	Stan na 31/12/2014	Stan na 31/12/2013	Stan na 31/12/2014	Stan na 31/12/2013
	%	%	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Poniżej roku [opisać]	8,15	-	3 701	-	(5)	-
	-	-	-	-	-	-
			3 701	-	(5)	-
Kontrakty swap – zakwalifikowane jako przeznaczone do obrotu (od 1 do 2 lat) [opisać]	7,50	-	15 000	-	(51)	-
			-	-	-	-
			15 000	-	(51)	-

Uwaga: Powyższa tabela przedstawia przykładowe podsumowanie danych ilościowych dotyczących narażenia na ryzyko stóp procentowych na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego, które podmiot może sporządzać dla celów wewnętrznych na potrzeby naczelnego kierownictwa.

Swapy stóp procentowych wymieniające oprocentowanie stałe na zmienne są sklasyfikowane i wykorzystywane jako zabezpieczenie wartości godziwej w odniesieniu do stóp procentowych. W bieżącym okresie sprawozdawczym mechanizm ten był skuteczny w 100% jako zabezpieczenie przed ryzykiem narażenia wartości godziwej na zmiany stóp procentowych. W efekcie wartość bilansowa kredytu została skorygowana o kwotę 5.000 PLN, którą uwzględniono w wynik w tym samym czasie, w którym w tym samym rachunku wykazano swap stóp procentowych.

40.8 Pozostałe rodzaje ryzyka cenowego

Grupa narażona jest na ryzyko ceny kapitału akcyjnego wynikające z inwestycji w akcje. Inwestycji w akcje dokonuje się w celach strategicznych, nie handlowych. Grupa nie prowadzi obrotu tymi inwestycjami.

40.8.1 Analiza wrażliwości na ryzyko cen kapitału akcyjnego

Poniższe analizy wrażliwości oparto o narażenie na ryzyko cen kapitału akcyjnego na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego.

Gdyby ceny instrumentów kapitałowych były o 5% wyższe/nizsze:

· zysk netto za okres zakończony 31 grudnia 2014 nie zmieniłby się, ponieważ inwestycje w akcje sklasyfikowane są jako dostępne do sprzedaży, a żadne inwestycje nie były przedmiotem zbycia ani utraty wartości oraz

· pozostałe całkowite dochody Grupy wzrosłyby/zmalałyby o 286.000 PLN (265.000 PLN w roku 2013), w efekcie zmian wartości godziwej akcji dostępnych do sprzedaży.

Wrażliwość Grupy na zmiany cen akcji nie zmieniła się istotnie w porównaniu do ubiegłego roku.

40.9 Zarządzanie ryzykiem kredytowym

Ryzyko kredytowe oznacza ryzyko, że kontrahent nie dopełni zobowiązań umownych, w wyniku czego Grupa poniesie straty finansowe. Grupa stosuje zasadę dokonywania transakcji wyłącznie z kontrahentami o sprawdzonej wiarygodności kredytowej; w razie potrzeby uzyskując stosowne zabezpieczenie jako narzędzie redukcji ryzyka strat finansowych z tytułu niedotrzymania warunków umowy. Grupa zawiera transakcje wyłącznie z takimi jednostkami, które mają rating równy lub wyższy od jej własnego. Informacji o ratingu dostarcza niezależna agencja ratingowa, a Grupa korzysta też z innych informacji finansowych dostępnych publicznie oraz z własnych danych o transakcjach dokonując oceny ratingowej swoich głównych klientów. Narażenie Grupy na ryzyko wiarygodności kredytowej kontrahentów jest stale monitorowane, a zagregowaną wartość zawartych transakcji rozkłada się na zatwierdzonych kontrahentów. Kontrolę ryzyka kredytowego umożliwiają limity weryfikowane i zatwierdzane co roku przez komitet ds. zarządzania ryzykiem.

Na należności z tytułu dostaw i usług składają się kwoty należne od dużej liczby klientów, rozłożone między różne branże i obszary geograficzne. Prowadzi się bieżącą ocenę kredytów na podstawie kondycji należności, a w razie konieczności Grupa kupuje stosowne gwarancje kredytowe.

Z wyłączeniem Spółki A, największego dostawcy Grupy (patrz poniżej oraz Noty 6.7 i 25.1), Grupa nie jest narażona na istotne ryzyko kredytowe wobec pojedynczego kontrahenta. Koncentracja ryzyka kredytowego Spółki A nie przekracza 20% aktywów pieniężnych brutto w ciągu roku. Koncentracja ryzyka kredytowego innych kontrahentów nie przekracza 5% aktywów pieniężnych brutto w ciągu roku.

Ryzyko kredytowe dotyczące środków płynnych i instrumentów pochodnych jest ograniczone, ponieważ kontrahentami Grupy są banki o wysokim ratingu kredytowym przyznawanym przez międzynarodowe agencje ratingowe.

Ponadto grupa narażona jest na ryzyko kredytowe związane z gwarancjami finansowymi udzielonymi na rzecz banków. Maksymalny poziom ekspozycji wynikającej z udzielonych gwarancji to maksymalna kwota, którą Grupa zmuszona byłaby zapłacić w przypadku żądania wypłaty gwarancji (patrz Nota 40.10.1). Na dzień 31 grudnia 2014 roku w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej ujęto kwotę 24.000 PLN (18.000 PLN w roku 2013) w pozycji zobowiązań finansowych (patrz Nota 34).

40.9.1 Zabezpieczenie ryzyka kredytowego

Grupa nie posiada zabezpieczenia ryzyka kredytowego związanego z aktywami finansowymi, z wyjątkiem ryzyka kredytowego związanego z należnościami z tytułu leasingu finansowego, zabezpieczonego na wyposażeniu magazynów objętym tym leasingiem. Wartość bilansowa zobowiązań z tytułu leasingu finansowego wynosi 1,028 mln PLN (0,905 mln PLN na dzień 31 grudnia 2013 roku), a wartość godziwą składników aktywów objętych leasingiem szacuje się na 1,00 mln PLN (0,9 mln PLN na dzień 31 grudnia 2013 roku). Grupa nie ma możliwości sprzedaży ani ponownego zastawienia zabezpieczenia w przypadku niewywiązania się leasingobiorcy z warunków umowy.

Uwaga: MSSF 7.36(b) (zmodyfikowany w ramach poprawek do MSSF wydanych w roku 2010) stanowi, że podmiot powinien posiadać opis zabezpieczenia kredytu oraz jego skutków finansowych (np. stopień redukcji ryzyka kredytowego przez zabezpieczenie wyrażony liczbowo) w odniesieniu do kwoty stanowiącej najbliższy odpowiednik maksymalnej ekspozycji na ryzyko kredytowe. Poprawki te dotyczą rocznych okresów rozpoczynających się 1 stycznia 2011 roku lub po tej dacie.

40.10 Zarządzanie ryzykiem płynności

Ostateczną odpowiedzialność za zarządzanie ryzykiem płynności ponosi zarząd, który opracował odpowiedni system służący do zarządzania krótko-, średnio- i długoterminowymi wymogami dotyczącymi finansowania i zarządzania płynnością. Zarządzanie ryzykiem płynności w Grupie ma formę utrzymywania odpowiedniego poziomu kapitału rezerwowego, rezerwowych linii kredytowych, ciągłego monitoringu prognozowanych i faktycznych przepływów pieniężnych oraz dopasowywania profili zapadalności aktywów i wymagalności zobowiązań finansowych. Nota 40.10.2 podaje szczegółowe informacje dotyczące niewykorzystanych linii kredytowych, którymi Grupa dysponuje jako narzędziami redukcji ryzyka płynności.

40.10.1 Tabele ryzyka płynności i stopy procentowej

Poniższe tabele przedstawiają umowne terminy wymagalności nie pochodnych zobowiązań finansowych z uzgodnionymi terminami spłaty. Opracowano je w oparciu o niezdyskontowane przepływy pieniężne ze zobowiązań finansowych na najwcześniejszy wymagany termin spłaty. Obejmują przepływy pieniężne zarówno z odsetek, jak i z kapitału. W przypadku zmiennych stóp procentowych kwotę niezdyskontowaną obliczono na podstawie krzywych stóp procentowych na koniec okresu sprawozdawczego. Umowny termin wymagalności wyznaczono jako najwcześniejszy możliwy termin żądania spłaty przez Grupę.

Uwaga: Poniższe tabele przedstawiają średnią ważoną efektywną stopę procentową oraz uzgodnienie do wartości bilansowej w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako przykład sumarycznych danych ilościowych opisujących ekspozycję na ryzyko stóp procentowych na koniec okresu sprawozdawczego, które jednostka może przekazywać do wiadomości kierownictwa.

	Średnia ważona efektywnej stopy procento- wej	Poniżej 1 miesiąca	Od 1 mies. do 3 miesięcy	Od 3 mies. do 1 roku	Od 1 roku do 5 lat	Ponad 5 lat	Razem	Wartość bilansowa
	%	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Stan na 31 grudnia 2014 r.								
Nieoprocentowane	-	3 247	9 938	6 195	-	-	19 380	19 380
Zobowiązanie z tytułu leasingu finansowego	4,50	1	2	7	6	-	16	14
Instrumenty o zmiennej stopie procentowej	8,18	896	221	6 001	5 780	-	12 898	11 570
Instrumenty o stałej stopie procentowej	7,56	98	333	1 145	41 595	2 500	45 671	35 576
Umowy gwarancji finansowych	-	2 000	-	-	-	-	2 000	24
		6 242	10 494	13 348	47 381	2 500	79 965	66 564
Stan na 31 grudnia 2013 r.								
Nieoprocentowane	-	1 768	16 976	2 476	2 610	-	23 830	23 830
Zobowiązanie z tytułu leasingu finansowego	5,50	5	10	43	44	-	102	89
Instrumenty o zmiennej stopie procentowej	8,08	1 294	362	1 086	19 576	-	22 318	18 698
Instrumenty o stałej stopie procentowej	8,03	227	454	2 044	44 572	-	47 297	34 010
Umowy gwarancji finansowych	-	1 600	-	-	-	-	1 600	18
		4 894	17 802	5 649	66 802	-	95 147	76 645

Powyższe kwoty wynikające z umów gwarancji finansowej to maksymalne kwoty, jakie Grupa musiałaby zapłacić w przypadku zażądania wypłaty gwarancji przez kontrahenta. W oparciu o prognozy na koniec okresu sprawozdawczego, Grupa uznała, że prawdopodobieństwo zapłaty takich kwot jest stosunkowo niskie. Szacunki te mogą jednak ulec zmianie w zależności od prawdopodobieństwa zgłoszenia roszczeń w ramach gwarancji, które z kolei zależy od prawdopodobieństwa, że kontrahent poniesie straty kredytowe na należnościach objętych gwarancją.

Poniższa tabela przedstawia prognozowane terminy zapadalności aktywów finansowych Grupy niebędących instrumentami pochodnymi. Opracowano ją w oparciu o niezdyskontowane kwoty zapadalności aktywów finansowych z uwzględnieniem należnych odsetek. Uwzględnienie informacji o aktywach finansowych niebędących instrumentami pochodnymi jest niezbędnym warunkiem zrozumienia zasad zarządzania ryzykiem płynności Grupy obliczanym na podstawie wartości netto aktywów i zobowiązań.

	Średnia ważona efektywnej stopy procento- wej	Poniżej 1 miesiąca	Od 1 mies. do 3 miesiący	Od 3 mies. do 1 roku	Od 1 roku do 5 lat	Ponad 5 lat	Razem
	%	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Stan na 31 grudnia 2014 r.							
Nieoprocentowane	-	11 216	7 653	-	-	-	18 869
Instrumenty o zmiennej stopie procentowej	5,75	27 629	4 367	3 944	1 346	-	37 286
Instrumenty o stałej stopie procentowej	7,38	-	-	-	3 091	-	3 091
		38 845	12 020	3 944	4 437	-	59 246
Stan na 31 grudnia 2013 r.							
Nieoprocentowane	-	8 493	5 251	-	-	-	13 744
Instrumenty o zmiennej stopie procentowej	4,83	21 918	3 125	5 204	353	-	30 600
Instrumenty o stałej stopie procentowej	7,00	-	-	-	2 600	-	2 600
		30 411	8 376	5 204	2 953	-	46 944

Kwoty podane powyżej zarówno dla aktywów zobowiązań finansowych z oprocentowaniem zmiennym będących instrumentami pochodnymi mogą ulec zmianie w przypadku zmian w zmiennych stóp procentowych różnią się te szacunki stóp procentowych ustalana na koniec okresu sprawozdawczego.

Grupa korzysta z linii kredytowych (patrz Nota 40.10.2); łączna kwota niewykorzystanego kredytu wynosiła na dzień bilansowy 9,268 mln PLN. Grupa zamierza wypełnić swoje pozostałe zobowiązania z tytułu operacyjnych przepływów środków pieniężnych oraz wpływów z aktywów finansowych o zbliżającym się terminie wymagalności.

Poniższa tabela przedstawia analizę płynności finansowych instrumentów pochodnych Grupy. Tabelę opracowano na podstawie niezdykontowanych wpływów (wyływów) pieniężnych z instrumentów pochodnych rozliczanych w kwotach netto oraz niezdykontowanych wpływów (wyływów) pieniężnych brutto z tych instrumentów wymagających rozliczenia w kwocie brutto. Jeśli kwota zobowiązania lub należności nie jest stała, ujawnioną wartość ustalono poprzez odniesienie do prognozowanych stóp procentowych zilustrowanych przez krzywe dochodowości na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego.

	Poniżej 1 miesiąca	Od 1 mies. do 3 miesięcy	Od 3 mies. do 1 roku	Od 1 roku do 5 lat	Ponad 5 lat
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Stan na 31 grudnia 2014 r.					
Rozliczane w kwocie netto:					
Swapy stóp procentowych	11	50	205	302	121
Walutowe kontrakty forward	(5)	(21)	13	-	-
Rozliczane w kwocie brutto:					
Walutowe kontrakty forward	12	35	-	-	-
Swapy walutowe	-	-	-	-	-
	18	64	218	302	121
Stan na 31 grudnia 2013 r.					
Rozliczane w kwocie netto:					
Swapy stóp procentowych	7	18	22	160	82
Walutowe kontrakty forward	10	15	9	-	-
Rozliczane w kwocie brutto:					
Walutowe kontrakty forward	65	132	21	-	-
Swapy walutowe	-	-	-	-	-
	82	165	52	160	82

40.10.2 Dostępne finansowanie zewnętrzne

	Stan na 31/12/2014	Stan na 31/12/2013
	PLN'000	PLN'000
Niebezpieczne kredyty w rachunku bieżącym płatne na żądanie:		
Kwota wykorzystana	520	314
Kwota niewykorzystana	1 540	2 686
	2 060	3 000
Niebezpieczne kredyty wekslowe (monitorowane corocznie):		
Kwota wykorzystana	358	916
Kwota niewykorzystana	1 142	1 184
	1 500	2 100
Zabezpieczone kredyty w rachunku bieżącym:		
Kwota wykorzystana	18	64
Kwota niewykorzystana	982	936
	1 000	1 000
Zabezpieczone kredyty z różnymi okresami wymagalności do 2014 roku, podlegające przedłużeniu w ramach obowiązujących umów		
Kwota wykorzystana	14 982	17 404
Kwota niewykorzystana	5 604	7 811
	20 586	25 215

40.11 Wycena w wartości godziwej

Niniejsza nota przedstawia informacje dotyczące sposobu określania wartości godziwej różnych aktywów i zobowiązań finansowych przez Grupę.

40.11.1 Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych Grupy wycenianych na bieżąco w wartości godziwej

Pewne aktywa i zobowiązania finansowe Grupy wyceniane są w wartości godziwej na koniec każdego okresu sprawozdawczego. Poniższa tabela przedstawia dane dotyczące sposobu obliczania wartości godziwej tych aktywów i zobowiązań finansowych (w szczególności techniki wyceny i dane wsadowe).

Aktywa/zobowiązania finansowe	Wartość godziwa na dzień		Hierarchia wartości godziwej	Techniki wyceny i podstawowe dane wsadowe
	31/12/2014	31/12/2013		
1) Kontrakty forward w walucie obcej (patrz noty 22 i 34)	Aktywa: 244.000PLN Zobowiązania: 87.000PLN	Aktywa: 220.000PLN	Poziom 2	Zdyskontowane przepływy pieniężne. Przyszłe przepływy pieniężne wycenia się w oparciu o kursy wymiany z kontraktów forward (w oparciu o obserwowalne kursy wymiany forward na koniec okresu sprawozdawczego) oraz o stopy kontraktów forward, zdyskontowane wg stopy odzwierciedlającej ryzyko kredytowe poszczególnych kontrahentów.
2) Swapy stóp procentowych (patrz noty 22 i 34)	Aktywa: 284.000PLN Zobowiązania (wyznaczone do zabezpieczenia): 5.000PLN Zobowiązania (niewyznaczone do zabezpieczenia): 51.000PLN	Aktywa: 177.000PLN	Poziom 2	Zdyskontowane przepływy pieniężne. Przyszłe przepływy pieniężne szacuje się w oparciu o kursy wymiany z kontraktów forward (w oparciu o obserwowalne krzywe dochodu na koniec okresu sprawozdawczego) oraz o stopy kontraktów, zdyskontowane wg stopy odzwierciedlającej ryzyko kredytowe poszczególnych kontrahentów.
3) Niepochodne aktywa finansowe przeznaczone do obrotu (patrz nota 22)	Instrumenty kapitałowe notowane na giełdzie w kraju Z: • Nieruchomości: 911.000PLN • Sektor naftowy: 628.000PLN	Instrumenty kapitałowe notowane na giełdzie w kraju Z: • Nieruchomości: 911.000PLN • Sektor naftowy: 628.000PLN	Poziom 1	Ceny kupna notowane na aktywnym rynku.
4) Umarzalne weksle notowane na giełdzie (patrz nota 22)	Papiery dłużne notowane na giełdzie w kraju Y: sektor energetyczny: 2.200.000 PLN	Papiery dłużne notowane na giełdzie w kraju Y: sektor energetyczny: 2.180.000PLN	Poziom 1	Ceny kupna notowane na aktywnym rynku.
5) Umarzalne kumulacyjne akcje uprzywilejowane (patrz nota 34)	Zobowiązania: 14.875.000PLN	-	Poziom 2	Przepływy pieniężne zdyskontowane wg stopy 8% (7,5% w roku 2013) odzwierciedlającej stopę oprocentowania kredytów emitenta na koniec okresu sprawozdawczego.

	Wartość godziwa na dzień		Hierarchia wartości godziwej	Techniki wyceny i podstawowe dane wsadowe	Znaczące nieobserwowalne informacje	Zależność wartości godziwej od danych obserwowalnych i nieobserwowalnych
	31/12/2014	31/12/2013				
Aktywa/zobowiązania finansowe						
6) Inwestycje private equity (patrz nota 22 oraz uwaga 1 poniżej)	20% inwestycji kapitałowych w GGG, spółce zajmującej się rafinowaniem i dystrybucją paliw w kraju A: 5.359.000PLN 10% inwestycji kapitałowych w E Plus, spółce zajmującej się produkcją obuwia w kraju A: 360.000PLN	20% inwestycji kapitałowych w firmie GGG, firmie zajmującej się rafinowaniem i dystrybucją paliw w kraju A: 5.285.000PLN	Poziom 3	Metoda dochodowa - w tym podejściu zdyskontowanych przepływów pieniężnych użyto do określenia wartości bieżącej oczekiwanych przyszłych korzyści ekonomicznych, które mają być uzyskane z posiadania tych inwestycji	<p>Długoterminowe stopy wzrostu przychodów z uwzględnieniem doświadczenia kierownictwa i znajomości warunków rynkowych panujących w poszczególnych branżach wahają się od 4,9% do 5,5% (od 4,8% do 5,4% w roku 2013).</p> <p>Długoterminowe marże operacyjne przed opodatkowaniem z uwzględnieniem doświadczenia kierownictwa i znajomości warunków rynkowych panujących w poszczególnych branżach wahają się od 5% do 12% (od 5% do 10% w roku 2013).</p> <p>Średni ważony koszt kapitału (WACC) określony za pomocą Modelu Wyceny Aktywów Kapitałowych, waha się od 11,9% do 12,5% (od 11,2% do 12,1% w roku 2013).</p> <p>Dyskonto z powodu niskiej płynności, określone przez odniesienie do ceny akcji spółek giełdowych z podobnych branż, waha się od 5% do 20% (od 4% do 19% w roku 2013).</p>	<p>Nieznaczny wzrost stopy wzrostu długoterminowych przychodów w izolacji spowoduje znaczący wzrost wartości godziwej (patrz uwaga 1 poniżej)</p> <p>Znaczący wzrost długoterminowej marży operacyjnej brutto stosowanej w izolacji spowoduje znaczący wzrost wartości godziwej.</p> <p>Nieznaczny wzrost WACC stosowanych w izolacji spowoduje znaczący spadek wartości godziwej. (patrz uwaga 2 poniżej)</p> <p>Znaczący wzrost dyskonta z tytułu braku aktywnego rynku stosowane w izolacji spowoduje znaczący spadek wartości godziwej.</p>
7) Zapłata warunkowa w transakcji połączenia podmiotów gospodarczych (patrz nota 34)	Zobowiązania: 75.000PLN	-	Poziom 3	Zastosowano zdyskontowane przepływy pieniężne do określenia wartości bieżącej oczekiwanych przyszłych korzyści ekonomicznych, które napłyną z Grupy z tytułu zapłaty warunkowej.	<p>Stopa dyskonta 18% przy zastosowaniu Modelu Cen Aktywów Kapitałowych</p> <p>Przychody i zyski skorygowane o prawdopodobieństwo, w przedziale wartości od 100.000PLN do 150.000PLN oraz od 60.000PLN do 90.000PLN.</p>	<p>Nieznaczny wzrost stopy dyskontowej stosowanej w izolacji spowoduje znaczący spadek wartości godziwej (patrz uwaga 2 poniżej)</p> <p>Nieznaczny wzrost prawdopodobieństwa korekty przychodów i zysków stosowane w izolacji spowoduje znaczącego wzrostu wartości godziwej (patrz uwaga 3 poniżej)</p>

Uwaga 1: Gdyby stopa wzrostu długoterminowych przychodów była o 10% wyższa/nizsza, a inne zmienne zachowały stały poziom, wartość bilansowa akcji wzrosłaby/spadłaby o 7.000 PLN (na 31 grudnia 2013 wzrost/spadek o 8.000 PLN).

Uwaga 2: 5cjo procentowy wzrost / spadek WACC lub stopy dyskontowej przy zachowaniu pozostałych zmiennych na stałym spowodowałby zmniejszenie / zwiększenie wartości bilansowej inwestycji i warunkowych płatności o odpowiednio 10.000 PLN i 3.524 PLN (na 31 grudnia 2013 roku: odpowiednio 11.000 PLN i 3.754 PLN).

Uwaga 3: 5cjo procentowy wzrost / spadek w prawdopodobieństwie korekty przychodów i zysków, przy zachowaniu pozostałych zmiennych spowodowałoby zwiększenie / zmniejszenie wartości bilansowej zapłaty warunkowej o 5.210 PLN (31 grudnia 2013 roku: 6.000 PLN).

Nie wystąpiły przeniesienia pomiędzy Poziomem 1 a Poziomem 2 w okresie sprawozdawczym.

*Uwaga: W przypadku aktywów i zobowiązań finansowych, których cykliczną wycenę w wartości godziwej zalicza się do poziomu 3, jeżeli zmiana jednego lub kilku niemożliwych do zaobserwowania danych wsadowych w celu odzwierciedlenia możliwych założeń alternatywnych **znacząco** zmodyfikowałaby poziom wartości godziwej, jednostka powinna ujawnić ten fakt oraz efekty takich zmian. Należy również ujawnić sposób obliczenia skutków tych przy przedstawianiu prawdopodobnych założeń alternatywnych.*

40.11.2 Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych Grupy, które nie są wyceniane w wartości godziwej (ale wymagane są ujawnienia o wartościach godziwych)

Z wyjątkiem informacji podanych w tabeli, zdaniem zarządu, wartości bilansowe aktywów i zobowiązań finansowych ujętych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym są przybliżeniem ich wartości godziwej.

	Stan na 31/12/2014		Stan na 31/12/2013	
	Wartość bilansowa	Wartość godziwa	Wartość bilansowa	Wartość godziwa
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Aktywa finansowe				
<i>Pożyczki i należności:</i>	22 506	22 339	17 746	17 627
- pożyczki dla jednostek powiązanych	3 637	3 608	3 088	3 032
- należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	18 869	18 731	14 658	14 595
<i>Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności:</i>	5 905	5 922	4 015	4 016
- weksle	5 405	5 420	4 015	4 016
- skrypty dłużne	500	502	-	-
<i>Należności z tytułu leasingu finansowego</i>	1 028	1 102	905	898
Razem	29 439	29 363	22 666	22 541
Zobowiązania finansowe				
<i>Zobowiązania finansowe wyceniane po zamortyzowanym koszcie:</i>	50 190	50 242	71 441	71 115
- weksle	358	350	916	920
- obligacje zamienne	4 144	4 120	-	-
- długoterminowe obligacje	1 905	2 500	-	-
- kredyty bankowe	10 674	10 685	13 483	13 500
- pożyczki od jednostek powiązanych	10 376	10 388	29 843	29 900
- pożyczki od pozostałych jednostek	4 276	3 980	4 167	4 050
- nieoprocentowane pożyczki rządowe	2 798	2 711	2 610	2 546
- zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	15 659	15 508	20 422	20 199
<i>Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego</i>	14	12	89	87
Razem	50 204	50 254	71 530	71 202

Hierarchia wartości godziwej na 31 grudnia 2014 r.

	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Razem
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Aktywa finansowe				
<i>Pożyczki i należności:</i>	-	18 731	3 608	22 339
- pożyczki dla jednostek powiązanych	-	-	3 608	3 608
- należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	-	18 731	-	18 731
<i>Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności:</i>	5 922	-	-	5 922
- weksle	5 420	-	-	5 420
- skrypty dłużne	502	-	-	502
<i>Należności z tytułu leasingu finansowego</i>	-	1 102	-	1 102
Razem	5 922	19 833	3 608	29 363
Zobowiązania finansowe				
<i>Zobowiązania finansowe wyceniane po zamortyzowanym koszcie:</i>	2 850	22 339	25 053	50 242
- weksle	350	-	-	350
- obligacje zamienne	-	4 120	-	4 120
- długoterminowe obligacje	2 500	-	-	2 500
- kredyty bankowe	-	-	10 685	10 685
- pożyczki od jednostek powiązanych	-	-	10 388	10 388
- pożyczki od pozostałych jednostek	-	-	3 980	3 980
- nieoprocentowane pożyczki rządowe	-	2 711	-	2 711
- zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	-	15 508	-	15 508
<i>Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego</i>	-	12	-	12
Razem	2 850	22 351	25 053	50 254

Hierarchia wartości godziwej na 31 grudnia 2013 r.

	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Razem
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Aktywa finansowe				
<i>Pożyczki i należności:</i>	-	13 681	3 032	16 713
- pożyczki dla jednostek powiązanych	-	-	3 032	3 032
- należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	-	13 681	-	13 681
<i>Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności:</i>	4 016	-	-	4 016
- weksle	4 016	-	-	4 016
- skrypty dłużne	-	-	-	-
<i>Należności z tytułu leasingu finansowego</i>	-	1 102	-	1 102
Razem	4 016	14 783	3 032	21 831
Zobowiązania finansowe				
<i>Zobowiązania finansowe wyceniane po zamortyzowanym koszcie:</i>	920	22 745	47 450	71 115
- weksle	920	-	-	920
- obligacje zamienne	-	-	-	-
- długoterminowe obligacje	-	-	-	-
- kredyty bankowe	-	-	13 500	13 500
- pożyczki od jednostek powiązanych	-	-	29 900	29 900
- pożyczki od pozostałych jednostek	-	-	4 050	4 050
- nieoprocentowane pożyczki rządowe	-	2 546	-	2 546
- zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	-	20 199	-	20 199
<i>Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego</i>	-	87	-	87
Razem	920	22 832	47 450	71 202

Uwaga: klasyfikacja wyceny wartości godziwej na różnych szczeblach hierarchii wartości godziwej zależy od stopnia, w jakim dane wejściowe do pomiarów wartości godziwej są obserwowalne oraz znaczenia danych wejściowych do wyceny do wartości godziwej. Powyższe kategorie zostały przedstawione tylko dla celów ilustracyjnych.

Wartości godziwe aktywów i zobowiązań finansowych zawartych w powyższych Poziomach 2 i 3 zostały określone zgodnie z ogólnie przyjętymi modelami wyceny w oparciu o analizę zdyskontowanych przepływów pieniężnych natomiast najbardziej znaczącymi danymi wsadowymi jest stopa dyskontowa odzwierciedlająca ryzyka kredytowe kontrahentów.

40.11.3. Uzgodnienie wartości godziwej poziomu 3 z wyceną aktywów finansowych

Stan na 31 grudnia 2014 r.

	Akcje nienotowane na giełdzie DDS	Inne [opisać]	Razem
	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Stan na początek okresu	5 285	-	5 285
Suma zysków lub strat:			
- w wynik finansowy	-	-	-
- w pozostałych całkowitych dochodach	74	-	74
Reklasyfikacja pozostałych udziałów w E Plus z inwestycji w jednostce stowarzyszonej na dostępne do sprzedaży po sprzedaży części udziałów (patrz nota 20)	360	-	360
Zakupy	-	-	-
Emisje	-	-	-
Zbycia/rozliczenia	-	-	-
Przeniesienia z poziomu 3	-	-	-
Stan na koniec okresu	5 719	-	5 719

Stan na 31 grudnia 2013 r.

	Akcje nienotowane na giełdzie DDS	Inne [opisać]	Razem
Stan na początek okresu	5 234	-	5 234
Suma zysków lub strat:			
- w wynik finansowy	-	-	-
- w pozostałych całkowitych dochodach	51	-	51
Zakupy	-	-	-
Emisje	-	-	-
Zbycia/rozliczenia	-	-	-
Przeniesienia z poziomu 3	-	-	-
Stan na koniec okresu	5 285	-	5 285

Jedynе zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej na Poziomie 3 stanowią zapłaty warunkowe związane z nabyciem spółki Szóstka, (patrz nota 44.2). Nie ujęto żadnych zysków czy strat w rachunku zysków i strat w odniesieniu do tej warunkowej zapłaty.

Suma zysków lub strat za rok obrotowy obejmowała zyski w kwocie 72.000 PLN na aktywach posiadanych na koniec okresu sprawozdawczego (73.000 PLN w 2013 r.). Zyski i straty z wartości godziwej ujęto w „pozostałych zyskach i stratach” (patrz Nota 8).

Wszystkie zyski i straty uwzględnione w pozostałych całkowitych dochodach dotyczą akcji nienotowanych na giełdzie i umarzalnych obligacji posiadanych na koniec okresu sprawozdawczego i wykazano je jako zmiany w „Kapitale rezerwowym z przeszacowania inwestycji” (patrz Nota 29.3).

41. Przychody przyszłych okresów

	Stan na 31/12/2014	Stan na 31/12/2013
	PLN'000	PLN'000
Programy lojalnościowe (i)	184	147
Dotacje rządowe (ii)	140	390
	324	537
Krótkoterminowe	265	372
Długoterminowe	59	165
	324	537

(i) Kwota dotyczy programu lojalnościowego „Maxi-Points” stosowanego przez Grupę i rozliczanego zgodnie z KIMSF 13 „Programy lojalnościowe”.

(ii) Kwota powstała w wyniku świadczenia uzyskanego w postaci nieoprocentowanej pożyczki rządowej otrzymanej w grudniu 2012 roku (patrz nota 32). Przychód został rozliczony w korespondencji z kosztami szkolenia poniesionymi w 2014 (250.000 PLN) i zostanie rozliczony z kosztami szkolenia, które zostaną poniesione w 2015 r. (140.000 PLN).

42. Płatności realizowane na bazie akcji

42.1 Plan pracowniczych opcji na akcje

42.1.1 Szczegółowy opis programu pracowniczych opcji na akcje

Spółka prowadzi program opcji na akcje dla kierownictwa i pracowników wyższych szczebli spółki dominującej i spółek zależnych. Zgodnie z warunkami programu zatwierdzonymi przez akcjonariuszy na ostatnim walnym zgromadzeniu, członkowie kierownictwa i pracownicy wyższych szczebli, których staż w Grupie przekracza pięć lat, mogą otrzymać opcje na zakup akcji zwykłych.

Każda taka opcja jest wymienialna na jedną akcję zwykłą Spółki w momencie wykonania. Otrzymujący opcję nie płaci ani nie dostaje żadnych kwot pieniężnych. Opcje nie wiążą się z prawem do dywidendy ani z prawem głosu. Można je wykonać w dowolnym momencie od daty nabycia praw do terminu wygaśnięcia.

Liczbę przyznanych opcji oblicza się zgodnie z wzorem opartym o wyniki, zatwierdzonym przez udziałowców na poprzednim walnym zgromadzeniu i przedstawia do zatwierdzenia komisji ds. wynagrodzeń. Wzór pozwala obliczyć wynagrodzenie członków kierownictwa i pracowników wyższych szczebli na podstawie porównania indywidualnych wyników pracy z kryteriami ilościowymi i jakościowymi zaczerpniętymi z następujących wskaźników finansowych i mierników obsługi klienta:

- wzrost ceny akcji
- wzrost zysku netto
- zwiększenie zwrotu dla akcjonariuszy
- zmniejszenie liczby reklamacji
- wyniki badań opinii klientów
- zmniejszenie współczynnika rotacji pracowników

W bieżącym i porównywalnych okresach sprawozdawczych występowały następujące płatności realizowane w formie akcji własnych:

Seria opcji	Liczba	Data przyznania	Data wygaśnięcia	Cena wykonania	Wartość
					godziwa na dzień przyznania
				PLN	PLN
(1) Przyznane w dniu 31 marca 2013 r.	140 000	31/03/2013	30/03/2014	1,00	1,15
(2) Przyznane w dniu 30 września 2013 r.	150 000	30/09/2013	29/09/2014	1,00	1,18
(3) Przyznane w dniu 31 marca 2014 r.	160 000	31/03/2014	30/03/2015	1,00	0,98
(4) Przyznane w dniu 29 września 2014 r.	60 000	29/09/2014	28/09/2015	2,40	0,82

42.1.2 Wartość godziwa opcji na akcje przyznanych w ciągu roku

Średnia ważona wartości godziwej opcji na akcje przyznanych w roku obrotowym wynosi 0,94 PLN (1,17 PLN w roku 2013). Opcje wyceniono przy użyciu dwumianowego modelu wyceny. Przewidywany okres użytkowania zastosowany w modelu skorygowano w stosownych przypadkach o najlepsze szacunki zarządu dotyczące wpływu braku możliwości przeniesienia, ograniczeń wykonalności (w tym prawdopodobieństwa spełnienia warunków rynkowych związanych z opcją) oraz zachowań uczestników rynku. Oczekiwana zmienność opiera się o historyczną zmienność cen akcji w ostatnich pięciu latach. Dla uwzględnienia wpływu wczesnej realizacji założono, że członkowie kierownictwa) i pracownicy wykonają opcje po dniu przyznania, gdy cena akcji będzie dwuipółkrotnie przewyższać cenę wykonania.

Dane wejściowe do modelu

	Seria opcji			
	Seria 1	Seria 2	Seria 3	Seria 4
Cena akcji na dzień przyznania	1,32	1,37	1,29	2,53
Cena wykonania	1,00	1,00	1,00	2,40
Przewidywana zmienność	15,20%	15,40%	13,10%	13,50%
Termin ważności opcji	1 rok	1 rok	1 rok	1 rok
Dochód z dywidendy	13,27%	13,12%	13,00%	13,81%
Stopa procentowa wolna od ryzyka	5,13%	5,14%	5,50%	5,45%
Inne [opisać]	-	-	-	-

42.1.3 Zmiany w opcjach na akcje w ciągu roku sprawozdawczego

Poniżej przedstawiono uzgodnienie niezrealizowanych opcji na akcje przyznanych w ramach planu pracowniczych opcji na akcje na początek i na koniec okresu sprawozdawczego.

	Okres zakończony 31/12/2014		Okres zakończony 31/12/2013	
	Liczba opcji	Średnia ważona ceny wykonania PLN	Liczba opcji	Średnia ważona ceny wykonania PLN
Stan na początku okresu	290 000	1,00	-	-
Przyznane w ciągu okresu	220 000	1,38	290 000	1,00
Unieważnione w ciągu okresu	-	-	-	-
Wykonane w ciągu okresu	(314 000)	1,00	-	-
Wygaste w ciągu okresu	-	-	-	-
Stan na koniec okresu	196 000	1,43	290 000	1,00
☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐

42.1.4 Wykonane w ciągu okresu sprawozdawczego

Niżej przedstawione opcje przyznane w ramach planu pracowniczych opcji na akcje zostały wykonane w ciągu okresu sprawozdawczego:

Seria opcji	Liczba opcji wykonanych	Data wykonania	Cena akcji na dzień wykonania PLN
(1) Przyznane w dniu 31 marca 2013 r.	30 000	05/01/2014	2,50
(1) Przyznane w dniu 31 marca 2013 r.	45 000	31/01/2014	2,25
(1) Przyznane w dniu 31 marca 2013 r.	65 000	15/03/2014	2,75
(2) Przyznane w dniu 30 września 2013 r.	65 000	03/07/2014	2,95
(2) Przyznane w dniu 30 września 2013 r.	85 000	28/08/2014	3,15
(3) Przyznane w dniu 31 marca 2014 r.	24 000	20/12/2014	3,50
	314 000		

42.1.5 Nierozliczone opcje na akcje na koniec roku

Opcje na akcje nierozliczone na koniec roku miały cenę wykonania w wysokości 1,43 PLN (2013: 1,00 PLN), a średnia ważona pozostałego okresu umownego wynosi 103 dni (2013: 184 dni).

42.2 Pracowniczy program opcji na akcje w spółce zależnej przejętej w ciągu roku

Spółka Szóstka posiada program opcji na akcje dla członków kierownictwa i pracowników wyższych szczebli. Na dzień przejęcia spółki nie wszystkie wyemitowane opcje zostały zrealizowane.

Każda taka opcja jest wymierna na jedną akcję zwykłą spółki Szóstka w momencie wykonania. Otrzymujący opcję nie płaci ani nie dostaje żadnych kwot pieniężnych. Opcje nie wiążą się z prawem do dywidendy ani z prawem głosu. Można je wykonać w dowolnym momencie od daty nabycia praw do terminu wygaśnięcia. Wszystkie pozostające w obiegu opcje na akcje przyznane przez spółkę Szóstkę osiągnęły termin wykonalności przed datą przejęcia Szóstki.

W bieżącym roku obrotowym istniały następujące umowy płatności na bazie akcji:

Seria opcji	Liczba	Data przyznania	Data wygaśnięcia	Cena realizacji	Wycena rynkowa na dzień przejęcia Szóstki
				PLN	PLN
(1) Przyznane 13 marca 2013 r.	2 000	13/03/2013	12/03/2016	0,20	1,00
(2) Przyznane 18 września 2013 r.	3 000	18/09/2013	17/09/2016	0,20	1,00

Wszystkie opcje osiągnęły wykonalność na dzień przyznania i wygasają w ciągu trzech lat od daty emisji.

42.2.1 Wycena rynkowa opcji na akcje na dzień przejęcia spółki

Wszystkie opcje zostały wycenione zgodnie z MSSF 2 „Płatności na bazie akcji” po cenie rynkowej na dzień przejęcia. Średnia ważona wycena rynkowa opcji na akcje określona na dzień przejęcia firmy Szóstka wynosi 1,00 PLN. Wyceniono je przy użyciu dwumianowego modelu wyceny. W razie konieczności prognozowany okres użyteczności zastosowany w modelu skorygowano o najlepsze szacunki zarządu o skutki braku możliwości transferu, ograniczenia dotyczące wykonania (w tym prawdopodobieństwo spełnienia warunków rynkowych związanych z opcją) oraz kwestie dotyczące zachowania. Prognozowana zmienność opiera się o zmienność historyczną cen akcji w ciągu ostatnich pięciu lat. W celu uwzględnienia efektów przedterminowej realizacji opcji przyjęto założenie, że członkowie kierownictwa i pracownicy wyższych szczebli wykonają te opcje po terminie uzyskania uprawnień, kiedy cena akcji trzykrotnie przekraczała cenę realizacji.

Dane wejściowe do modelu

	Seria opcji	
	Seria 1	Seria 2
Cena akcji na dzień przejęcia	1,12	1,12
Cena realizacji	0,20	0,20
Prognozowana zmienność	8,10%	8,50%
Okres użyteczności opcji	1,7 roku	2,2 roku
Dochód z dywidendy	3,00%	3,81%
Stopa procentowa wolna od ryzyka	5,50%	5,45%
Inne [opisać]	-	-

42.2.2 Zmiany wartości opcji na akcje w ciągu roku

Po przejęciu przez Grupę kontroli nad spółką Szóstka nie przyznano ani nie zrealizowano żadnych opcji. Opcje na akcje pozostające w obiegu na koniec roku posiadały cenę realizacji 0,20 PLN i średni ważony okres ważności umownej 551 dni.

43. Transakcje z jednostkami powiązanymi

Transakcje między Spółką a jej jednostkami zależnymi będącymi stronami powiązanymi Spółki zostały wyeliminowane w trakcie konsolidacji i nie wykazano ich w niniejszej notcie. Szczegółowe informacje o transakcjach między Grupą a pozostałymi stronami powiązanymi przedstawiono poniżej.

43.1 Transakcje handlowe

W roku obrotowym jednostki należące do Grupy zawarły następujące transakcje handlowe ze stronami powiązanymi niebędącymi członkami Grupy:

	Sprzedaż towarów		Zakup towarów	
	Okres zakończony 31/12/2014	Okres zakończony 31/12/2013	Okres zakończony 31/12/2014	Okres zakończony 31/12/2013
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
X Holdings Limited	693	582	439	427
Jednostki zależne spółki X Holdings Limited	1 289	981	897	883
Jednostki stowarzyszone spółki X Holding Limited	398	291	-	-

Następujące stany występują na koniec okresu sprawozdawczego:

	Kwoty należne od stron powiązanych		Kwoty płatne na rzecz stron powiązanych	
	Stan na 31/12/2014	Stan na 31/12/2013	Stan na 31/12/2014	Stan na 31/12/2013
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
X Holdings Limited	209	197	231	139
Jednostki zależne spółki X Holdings Limited	398	293	149	78
Jednostki stowarzyszone spółki X Holdings Limited	29	142	-	-

Grupa sprzedawała towary stronom powiązanym po cenach cennikowych ze średnim upustem 5%. Zakupów dokonywano po cenach rynkowych z upustem zależnym od wielkości zamówienia i powiązania między stronami.

Kwoty nieuregulowanych płatności nie są zabezpieczone i zostaną rozliczone w środkach pieniężnych. Nie udzielono i nie otrzymano żadnych gwarancji. W okresie obrachunkowym nie ujęto kosztów z tytułu należności wątpliwych i zagrożonych wynikających z transakcji ze stronami powiązanymi.

43.2 Pożyczki udzielone podmiotom powiązanym

	Stan na 31/12/2014	Stan na 31/12/2013
	PLN'000	PLN'000
Pożyczki udzielone kluczowym członkom naczelnego kierownictwa	3 637	3 088

Grupa udzieliła kilku kluczowym członkom naczelnego kierownictwa krótkoterminowych pożyczek oprocentowanych według stawek porównywalnych do średnich stawek oprocentowania kredytów komercyjnych.

Pożyczki udzielone kluczowym członkom naczelnego kierownictwa nie są zabezpieczone.

43.3 Pożyczki od jednostek powiązanych

	Stan na 31/12/2014	Stan na 31/12/2013
	PLN'000	PLN'000
Pożyczki od Johna Banksa (osoby sprawującej ostateczną kontrolę nad Spółką)	10 376	29 843

Grupie udzielono pożyczek o oprocentowaniu porównywalnym ze średnim oprocentowaniem kredytów komercyjnych. Pożyczki od osoby sprawującej kontrolę nad Spółką nie posiadają zabezpieczenia.

43.4 Wynagrodzenia członków naczelnego kierownictwa

Wynagrodzenia członków zarządu i pozostałych członków naczelnego kierownictwa w roku obrotowym przedstawiały się następująco:

	Okres zakończony 31/12/2014	Okres zakończony 31/12/2013
	PLN'000	PLN'000
Świadczenia krótkoterminowe	1 368	1 027
Świadczenia po okresie zatrudnienia	160	139
Pozostałe świadczenia długoterminowe	115	176
Płatności na bazie akcji własnych	94	86
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	-	-
	<u>1 737</u>	<u>1 428</u>

Wynagrodzenia członków zarządu i kadry kierowniczej najwyższego szczebla określa komitet ds. wynagrodzeń, w zależności od wyników uzyskanych przez poszczególne osoby oraz od trendów rynkowych.

43.5 Pozostałe transakcje z podmiotami powiązаныmi

Poza opisanymi wyżej transakcjami X Holdings Limited świadczyła określone usługi administracyjne na rzecz Spółki, za które naliczono i wypłacono wynagrodzenie w kwocie 0,18 mln PLN (0,16 mln PLN w roku 2013), alokowane proporcjonalnie do kosztów poniesionych przez odpowiednie działy administracyjne.

44. Przejęcie jednostek zależnych

44.1 Przejęte jednostki zależne

Okres zakończony 31 grudnia 2014 r.	Działalność podstawowa	Data przejęcia	Proporcja przejętych udziałów	Przekazana zapłata
			(%)	PLN'000
Szóstka	Produkcja wyrobów turystycznych	15/07/2014	80%	505
Siódemka	Produkcja wyrobów turystycznych	30/11/2014	100%	687
				<u>1 192</u>

Spółki Szóstka i Siódemka przejęto w ramach programu rozszerzania zakresu działalności Grupy na sektor turystyki i wypoczynku.

Uwaga: Ujawnione przykładowe dane wymagane są również w przypadku połączenia jednostek gospodarczych dokonanych po zakończeniu okresu sprawozdawczego, ale przed zatwierdzeniem do publikacji sprawozdania finansowego, chyba że w momencie zatwierdzenia sprawozdania finansowego do publikacji początkowe rozliczenie przejęcia jest niekompletne. W takiej sytuacji podmiot musi opisać, których informacji nie był w stanie ujawnić i z jakiej przyczyny.

44.2 Przekazane zapłaty

	Szóstka	Siódemka
	PLN'000	PLN'000
Środki pieniężne	430	247
Transfer gruntów i nieruchomości w wartości godziwej na dzień połączenia	-	400
Oszacowane płatności warunkowe (i)	75	-
Plus: efekt rozliczenia sprawy sądowej w stosunku do spółki Siódemka (ii)	-	40
Razem	<u>505</u>	<u>687</u>

(i)

Płatność warunkowa zobowiązuje Grupę do zapłaty dodatkowych 300.000 PLN, jeżeli Szóstka w każdym z lat 2015 i 2016 osiągnie zysk przez odsetkami i podatkiem dochodowym (EBIT) przekraczający 500.000 PLN. Z uwagi na fakt, że Szóstka w ostatnich 3 latach wypracowywała EBIT średnio na poziomie 350.000 PLN, zarząd przewiduje, iż płatność ta nie będzie wymagana. Oszacowana wartość godziwa tej płatności warunkowej wynosi 75.000 PLN.

(ii)

Przed zakupem spółki Siódemka, Grupa wytoczyła Spółce sprawę sądową związaną ze zniszczeniem przez nią towarów w czasie transportu do jednego z klientów Grupy. Pomimo, że Grupa była przekonana o ściągłości tych należności, aktywa z tego tytułu nie zostały wcześniej ujęte. W konsekwencji zgodnie z MSSF 3, efekt rozliczenia sprawy w wartości 40.000 PLN, będący wartością godziwą pozwu, został ujęty w rachunku zysków i strat w pozycji „pozostałe koszty operacyjne”, drugostronnie wpływając na wartość przekazanej zapłaty.

Inne koszty połączenia w wartości 145.000 PLN (w tym w stosunku do nabycia Szóstki 65.000 PLN oraz Siódemki 80.000 PLN), zostały ujęte w kosztach bieżącego roku w pozycji „pozostałe wydatki” w rachunku zysków i strat.

44.3 Analiza ujętych aktywów i zobowiązań na dzień połączenia

	Szóstka	Siódemka	Razem
	Wartość godziwa w chwili przejęcia PLN'000	Wartość godziwa w chwili przejęcia PLN'000	Wartość godziwa ogółem w chwili przejęcia PLN'000
Aktywa obrotowe:			
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	200	-	200
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	87	105	192
Zapasy	-	57	57
Aktywa trwałe:			
Rzeczowe aktywa trwałe	143	369	512
Zobowiązania bieżące:			
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	(18)	(35)	(53)
Zobowiązania warunkowe (patrz Nota 35)	(45)	-	(45)
Zobowiązania długoterminowe:			
Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego	(17)	-	(17)
	350	496	846

Na dzień zakończenia okresu sprawozdawczego dokonano jedynie prowizorycznego rozliczenia przejęcia spółki Szóstka. Dla celów podatkowych wartość podatkowa aktywów spółki Szóstka wymaga przeszacowania w oparciu o wartości rynkowe i inne współczynniki. Na dzień ukończenia sprawozdania finansowego nie zamknięto wyceny rynkowej i innych obliczeń, a korekta zobowiązań z tytułu podatku odroczonego i wartość firmy została obliczona prowizorycznie w oparciu o najlepsze szacunki zarządu dotyczące prawdopodobnych wartości podatkowych.

W ramach połączeń jednostek, przejęte należności (na które składają się głównie należności z tytułu dostaw i usług) o wartości godziwej w wysokości 87.000 PLN dla spółki Szóstka oraz 105.000 PLN dla spółki Siódemka miały wartości brutto odpowiednio w wysokości 104.000 PLN i 120.000 PLN. Na dzień dokonania połączenia oszacowane przepływy pieniężne, których nie przewiduje się otrzymania wynoszą 10.000 PLN dla spółki Szóstka oraz 8.000 PLN dla spółki Siódemka.

44.4 Udziały niedające kontroli

Udziały niedające kontroli w spółce Szóstka (20%) zostały ustalone na dzień objęcia kontroli według wartości godziwej w wysokości 132.000 PLN. Wartość ta została oszacowana metodą dochodową, w której wzięto pod uwagę następujące kluczowe założenia:

- Stopa dyskontowa 18%,
- Przedział stopy wzrostu od 3% do 5%, oraz
- Uwzględniono czynniki braku kontroli oraz braku rynku jakie uczestnicy rynku braliby pod uwagę szacując wartość godziwą udziałów niedających kontroli spółki Szóstka.

□

Wszystkie pozostające w obiegu opcje na akcje przyznane przez Szóstka osiągnęły termin zapadalności przed datą jej przejęcia. Kwota 5.000 PLN zwiększająca udziały niedające kontroli w Szóstka stanowi rynkową wycenę tych opcji przeprowadzoną zgodnie z MSSF 2 „Płatności na bazie akcji” na dzień przejęcia. Metody i najważniejsze założenia przyjęte przy określaniu ceny rynkowej na dzień przejęcia przedstawiono w Nocie 42.2.

44.5 Wartość firmy powstała z przejęć

	Szóstka	Siódemka	Razem
	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Przekazana zapłata	505	687	1 192
Plus: udziały niedające kontroli (20% udziałów w Szóstce)	127	-	127
Plus: udziały niedające kontroli (nierozliczone opcje na akcje udzielone przez spółkę Szóstka)	5	-	5
Minus: wartość godziwa zidentyfikowanych aktywów netto	(350)	(496)	(846)
Wartość firmy powstała z przejęć	287	191	478

W momencie przejścia jednostek Szóstka i Siódemka powstała wartość firmy, ponieważ koszt połączenia obejmował premię z tytułu kontroli. Ponadto wynagrodzenie zapłacone z tytułu połączenia obejmowało kwoty związane z korzyściami z tytułu przewidywanych synergii, wzrostu przychodów, przyszłego rozwoju rynku i przyłączenia personelu Szóstki i Siódemki. Korzyści te nie zostały ujęte odrębnie od wartości firmy, ponieważ nie spełniłyby warunków ujęcia ich jako aktywa niematerialne.

Nie oczekuje się odliczenia żadnych z wartości firmy powstałych z połączeń przedsięwzięć dla celów podatkowych.

Uwaga: Jeśli wstępne przypisanie wartości firmy nabytej w wyniku połączenia jednostek w okresie nie może być zakończone przed końcem okresu sprawozdawczego, należy ujawnić nieprzydzielone kwoty wartości firmy wraz z uzasadnieniem, dlaczego kwota ta nie została przydzielona.

44.6 Wpływy pieniężne netto z przejścia

	Okres zakończony 31/12/2014
Zapłata w środkach pieniężnych ogółem	677
Minus: przejęte salda środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	(200)
	477

44.7 Wpływ przejścia na wyniki Grupy

W zysku za rok obrachunkowy uwzględniono kwotę 35.000 PLN przypadającą na dodatkowe zyski wygenerowane przez Szóstkę oraz 13.000 PLN wygenerowane przez Siódemkę. W przychody za rok obrotowy wchodzi 2,3 mln PLN ze spółki Szóstka i 2,8 mln PLN ze spółki Siódemka.

Gdyby nabycie tych podmiotów gospodarczych miało miejsce 1 stycznia 2014 r., przychody Grupy z tytułu działalności kontynuowanej wyniosłyby 145 mln PLN, a zysk za rok obrachunkowy z tytułu działalności kontynuowanej wyniosłyby 19,7 mln PLN. Zarząd Grupy uznaje te prowizoryczne wartości za reprezentatywne i przybliżone mierniki wyników połączonych jednostek w skali roku oraz za punkt odniesienia do porównań w przyszłych okresach.

Chcąc prowizorycznie określić przychody i zyski Grupy w przypadku, gdyby Szóstka i Siódemka zostały przejęte na początku bieżącego okresu obrachunkowego, zarząd:

- obliczył amortyzację rzeczowych aktywów trwałych w oparciu o wartości godziwe wynikające ze wstępnego rozliczenia połączenia jednostek gospodarczych, nie zaś o wartości bilansowe wykazane w sprawozdaniu finansowym sprzed przejścia;
- koszty kredytów oparł o poziom finansowania, rating kredytowy oraz współczynnik zadłużenia do kapitału własnego Grupy po połączeniu podmiotów gospodarczych; oraz
- wykluczył koszty obrony jednostki przejmowanej przed przejściem w formie jednorazowej operacji poprzedzającej przejście.

45. Zbycie działalności

45.1 Otrzymana zapłata

W roku obrotowym Grupa zbyła działalność dotyczącą motorowerów (prowadzoną w całości przez spółkę zależną Zero). Szczegóły tej transakcji przedstawiają się następująco:

	Okres zakończony 31/12/2014
	PLN'000
Zapłacona w formie środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	7 854
Odroczone wpływy ze sprzedaży (Nota 25)	960
Razem otrzymana zapłata	8 814

45.2 Analiza aktywów i zobowiązań, nad którymi utracono kontrolę

	Okres zakończony 31/12/2014
	PLN'000
<u>Aktywa obrotowe</u>	
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	288
Należności z tytułu dostaw i usług	1034
Zapasy	2716
<u>Aktywa trwałe</u>	
Rzeczowe aktywa trwałe	5662
Wartość firmy	3080
<u>Zobowiązania bieżące</u>	
Zobowiązania	(973)
<u>Zobowiązania długoterminowe</u>	
Kredyty otrzymane	(4 342)
Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego	(471)
Zbyte aktywa netto	6 994

45.3 Zysk ze sprzedaży jednostki zależnej

	Okres zakończony 31/12/2014
	PLN'000
Zapłata otrzymana	8 814
Zbyte aktywa netto	(6 994)
Udziały niedające kontroli	-
Różnice kursowe z przeliczenia oraz odpowiadające skutki wyceny instrumentów zabezpieczających przeniesione z kapitału własnego	120
Zysk ze sprzedaży	1 940

Zyski ze sprzedaży zostały uwzględnione w rachunku zysków i strat z działalności zaniechanej (patrz Nota 11).

45.4 Wpływy pieniężne netto ze zbycia

	Okres zakończony 31/12/2014
	PLN'000
Zapłata dokonana w formie środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	7 854
Pomniejszone o zbyte salda środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	(288)
	7 566

46. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Dla celów sporządzenia rachunku przepływów pieniężnych środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych z uwzględnieniem nierozliczonych kredytów w rachunku bieżącym. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec roku obrotowego wykazane w skonsolidowanym rachunku przepływów pieniężnych można w następujący sposób uzgodnić do skonsolidowanych pozycji bilansowych:

	Okres zakończony 31/12/2014	Okres zakończony 31/12/2013
	PLN'000	PLN'000
		(przekształcone)
Środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych	24 096	20 278
Kredyty w rachunku bieżącym	(538)	(378)
	<u>23 558</u>	<u>19 900</u>
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty sklasyfikowane w ramach grupy przeznaczonej do zbycia	175	-
	<u>23 733</u>	<u>19 900</u>

47. Transakcje niepieniężne

W bieżącym roku, Grupa dokonała następujących transakcji niepieniężnych w działalności inwestycyjnej i finansowej, które nie są odzwierciedlone w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych:

- Grupa zbyła rzeczowe aktywa trwale o łącznej wartości godziwej 0,4 mln PLN w celu przejęcia spółki Siódemka (patrz Nota 44)
- Wpływy ze sprzedaży części udziałów w jednostce stowarzyszonej E Plus (1,246 mln PLN) oraz całości udziałów w spółce Zero (960.000 PLN) nie zostały uzyskane w gotówce przed końcem bieżącego roku (patrz Nota 20 i 45).
- Wpływy z emisji akcji w kwocie 8.000 PLN w formie usług doradczych (jak opisano w Nocie 28.1).
- Grupa przejęła sprzęt o wartości 40.000 PLN w ramach leasingu finansowego (2013: zero).

48. Umowy leasingu operacyjnego

48.1 Grupa jako leasingobiorca

48.1.1 Warunki leasingu

Leasing operacyjny dotyczy gruntów i obejmuje okresy od 5 do 10 lat. Wszystkie umowy leasingu operacyjnego o okresie przekraczającym 5 lat zawierają klauzule weryfikacji stawek rynkowych co 5 lat. Grupa nie ma możliwości zakupu składników majątku objętych leasingiem po wygaśnięciu umowy.

48.1.2 Płatności ujęte w kosztach

	Okres zakończony 31/12/2014	Okres zakończony 31/12/2013
	PLN'000	PLN'000 (przekształcone)
Minimalne opłaty leasingowe	2 008	2 092
Warunkowe opłaty leasingowe	-	-
Opłaty otrzymane z tytułu podnajmu	-	-
	2 008	2 092

48.1.3 Obowiązki z tytułu nierozwiązywalnych umów leasingu operacyjnego

	Stan na 31/12/2014	Stan na 31/12/2013
	PLN'000	PLN'000 (przekształcone)
Do roku	1 734	1 908
Od 1 roku do 5 lat	3 568	4 336
Ponad 5 lat	4 618	5 526
	9 920	11 770

48.1.4 Ujęte zobowiązania z tytułu nierozwiązywalnych umów leasingu operacyjnego:

	Stan na 31/12/2014	Stan na 31/12/2013
	PLN'000	PLN'000 (przekształcone)
Umowy leasingowe rodzące zobowiązania (Nota 35)		
Bieżące	305	408
Długoterminowe	425	335
Systemy motywacji związane z leasingiem (Nota 36)		
Bieżące	90	90
Długoterminowe	180	270
	1 000	1 103

48.2 Grupa jako leasingodawca

48.2.1 Warunki leasingu

Leasing operacyjny dotyczy nieruchomości inwestycyjnych stanowiących własność Grupy, objętych umowami leasingu na okres 5 do 10 lat, z możliwością przedłużenia o kolejnych 10 lat. Wszystkie umowy leasingu operacyjnego zawierają klauzule weryfikacji stawek rynkowych w przypadku, gdy leasingobiorca wykorzysta możliwość ich przedłużenia. Leasingobiorca nie ma możliwości zakupu składników majątku objętych leasingiem po wygaśnięciu umowy.

Przychody z najmu uzyskany przez Grupę z nieruchomości inwestycyjnych objętych w całości leasingiem operacyjnym oraz bezpośrednie koszty operacyjne związane z nieruchomościami inwestycyjnymi w okresie obrachunkowym zostały zaprezentowane w Notach 7 oraz 13.

48.2.2 Należności z tytułu nierozwiązywalnych umów leasingu operacyjnego

	Stan na 31/12/2014	Stan na 31/12/2013
	PLN'000	PLN'000 (przekształcone)
Do roku	18	18
Od 1 roku do 5 lat	54	72
Ponad 5 lat	-	-
	72	90

49. Zobowiązania do poniesienia wydatków

	Stan na 31/12/2014	Stan na 31/12/2013
	PLN'000	PLN'000 (przekształcone)
Zobowiązania do zakupu rzeczowych aktywów trwałych	4 856	6 010

Ponadto Grupa zawarła umowę o zarządzanie i utrzymanie swoich nieruchomości inwestycyjnych na kolejnych 5 lat, co spowoduje powstanie dodatkowych obciążeń w kwocie 3.500 PLN.

Udział Grupy w zobowiązaniach kapitałowych (wraz z innymi inwestorami) we wspólnym przedsięwzięciu JV Electronics przedstawia się następująco:

	Stan na 31/12/2014	Stan na 31/12/2013
	PLN'000	PLN'000 (przekształcone)
Zobowiązanie do dostarczenia funduszy na zakup rzeczowych aktywów trwałych	983	192
Zobowiązanie do udzielenia pożyczek	-	-

50. Zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe

50.1 Zobowiązania warunkowe

	Stan na 31/12/2014	Stan na 31/12/2013
	PLN'000	PLN'000 (przekształcone)
Zobowiązania warunkowe poniesione przez Grupę z tytułu udziału we wspólnych przedsięwzięciach (ii)	110	116
Zobowiązania warunkowe poniesione przez Grupę z tytułu udziału we jednostkach stowarzyszonych [szczegóły]	-	-
Udział Grupy w zobowiązaniach warunkowych jednostek stowarzyszonych (ii)	150	14
Udział Grupy w zobowiązaniach warunkowych wspólnych przedsięwzięć [szczegóły]	150	14

(i) Zobowiązania warunkowe są skutkiem posiadania przez Grupę udziałów we wspólnych przedsięwzięciach. Ujawniona kwota stanowi łączną wartość takich zobowiązań warunkowych, które Grupa ponosi jako inwestor. Wielkość niezbędnego wypływu środków zależy od tego, czy przyszła działalność wspólnych przedsięwzięć przyniesie lepsze czy gorsze efekty niż obecnie. Grupa nie podejmuje zobowiązań warunkowych w imieniu innych uczestników wspólnych przedsięwzięć.

(ii) Udział Grupy w zobowiązaniach warunkowych jednostek stowarzyszonych. Wielkość niezbędnego wypływu środków zależy od tego, czy przyszła działalność jednostek stowarzyszonych przyniesie lepsze czy gorsze efekty niż obecnie.

50.2 Aktywa warunkowe

	Stan na 31/12/2014	Stan na 31/12/2013
	PLN'000	PLN'000 (przekształcone)
Reklamacje wadliwych towarów (i)	140	-

(i) Jedna ze spółek należących do Grupy wysunęła pod adresem dostawcy reklamację dotyczącą dostawy wadliwych produktów. Dotychczas prowadzone negocjacje upoważniają zarząd do stwierdzenia, że reklamacja jest słuszna i uda się odzyskać kwotę 0,14 mln PLN.

51. Zdarzenia po dniu bilansowym

W dniu 18 stycznia 2015 roku siedziba Piątki została w znacznym stopniu zniszczona przez pożar. Obecnie prowadzi się rozmowy z ubezpieczycielem, ale oczekiwane koszty odbudowy przekroczą wartość kwoty ubezpieczenia o 8,3 mln PLN.

52. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone przez zarząd jednostki dominującej oraz ogłoszone do publikacji w dniu 15 marca 2015 roku.